

Introducere

Copyright 1985 by Dave Hunt și T.A. McMahon

Editata de Harvest House Publishers

Copyright al ediției românești 1994 by Editura Agape

Traducător: Olimpiu S. Cosma

ISBN 973-96438-3-3

Am scris această lucrare doar în silă, fără tragere de inimă, știind totuși că trebuia s-o facem. Nu avem nici o dorință să provocăm controverse sau dezbinări. Singurul nostru scop este să denunțăm o amăgire, o seducție care se răspîndește tot mai mult. Nimeni nu este invulnerabil față de ea. Toți suntem afectați de ea, de la creștinul obișnuit pînă la conducătorii maturi și respectați. Dorința noastră este să salvăm, și nu să condamnăm.

Majoritatea creștinilor sunt astăzi de acord să recunoască faptul că în cazul lui Jim Jones ceva nu a fost deloc în ordine; și totuși, pînă nu s-a întîmplat teribila sinucidere în masă de la Jonestown din Guyana, aproape nimeni n-a recunoscut acest lucru. Chiar cei care aveau bănuieli nu erau gata să adune dovezi suficiente pentru a le transforma în certitudini. Știm astăzi că această atitudine, din nefericire, era complet greșită. A trebuit moartea a aproape o mie de persoane sincere ca să se trezească conștiințele față de pericolele pe care le reprezintă sectele și conducătorii lor. Toată lumea este acum de acord că aceste secte sunt periculoase, deși evaluarea acestor grupări diferă încă în mare măsură.

Suntem în pericolul de a lua noțiunea de „sectă” drept criteriu al răului și apoi să fim orbi pentru orice altceva care nu ar corespunde unei anumite definiții a acestui termen de „sectă”. Biserica are nevoie să înțeleagă și să recunoască faptul că sectele nu constituie decît o parte dintr-o amăgire mult mai întinsă și mai periculoasă, cunoscută sub expresia de „mișcarea New Age” (Noua Eră).

-5-

Ea este o coaliție compusă dintr-un mare amestec de grupări legate între ele ca într-o rețea, lucrînd toate la instaurarea unei unități mondiale bazată pe experiențe și credințe religioase înrădăcinate în misticismul oriental. Cu toate acestea, numeroși lideri creștini și-au arătat aceeași silă de a deveni „prea negativi” față de mișcarea New Age cum au făcut-o altădată față de secte.

În paginile următoare, de fiecare dată cînd vom folosi termenul „New Age” ne vom referi la această „mare amăgire” care, după avertismentul dat în Biblie, va veni în „zilele din urmă” peste întreaga lume și va face ca omenirea să se închine Anticristului. Scriptura ne avertizează de asemenea că mulți din cei care-și zic creștini vor cădea pradă acestei înșelări, și se va produce o mare apostazie înainte de revenirea lui Isus Cristos. Această înșelare va invada biserica mărturisitoare, precum și societatea necreștină. De aceea, n-ar trebui să surprindă pe cineva faptul că asistăm în sînul bisericii la controverse tot mai mari privind mișcarea New Age.

Ele au început deja, și motivul lor este evident: creștinii se simt în largul lor atunci cînd discută despre secte exterioare bisericii tradiționale, ca mormonii, Martorii lui Iehova, Știința Creștină sau Hare Krishna. Cu toate acestea, mișcarea New Age implică lucruri care sunt solid înrădăcinate în biserica lui Isus Cristos, ca psihoterapia, vizualizarea, meditația, biofeedback-ul, mărturisirea pozitivă, gîndirea pozitivă sau gîndirea în

posibilități, hipnoza, medicina holistică, și o întreagă varietate de tehnici de dezvoltare-îmbunătățire a eului, de succes/reușită și de motivație. A critica vreuna din aceste metode așa-zise „științifice” înseamnă să insulti un mare număr de creștini, printre care mulți lideri de frunte care practică și răspîndesc aceste tehnici.

Este tragic să constăți în epoca noastră că creștinii, în general, sunt fie prea ușor de convinși, fie imposibil de

-6-

convinși. Prea puțini par gata să-și facă timp să mediteze serios la aceste probleme și să verifice ei înșiși ceea ce zic Scripturile. Cei care vor să scape de această amăgire care se răspîndește tot mai mult trebuie să revină la Biblie și să știe ce cred, și de ce, decît să cadă pradă ispitei de a accepta niște răspunsuri ușor de înțeles date de „experți”, în cursul apostaziei care a fost profețită, vor fi induși în eroare chiar și conducători (Matei 7:22-23), iar cei care le vor urma învățăturile vor avea de suferit aceeași tragedie. Trebuie să fim siguri că-L urmăm pe Domnul, și nu pe niște oameni. Isus a zis:

„Eu sunt Păstorul cel bun și Eu cunosc pe (oile) Mele, și ale Mele Mă cunosc pe Mine... Dar nu vor urma pe un străin, ci vor fugi de el, pentru că nu cunosc glasul străinilor...”

„Oile, cele care sunt ale Mele, ascultă de glasul Meu; și Eu le cunosc, și ele Mă urmează. Și Eu le dau viața veșnică, și niciodată nu vor pieri, și nimeni nu le va răpi din mina Mea” (Ioan 10:14,27,28).

Pentru ca să evităm amăgirea care stă la baza apostaziei, trebuie să fim capabili să deosebim glasul lui Cristos prin Cuvîntul Său din amestecul de adevăr și minciună care este predicat în Numele Său și care duce la confuzie. Ca să vă ajutăm să faceți această deosebire, am făcut o cercetare temeinică a învățăturilor moderne care sunt astăzi foarte răspîndite și la modă. Unor cititori le va fi greu să accepte dovezile clare, deoarece sunt implicate cî-teva personalități creștine marcante. Cu toate acestea, dovezile vor vorbi de la sine.

În paginile următoare, vom cita extrase din cărți sau din predici, ca și declarații făcute la televiziune, la radio, sau în cursul seminarilor, de către un număr de lideri creștini influenți, atît bărbați, cît și femei, din trecut și din prezent. Mulți dintre ei sunt slujitori ai Domnului sinceri și consacrați, a căror viață și lucrare influențează

-/-

mii de persoane. Nu putem decît să subliniem și mai mult că noi îi considerăm pe conducătorii spirituali citați în această carte ca făcînd ei înșiși parte dintre *victime*, și, într-o anumită măsură, toți facem parte dintre ele.

Aici trebuie clarificat faptul că nu vrem să condamnăm pe nimeni în mod abuziv sau să punem la îndoială motivația cuiva. Numai Dumnezeu poate să judece inimile oamenilor, și trebuie să lăsăm lucrul acesta în seama Lui. Dar este responsabilitatea fiecărui creștin de a examina învățăturile și roadele, și de a nu accepta să urmeze decît pe cele care sunt în mod limpede în acord cu Cuvîntul lui Dumnezeu. Lucrul acesta este adevărat pentru cartea de față, ca și pentru oricare alta.

Insistăm de asemenea asupra faptului că persoanele ale căror nume le cităm nu sunt totdeauna cele care produc cel mai mare rău, nici nu sunt singurele pe care le-am putea da drept exemplu. Ele sunt numite doar pentru a furniza dovezi și de a arăta întinderea

amăgirii. Invităm pe cititor să nu judece persoanele date cu numele, ci mai curînd practicile și învățăturile denunțate.

Această carte nu este un tratat de teologie destinat tăierii firului de păr în patru, ci un manual de supraviețuire spirituală. Ani de cercetări și munți de dovezi ne-au dat convingerea profundă că lumea este pe pragul de a cădea pradă amăgirii despre care au profețit Isus și apostolii că va preceda nemijlocit revenirea Domnului. Faptul că milioane de creștini devin victimele acestei amăgiri este pentru noi un subiect de mare îngrijorare.

-8-

1

Succes și vrăjitorie

„Luați seama ca nimeni să nu vă ducă ca pradă prin filozofia și amăgirea lui deșartă, potrivit tradiției oamenilor, potrivit cunoștințelor elementare ale lumii, și nu potrivit lui Cristos” (Coloseni 2:8).

„Totuși, cînd va veni Fiul omului, va găsi El credință pe pămînt?” (Luca 18:8)

Este foarte posibil ca creștinismul să fie confruntat cu cea mai mare provocare din istoria lui: apariția unei întregi serii de amăgiri puternice și crescînde, care schimbă în mod subtil interpretările biblice și subminează credința a milioane de oameni. Majoritatea creștinilor de abia își dau seama de ceea ce se întîmplă, și cu atît mai puțin înțeleg ceea ce este în joc. Amăgirea este uimitor de ușoară, de necomplicată. Ea nu vine sub forma unui atac frontal provenind de la niște credințe creștine rivale. Ar fi posibil să te împotrivești cu succes unor asemenea atacuri. În loc de asta, ea vine la unii creștini sub masca unor tehnici stimulative ale credinței pentru cîștigarea de putere spirituală și experimentarea de minuni, iar la alții sub forma unor metode psihologice de îmbunătățire sau dezvoltare a eului, prin care este posibilă realizarea deplină a potențialului uman, toate acestea fiind văzute ca ajutoare științifice pentru o viață creștină reușită și plină de succes. Charles Colson a scris:

-9-

„Am vorbit despre atacuri frontale și despre atacuri ascunse, prefăcute, perfide. Dar există ceva și mai rău... Dușmanul se află în mijlocul nostru. S-a infiltrat atît de mult în tabăra noastră, încît mulți nu mai pot face deosebire între dușman și prieten, între adevăr și rătăci-re”. (1)

Un cal troian în interiorul bisericii?

Chiar cei mai mari specialiști în secte n-au fost în stare să recunoască calul troian care a reușit să pătrundă atît în biserică, cît și între propriile lor rînduri, și care-și face de acum amăgirea din interior.

Lucru ciudat, majoritatea conducătorilor creștini de astăzi care, pe drept, își ridică atît de tare vocea împotriva atîtor rele, vorbesc prea puțin, sau deloc, despre reînnoirea *vrăjitoriei* care invadează lumea și biserica. Deseori, lucrul acesta reflectă o lipsă de discernămînt sau naivitate, și, în unele cazuri, faptul că nu sunt gata să recunoască că este vorba despre ei înșiși. De ce? Pentru că majoritatea creștinilor sunt atît de neștiutori și de neinformați asupra ocultismului, încît nu-l mai recunosc de-cît în forme lui cele mai evidente. În afară de aceasta, nu sunt mulți creștini care înțeleg pasajele din Biblie ce in-

terziu practicarea ocultismului, așa că nu le mai pot folosi pentru a recunoaște vrăjitoria. În paginile care urmează, vom demonstra faptul alarmant că nu numai liberalii sunt pe cale de a fi amăgiți în masă, ci și conservatorii. Este groaznic să constați în ce măsură niște credințe și metode anticreștine și chiar oculte au putut fi integrate în creștinătate în cursul ultimilor ani. Și această tendință se accelerează acum într-un mod alarmant.

Momeala aflată pe cârligul undiței păgânismului a fost totdeauna promisiunea de a deveni „ca Dumnezeu”, pe care Șarpele i-a făcut-o Evei. Încercarea de a ajunge la

-10-

această stare divină a implicat omenirea, de-a lungul întregii ei istorii, în numeroase forme de ocultism. Cuvîntul „vrăjitorie” a fost deseori folosit pentru a defini ansamblul de practici păgîne și oculte. În paginile următoare, cînd vom folosi acest cuvînt, vom înțelege prin el orice încercare de manipulare a realității (interioare, exterioare, trecute, prezente sau viitoare), cu ajutorul diferitelor tehnici implicînd acțiunea spiritului asupra materiei. Aceste tehnici acoperă o întreagă gamă de la alchimie și astrologie pînă la gîndirea pozitivă și gîndirea în posibilități.

Vrăjitoria: un dușman neidentificat

Tehnicile străvechi de vrăjitorie, care implică acțiunea spiritului asupra materiei, par adesea eficace, și sunt pe cale să schimbe radical lumea noastră, fie în domeniile științei și ale medicinei, fie în psihologie și învățămînt. Laureatul Nobel Roger Sperry a declarat recent: „Conceptele actuale privind relațiile între creier și gîndire înseamnă o ruptură directă cu materialismul și cu doctrinele behavioriste care au dominat neurologia timp de multe decenii”. (2) Fizicianul George Stanciu, coautor al lui *The New Story of Science* (Noua Istorie a Științei), afirmă: „Fizica, neurologia și psihologia sunt pe cale să se debaraseze de materialismul secolului 19”. (3) Fizica devine iarăși metafizică, deoarece știința se îndreaptă spre misticism. De exemplu, a fost pusă la punct dincolo de cortina de fier de către bulgarul Lozanov și răspîndită rapid în Occident „superinstruirea” („superlearning”):

„Lozanov a întrebuițat elemente din yoga, muzică, hipnoză, training autogen, parapsihologic, artă dramatică, și a prelucrat din ele așa-zisa sugestologie, care aplică stări de conștientă schimbate asupra instruirii, vindecării și dezvoltării de sine”. (4)

-11-

Ceea ce lumea numește „putere mintală”, mulți creștini confundă cu „credința”. Tot așa, „Forța” impersonală, pe care ocultistii o numesc și Spirit (Minte) universal sau Natură universală, este acceptată naiv de către un mare număr de creștini și necreștini ca fiind un alt mod de a-L desemna pe Dumnezeu, pe cînd în realitate este un înlocuitor al Lui. Prin urmare, ceea ce este deseori luat în biserică drept „puterea Duhului” poate fi cu greu deosebit de așa-zisele „puteri mintale” sau „forțe spirituale” ale unui medium. Parapsihologii au realizat deja de mai mulți ani experiențe științifice cu mediumi, și ideea de „forțe psihice” cîștigă tot mai multă credibilitate.

Persoanele care lucrează profesional ca mediumi nu mai sunt astăzi așa de rare ca în urmă cu cîțiva ani, ci se numără cu sutele, și sunt luate în serios de o mare parte din societate. În afară de aceasta, asemenea „puteri mintale” sunt dobîndite de o mare parte a populației, datorită unei oferte variate de metode psihologice. Acestea nu sunt răspîndite numai de

niște grupări și secte binecunoscute ca atare care folosesc acțiunea gândirii asupra materiei, ca Scientology, Forum-ul (altădată „est” - *Er-hard Seminars Training* — Seminarii de formare Erhard), Lifespring (Izvorul vieții) și Controlul Mintal Silva, dar ele sunt și materialul obișnuit în seminariile (cursurile) de motivație și succes PMA (Positive Mental Attitude). Capacitatea spiritului de a acționa asupra materiei nu mai este considerată ca ceva ciudat sau ocult, ci se crede că ea face parte din potențialul natural, normal, și totuși *infinit* al omului, și că o poate dobândi oricine se supune unor așa-zise „legi ale succesului, ale reușitei”.

Totuși, aceste legi ale Mișcării New Age nu sunt deloc noi, ci este vorba de aceeași străveche vrăjitorie cu o nouă etichetă sau nume. Multe din persoanele care practică aceste tehnici, printre care se află conducători creștini, nu par să-și dea seama de adevărata natură a periculosu-

lui joc mintal pe care îl joacă. Vrăjitoria, chiar dacă este numită altfel, rămîne tot vrăjitorie. Ea se infiltrează pretutindeni în societatea noastră modernă din epoca spațială, căutînd să-și ascundă adevărata identitate sub o terminologie științifică sau psihologică și sub etichetele de succes, motivație și dezvoltare de sine.

Manly P. Hall, fiind el însuși ocultist și unul din principalii experți mondiali în materie de ocultism și istorie a ocultismului, a declarat:

„... *Există dovezi din belșug că în multe forme ale gândirii moderne - mai ales așa-numita psihologie a prosperității, metafizica dezvoltării puterii voinței, și sistemele de formare a unui comerciant sub înaltă presiune - s-a făcut apel la magia neagră care a trecut doar printr-o metamorfoză. Chiar dacă numele ei s-a schimbat, natura ei rămîne aceeași*”. (5)

Regula jocului se numește succes

Astăzi, regula jocului se numește succes, reușită, nu numai în lumea care ne înconjoară, ci și în biserică. Smerenia a devenit demodată, iar actuală este stima, respectul de sine, deși suntem îndemnați în Scriptură: „în smerenie, fiecare să socotească pe altul mai presus de el însuși” (Filipeni 2:3). Mai înainte era un fapt cunoscut că păcatul de căpetenie al rasei umane era mîndria. Cu toate acestea, acum ni se spune că problema noastră nu este că avem o părere prea înaltă despre noi înșine, ci prea joasă, că noi toți avem o proastă imagine despre noi înșine, și că cea mai mare nevoie a noastră este să ne dezvoltăm stima de sine. Deși Petru a scris: „Smeriți-vă deci sub mî- g[^] na puternică a lui Dumnezeu, ca El să vă înalțe la vremea potrivită” (1.Petru 5:6), suntem încurajați să ne „vizualizăm” succesul, să țintim printr-o viziune corespunzătoare la succese mai mari. Pavel a făcut această declarație

-12-

-13-

inspirată: „(Isus) S-a golit de Sine însuși, luînd un chip de rob... S-a smerit pe Sine însuși, devenind ascultător pînă la moarte, însă moarte de cruce” (Filipeni 2:7,8). Iată cum o explică acum Robert Schuller, în contextul lumii noastre moderne aflată în căutarea succesului:

„*Isus își cunoștea propria Sa valoare, succesul Lui l-a hrănit stima de Sine însuși... El a suferit crucea ca să-Și sfințească stima de Sine. Și El a purtat crucea ca să-ți sfințească stima ta de sine.*”

Și crucea va sfinți gloriificarea de sine (subliniat în original)!" (6)

Succesul și stima de sine au devenit atât de importante în biserică, încât par să pună în umbră orice altceva. Robejct.Schijllet. afirmă: „O persoană este în iad atunci când și-a pierdut stima de sine". (7) Considerat drept „cel mai important predicator creștin de televiziune", (8) el este urmărit în fiecare duminică prin peste 200 de stații TV de către cea 3 milioane de persoane. (9) Autor prolific, cărțile lui figurează frecvent pe lista best-sellerelor (cele mai bine vândute) publicată de *The New York Times*. Potrivit lui *Christianity Today*, „Schuller atinge astăzi mai mulți necreștini decât oricare alt lider creștin în America". (10) Influența lui Schuller este enormă, și „E-vanghelia succesului" (11) a lui este recunoscută și predicată de un număr tot mai mare de conducători creștini. Ce găsește Schuller greșit la vechea Evanghelie? Deși Pa-vel a scris că „Cristos Isus a venit în lume ca să mîntuiască pe păcătoși" (1.Timotei 1:15), iar Cristos însuși a zis că a venit să cheme pe „păcătoși la pocăință" (Luca 5:32), Robert Schuller scrie:

„Nu cred că s-a făcut ceva în Numele lui Cristos sau sub stindardul creștinismului care să se fi dovedit mai distrugător pentru personalitatea omenească, și care deci să aibă atîtea efecte contrare eforturilor de evanghelizare, ca strategia adesea brutală, grosolană și necreștină

-14-

prin care se încearcă să se facă oamenii conștienți de starea lor de păcătoși pierduți". (12)

Dacă Moise ar trăi astăzi, nu s-ar zice despre el că a ales să „sufere împreună cu poporul lui Dumnezeu" (Evrei **11:25**), ci că a ales „să sufere prosperitatea, succesul și popularitatea cu poporul lui Dumnezeu". Se obișnuia să se zică: „Toți cei ce vor să trăiască evlavios în Cristos Isus vor fi persecutați" (2.Timotei 3:12), dar astăzi se zice: „Toți cei care vor să trăiască evlavios vor fi onorați și vor avea succes în această lume". Nu numai creștinii individuali, dar și bisericile urmăresc acum succesul. Cu cît este mai mare biserica, cu atît se consideră că este mai plină de succes. După acest criteriu, pastorul cel mai plin de succes din lume este Paul Yonggi Cho, care conduce cea mai mare biserică din lume, cu aproape 400.000 (între timp, numărul s-a apropiat de 1.000.000 - n. tr.) de membri. Pastorul Cho învață că gîndirea pozitivă, vorbirea pozitivă și vizualizarea pozitivă sunt cheile succesului. *Oricine* poate în mod literal „să incubeze" („să clocească") și să dea naștere unei realități fizice, creînd în mintea cuiva o imagine foarte limpede, plină de viață, și concentrîndu-se asupra acestei imagini. În prefața cărții lui Y. Cho *A patra dimensiune*, Robert Schuller scrie:

„Am descoperit în rugăciune realitatea acestei dimensiuni dinamice care vine prin vizualizare... Nu încerca s-o înțelegi. Începe pur și simplu s-o apreciezi! E adevărată. Funcționează. Eu am încercat-o". (13)

Facultățile, seminariile creștine, societățile misionare și organizațiile de caritate creștine joacă și ele jocul succesului, și majoritatea dintre ele folosesc tehnicile de „big business" (experiența marilor întreprinzători în afaceri) ca să-și conducă mai bine propriile afaceri. Dacă lucrul acesta funcționează pentru Universitatea din California, de ce să nu funcționeze pentru o facultate creștină? Dacă

-15-

funcționează pentru General Motors, de ce să nu funcționeze pentru o organizație creștină de caritate? Lucrul acesta este cu siguranță adevărat atunci când se vorbește despre lucruri ca de exemplu contabilitatea și manage-ment-ul. Cu toate acestea, vrăjitoria este larg răspândită în lumea afacerilor, și ea se introduce în biserică sub forma unor tehnici de succes/motivație, de atitudini mintale pozitive, și de psihoterapii dintre cele mai recente, botezate cu nume creștine.

Gîndește-te la bogăție, și vei deveni bogat

în lumea afacerilor, majoritatea maștrilor în tehnici de succes/motivație și de atitudine mintală pozitivă au fost amăgiți și atrași în vrăjitorie, și ei amăgesc milioane de alte persoane. Majoritatea ideilor și tehnicilor fundamentale din care se inspiră cursurile de dezvoltare de sine, care saturează literal societatea noastră de astăzi, pot fi atribuite unui singur om, Napoleon Hill. Ceva din uriașa influență a lui Hill se vede limpede în următoarele observații ale lui Earl Nightingale, înregistrate pe o casetă a SMI-ului (Succes Motivation Institute). Earl Nightingale este astăzi unul din promotorii cei mai populari și mai influenți ai tehnicilor de succes și motivație. El nu vorbește aici decît despre una din cărțile lui Hill: *Think and grow rich* (Gîndește-te la bogăție și vei deveni bogat). Nightingale a zis că ea este „una din cărțile cele mai uimitoare care au fost scrise vreodată”:

„Fără îndoială că această singură carte a exercitat o influență mai mare asupra vieții, realizărilor și averii indivizilor decît oricare altă carie de felul ei.

în toată lumea liberă există literalmente mii de oameni plini de succes în toate felurile de domenii de activitate, pentru că au cumpărat într-o zi un exemplar din această carte, „Think and grow rich”. Ei sunt gata să-ți pove-

-16-

tească despre asta...

Am stat în birouri de directori bogat lambrisate și mochetate și am ascultat oameni de afaceri cunoscuți în toată lumea, unii dintre ei destul de bătrîni pentru a-mi fi tată, spunîndu-mi că totul le-a reușit după ce au citit cartea Think and grow rich...

Ce conține deosebit această carte în comparație cu miile de cărți consacrate dezvoltării de sine?... După ce a fost citită ultima pagină a cărții, mina care a pus pe masă această carte este o altă mină. Omul care s-a ridicat apoi și s-a dus în lume este un om diferit, un om schimbat... Acest om posedă acum talentul unic și invizibil care îl face capabil să traducă niște vise în realitate, să transforme gînduri în lucruri materiale... Cel care pî-nă atunci nu era decît pasager devine dintr-odată căpitanul". (14)

Og Mandino, super-om de afaceri și unul din cei mai importanți purtători de cuvînt ai motivației, ale cărui cărți s-au vîndut în peste 7 milioane de exemplare, plasează *Think and grow rich* printre cele mai bune 12 cărți din toate timpurile dintre cele care tratează dezvoltarea de sine. (15) Cărțile lui Napoleon Hill sunt vîndute în librăriile creștine din toată țara, și sunt recomandate de numeroși lideri creștini. În lucrarea lor intitulată *Making the Most of Your Mind* (Folosește toate posibilitățile gîndirii tale), cei doi autori Stephen B. Douglass și Lee Roddy scriu:

„în cursul ultimilor ani, un anume număr de cărți scrise de autori necreștini a arătat că succesul este legat de puterea gîndirii. Autorii acestor lucrări au început să exploreze

profunzimile capacităților potențiale date de Dumnezeu inteligenței umane.

Napoleon Hill a fost unul din acești autori necreștini... După 20 de ani de cercetări, el a scris o serie de 8 volume intitulată 'The Law of Succes' (Legea succesului).

-17-

Părți din aceste volume sunt condensate în best-sellerul lui: 'Think and grow rich'... Probabil că a făcut cercetarea cea mai utilă din toată istoria..." (16)

Notă: în urma publicării cărții *The Seduction of Christianity* (Amăgirea creștinătății), Douglass și Roddy au suprimat din cartea lor orice referire la Napoleon Hill.

O înșelătorie subtilă

Faptul că Napoleon Hill a fost urmat pe scară largă atât de oameni de afaceri de succes, cât și de lideri creștini se împacă greu cu pledoaria lui în favoarea vrăjitoriei. Lucrările lui Hill prezintă regulat unele din învățăturile oculte cele mai evidente care se pot găsi undeva. Totuși, dacă creștinii care îi recomandă cărțile au un oarecare cuvânt de avertizare, este doar din cauza insistenței lui Hill asupra bogăției. După ce au citat în mai multe rînduri extrase lungi din cele trei cărți de Hill, cu comentarii favorabile, Douglass și Roddy își avertizează cititorul că dacă au citat *Think and grow rich* (Gîndește-te la bogăție și vei deveni bogat), este „din cauza accentului pus pe activitățile și atitudinile gîndirii, și nu din cauza expunerii felului de a-ți mări bogăția". (17)

Cu toate acestea, învățăturile lui Hill despre *puterea gîndurilor* sunt cu mult mai periculoase decît accentul pe care-l pune pe bogăție. Ceea ce vreau să spun atunci cînd îi menționez pe Douglass și Roddy este că ei sunt slujitori buni și sinceri ai lui Dumnezeu, care nu s-ar ralia nici o clipă cu ocultismul lui Hill. Ei îl recomandă totuși sus și tare, ca și lucrările lui, care conțin un ocultism pe care, se pare, l-au scăpat din vedere, și care ar putea amăgi pe cei care vor citi ei înșiși cărțile lui Hill, încurajați de această recomandare. Hill explică în mod destul de amănunțit că el a aflat de la niște duhuri aceste tehnici de

-18-

putere mintală conținute în cărțile lui. Niște demoni care se dau drept „Maeștri cerești" s-au slujit de Hill ca să amăgească milioane de indivizi care au adoptat tehnicile „succesului" pe care i le-au dezvăluit ei. Iată ce declară Hill:

„Am avut deseori dovada că niște prieteni nevăzuți planează deasupra mea, imperceptibili pentru simțurile obișnuite. Am descoperit în cursul studiilor mele că există o grupă de ființe ciudate care conduc o școală de înțelepciune...

Această Școală are Maeștri care au însușirea de a ieși din trupurile lor ca să se deplaseze instantaneu acolo unde doresc... și ca să reveleze direct cunoștință, cu voce auzibilă...

Știu acum că unul din acești Maeștri a străbătut milioane de kilometri ca să vină să mă viziteze, în timpul nopții, în biroul meu...

Nu voi scrie tot ce mi-a zis el... Majoritatea dezvăluirilor lui au fost prezentate în capitolele acestei cărți, și altele vor urma în alte capitole.

„Tu ai meritat dreptul de a dezvălui altora un Secret Suprem", mi-a zis vocea vibrantă. „Tu ai fost călăuzit de această Mare Școală... Tu trebuie acum să dai lumii un plan amănunțit'..."¹¹. (18)

„Secretul Suprem": o credință falsificată

Secretele succesului, care constituie baza majorității cărților sau seminariilor asupra succesului și motivației, i-au fost dezvăluite lui Hill prin niște demoni care se dau drept „Maestri care au însușirea de a ieși din trupurile lor ca să se deplaseze instantaneu acolo unde doresc”. Acest „Secret Suprem” pe care Hill a fost autorizat de ei să-l „dezvăluie” lumii a fost păstrat timp de mii de ani de tradiția ocultă, și rămîne una din propunerile făcute Evei

-19-

de către șarpe pentru a deveni ca Dumnezeu: „*Tot ceea ce gîndirea omului poate crede, gîndirea omului poate realiza*”, (subliniat în original) (19) Această idee înșelătoare constituie fundamentul mișcării Human Potențial (Potențial uman), care nu este decît un alt nume pentru a desemna Mișcarea New Age. Dacă este adevărat că putem realiza *tot* ceea ce ne imaginăm, înseamnă că trebuie să fim niște dumnezei. Acest „secret al erelor” este numit de Hill și „puterea magică a credinței”. (20) Premiza lui fundamentală e că mintea (inteligenta) omenească posedă în ea însăși puteri misterioase capabile să creeze propria noastră realitate: „într-adevăr, dacă crezi profund că vei avea o mare bogăție, o vei obține”. (21) Aceasta nu este altceva decît „credința” contrafăcută, falsificată a vrăjitorului, și constituie baza a ceea ce lumea profană numește PMA (Positive Mental Attitude = Atitudine Mintală Pozitivă). „PMA, Știința Succesului” (22) a fost făcută renumită de către Napoleon Hill în cartea lui *Succes Through A Positive Mental Attitude* (O atitudine mintală pozitivă, cheia succesului), coautor cu el fiind W. Clement Stone, care i-a slujit de călăuză ca să „scoată din acest imens rezervor universal de inteligență infinită, în care este păstrată toată cunoștința și toate faptele, și care poate fi contactat prin subconștient...”. (23) PMA este încă esența, nucleul majorității metodelor de succes existente astăzi. Hill este cel care i-a pus temelia, și el explică:

„PMA este un catalizator care face să fie eficace orice combinație de principii ale succesului... PMA atrage norocul. Succesul este atins și păstrat prin cei care încearcă și continuă să încerce cu PMA.

Este o lege universală... că noi transformăm în realitate fizică gîndurile și atitudinile pe care le păstrăm în mințile noastre”. (24)

Departa de a face din Dumnezeu obiectul încrederii sale, El care este plin de har și de dragoste, dar care rămîne

-20-

suveran, această „putere a credinței” permite celor care au fost inițiați în secretele ei să *comande* anumitor forțe ca să se supună gîndurilor lor. Dacă *oricine* poate „face un miracol”, atunci nu mai este vorba de un miracol, de o minune autentică a lui Dumnezeu, ci de vrăjitorie, și omul este cel care se joacă de-a Dumnezeu.

Nu numai liberalii sunt pe cale să cadă în această capcană. Pastorul prezbiterian Ben Patterson, din Irvine în California, a observat următoarele:

„De curînd, creștinii evanghelici au devenit mai liberali decît liberalii, cu cărțile despre dezvoltarea de sine, cu propovăduirea gîndirii pozitive și cu Evanghelia succesului”. (25)

Dacă cineva își închipuie că este de-ajuns să aibă anumite gînduri sau să pronunțe anumite cuvinte pentru ca Dumnezeu să fie *obligat* să răspundă într-un anumit mod, a alunecat deja în vrăjitorie și, chiar dacă nu se dă drept Dumnezeu, încearcă cel puțin sar-L

manipuleze pe Dumnezeu. Charles Capps, unul din liderii Mișcării Mărturisirii pozitive, a zis: „Aceasta nu este teorie, este o realitate. Este o lege spirituală. Este eficace de fiecare dată când este aplicată corect... Tu pui în mișcare aceste legi spirituale prin cuvintele gurii tale... Tot ceea ce vei rosti se va îndeplini”. (26) Yonggi Cho declară:

„Prin cuvintele pe care le rostim creăm universul propriilor noastre împrejurări...”. (27)

„Tu creezi prezența lui Isus cu gura ta... El este legat de buzele și de cuvintele tale...”. (28)

Asemănările între învățăturile acestor lideri creștini și „Secretul Suprem” dat lui Hill de către niște ființe demonice ca să le dezvăluie lumii sunt cel puțin extrem de neliniștitoare. La fel de îngrijorător este faptul că niște lideri creștini citează favorabil din scrierile lui Hill, deși este evident că vrăjitoria este însăși esența și substanța metodelor succesului pe care le învață el.

-21-

Noi nu condamnăm tot ceea ce scrie sau spune un lider creștin numai pentru că-1 citează pe Napoleon Hill. Totuși, de aceea sunt acceptate ideile lui Hill, pentru că învățăturile lui sunt amestecate cu multe lucruri bune. Iată de ce trebuie să ne luptăm pentru puritatea Cuvîntului lui Dumnezeu, împotriva amestecului cu falsificări ucigătoare, care se strecoară așa de ușor atunci când nu veghem.

Lupta pentru credință

Iuda a scris că noi trebuie „să luptăm pentru credința încredințată sfinților odată pentru totdeauna” (Iuda 3). Luptînd pentru adevăr, este imposibil să fii totdeauna „pozitiv”. H.A. Ironside, care a fost multă vreme pastor la Moody Memorial Church în Chicago, a declarat: „Credința înseamnă tot adevărul revelat, și faptul de a lupta pentru tot adevărul lui Dumnezeu necesită anumite învățături, afirmații sau cuvinte negative... Orice rătăciră, sau orice amestec de adevăr și rătăcire, trebuie să fie clar denunțate și respinse. A le scuza înseamnă a fi infidel față de Dumnezeu și Cuvîntul Său, și trădător față de sufletele aflate în pericol pentru care a murit Cristos”. (29) Da-vid Wilkerson, pastor, autor de best-sellere și fondator al lui Teen Challenge, a zis:

„Este un vînt rău... care suflă în casa lui Dumnezeu, amăgind mulțimile de popor ales al lui Dumnezeu... Este vorba de o caricatură a Scripturii, plecînd de la cartea lui Napoleon Hill *‘Think and grow rich’*.”

Această Evanghelie pervertită vrea să transforme oamenii în dumnezei. Li se zice: ‘Destinul vostru depinde de gîndurile voastre. Tot ceea ce vă puteți imagina vă aparține. Prin cuvintele voastre, aduceți lucrul respectiv la existență. Creați-l cu ajutorul unei atitudini mintale pozitive. Succesul, fericirea, sănătatea perfectă, toate

acestea vă aparțin, cu condiția să vă folosiți gîndurile într-un mod creator. Transformați-vă visele în realitate folosind puterea minții voastre’.

Să știm odată pentru totdeauna că Dumnezeu nu va abdica niciodată de la suveranitatea Sa în folosul puterii gîndirii noastre, fie ea negativă ori pozitivă. Trebuie să căutăm numai gîndirea lui Cristos, și gîndirea Sa nu este materialistă; nu este polarizată asupra succesului sau bogăției. Gîndirea lui Cristos se preocupă doar cu gloria lui Dumnezeu și supunerea față de Cuvîntul Său.

Nu există nici o altă învățătură care să ignore într-atâta Crucea și stricăciunea gândirii omenești. Ea lasă la o parte răutatea naturii noastre adamice decăzute. Ea întoarce privirea creștinului de la Evanghelia lui Cristos, Evanghelia mântuirii veșnice, pentru a o fixa asupra unui profit pămîntesc. Sfinți ai lui Dumnezeu, fugiți departe de lucrurile acestea...A" (30)

-22-

-23-

Păgînismul în haină modernă

„Dumnezeule, națiunile (paginii) Ți-au invadat moștenirea... Ajută-ne, Dumnezeul mântuirii noastre!” (Psalm 79:1,9).

„Ceea ce jertfesc ei, jertfesc demonilor, și nu lui Dumnezeu. Dar eu nu vreau ca voi să vă faceți părtași cu demonii” (1.Corinteni 10:20).

Știința minții, legătură între creștinism și vrăjitorie

Ernest Holmes a întemeiat Biserica Științei Religioase, cunoscută și sub numele de Știința minții, sprijinindu-se pe „Secretul Suprem” pe care „Maeștrii înțelepciunii” l-au dezvăluit lui Napoleon Hill. Ea este strîns înrudită cu Gîndirea Pozitivă a lui Norman Vincent Peale, și cu Gîndirea în Posibilități a lui Robert Schuller. De fapt, Peale atribuie lui Holmes meritul de a fi făcut din el un gînditor pozitiv. (1) în 1958, Holmes a profețit: „Noi am lansat o Mișcare care, în cursul următorilor 100 de ani, va fi marele și noul impuls religios al timpurilor moderne... (destinat) să acopere lumea întreagă...”. (2) Iată cum a explicat Holmes acest „Secret Suprem”:

„ȘTIINȚA MINȚII învață că Puterea creatoare, supremă și originară a Universului, sursa oricărei substanțe, Viața în toate ființele vii, este un Principiu cosmic al Realității prezente în tot Universul și în fiecare din noi.

ȘTIINȚA MINȚII învață că omul își poate ține sub control cursul existenței lui... cu ajutorul proceselor

-24-

mentale care funcționează în acord cu o Lege universală... Conform acestei Legi, ne creăm toți propriile noastre experiențe de fiecare zi... prin forma și desfășurarea gândurilor noastre”. (3)

„Omul, prin gîndire, poate să transpună în realitate tot ceea ce-și dorește...”¹, (subliniat în original) (4)

Acest principiu absolut fundamental al străvechii vrăjitorii s-a implantat puternic în lumea noastră modernă. El este piatra unghiulară a Mișcării potențialului uman, și ingredientul esențial în seminariile PMA de succes și motivație. El a devenit de asemenea legătura principală între vrăjitorie și creștinism. Deși este exprimat într-o frazeologie ușor diferită, constituie limbajul comun al tuturor acelor care, de bunăvoie sau nu, au înlocuit credința în Dumnezeu printr-o credință egoistă într-un fel de Forță misterioasă care poate fi manipulată de gînduri-le noastre pentru a obține ceea ce dorim. Norman Vincent Peale este, desigur, unul din cei mai plini de succes evangheliști ai puterii minții. El o explică în felul următor:

„... Subconștientul tău... (are) puterea de a-ți transforma visele în realități, atunci cînd

aceste dorințe sunt suficient de puternice". (5)

Este Dumnezeu un Placebo?

Gîndirea în posibilități a lui Robert Schuller este același produs ca și *gîndirea pozitivă* a lui Peale, comercializată sub o altă marcă. Schuller declară: „Crede acum -și vei realiza ceea ce crezi". (6) Paul Meyer, președintele lui Succes Motivation Institute (Institutul pentru succes și motivație), exprimă lucrul acesta în felul următor: „Ima-ginează-ți în mod clar, crede sincer, dorește arzător, acționează cu entuziasm, și se va întîmpla neapărat". (7) Paul Yonggi Cho a declarat: „Prin vizualizare și vis

-25-

poți să-ți incubezi (clocești) viitorul și să ,scoți' rezultatele". (8) Asemenea învățături au tulburat pe niște creștini sinceri, și i-au făcut să creadă că „credința" este o forță care face lucrurile să se întîmple pentru că ei *cred*. Astfel, credința nu este pusă în Dumnezeu, ci este o putere îndreptată spre Dumnezeu, care îl forțează să facă pentru noi ceea ce am crezut noi că urmează El să facă. Cînd Isus a zis în mai multe rînduri: „Credința ta te-a salvat (vindecat)", El nu voia să spună prin asta că exista un soi de putere magică eliberată prin faptul de a crede, ci că credința deschisese ușa pentru ca El să-i poată vindeca pe oameni. Dacă cineva este vindecat *doar pentru că crede că va fi vindecat*, atunci puterea se află în propria lui gîndire, iar Dumnezeu nu mai este decît un placebo care să-i activeze credința. Dacă totul lucrează după „legile succesului", atunci Dumnezeu devine fără importanță, și harul este desființat. Tot ceea ce trebuie atunci să facem este să practicăm „puterea credinței" a lui Hill. Pe o casetă de motivație Amway, Robert Schuller rezumă toate acestea în felul următor:

„Tu nu cunoști puterea care se află în tine!... Tu poți să transformi lumea în tot ceea ce-ți dorești. Da, tu poți face ca lumea ta să devină tot ceea ce vrei ca ea să fie". (9)

Asemenea idei sunt acceptate în lume ca niște principii PMA sănătoase, și ele devin tot mai populare în sînul bisericii. De exemplu, în martie 1985, în marea biserică baptistă din Prestonwood în North Dallas, Texas, a avut loc prima conferință anuală despre Conducerea creștină (Christian Leadership). Vorbitorul principal a fost Paul Yonggi Cho, care prezintă aproape totdeauna învățături biblice excelente, dar care din păcate sunt amestecate uneori cu idei oculte de vizualizare și putere mintală. În 18 martie, alături de el pe estradă se găsea Mary Kay Ash, fondatoarea lui Mary Kay Cosmetics. În vorbirea ei, ea a

-26-

dezvăluit că învățase dintr-o carte de Claude Bristol niște principii foarte puternice de a ajunge la succes. De fapt, este un exemplu clasic de ocultism evident, redat aici sub denumirea de „putere mintală", acceptat în această deghizare de către creștini, și confundat cu credința. Doamna Ash a zis:

„Claude Bristol a scris o carte intitulată 'The Magic of Believing' (Magia credinței), și el a zis în această carte: 'Există oare ceva ca o Forță, un factor sau o putere, numiți-o cum vreți, despre care știu cîțiva oameni și pe care o folosesc ca să-și învingă dificultățile și să ajungă la un succes răsunător?'...

El (Bristol) a zis: 'Am descoperit puțin cîte puțin că există ceva ca un fir de aur care face ca viața să merite a fi trăită. Se poate defîni acest fir printr-un singur cu-vînt: credința'.

Acum știu că Bristol nu se interesa atât de mult de ceea ce cred oamenii, ci pur și simplu a observat puterea credinței în acțiune, și a notat în scris ceea ce a văzut". (10)

Credință în Dumnezeu, sau credință în Credință?

Mulți creștini sinceri au fost influențați de această Evanghelie a vrăjitoriei, pînă ce-au ajuns să-și imagineze că credința are o putere în ea însăși. Și, pentru ei, credința nu este pusă în Dumnezeu, ci este o putere îndreptată spre Dumnezeu, pentru a-L forța să facă pentru noi ceea ce *am crezut* că va face. În cazul cel mai bun, lucrul acesta îl face dependent pe Dumnezeu de aceste așa-zise „legi” pe care putem să le activăm prin „credință”; în cazul cel mai rău, îl elimină pe Dumnezeu complet din proces, punînd totul în propriile noastre mîini și făcînd astfel din noi niște dumnezei, care pot să aducă totul la existență doar prin „puterea credinței noastre”. Dacă toa-

-27-

te funcționează după o asemenea „lege”, atunci Dumnezeu nu mai este suveran, și noi nu mai lăsăm nici un loc harului. Tot ceea ce trebuie să facem este să exercităm această „putere a credinței”. Acesta este exact principiul fundamental al vrăjitoriei.

Dimpotrivă, Isus a zis: „Aveți credință în Dumnezeu” (Marcu 11:22). Credința trebuie să aibă un obiect: Este o încredere absolută și fără rezerve în Dumnezeu. Nu există nici o ființă, nici un lucru din univers care să fie total vrednic de încredere, în afară de Dumnezeu. Credința adevărată crește dintr-o relație de supunere față de El. Dumnezeu răspunde la rugăciune pe baza suveranității Sale, înțelepciunii Sale, milei Sale și harului Său, și nu pentru că o „lege” oarecare îl forțează să acționeze. El nu poate fi manipulat de oameni sau de îngeri, cu ajutorul proceselor mintale, al cuvintelor sau al oricărei alte tehnici.

Obiectivul vrăjitorului: să fii stăpîn pe destin

Dacă putem face ca Dumnezeu sau vreo altă Forță cosmică să acționeze după porunca noastră, din cauza gîndurilor pe care le emitem sau a cuvintelor pe care le rostim, atunci am atins obiectivul vrăjitorului: am devenit stăpînii propriului nostru destin, și putem dobîndi tot ceea ce vrem prin simplul fapt că *credem* că se va întîmpla ceea ce am cerut. Puterea este în *credința* noastră, și Dumnezeu însuși trebuie să facă ceea ce *credem* că va face, pentru că orice *credem* noi se va realiza! Larg răspîndită astăzi printre creștini, această idee înșelătoare este exact ceea ce l-au învățat pe Hill „Maeștrii”, și exact ceea ce el însuși a ajuns să creadă și să învețe pe alții -anume că și el ar putea deveni un „Maestru”:

„Cunoaște-ți propria ta minte. Trăiește-ți propria ta viață. Tu poți să faci din viața ta ceea ce vrei să fie ea... O

-28-

credință încrezătoare în tine însuși este un ingredient indispensabil pentru o viață fericită...

Un Eu sănătos te face mai receptiv la influențele care te călăuzesc și care provin dintr-o lume aflată în afara cîmpului de acțiune al simțurilor noastre... Niște forțe invizibile și tăcute ne influențează neîncetat... niște ființe invizibile ne observă...

Pot să găsesc o credință care-mi crește foarte mult puterile... eu știu totdeauna că sunt stăpînul destinului meu, eu sunt Căpitanul sufletului meu...”. (11)

Iată momeala atrăgătoare pusă pe cîrligul undiței care l-a dus cu sine pe Napoleon Hill tot

mai adânc în vrăjitorie. El a respins pe Dumnezeuul Bibliei și credința creștină pe care tatăl lui încercase cu forța să i le insuflă pe când era mic, (12) și el a ales în loc o Forță impersonală sau un Spirit universal, (13) pe care l-a numit „Dumnezeu”. Ceea ce a adoptat Hill nu este altceva decât ocultismul de bază al hinduismului și al budismului, incluzând reîncarnarea, (14) însușirea spiritului de a fi un mediu ocult (15) și scrierea automată. (16) Încurajarea și promovarea vrăjitoriei nu este ascunsă ici și colo în vreo propoziție secundară, ci este prezentată pe față ca fiind tema centrală a tuturor cărților lui.

Cum pătrunde amăgirea în biserică

Cum se face deci că niște lideri creștini pot să citească, se pare cu plăcere, și pe urmă să recomande altora lucrările eretice și profund oculte ale lui Napoleon Hill? Aceasta se datorează în parte faptului că psihologia sau tehnicile succesului folosite în afaceri sunt considerate ca fiind „neutre” și deci inofensive pentru creștinism. Ideea unui potențial uman nelimitat și a unor puteri mintale miraculoase, care chipurile sunt ascunse în cele 90 procente din creierul nostru despre care se zice că sunt ne-

-29-

folosite, devine tot mai populară în lume și crează confuzie în biserică. Douglass și Roddy declară:

„Dumnezeu a așezat un principiu de necrezut în mintea umană, și... dacă suntem încrezători, pozitivi și plini de siguranță, Dumnezeu poate să utilizeze... toate aceste reacții chimice pe care o stare de spirit pozitivă le produce în noi, pentru a ne ajuta să îndeplinim tot ceea ce căutăm să facem”. (17)

Este vorba aici de un amestec de adevăr și rătăcire pe care niște lideri creștini sinceri sunt pe cale să-l introducă în biserică. Douglass și Roddy afirmă limpede că ei „nu subscriu ideii că ar trebui înlocuită încrederea în Dumnezeu cu gândirea pozitivă”. (18) Zicând aceasta, ei cred că sunt la adăpost, și atunci este ușor să nu vadă pericolul real. Problema reală nu este de a *substitui* o doctrină cu alta, căci aproape toată lumea ar recunoaște și ar respinge o rătăcire atât de evidentă. Problema, este *confuzia*. Nu se dă nici un avertisment pentru a semnaliza că principalii experți pe care-i citează ca sprijin pentru tezele lor sunt niște ocultști. Napoleon Hill și W. Clement Stone, de exemplu, vorbesc despre „Dumnezeu” în cărțile pe care le recomandă Douglass și Roddy, dar „Dumnezeul” lor este o „Putere divină” metafizică (19) la care este posibil să recurgi folosind tehnici care utilizează puterea mintală. Hill și Stone nu *substituie* credința prin PMA (Atitudine Mintală Pozitivă), ci susțin o idee cu mult mai periculoasă: cea care pretinde că PMA și credința sunt *unul și același lucru*, și că a crede în puterea mintală înseamnă aproape același lucru ca a crede în Dumnezeu; că mintea umană este un fel de talisman magic care exercită o forță metafizică (20) ce dispune de capacități infinite, pentru că ea n-ar fi, într-un anume fel, decât o parte a ceea ce ei numesc Inteligența Infinită. (21) Nu este vorba despre altceva decât despre „Dumnezeul” lui New Age și al sectelor care folosesc știința mintală.

-30-

Un suport ideal pentru amăgire

Ar fi imposibil să înțelegem lumea noastră modernă fără să privim modul în care ea a fost influențată și modelată de psihologie. Nici un alt factor nu exercită nici pe departe o

influență atât de mare asupra convingerilor și modurilor de viață din societatea contemporană. Această evoluție a început aproape exclusiv după al doilea război mondial, care, potrivit revistei *Life*, a suscitat „cel mai mare val” istoric de interes pentru psihologie. (22) În 1946, Congresul Statelor Unite a votat o lege națională asupra sănătății mintale (National Mental Health Act), lansând un program național dispunând de fonduri federale. Prin urmare, cursurile de psihologie au explodat literalmente în universitățile din toată țara și, de acolo, s-au răspândit rapid în seminariile și institutele biblice, înainte de război, „puține școli de teologie se îngrijeau să ofere cursuri de consiliere spirituală” făcând apel la psihologie, dar „odată cu începutul anilor cincizeci, aproape toate programaseră asemenea cursuri, și mai mult de 80% dintre ele ofereau cursuri suplimentare în psihologie...”. (23) Astăzi, unele din cele mai mari nume de pe scena psihologiei au provenit din seminarii. Paul Vitz, profesor de psihologie la Universitatea din New York, a scris:

„Psihologia, ca religie, exercită o mare putere pretutindeni în Statele Unite... (Ea) este în sine fundamental anticreștină... (și totuși) ea este foarte mult susținută de școli, universități și programe sociale finanțate de impozite luate de la creștini... Dar, pentru prima dată, începe a fi înțeleasă logica distrugătoare a acestei religii profane...”¹¹. (24)

Deja, în 1951, Carl Rogers se putea lăuda că „interesul profesional pentru psihoterapie” era „după toate probabilitățile domeniul științelor sociale cu cea mai rapidă

-31-

creștere astăzi”. (25) În prezent, în anii 80, psihologia beneficiază de statutul unui guru, ale cărui „norme științifice de comportare” debarasează conștiințele de necesitatea de a se supune legilor morale ale lui Dumnezeu. În acest fel, așa cum ea a ridicat vrăjitoria la rang de știință, psihologia a devenit principalul agent de schimbare și transformare a societății. Ziaristul și cercetătorul Martin L. Gross a spus foarte potrivit:

„Psihologia ocupă însuși centrul societății contemporane ca un colos internațional ai cărui adepți se numără cu sutele de mii...”

Cobaii ei de experiență fac parte dintr-o omenire care se simte îndatorată față de ea, ba chiar recunoscătoare. Noi trăim într-o civilizație în care omul, mai mult ca niciodată înainte, se preocupă cu sine însuși...

Pe măsură ce etica protestantă se slăbea în societatea occidentală, cetățeanul dezorientat s-a întors spre singura soluție pe care o cunoștea: intervenția expertului în psihologie, care pretinde că există un nou criteriu științific de comportare care a înlocuit tradițiile în agonie... Luând în gură numele sfânt al științei, expertul în psihologie pretinde că cunoaște totul. Suntem neîncetat hrăniți cu acest nou adevăr, din leagăn pînă la mormînt^d. (26)

Psihologia umanistă și psihologia transpersonală acoperă în prezent întregul spectru al vrăjitoriei. De exemplu, atmosfera celei de a 22-a întâlniri anuale a Asociației Psihologiei Umaniste, ținută în Boston între 21-26 august 1984, a avut un miros greu de ocultism hinduist și budist. Programul oficial zilnic includea printre altele: „Dimineța devreme: Yoga, Tai Chi, Meditație”. Cam jumătate din numărul grupelor constituite înainte sau după conferință aveau în mod vădit de a face cu vrăjitoria, cu subiecte ca: „Vizualizare și Vindecare... Stări de transă și Vindecare... Operații de alchimie... Imaginație ghidată...

-32-

Extaz șamanic (magic) și Transformare... Noi suntem vrăjitori".

Măsura în care psihologia și învățămîntul au îmbrățișat tradițiile păgîne și oculte din trecut se poate vedea citind această declarație a dr. Beverly Galyean, astăzi decedată, care era consilieră pe lângă școlile din Los Angeles, declarație aflată într-un articol pe care ea l-a scris pentru *Journal of Humanistic Psychology* (Jurnal de psihologie umanistă):

„In toate culturile, strămoșii și-au umplut epopeile folclorice cu povestirile unor viziuni, vise, intuiții pătrunzătoare și dialoguri interioare cu ființe superioare, pe care le considerau ca fiind sursele lor fundamentale de înțelepciune și cunoaștere.

Acceptînd ca adevărate povestirile cercetătorilor spirituali din toate culturile, posedăm în prezent dovada existenței diferitelor nivele de conștientă în natura omenească...

Potențialul omului este nepuizabil și este realizat prin noi moduri de explorare (adică meditație, imaginație ghidată, lucru în timpul visului /dream work/, yoga, mișcare corporală /body movement/, conștientă senzorială, transferul de energie (vindecare), terapia reîncarnării, și studii ezoterice)...

Meditația și activitățile de imaginație ghidată se află în miezul programului de învățămînt confluent și holis-tic". (27)

Variante ale unei psihologii asemănătoare s-au infiltrat în biserici, în școlile, seminariile și institutele creștine, pentru că pastorii și alți lideri au acceptat pretenția acestei psihologii că este științifică și neutră. Majoritatea creștinilor n-au înțeles că credința creștină și psihoterapia sunt în realitate două sisteme religioase rivale și imposibil de împăcat. Unirea lor sub forma unei „psihologii creștine” crează un jug inegal care aduce în biserică in-

-33-

fluența amăgitoare și seducătoare a psihologiei profane. Și deoarece psihologii și psihiatrii de frunte se ocupă acum așa de puternic cu vrăjitoria și cu glorificarea Eu-lui, psihologia creștină cade inevitabil pradă unora din aceste amăgiri și le introduce în biserică. Seminariile de „Formare în direcție spirituală” lansate de o biserică protestantă din Austin, Texas, sunt un bun exemplu de acest fel. Iată un extract din broșura lor:

„Accentul este pus pe practică, și folosește relaxarea, imaginația ghidată... dialogul interior, lucrul creator și în timpul visului (gestalt and dream work)... bazate pe principiile direcției spirituale... din Vechiul și Noul Testament... în tradiția mistică și ascetică a bisericii romano-catolice.

Materialul conceptual este bazat pe Biblie, și face apel la perspectivele psihologiei contemporane, în particular ale psihologiei transpersonale. Principalele școli de psihologie care joacă aici un rol sunt cea analitică (Jung) și Psihosinteza (Assigioli). S-a folosit în mod semnificativ gândirea psihanalitică (Horney, Erikson, Berne, etc.) și cea umanistă (Fromm, Perls, Maslow, etc...)". (28)

Păgînism în haină modernă

Lidera feministă Gloria Steinem a declarat: „De acum pînă în anul 2.000, sper că vom învăța pe copiii noștri să-și pună credința în potențialul uman, și nu în Dumnezeu...¹”. (29)

Psihologii moderni se străduiesc să exploreze adînci-mile misterioase a ceea ce este socotit de către mulți oameni că este un potențial uman nelimitat, cu ajutorul imaginației

și al jocurilor de roluri destinate să dezvolte „puterea de imaginație”. Tehnica lui Napoleon Hill, care constă în vizualizarea „ghizilor”, tehnică folosită de vrăjitori și de alți ocultişti de mii de ani, este în prezent una

-34-

din metodele de „transformare” cele mai senzaționale și cel mai des folosite de numeroși psihologi care o promovează. Jean Houston de exemplu, cofondatoarea lui „Foundation for Mind Research” (Fundația pentru Cercetarea Mintală), unde guvernul a autorizat pentru prima oară folosirea LSD-ului pentru a studia profunzimile ascunse ale minții, (30) face apel la numeroase tehnici ale străvechii vrăjitorii, (31) între altele la vizualizare și chiar la *materializarea* a ceea ce se numește „Spirit Colectiv”, care se manifestă sub o formă aparent reală. (32)

Demonii nici nu mai au nevoie să-și ascundă activitatea. Majoritatea psihologilor și mulți oameni din biserică nu sunt gata să admită existența demonilor, oricare ar fi eforturile desfășurate de aceștia din urmă ca să dovedească că ei există. Tot ceea ce se întâmplă este considerat ca fiind roadă *imaginației* noastre așa-zis nelimitate. Napoleon Hill era convins că cei nouă „Consilieri” ai lui nu erau decât roadă *imaginației* lui, deși ei erau atât de reali, încât la început l-au înspăimântat. Iată ce scrie Hill:

„Acești nouă bărbați (din trecut) erau Emerson, Paine, Edison, Darwin, Lincoln, Burbank, Napoleon, Ford și Carnegie. în fiecare seară... țineam un consiliu imaginar cu acest grup, pe care îl numeam, Consilierii mei invizibili’.

în cursul acestor consilii imaginare, făceam apel la membrii cabinetului meu ca să obțin de la fiecare cunoștințele pe care le doream, adresându-mă individual fiecărui membru...

După câteva luni de asemenea procedură zilnică, am fost foarte uimit să descopăr că aceste personaje imaginare deveneau aparent reale. Fiecare din acești nouă bărbați aveau niște caracteristici individuale care m-au surprins...

Aceste reuniuni au devenit atât de reale, încât am început să mă tem de urmările lor, și le-am oprit timp de

-35-

mai multe luni. Aceste experiențe erau de o ciudățenie atât de neliniștitoare, încât mă temeam că, continuîndu-le, puteam să pierd din vedere faptul că aceste reuniuni erau doar experiențe ale imaginației mele.

Este pentru prima dată că am avut curajul să menționez lucrul acesta... Continui să consider că reuniunile din cabinetul meu erau pur imaginare, dar... ele m-au condus pe căi glorioase de aventură... (și) am fost călăuzit în chip miraculos prin greutăți fără număr...

Astăzi mă duc la consilierii mei cu orice problemă mai dificilă pe care o întâlnesc eu sau clienții mei. Rezultatele sunt adesea uimitoare...”, (subliniat în original) (33)

Puterea imaginației?

Tot așa este cu psihologii de astăzi care folosesc aceeași tehnică fundamentală a vrăjitoriei: rezultatele adesea remarcabile pe care le produc aceste ființe misterioase, deși sunt inexplicabile pentru știință, sunt cu toate acestea atribuite puterii *imaginației*. în cursul unor seminarii intitulate „Puterea *imaginației*”, sub egida Universității Marquette, psihologii au antrenat mii de persoane în America ca să vizualizeze niște „călăuze

interioare" asemănătoare cu cele ale lui Hill, cu rezultate la fel de uimitoare. Deși se poate dovedi ușor că imaginația *nu* este nelimitată (cine poate să vizualizeze, de exemplu, o nouă culoare primară?), această credință înșelătoare s-a răs-pîndit pe larg în biserică. Puterea imaginației este confundată aici cu *inspirația* și cu puterea Duhului Sfînt.

Pastorul corean Paul Yonggi Cho declară că Dumnezeu a creat lumea prin puterea „imaginației” Sale, și că omul, ca ființă spirituală avînd o „a patra dimensiune” ca Dumnezeu, poate și el, ocultist sau creștin, să-și creeze propria lume prin puterea imaginației sale. (34)

-36-

Oculțiștii știu de multă vreme că mijlocul cel mai puternic de a intra în dimensiunea spirituală e cel al *vizualizării*, de care vom vorbi mai târziu în mod mai amănunțit. Norman Vincent Peale numește aceasta *construirea de imagini pozitive* (*Positive Imaging*), expresie pe care o derivă din cuvîntul *imaginație*, (35) și este „gînd-dire pozitivă dusă un pas mai departe”. (36) Peale a zis:

„Există în natura umană o forță puternică și misterioasă... un fel de mecanică mintală... un principiu puternic, vechi și nou...”

Acest concept este o formă de activitate mintală numită crearea de imagini...

Ea constă în faptul că cineva își reprezintă, își imaginează limpede, într-un mod conștient, un scop sau un obiectiv dorit, și păstrează această imagine atîta timp, pînă ce se ancorează în subconștient, unde eliberează puternice energii disponibile...

Atunci cînd acest concept de creare de imagini este practicat regulat și sistematic, el permite rezolvarea problemelor, întărirea personalității, ameliorarea sănătății, și creșterea considerabilă a șanselor de reușită în indiferent ce activitate.

Această idee de creare de imagini circula de multă vreme, și ea era implicit prezentă în scrierile și în discursurile mele din trecut”. (37)

Păgînismul ar fi prompt respins de către creștini dacă ar păși țănoș sau ar apărea dansînd sălbatic cu sulime-neala și podoaba de pene care caracterizează religia an-tibiblică. Dar amăgitoarea vrăjitorie este primită cu căldură ca o adevărată prietenă și ca o adevărată susținătoare a creștinismului, atunci cînd se îmbracă cu un costum de om de afaceri, cu un guler sau cu o robă de cleric, și cînd este prezentată în biserică ca ultima inovație în teologie, în psihologie, în medicină, în succesul comercial, și în tehnicile de dezvoltare a potențialului uman.

-37-

Faptele pe care urmează să le prezentăm de-a lungul capitolelor următoare reprezintă mult mai mult decît o colecție de rătăcirii izolate. Nu numai că extinderea vrăjitoriei este zguduitoare, dar se constată și că pătrunderea ei în biserică urmează un plan care corespunde cu precizie avertismentelor date de Isus și ucenicii Săi în privința marii înșelări care va veni peste lumea întreagă în zilele din urmă. Este deci necesar, în primul rînd, să înțelegem contextul profetic în care se înscrie această amăgire.

-38-

Semne ale vremurilor?

„Și cînd suflă vîntuî de la miazăzi, ziceți: ‚Va fi arșiță’. Și așa se întîmplă. Fățarnicilor, fața pămîntului și a cerului știți s-o deosebiți: vremea aceasta însă cum de nu știți s-o

deosebiți?" (Luca 12:55-56)

Această carte nu este un tratat de teologie destinat să taie firul de păr în patru, ci un manual de supraviețuire spirituală. Profetii numeroase, inclusiv cele ale lui Isus însuși, ne avertizează că amăgirea spirituală care va veni peste lume chiar înainte de revenirea Sa va fi atât de puternică, încât va înșela, „dacă este posibil, și pe cei aleși” (Matei 24:24). Este rațional să presupunem că aceste avertismente au fost date ca să ne ajute să recunoaștem această amăgire atunci când va veni. Biblia conține numeroase relatări din care se poate deduce că oamenii care trăiesc pe pământ în vremea împlinirii profetiilor vor fi în stare să recunoască evenimentele din vremea lor ca împlinire a ceea ce au prezis profetii. De exemplu Petru, în vorbirea lui din ziua Cincizecimii (Rusaliilor), și făcând referire la ceea ce era pe cale să se petreacă în acea zi istorică, a declarat: „*Aceasta* este ceea ce a fost spus prin profetul Ioel” (Fapte 2:16). Felul în care Isus privea profetia era la fel de practic. El a numit pe cei doi ucenici pe drumul spre Emaus „oameni fără pricepere”, pentru că n-au corelat profetiile din Vechiul Testament cu evenimentele care I s-au întâmplat Lui (Luca 24:25,26). Iar în versetele citate la începutul acestui capitol, El a numit

L

pe evreii din vremea Lui „fățarnici”, pentru că n-au recunoscut, pe baza a ceea ce au spus propriii lor profeti, semnele ce indicau vremurile unice în care trăiau.

Oare Isus ne-ar zice și nouă „oameni fără pricepere” și „fățarnici” pentru că nu recunoaștem că trăim în „vremurile din urmă”, pe baza semnelor care ne-au fost date? Am putea oare să fim înșelați dacă nu luăm seama la aceste avertismente? Și cum am putea să luăm seama la ele, dacă, la un moment dat, n-am corela aceste avertismente cu ceea ce se petrece în lume?

De ce descrie Biblia zilele din urmă?

Nu se poate ocoli faptul că Biblia se ocupă în mod repetat și intenționat de tema „zilelor din urmă”, și dă numeroase semne prin care cei care trăiesc în vremea aceea să le recunoască. Isus a descris exact un anumit număr de semne, ca și cum S-ar aștepta ca cei care vor trăi în zilele din urmă, deși nu pot spune exact „ziua și ceasul” venirii Sale (Matei 24:36), să fie capabili să recunoască momentul în care revenirea Sa este foarte aproape. După cât se pare, va fi extrem de important să poată fi capabili s-o facă. Referindu-Se la evenimentele viitoare pe care le-a descris în mod profetic, Isus a zis:

„De la smochin însă învățați pilda: Când ramura lui devine fragedă și dă frunze, cunoașteți că vara este aproape. Așa și voi, când veți vedea toate acestea, să cunoașteți că El este aproape, la ușă” (Matei 24:32-33).

Nu e nici o îndoială rațională că Biblia descrie „zilele din urmă” cu intenția evidentă ca, într-o zi, o anumită generație să fie capabilă ca să știe că „El este aproape, la ușă (lit. ușă)”. Este responsabilitatea noastră să hotărîm dacă noi suntem această generație, sau nu. Trebuie să luăm această hotărîre nu pe baza unei „noi revelații”, a unei prejudecăți personale, sau a unei dorințe de a fi tot-

deauna „pozitivi”, ci luînd în serios profețiile Bibliei, apoi examinînd faptele. Isus și apostolii Săi au pus foarte tare accentul pe anumite semne, și ne-au avertizat să nu adormim, ca să nu fim împiedicați în recunoașterea lor și să nu fim luați prin surprindere. Pavel a scris că creștinii nu sunt „în întuneric, pentru ca ziua aceea... să-i surprindă ca un hoț” (1.Tesaloniceni 5:4).

Cîteva dovezi convingătoare

Criticii argumentează că unele din semnele pe care le-a dat Isus - războaie, știri de războaie, cutremure de pămînt, foamete, molime - s-au produs în cicluri de-a lungul întregii istorii. Prin urmare, faptul că ele se produc azi, chiar cu frecvență și cu intensitate mai mare, nu dovedește în sine că suntem în „vremurile din urmă”. Vom vedea că nu e necesar să discutăm asupra acestui punct. Există alte semne foarte semnificative ale „vremurilor din urmă” la care nu se potrivește acest argument. Aceste semne, în general neglijate, nu numai că indică revenirea lui Cristos ca fiind foarte aproape, dar și atrag după sine consecințe grave pentru toți locuitorii planetei noastre. Suntem în pericol dacă le trecem cu vederea.

Nu există nici o îndoială că generația noastră a fost martora unor evoluții istorice unice, care sunt evenimente preliminare necesare ce conduc la bătălia de la Arma-ghedon. Totuși, oricît de impresionante sunt aceste indicații, există ceva și mai mult.

Pentru *prima dată* în istorie, omenirea posedă acum în mîini armele teribile care fac posibilă distrugerea vieții de pe planeta Pămînt. Fără existența acestor arme, profețiile biblice care anunță intervenția lui Cristos pentru salvarea rasei umane de la dispariție ar fi fără sens. De asemenea, dispunem, pentru *prima dată* în istorie, de sisteme de comunicare în masă și de sisteme de prelucrare a

-41-

datelor necesare controlării întregii lumi din punct de vedere economic, politic și militar. Astfel, pentru *prima dată* există mijloacele pentru împlinirea practică a profețiilor din Apocalipsa 13 privind controlul lui Anticrist asupra lumii. Mai mult, faptul acesta a devenit realitate exact în clipa în care s-au împlinit toate celelalte ingrediente necesare pentru Armaghedon.

Primul semn pe care l-a dat Isus: o avertizare

Este limpede că obiecția uzată deja de atîta folosire a scepticilor, potrivit căreia fiecare, generație a crezut că trăiește zilele din urmă, pe baza semnelor profețite, e absurdă. Se poate ca generațiile anterioare să fi avut acest gînd, dar nici o altă generație dinaintea noastră n-a dispus de dovezi suficiente ca să confirme această idee. De la exilul poporului evreu din anul 70 d. Cr., și pînă în anul 1948, *nici o* generație n-a asistat la reîntoarcerea lui Israel în patria lui, ca să nu mai vorbim de celelalte evenimente și evoluții deosebite pe care le-am amintit deja. Generația noastră este *prima* din istorie care a văzut în zilele ei strîngerea *tuturor* ingredientelor necesare împlinirii profețiilor biblice referitoare la sfîrșitul vremurilor. Există totuși și alte semne profețite care sunt încă și mai semnificative. Deși sunt extrem de importante, toate dovezile impresionante pe care le-am putea da sau care au fost menționate pînă aici n-ar putea să ne demonstreze cît de aproape suntem de revenirea lui Isus Cristos fără a avea alte confirmări esențiale. Există multe alte semne de o natură diferită de cele pe care le-am dat deja, pe care experții în profeție

biblică le trec cu vederea în totalitate sau le menționează doar în trecere. Totuși, ele sunt de fapt cele mai semnificative semne dintre toate, și ne dau bune motive să credem că „El este aproape, (chiar) la ușă”.

-42-

După ce ucenicii Săi L-au întrebat pe Isus: „Care este semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului?”, primul lucru pe care li l-a zis El a fost următorul: „Vedeți să nu vă înșele cineva” (Matei 24:3,4}. El a continuat, avertizându-i că zilele din urmă care Li vor preceda nemijlocit revenirea vor fi caracterizate de cea mai mare amăgire și înșelare pe care a cunoscut-o vreodată lumea. El a indicat că ea va fi o înșelare *religioasă*, și că se va sprijini pe trei semne precise: 1) profeți mincinoși (falși), 2) Cristoși mincinoși și 3) miracole (minuni) mincinoase.

Înșelarea religioasă este primul semn major vestit de Isus pentru a indica faptul că a doua Lui venire este aproape. Este și semnul cel mai important. Cristos și apostolii Săi au subliniat lucrul acesta cu cea mai mare tărie, și pe bună dreptate. A fi amăgit, înșelat de profeții mincinoși și de Cristoși mincinoși atrage după sine urmări mult mai grave decât a fi o victimă a foametei, a bolii sau a războiului. Iată cum rezumă Isus avertismentul Său solemn:

„Căci se vor ridica Cristoși mincinoși și profeți mincinoși și vor da semne mari și minuni, astfel încât să înșele, dacă este posibil, și pe cei aleși. Iată, v-am spus-o mai dinainte” (Matei 24:24-25).

Profeți mincinoși

De-a lungul istoriei, tot mereu au apărut ici și colo cîți-"va profeți mincinoși. Isus ne-a avertizat că în zilele din urmă vor veni *mulți* din aceștia, și că ei vor înșela pe *mulți* oameni. Pentru a se realiza lucrul acesta, trebuie să existe un interes mondial pentru tot ce ține de viitor, și convingerea că el poate fi prezis. În urmă cu doar 20 de ani, o asemenea atitudine ar fi părut cuiva ca foarte puțin probabilă într-o epocă a științei. Totuși, această profeție făcută de Cristos acum aproape 2000 de ani este pe cale

-43-

să se îndeplinească în era noastră spațială. Luată în rîs odinioară și considerată de știință ca o superstiție, profeția face astăzi obiectul unor experimentări și este confirmată în laboratoare de cercetare, care o numesc în prezent „precunoaștere”.

Acest termen oglindește dorința materialistă de a nega existența a tot ce este supranatural, și în loc de asta de a explica capacitatea de a prezice viitorul printr-o putere pur *naturală*, care rezultă dintr-un potențial uman care este presupus a fi infinit. Pe de o parte, această abordare neagă profeția biblică, care este o revelație dată de Dumnezeu. Astfel, se deschide larg poarta de intrare a unor demoni care pot să înșele pe omul modern. (Deoarece însăși existența lor este negată, nu există nimic care le-ar putea fi atribuit). Mai mult, nu pot exista profeții *mincinoase* dacă precunoașterea este un proces *natural*. Natura nu este nici adevărată, nici falsă (mincinoasă). Rezultă de aici că *profeții mincinoși* a căror venire ne-a fost anunțată de Isus au mai multă libertate de a înșela lumea, în era noastră spațială, decât în oricare altă perioadă din istoria omenirii. Iar dorința crescîndă, la un anumit număr de creștini, de a accepta „revelații noi”, chiar dacă ele sunt contrare Bibliei, face și ea ca biserica să fie tot mai vulnerabilă în fața acțiunii profeților mincinoși.

Louisa Rhine, soția lui J.B. Rhine, fondatorul Universității Duke și părintele parapsihologiei în America, a strâns dovezi privind un anumit număr de cazuri convingătoare de „precunoaștere”. (1) În cursul experiențelor lor asupra „vederii unor locuri îndepărtate”, în cursul cărora niște mediumi trebuiau să descrie niște locuri îndepărtate, ale căror coordonate de latitudine și longitudine erau alese la întâmplare de un computer, cercetătorii științifici Harold Puthoff și Russel Targ au descoperit că unii mediumi, ca Hella Hammid, puteau descrie locul înainte chiar ca el să fie ales de computer! (2) Fostul as-

-44-

tronaut Edgar Mitchell, al șaselea om care a fost pe lună și comandantul de bord al lui Apollo 14, a fondat Institutul de Științe Noetice, pentru a explora ceea ce a numit el „cel mai promițător domeniu dintre toate: *mintea umană*”. Potrivit lui Mitchell, „interesul pentru potențialul minții omenеști a crescut în mod fenomenal printre savanții din cele mai diferite domenii”. (3) El consideră că precunoașterea este un element important al acestui „potențial”. Mitchell a declarat:

„... Bărbați și femei de renume, din domenii așa de neașteptate ca neuropsihologia, fizica teoretică și antropologia, studiază în mod aprofundat anumite fenomene ca... aceste facultăți mintale, greu de înțeles, dar clar demonstrate, posedate de anumiți indivizi, facultăți care merg de la telepatie și clarviziune la precunoaștere și te-lekinezie.

Cine sunt deci acești oameni de știință care îndrăznesc să se intereseze de aceste subiecte considerate odinioară ca ,tabu’? Ei sunt dr. Herbert Benson, de la Universitatea Harvard, dr. Elmer Green, de la clinica Men-ninger, dr. Charles Start, de la Universitatea California, dr. Stanley Krippner, președintele Institutului Saybrook, dr. Dan Goleman, redactor-șef la „Psychology Today” și dr. Hal Puthoff, de la Institutul de Cercetări Stanford (SRI), ca să nu numim decât câțiva”. (4)

Faptul că știința recunoaște din ce în ce mai mult „precunoașterea” încurajează pe cetățeanul normal de a acorda tot mai mult credit prezicerilor unui întreg șir de clarvăzători care se înmulțesc ca ciupercile. Odinioară, Edgar Cayce și Jeane Dixon erau priviți cu scepticism de către majoritatea oamenilor. Există astăzi sute de profeți de meserie cu însușiri de medium, care atrag o mare mulțime după ei. Zeci de cursuri felurite, de la Alpha Level Training (Unde Mintale Alfa) până la Mind Dynamics (Dinamica Minții), destinate să dezvolte „puterile

-45-

mintale” cu caracter de medium, produc în serie mii de amatori capabili să facă tot ce făcea Cayce, și mai multe încă. Absolvenților de la Controlul Mintal Silva, de exemplu, li se dau banii înapoi (pentru dreptul de înscriere) dacă nu reușesc să diagnosticheze corect personalitatea oamenilor al căror nume li se dă, dar pe care nu i-au auzit niciodată vorbind, ca să nu mai vorbim de faptul că nu i-au văzut sau întâlnit niciodată. Unii din cei mai mari oameni de afaceri și politicieni din lume nu vor să facă nimic fără să-și consulte astrologul sau mediu-mul lor spiritist. Acum, mai mult ca niciodată în istoria modernă, sunt prezente elementele care permit împlinirea acestei profeții a lui Cristos, care vestește că *mulți* profeți mincinoși vor înșela *mulți* oameni.

Este interesant de observat că multe preziceri făcute astăzi de către văzătorii moderni

vorbesc despre venirea unor dezastre similare celor găsite în unele profeții biblice, dar avînd în plus o notă de speranță „pozitivă” care seamănă în chip ciudat cu anumite forme de „gîndire pozitivă” care se învață astăzi în biserică. Andrija Puha-rich este astăzi unul din cei mai străluciți oameni de știință în domeniul medicinei, cu mai mult de 60 de brevete la activul său. Pasajul următor, extras dintr-o conferință dată de Puharich unor colegi de breaslă, arată genul de înșelare căreia îi cad pradă chiar cei mai inteligenți oameni, deși ea se află în contradicție clară cu Biblia:

„Eu sunt numai scribul; această informație... mi-a fost dată de o anumită sursă extraterestră... Voi cunoașteți această persoană sub numele de Iehova din Biblia creștină...

Acest nume este titlul dat Șefului unei anumite civilizații... numită Hoova... situată la o distanță de 52.000 de ani-lumină...

Am pus în scris... pînă în cele mai mici amănunte, tot

-46-

ce se va întîmpla pînă în anul 2.000... (inclusiv) această perioadă de devastări, de cataclisme și de distrugeri...

Va fi greu (de supraviețuit), dar vreau să știți că cei care o vor vrea, vor supraviețui... Colegii mei (și eu însumi) am înțeles că voi puteți face vindecări fără (ajutorul medicinei)... Tot ceea ce trebuie să faceți este să vă folosiți în mod corect gîndirea (mintea)...". (5)

Cristoși mincinoși

Profeția Domnului, privind apariția *multor* Cristoși mincinoși în zilele din urmă, este și ea pe cale să se îndeplinească.

Desigur că au fost totdeauna cîțiva care au afirmat lucrul acesta despre sine, dar astăzi lumea este invadată de cei care pretind că sunt Cristos. Jim Jones și Charles Manșon au fost doi dintre numeroși alții. Cea mai mare parte din acei guru orientali care au invadat occidentul de vreo 20 de ani pretind același lucru. Faptul că pe o pagină întregă de reclame a putut să apară în ziarele cele mai importante de pe glob anunțul care proclama: „Cristosul este acum printre noi” nu este decît o indicație în plus că aceasta este o idee al cărei timp poate că a venit. Cei care au inspirat acest text au afirmat limpede ceea ce implica acest anunț: „Cristosul” nu este Isus. Dovada biblică a duhului lui Anticrist este următoarea: „Cine este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduiește că Isus este Cristosul? Acesta este Anticristul...” (1.Ioan 2:22).

În cursul ultimilor 20 de ani, zeci de milioane de persoane din Occident s-au convertit la o doctrină fundamentală a misticismului oriental care, după părerea noastră, va juca un rol cheie în acceptarea Anticristului. Este vorba despre doctrina *reincarnării*, care este treptat pe cale să înlocuiască credința în înviere, altădată dominantă în Occident. Este aproape inevitabil ca cei care intră în

-47-

legătură cu ocultismul să sfîrșească, ca Napoleon Hill și mulți dintre cititorii săi, să creadă în reincarnare. Shirley MacLaine este un bun exemplu în privința acesta, și recenta ei autobiografie, un best-seller, a convins pe mulți cititori. (6) Este imposibil să crezi în același timp în înviere și în reincarnare: sunt două lucruri care se exclud reciproc. Isus a

înviat, nu S-a *reincarnat*, și diferența între acestea două este atât evidentă, cât și importantă.

Reincarnarea este bazată pe credința în „legea lui kar-ma”, care cere chipurile ca omul să trăiască o serie de vieți diferite, astfel ca să ispășească faptele comise în cursul unei existențe anterioare. De exemplu, un soț care și-a bătut soția în viața lui de acum trebuie să revină la viață sub forma unei femei care va fi bătută de soțul ei. Astfel, karma nu poate rezolva problema răului, ci poate numai s-o perpetueze, s-o ducă mai departe la nesfârșit, căci persoana care comite crima trebuie să devină victima unei crime identice. Lucrul acesta cere ca o altă persoană să comită această crimă, care persoană va deveni la rândul ei o viitoare victimă, și tot așa, la infinit. În sens invers, experiențele acestei vieți ar fi rezultatul lui karma dintr-o viață trecută, care rezultă ea însăși dintr-o viață anterioară, pînă departe înapoi în trecutul nesfârșit. Cînd a început deci totul? Hindușii vorbesc despre o epocă în care cele trei *gunas* (însușiri) ale divinității erau într-un echilibru perfect, și cînd nu exista decît vid. Ceva anume a provocat un dezechilibru în sînul divinității. Astfel a început *prakriti* (dezvelire, manifestare), care n-a încetat de atunci. Ca urmare, fiecare îns recoltează toată karma rea care a început în divinitate și care este ca și incorporat în însăși alcătuirea, structura universului.

În ciuda faptului că această filozofie este absolut disperată, irațională și imorală, numeroși psihiatri de renume cred în reincarnare. Aceasta din cauză că unii din pacienții lor, cărora li se cerea, sub hipnoză, să-și „retră-

-48-

iască” viețile trecute, au dat date precise privind așa-zise-le lor vieți anterioare, inclusiv tot felul de fapte precise și verificabile, pe care nu le-ar fi putut inventa ei înșiși. (7) Psihiatrul Helen Walmbach, de exemplu, a făcut ca peste 5.000 de pacienți să-și „retrăiască” viețile, și analiza ei aprofundată a acestor „memorii” înregistrate sună foarte convingător. (8) Ne vom ocupa mai tîrziu cu înșelarea implicată în transele hipnotice și în alte forme de stări de conștientă modificate.

Este evidentă importanța reincarnării în pregătirea lumii ca să-l accepte pe Anticrist. Nici un „Cristos” pretins n-ar putea afirma că este Mesia din Biblie fără să prezinte dovezile fizice care sunt urma cuiele în mîinile și picioarele sale și cea a sulitei în coasta sa. Cu toate acestea, dacă lumea nu așteaptă pe *Isus Cel înviat*, ci ultima *reincarnare* a „duhului lui Cristos”, atunci n-ar mai fi necesare urmele de cuie sau rana produsă de sulită. Anticristul poate pretinde că este Cristosul, și va fi crezut, dacă posedă suficiente puteri oculte pentru a face aparent „minunile” care sunt așteptate de la Cristos atunci cînd va reveni. Acesta ar putea fi foarte bine modul în care va „dovedi” cine este el.

Pavel a avertizat că venirea Anticristului este „potrivit lucrării Satanei, în tot felul de fapte puternice, semne și minuni mincinoase, și în orice amăgire a nedreptății...” (2.Tesaloniceni 2:9,10). Faptul acesta pune într-o poziție foarte vulnerabilă pe creștinii care acceptă ca venind de la Dumnezeu tot ceea ce pare a fi miraculos. Deși miracolele (minunile) sunt importante, trebuie să veghem să nu le dăm o importanță mai mare decît cea pe care le-o dă Scriptura. Isus însuși a zis despre Ioan Botezătorul că nici un alt profet născut din femeie nu este mai mare ca el (Luca 7:28), și totuși ni se spune că Ioan Botezătorul „n-a făcut nici un semn (minune)” (Ioan 10:41). Și se spune despre Isus că, în

ciuda tuturor miracolelor pe care

-49-

le-a făcut, iudeii nu credeau în El (Ioan 12:37). Biblia nu învață că lucrul de care avem noi cea mai mare nevoie astăzi este o lucrare cu semne și minuni, așa cum se subliniază atât de apăsător în atâtea emisiuni creștine de TV. Ea ne avertizează mai degrabă că avem nevoie de discernă-mînt ca să știm să facem deosebire între ceea ce este de la Dumnezeu și ceea ce este de la Satana.

Minuni false, mincinoase

După ce a respins minunile biblice, știința de astăzi este pe cale să accepte minunile mincinoase ale Satanei -nu pentru ceea ce sunt ele, ci ca niște așa-zise puteri naturale ale gândirii, pe care le numim „fenomene psihice”. Prin noua credință în puterile psihice (puterile „psi”), generația noastră este pregătită să accepte al treilea mod prin care Cristos ne-a avertizat că va acționa amăgirea în zilele din urmă. Filmele de science-fiction au făcut credibile puterile supranaturale, pentru că mult din ceea ce au prezentat ele a devenit deja realitate. Astăzi se crede în aproape orice - nu ca o minune de la Dumnezeu, ci ca un rezultat al unei pretinse Forțe universale care se face folositoare omului.

Deși există încă mulți sceptici, cercetarea psihicului uman a câștigat foarte mult în importanță în ultimii ani. Un procentaj ridicat nu numai dintre oamenii obișnuiți, dar și dintre oamenii de știință de frunte sunt convinși în prezent că potențialul uman cuprinde incredibile puteri mintale, ca precunoașterea, telepatia, clarviziunea și tele-kinezia. Aceste puteri sunt chipurile la dispoziția tuturor celor ce știu cum să facă să acționeze această Forță, prin atingerea stării corecte de conștiință.

Deși sunt materialişti, sovieticii s-au angajat la fel de mult ca și americanii în cercetarea fenomenelor psihicului omenesc. Bineînțeles, ei fac tot ce pot pentru a păstra

-50-

niște explicații strict materialiste. Ei definesc de pildă telepatia ca fiind un „radio biologic”, în ciuda faptului că nu se poate detecta nici o undă radio emisă de creier la mai mult de câțiva centimetri de craniu, și că s-au condus cu succes experiențe de telepatie la distanțe foarte mari, și chiar între pămînt și cosmonauți aflați pe orbită. Au fost scrise numeroase lucrări pentru a se publica rezultatele cercetării „psi”. Printre acestea, se pot cita: *Frames of Meaning: The Social Construction of Extraordinary Science* (Structurile semnificației: construcția socială a Științei extraordinarului); *Parapsychology and the Experimental Methods* (Parapsihologia și metodele experimentale); *Psychic Discoveries Behind the Iron Curtain* (Descoperiri parapsihologice în spatele cortinei de fier); *Brain, Mind and Parapsychology* (Creier, gândire și parapsihologie), și multe altele. Așa cum a zis Marilyn Fer-gusqn:

„în cursul istoriei, mulți oameni de știință au fost atrași de parapsihologie. Printre primii membri ai Society for Psychical Research (Societatea pentru Cercetarea Psihică), în Marea Britanie, se numără trei laureați ai Premiului Nobel: J.J. Thompson, care a descoperit electronul, Lord Rayleigh, care a descoperit argonul, și Charles Richet.

William James, considerat în general ca părintele psihologiei americane, a fost cofondatorul lui American Society for Psychical Research (Societatea Americană pentru Cercetarea Psihică). Printre premiații Nobel interesați în mod deosebit de cercetarea în

parapsihologic figurează Alexis Carrel, Max Planck, Pierre și Mărie Curie, Schrodinger, Charles Sherrington, și Einstein...

Cari Jung și Wolfgang Pauli, laureat al unui premiu Nobel pentru fizică, au conceput împreună o teorie asupra sincronității. Pierre Janet, mare om de știință francez din secolul 19, a făcut cercetări aprofundate în

-51-

parapsihologic. Luther Burbank și Thomas Edison au arătat un viu interes pentru acest domeniu". (9)

Nu există nici cea mai mică îndoială că generația noastră, mai mult ca oricare altă generație din istoria omenirii, începe să fie profund influențată de acest semn major, mult neglijat, dat de Isus pentru zilele din urmă: o amăgire religioasă care implică profeți mincinoși, Cris-toși mincinoși și minuni mincinoase. Cu privire la multe alte semne care se împlinesc astăzi, se pare a fi cel puțin probabil ca lumea să fie pregătită pentru apariția Anticristului ca niciodată înainte în istorie. Totuși, există încă și mai multe dovezi pentru aceasta, care sunt încă și mai uimitoare și mai convingătoare.

-52-

O religie mondială oficială?

„... Cel ce se înalță mai presus de tot ce se numește Dumnezeu sau de ce este vrednic de închinare, astfel că el însuși se așează în templul lui Dumnezeu, arătîndu-se pe sine că este Dumnezeu" (2.Tesaloniceni 2:4).

„Și i se vor închina toți locuitorii de pe pământ" (Apocalipsa 13:8).

Mulți oameni cred că profeția este un subiect captivant, care implică cele mai noi zvonuri despre un pretins complot al Comisiei Trilaterale, despre evenimentele cele mai recente din Orientul Mijlociu, sau despre noile manevre ale sovieticilor și arabilor în campania lor continuă împotriva lui Israel. Oricît de interesante pot fi asemenea lucruri, există ceva cu mult mai important. Poate fi vital să stochez un an produse alimentare atunci cînd se prevede o foamete sau să ai un adăpost potrivit pentru a supraviețui unui atac nuclear, dar toate acestea nu privesc decît situația noastră materială. Totuși, a fi înșelați și făcuți să credem „minciuna", despre care suntem avertizați că va înșela întreaga lume ca să accepte pe Anticrist, va avea consecințe asupra destinului nostru veșnic (2.Tesaloniceni 2:11,12). De 25 de ani asistăm la o adevărată explozie de secte și de ocultism. Această explozie a început cu Mișcarea drogurilor și s-a transformat într-o mistică orientată în principal spre practicile hinduse și budiste. Contracultura care, la început, era o Mișcare mai ales politică de protest împotriva războiului din Vietnam și împotriva relelor unei societăți materialiste, a devenit o Mișcare *spirituală*,

-53-

sub influența drogurilor și a misticismului oriental. Neputința științei materialiste de a da un răspuns chestiunilor fundamentale (ea ne-a condus mai degrabă la un holocaust nuclear și la o catastrofă ecologică) a făcut pe omul modern să se întoarcă spre domeniul spiritual ca să obțină răspunsurile pe care le caută. Toate acestea pregătesc omenirea pentru viitoarea religie mondială a Anticristului, și trebuie să luăm în serios avertismentele profetice pe care ni le da Biblia cu privire la aceasta.

O societate controlată și fără circulație a banilor lichizi

Profețiile din Biblie au multe de zis și despre evenimentele politice, militare și economice din zilele din urmă. Oricât de „negativ” ar suna lucrul acesta, Anticristul va stăpîni tot pămîntul. Biblia o declară într-un mod absolut limpede:

„Și (fiara) a făcut ca la toți: cei mici și cei mari și cei bogați și cei săraci... să li se dea un semn pe mina lor dreaptă și pe frunte, și ca nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, decît cel ce are semnul” (Apocalipsa 13:16,17).

La 1900 de ani după ce au fost scrise aceste rînduri de către apostolul Ioan sub inspirația Duhului Sfînt, ele își găsesc întregul lor înțeles în lumea noastră modernă. Sistemul actual de cărți de credit a făcut ca împlinirea acestei profeții să fie mai aproape decît ar fi putut crede cineva acum 50 de ani. Nu mai este un secret faptul că ne îndreptăm spre o societate fără nici o circulație monetară, și aceasta va fi o etapă în plus spre împlinirea acestei profeții. Doar în Statele Unite, există aproape 600 milioane de cărți de credit în circulație. În 1983, s-a stabilit că suma tranzacțiilor frauduloase făcute cu cărți de credit era de cea 200 milioane de dolari. Posibilitatea de falsificare a cărților de credit este eliminată de noile tehnici,

-54-

așa ca cele puse la punct de societatea Light Signatures din Los Angeles. (1) Cu toate acestea, lucrul acesta nu rezolvă problema cărților pierdute sau furate. Singura soluție adevărată este debarasarea completă de cărțile de credit, ca și de banii lichizi.

Modul logic de îndeplinire a acestui lucru este exact ceea ce a profețit Biblia acum 1900 de ani: Va exista în final un număr de identificare ce nu poate fi îndepărtat, înscris pe mîna sau pe fruntea fiecărui locuitor al planetei noastre. Posedăm actualmente tehnologia necesară nu numai pentru a înscrie un asemenea *număr* pe piele, dar și pentru a implanta un microprocesor, un *microchip*, capabil să înregistreze un număr considerabil de date, și care ar fi complet de nedetectat decît prin scannere electronice. Aceasta este următoarea etapă logică pentru operațiile bancare și comerciale, dar ar putea să permită și supravegherea prin satelit a mișcărilor fiecărei persoane de pe pămînt.

Acesta este poate motivul pentru care „semnul fiarei” va fi introdus de către însuși Anticrist. Au fost scrise volume întregi cu speculațiile privind felul cum va arăta acest semn și semnificația numărului „666”. Cel mai important lucru e să realizăm că primirea lui va fi un act de supunere față de Anticrist, făcînd ca toți cei ce vor primi acest semn să renunțe la posibilitatea de a fi mîntuiți. Cei ce nu-l vor accepta vor pierde privilegiul de a putea cumpăra sau vinde. Alegerea va fi între timp și veșnicie.

Viitorul guvern mondial

Problema nu este de a ști *dacă*, ci *cînd* va fi omenirea unită atît economic, cît și politic, sub autoritatea unui guvern mondial unic. Toți cei interesați de problemă pot să obțină lista numeroșilor lideri și organizații mondiale care lucrează pe față pentru atingerea acestui obiectiv.

-55-

Cărțile scrise despre acest subiect sunt o sumedenie, de la cartea lui James P. Warburg *The West In Crisis* (Occidentul în criză), în care scrie: „Trăim într-o perioadă periculoasă de tranziție, între era statelor-națiuni deplin suverane, și era guvernului mondial”, (2) pînă la cartea scrisă de Zbigniew Brezenski, consilier al președintelui pentru chestiuni de

Securitate Națională: *Between Two Ages* (între două ere), în care apără pe față necesitatea unui guvern mondial unic. Statele Unite au făcut deja declarații oficiale favorabile unei noi ordini mondiale, ca de exemplu următoarea declarație, adresată Secretarului General al Națiunilor Unite: „Va fi greu de imaginat ca poporul american să nu răspundă într-un mod foarte pozitiv unui program convenit și garantat vizînd instaurarea unui cod internațional de lege și ordine publică...”. (3) *Washington Post* a scris cu privire la administrația Carter:

„Dacă vă plac relatările cu conspirații și comploturi secrete ca să pună stăpînire pe lume, veți aprecia enorm administrația președintelui ales Jimmy Carter. Cel puțin 13 membri din Comisia Trilaterală au poziții cheie în guvern... fapt extraordinar dacă țineți seamă de faptul că Comisia Trilaterală nu are decît 65 de membri ameri-cam . (4)

Chiar Ronald Reagan, care era socotit a fi un outsider care introduce oameni noi în guvern, a făcut imediat după victoria sa la alegeri în 1979 numirea „unei echipe de tranziție”, însărcinată să selecționeze și să recomande candidații pentru principalele posturi din administrație. Din cei 59 de membri ai acestei echipe, 28 erau membri ai CFR, 10 aparțineau grupului de elită secret zis 'grupul Bilderberg', iar nu mai puțin de 10 erau membri în Comisia Trilaterală". (5) Un număr incalculabil de cărți și preziceri au fost consacrate viitorului guvern mondial. Cu toate acestea, rareori s-a menționat ceea ce ne spune Biblia mai important în privința Anticristului.

-56-

Ar fi inutil să facem speculații mai departe despre comploturi mondiale care implică pe Trilateralisti, pe francmasoni, pe Illuminati, sau rețelele Mișcării New Age. Aceste organizații nu sunt decît niște pioni dintr-un joc care îi depășește. Nimeni nu va pune stăpînire pe lume printr-un complot. Este important să cunoști indivizii și grupările implicate, dar este mult mai important să înțelegi care este minciuna comună care îi înșală pe toți. Creierul din culise este Satana în persoană, și el este cel care e pe cale să pună stăpînire pe lume. Totuși, chiar lucrul acesta nu se va putea întîmpla decît atunci cînd îl va permite Dumnezeu, și el va putea fi făcut posibil după un anumit număr de evenimente uimitoare. Un scenariu foarte probabil este prezentat în cartea *Peace, Prosperity, and the Corning Holocaust* (Pace, Prosperitate, și Catastrofa pe cale să vină), de aceea nu ne vom ocupa aici cu această problemă. Cu toate acestea, oricare ar fi modul în care se va petrece acest eveniment, Biblia declară că el se va întîmpla:

„Și tot pămîntul se minuna în urma fiarei (Anticristul)... zicînd: Cine este asemenea fiarei, și cine se poate război cu ea?

I s-a dat autoritate peste orice seminție și popor și limbă și națiune" (Apocalipsa 13:3,4,7).

În încercarea de a înțelege aceste profeții, nu trebuie să uităm că Anticristul va fi cu mult mai mult decît un dictator politico-militar: el va fi și Șeful venerat și *adorat* al unei religii mondiale oficiale și fără precedent. Supunerea întregii lumi înaintea Anticristului va fi o supunere de natură *religioasă*. Luarea lumii în stăpînire este înainte de toate un eveniment *spiritual*, programat de Satana încă din grădina Eden. Cei care vor nesocoti acest fapt nu vor înțelege natura reală a Anticristului și vor fi mai mult expuși să devină prada acestei amăgiri care va face ca întreaga lume să i se închine. Cînd cercetăm în final

profeția în contextul ei religios, ea îmbracă o semnificație și urgență nouă.

Care va fi secretul puterii lui?

Într-un limbaj fără ambiguitate, Biblia prezice că Anticristul se va da el însuși drept Dumnezeu, și că lumea întreagă - marxiștii, maoiștii, musulmanii, hindușii, bu-diștii, ateii, cei care mărturisesc credința creștină, *lumea întreagă* - va da crezare acestei pretenții uimitoare, și se va *închina* înaintea lui. Lucrul acesta pare atât de fantastic, încât mulți creștini sinceri au încercat să interpreteze această profeție, spunând că numai Europa occidentală (Imperiul Roman refăcut), probabil împreună cu restul lumii occidentale, va fi sub Anticrist. Cu toate acestea, termenii folosiți în Apocalipsa 13 ca să descrie dominația Anticristului, fie ea politică sau religioasă, sunt fără echivoc: „tot pământul”, „orice seminție și popor și limbă și națiune”, „toți locuitorii pământului”, și „pământul și toți cei ce-l locuiesc”.

Nu poate exista nici o îndoială în privința a ceea ce vrea să însemne lucrul acesta: rasa umană în întregime (cu excepția unui mic număr care vor rezista și care vor plăti cu viața această rezistență) *se va închina* unui simplu om și-l va considera ca fiind Dumnezeu. Cei care vor locui pe pământ în acea epocă nu vor recunoaște această pretenție ca fiind minciuna nemaiauzită a unei falsificări diabolice. Aceasta va părea a fi o revelație sinceră a adevărului, dată de Mîntuitorul însuși, de care lumea are neapărată nevoie. Iată ce zice Biblia:

„De aceea, Dumnezeu le trimite o lucrare de rătăcire, ca să creadă minciuna...”
(2.Tesaloniceni 2:11).

Și (ei)... s-au închinat balaurului, pentru că dăduse autoritatea lui fiarei. Și s-au închinat fiarei...

Și i se vor închina toți locuitorii de pe pământ, toți aceia al căror nume n-a fost scris, de la întemeierea lumii, în cartea vieții Mielului care a fost înjunghiat” (Apocalipsa 13:3,4,8).

Este sigur că nici sovieticii, nici chinezii, nici arabii, nici europenii din vest, nici americanii, *nimeni* de pe pământ nu s-ar supune fără luptă autorității absolute a Anticristului dacă ar fi vorba de un simplu candidat la dictatura mondială. Chiar presupunând că el ar ajunge să cucerească lumea sau s-o supună unui șantaj, datorită unei super-arme secrete, cu siguranță că va trebui mai întâi să-i dezarmeze pe sovietici, pe chinezi, și pe toți cei pe care îi va fi cucerit, ca să-i țină în supunere. Totuși, Biblia indică faptul că armatele tuturor națiunilor se vor aduna la Armageddon împotriva Ierusalimului. Aceasta înseamnă că ele se vor afla tot în posesia armelor lor.

Secretul logic al misterioasei puteri exercitate de Anticrist asupra întregii omeniri se află în faptul uimitor că lumea întreagă se va *închina* înaintea lui ca *înaintea lui Dumnezeu*. Închinarea implică respectul și supunerea. Puterea militară este rareori necesară pentru a forța adepții unei religii să se supună „dumnezeului” la care se închină ei. Cu toate acestea, Anticristul nu-și va afirma această pretenție curajoasă că este Dumnezeu ca un simplu mijloc ocolit de a pune stăpînire pe pământ. În spatele acestui lucru este ceva mult mai profund.

Noua religie mondială a Anticristului va fi prezentată ca fiind științifică. Această nouă știință religioasă va promite să conducă omenirea în experimentarea propriei ei divinități, spunând că fiecare dintre noi este „Dumnezeu”. Această minciună fundamentală a șarpelui din grădina Eden va părea că este confirmată de puterile oculte, aparent divine, pe care le va manifesta Anticristul, și pe care lumea întreagă le va căuta. Va fi o religie a dragostei de sine și a închinării înaintea eului, centrată asupra

-59-

omului însuși și orientată spre căutarea succesului personal al omului mai curînd decît spre gloria adevăratului Dumnezeu.

Este deja limpede că ne îndreptăm rapid în această direcție. Toți pot să aibă dovada acestui lucru privind Mișcarea New Age, care este o sinteză a științei și a religiilor orientale.

Noua știință „spirituală”

Un alt nume dat Mișcării New Age este Mișcarea Ho-istică, cu privire la care vom avea mai tîrziu multe de zis. Sub această influență, știința, medicina, psihologia, sociologia și învățămîntul au făcut o schimbare clară de direcție: ele se ocupă cu cele „spirituale”, dar nu în sens biblic. În realitate, aceste discipline s-au întors spre ocultism, și creștinii ar trebui să fie conștienți de amăgirea cu care sunt confrunțați în toate domeniile societății moderne. Părinții, în particular, au nevoie să se trezească la realitate, deoarece copiii lor sunt supuși acestei amăgiri oculte, predată acum ca știință în școlile noastre publice, sub egida „educației holistice”. Lumea este pe cale de a fi influențată în acceptarea religiei satanice viitoare a Anticristului ca fiind o tehnică mintală științifică.

Această orientare spre o nouă „știință religioasă” este vădită, de cîțiva ani, în domeniul psihologiei, dar ea se accelerează în prezent. Psihologia umanistă și psihologia transpersonală sunt puternic implicate în ceea ce ele numesc preocupări și terapii „spirituale”. Nu este vorba de fapt decît de o reînviere a ocultismului sub o etichetă psihologică, așa cum vom dovedi mai departe. Jean Hous-ton, fostă președintă a Asociației de Psihologie Umanistă, este numită „Profetesa Posibilului” (6) (asupra ei a căzut fără îndoială mantaua lui Margaret Mead). Cunoscută ca o „vizionară uluitoare, erudită, și doctrinară în Mișcarea

-60-

potențialului uman”, (7) Jean Houston, principala purtătoare de cuvînt a viitoarei „transformări în Noua Eră (New Age)”, declara într-un interviu:

„Prezic că generația noastră va vedea în esență apariția unei noi Religii Mondiale... Cred că este pe cale să se nască un nou sistem spiritual...”. (8)

Un număr crescînd de lideri mondiali influenți exprimă, într-un vocabular New Age, credința tot mai răspîndită potrivit căreia guvernul mondial anunțat trebuie să fie întemeiat pe o nouă religie mondială. Cu cinci luni înainte de moartea sa la Los Angeles, Buckminster Fuller, cel mai renumit arhitect din lume, care a inventat domul geodezic, declara că viitorul omului, pe „vasul său spațial numit Terra, va depinde în întregime” de cooperarea sa cu „Mintea Divină totdeauna prezentă în fiecare individ”. (9) Această credință care spune că putem capta această „Minte Divină” lăuntrică ca să obținem „pacea, datorită meditației orientale (yoga)”, (10) a fost tema majoră a unei recente și

prestigioase „Conferințe Universale pentru pace". Această conferință s-a ținut în India, la Universitatea Spirituală Mondială, cartier general al lui Brahma Kumris Raja Yoga Society, afiliată la Națiunile Unite. Printre cei 3.000 de delegați din 42 de țări figurau persoane de vază, ca Dalai Lama, profesorul Willis Har-mon de la Universitatea Stanford și de asemenea om de știință la SRI (Stanford Research Institute), și Secretarul General Adjunct al Națiunilor Unite, Robert Muller. în discursul său de deschidere adresat delegaților, Robert Muller a zis:

„A venit timpul să obținem pacea pe planeta noastră... Carta Națiunilor Unite trebuie să fie completată cu o cartă de legi spirituale...

Eu cred că problema noastră... este că am uitat... evoluția noastră cosmică și destinul nostru (spiritual)...". (11)

-61-

Guru și starea divină

Profeția citată la începutul acestui capitol, care vestește că „el însuși se așează în templul lui Dumnezeu, arătîndu-se pe sine că este Dumnezeu" (2.Tesaloniceni 2:4) se va împlini mai întîi în persoana unui om anume, Anticristul, și în templul care trebuie să fie reconstruit la Ierusalim. Există și o a doua aplicație evidentă. Trupul omenesc este socotit a fi Templul lui Dumnezeu. Dumnezeu vrea ca noi să-I deschidem inima ca să-L primim pe Isus Cristos ca Mîntuitorul și Domnul nostru și ca să fim locuiți de Duhul Său. Pavel scria creștinilor din Corint: „Nu știți că voi sunteți Templu al lui Dumnezeu, și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi?" (1.Corin-teni 3:16). Cu toate acestea, potrivit învățăturii religiilor orientale, *eul* este Dumnezeu, însă noi nu știm lucrul acesta. Duhul Anticristului va face pe oameni să privească în interiorul lor înșiși, în acest templu al inimii în care ar trebui să locuiască Duhul lui Dumnezeu, ca să-și proclame propria lor divinitate.

Scopul lui yoga este „realizarea de sine", adică faptul de a-ți adînci privirile în ceea ce ar trebui să fie templul singurului Dumnezeu adevărat, și acolo, să descoperi acest pretins „Eu adevărat" sau „Eu superior", și să declari ca acest „eu" este Dumnezeu. Iată religia Anticristului. Pentru prima dată în istorie, ea este practică pe scară largă în toată lumea occidentală, sub numele de Meditația Transcendentală, iar alte forme de yoga sunt în prezent predate în aproape toate YMCA și YWCA (Uniuni creștine ale tinerilor bărbați și ale tinerelor femei), în școlile publice și private, de la grădiniță la universitate, și în multe biserici. Omenirea este pe cale de a fi condiționată să accepte un viitor stăpînitor mondial, căruia Satana îi va da puterile oculte necesare pentru „a dovedi" că el și-a „realizat" efectiv propria sa „divinitate".

-62-

Numeroșii guru care au invadat Occidentul convertesc activ milioane de indivizi la această religie satanică a Anticristului, cu un zel și cu un succes care sunt fenomene noi pentru religiile orientale. Declarînd fiecare că-și este dumnezeul lui însuși, acești guru au pregătit lumea occidentală cu ideea și cu practica efectivă a închinării înaintea unui om ca fiind Dumnezeu, și cu credința că fiecare își poate realiza propria divinitate dacă merge pe urmele unui guru. Deci nu va surprinde pe nimeni faptul că Anticristul va pretinde că este Dumnezeu. Milioane de persoane care au adorat niște guru ca Rajneesh și Muktananda se vor închina cu ușurință Anticristului.

Sutele de guru orientali ne pregătesc venirea ultimului guru. Numeroșii Cristoși mincinoși pregătesc terenul pentru venirea Anticristului. Psihiatrul din San Diego dr. Samuel H. Sandweiss este un exemplu din aceste milioane de occidentali care au fost convertiți de un guru sau altul. Pasajul următor este extras dintr-o scrisoare pe care i-a scris-o soției sale în mai 1972 din India, unde se duse să cerceteze un guru făcător de minuni, cunoscut sub numele de Sai Baba, care numără cea 20 de milioane de adepți devotați:

„Nu există nici o îndoială în mintea mea că Sai Baba este divin. Eu însumi sunt complet uimit auzindu-mă zicînd un asemenea lucru, eu care sunt un om rațional, un om de știință.

Cred că Baba este o incarnare a lui Dumnezeu... Ce ciudat, că doar în urmă cu cîteva zile eram încă așa de sceptic. Ieri am trăit mai multe miracole... Baba îmi permite să văd de aproape această putere minunată...

Sunt martorul în carnea mea a unei experiențe uluitoare, de o mie de ori mai surprinzătoare decît basmele cu zîne pe care le povesteam celor patru copii ai mei... după ce-am văzut măreția lui Baba, nu pot decît să accept deplin ceea ce zice.

-63-

Ieri... a venit aici un fizician nuclear foarte cunoscut, cu faimă internațională... L-am văzut prosternat cu fața la pămînt la picioarele lui Baba...". (12)

Apelul seducător al îndumnezeirii de sine

Este adevărat că oamenii se alătură sectelor pentru tot felul de motive: ca să găsească aici dragostea, siguranța, viața de părtășie, propria lor identitate, sau să-L găsească pe Dumnezeu. Cu toate acestea, acest scop al „evoluției cosmice” și al „destinului” omenirii, la care făcea aluzie Robert Muller de la Națiunile Unite, este tema predominantă a majorității sectelor actualmente la modă în occident. De exemplu, această doctrină este învățată de mormonii lui Joseph Smith, de către Biserica Științei Religioase a lui Ernest Holmes, și de către Biserica Universală a lui Dumnezeu a lui Herbert W. Armstrong. David Spangler, crescut într-o biserică fundamentalistă și în prezent unul din conducătorii cei mai influenți ai Noii Ere, expune un tablou complet, care cuprinde evoluția cosmică a „eului” pînă la divinitate, și rolul cheie jucat de Lucifer (Satana):

„Cînd omul s-a angajat pe cărarea ,eulm , s-a angajat într-o mare aventură creatoare... care a constatat în învățarea semnificației divinității, acceptînd să-și ia responsabilitatea într-o lume microcosmică al cărei dumnezeu este el... Acolo, el poate spune: ,Am acceptat deplin și absolut responsabilitatea a ceea ce sunt și a cui sunt'...

Ființa care ajută pe om să atingă acest punct este Lu-cifer... îngerul evoluției omului... spiritul de lumină în lumea microcosmică". (13)

Werner Erhard, fondatorul lui „est” (Erhard Seminars Training), declară: „Tu ești dumnezeul universului tău”. (14) Seniorul Maiytreya anunțat de Benjamin Creme

-64-

afirmă: „Omul este Dumnezeu pe cale să Se arate... Planul Meu și datoria Mea este să vă revelez o nouă cale... care va permite divinului din om să strălucească în toată splendoarea lui”. (15) Maharishi Mahesh Yogi, fondatorul sectei Meditația Transcendentală, deformează sensul Bibliei, zicînd: „Așteaptă, și să știi că tu ești Dumnezeu...”. (16) Sun Myung Moon a scris: „Dumnezeu și omul sunt una și aceeași persoană. Omul este

Dumnezeu incarnat". (17) Făcînd ecou la aceeași minciună care vine din grădina Eden, Ernest Holmes, fondator al Bisericii Științei Religioase, a declarat: „Toți oamenii trec printr-o evoluție spirituală, pînă ce... fiecare își exprimă din plin divinitatea sa...". (18) Așa cum a declarat Maestrul care a traversat planul astral ca să vorbească lui Napoleon Hill cu o voce auzibilă (privind persoana care a urmat învățăturile Templului înțelepciunii):

„Nu numai că el va putea înțelege adevăratul scop al vieții, dar va avea și puterea de a atinge acest scop, fără să fie necesar să treacă printr-o altă incarnare pe acest plan terestru” (subliniat în original).

Iar Maeștrii acestei Mari Școli, pe acest plan terestru și pe toate celelalte planuri, se vor bucura de triumful lui, și îi vor ura tot succesul ca să ajungă și el la starea de Maestru". (19)

Faptul că acest mesaj al îndumnezeirii de sine cîștigă tot mai multă credibilitate și primire în lumea întreagă este un alt semn care să ne convingă de faptul că venirea lui Cristos trebuie să fie aproape. Nu poate exista îndoială de faptul că această doctrină va juca un rol major pentru a face ca Anticristul și religia lui mondială să fie acceptat de lume, așa cum prezice Biblia. Nu este deloc surprinzător că lumea va urma asemenea învățături. Dar există motive să ne alarmăm atunci cînd înțelegem pînă la ce punct zeificarea „eului” este strîns legată de Mișcarea Potențialului Uman, și pînă la ce punct a reușit

-65-

această Mișcare să pătrundă în bisericile evanghelice, în-șelînd un număr copleșitor de creștini. „Eul” este tema predominantă a unui mare procent de cărți și de predici creștine. Fostul preot episcopalian Alan Watts, devenit Maestru budist Zen, este un bun exemplu de a vedea unde duce amăgirea pe „creștinii” care îi cad pradă. Watts a declarat:

„Atracția lui Zen, ca și cea a altor forme de filozofie orientală, este datorată faptului că dezvăluie... un vast domeniu... unde eul poate în sfîrșit să se contopească cu Dumnezeu". (20)

Omul-Dumnezeu

Lumea va fi covinsă că această stare divină oferită de secte și de guru va fi fost aparent realizată de către Anticrist. Satana îi va da puteri supranaturale pentru ca să-și sprijine pretenția că este primul om care și-a realizat din plin întregul potențial al așa-zisei divinități inerente a noastre. Faptul că acest uimitor stăpînitor mondial va fi un Maestru care a ajuns la „realizare de sine”, în sensul deplin al tradiției orientale, va fi „dovedit” de o demonstrație de puteri supranaturale care vor părea că rivalizează cu minunile lui Isus Cristos descrise în Biblie. Lucrul acesta va da credit speranței că orice altă ființă umană va putea și ea să atingă scopul „realizării de sine”. Acestea vor părea a fi zorile extraordinar de promițătoare ale unei Noi Ere pentru omenire și pentru planeta noastră Terra!

Este important să înțelegem că Anticristul nu va pretinde că este Dumnezeu în sensul clasic și biblic al termenului, ci în sensul unui *om care a ajuns la divinitate, la starea divină*. De fapt, Anticristul va nega existența unui Dumnezeu Personal care a creat din nimic tot ce există. Respectabilitatea și marea popularitate atinse de

-66-

această doctrină își găsesc un exemplu în persoana lui John Denver. Ca și Marsha Mason și multe alte celebrități binecunoscute, Denver era un discipol al lui Swami Muktananda înainte de moartea acestuia din urmă.

Muktananda dădea discipolilor săi următorul sfat: „Aplecați-vă înaintea eului vostru. Dați onoare și înc-ki-nați-vă înaintea propriului vostru eu. Dumnezeu locuiește în voi ca Eul vostru". (21) Inspirat de acest gând profund, Denver a exprimat astfel obiectivul care este în prezent acela a milioane de occidentali, sub influența acestor guru: „într-una din aceste zile, voi fi atât de desă-vârșit, încât nu voi mai fi o ființă omenească. Voi fi un dumnezeu". (22) Acest concept, care părea de necrezut pentru aproape toată lumea din Occident acum câțiva ani, este în prezent acceptat ca un adevăr eliberator de către cei care îl *experimentează*. Un număr tot mai mare de celebrități, ca de exemplu Shirley MacLaine, aduc mărturie puterii transformatoare a experiențelor lor mistice, în best-sellerul ei *Out On a Limb* (Afară pe o creangă), Shirley MacLaine explică faptul că ea acceptă acum ca adevărat ceea ce considera altădată ca „science-fiction sau... ocultism" pentru că „mi s-a întâmplat". (23)

Puterea acestei experiențe mistice (care este o formă de *inițiere*) este exprimată în mod elocvent de Gerald Jampolski, prieten bun cu Robert Schuller și invitatul său frecvent la emisiunea lui televizată „Hour of Power" (Ora Puterii). Acest psihiatru celebru, autor de best-sel-lere și conferențiar, vorbește despre întâlnirea lui cu Swami Muktananda:

„El m-a atins cu niște pene de păun. Am început să am impresia că spiritele noastre erau unite. Mi-a atins capul încă o dată cu mina.

După aceea, au apărut în jurul meu niște culori minunate. Mi se părea că-mi părăsisem trupul și că-l priveam de sus. Am văzut niște culori a căror profunzi-

-67-

me și strălucire erau dincolo de tot ceea ce putusem vreodată să-mi imaginez.

Am început să vorbesc în limbi. în cameră a pătruns o minunată rază de lumină. Am hotărât atunci să încetez de a evalua tot ce mi se întâmplă și să mă las pur și simplu în brațele acestei experiențe, să mă fac una cu ea... în cursul următoarelor trei luni, nivelul meu de energie a rămas ridicat, și aveam nevoie de foarte puțin somn. Eram plin de o conștientă de dragoste pe care n-o simțisem niciodată înainte într-un asemenea mod". (24)

într-un asemenea context, profețiile privind Anticristul, care ar fi altfel de necrezut, devin credibile. Nu mai este greu să-ți imaginezi că *orice ființă umană se va închina înaintea lui*. Dacă inițierea dată de guru precum Muktananda are o asemenea putere de transformare, ce va fi cu inițierea în împărăția Noii Ere a Anticristului? Mai mult, Anticristul va simboliza divinitatea pe care toți vor spera s-o atingă. Este important să nu uităm că fiecare va ști că nu înaintea Dumnezeului Bibliei se va închina el. Oamenii nu se vor închina adevăratului Dumnezeu, pentru că faptul de a-I recunoaște existența i-ar face să-și admită propria lor stare de inferioritate și dependența lor totală de El. Cu toate acestea, recunoscându-l pe Anticrist ca Dumnezeu, nu vor face decât să-și reafirme propria pretenție că au ajuns la starea divină. Anticristul va fi un om care va fi „realizat" pur și simplu, înaintea lor, ceea ce toți speră să devină. Iar faptul că el va fi atins acest obiectiv va fi dovada că toți pot să ajungă la el. Toți vor vrea să se așeze la picioarele lui

și să se supună puterii lui, ca să învețe secretul pe care l-a descoperit el.

Inițierea luciferică

Oricare ar fi natura exactă a „semnului” pe care Anticristul îl va cere să fie înscris pe mână sau pe frunte, el

-68-

va avea mai mult decât un înțeles economic și politic. Nu numai că el va da posesorului său dreptul de a cumpăra sau a vinde, dar el va identifica pe cei care aparțin împărăției Anticristului, fideli săi discipoli care îl vor venera ca Dumnezeu. Astfel, implantarea acestui semn va fi o inițiere în religia mondială oficială. Aceasta va atrage întreaga lume la închinarea înaintea Satanei: „Tot pământul... s-a închinat balaurului (Satana)” (Apocalipsa 13:3,4).

Lucrul acesta pare imposibil de crezut, pentru că majoritatea oamenilor cred că închinătorii Satanei sunt niște ființe fantastice care îndeplinesc niște ritualuri ciudate la miezul nopții într-un cimitir, la lună plină. Dimpotrivă, totul va fi foarte științific și foarte respectabil. Puțini, dacă vor exista din aceia, își vor da seama că se închină *Satanei*. Iar cei care vor ști lucrul acesta, ca David Spangler, îl vor chema Lucifer, care este chipurile „un agent al dragostei lui Dumnezeu care acționează prin evoluție”. (25) Spangler nu este singurul care să onoreze pe Lucifer. Și asemenea ideii, atunci când sunt repetate cu o frecvență suficientă, exercită o influență subtilă, chiar asupra creștinilor. Lucrul acesta este în mod deosebit adevărat în ce-i privește pe copii și pe adolescenți. Creștinii ar face bine să-și dea seama ce se întâmplă cu copiii lor.

Să luăm de exemplu recentul film de succes *2010*. În acest film, apare deodată pe cer un nou soare, și aduce pace pământului, chiar în clipa când americanii și sovieticii sunt pe punctul de a se angaja într-un război nuclear. Filmul n-a spus lucrul acesta, dar Arthur C. Clarke l-a scris în cartea lui: „Acest soare se numea *Lucifer*, fără îndoială în onoarea puterii pe care a arătat-o el. Spangler explică mai în amănunt relația care îl unește pe Anticrist de Satana, și motivul pentru care Lucifer va fi venerat:

„*Cristos este aceeași forță ca și Lucifer.... (26) Lucifer pregătește omul pentru experiență de a se da drept Cristos... (El este) marele Inițiator... Lucifer lucrează în fie-*

-69-

care din noi ca să ne conducă la plinătate. Pe măsură ce pătrundem în această Eră Nouă... fiecare din noi, într-un fel sau altul, va fi condus la punctul pe care eu îl socotesc inițierea luciferică... cu care sunt în prezent confruntate numeroase persoane, și în viitor vor fi încă multe altele, căci este o inițiere în Noua Eră”. (27)

Marea înșelăciune

Astfel, lumea va trebui să treacă printr-o inițiere luciferică ca să se închine Satanei, și lucrul acesta va fi considerat ca cel mai recent pas înainte al științei. Aceasta ar fi părut imposibil în urmă cu numai 50 de ani, dar astăzi este în acord perfect cu tendințele care devin tot mai puternice. Putem deja să asistăm la primele etape de realizare a profețiilor biblice. O înșelăciune de necrezut se răspândește în întreaga lume. Fiecare locuitor al pământului, în cursul ultimelor zile care vor preceda revenirea lui Cristos, va fi confruntat cu această înșelăciune și va trebui să aleagă între adevărul lui Dumnezeu și minciuna Satanei. Această amăgire va fi atât de puternică, încât Isus ne-a avertizat că vor fi înșelați

„chiar și cei aleși", „dacă este posibil". Un asemenea limbaj ar trebui să-l facă pe fiecare creștin să stea în gardă.

Cel mai important pentru noi este să înțelegem că factorul care va ține în picioare imperiul Anticristului va fi acceptarea a ceea ce numește Biblia „minciuna", care pretinde că omul este Dumnezeu. Urmările acestui fapt ar trebui să fie clare: dacă noi pretendem că suntem Dumnezeu, am înjosit însăși ideea de Dumnezeu. Nu noi suntem cei ridicați la nivelul lui Dumnezeu, ci noi L-am co-borât pe Dumnezeu la nivelul nostru.

Dacă totul este Dumnezeu, cum învață hinduismul, atunci nimic nu este Dumnezeu, pentru că însuși cuvântul de „Dumnezeu" și-a pierdut orice semnificație. Ast-

-70-

fel, a declara că omul este Dumnezeu înseamnă ateism religios. Acest soi de înșelăciune masivă nu se răspîndește într-o clipă. Ea cere o pregătire considerabilă. Cu toate acestea, este stabilit limpede că ea se va produce. Nu mai este pesimism, ci este realism. Faptul acesta n-ar trebui să ne ducă la fatalism, ci să ne facă să lucrăm cu și mai mare zel la mîntuirea cîtor mai mulți oameni posibil, înainte de a fi prea tîrziu.

Biblia declară limpede că Cristos a murit pentru întreaga lume (Ioan 3:16, etc...), și că Dumnezeu dorește ca „toți oamenii să fie mîntuiți și să vină la cunoștința adevărului" (1.Timotei 2:4). Prin urmare, în ciuda profețiilor privind înșelarea care vine și luarea puterii în mînă de către Anticrist, noi trebuie să ne străduim să convertim pe toți oamenii la Cristos. Este un scop vrednic de a fi atins, și dragostea lui Cristos trebuie să ne constrîngă la aceasta, căci Dumnezeu nu vrea să piară nimeni. Totuși, e nevoie de o pocăință și de o convertire adevărată. Biblia spune clar, în mai multe rînduri, că problema este cea a *adevărului*, și Pavel ne avertizează că toți cei care „n-au primit dragostea adevărului ca să fie mîntuiți" vor primi de la Dumnezeu însuși „o lucrare de rătăcire, ca să creadă *minciuna*" (2.Tesaloniceni 2:10,11).

Fără nici o îndoială, trebuie să veghem cu grijă ca mesajul pe care îl predicăm să fie într-adevăr *adevărul*. Vai, după cum vom vedea în paginile următoare, *minciuna* a intrat în biserică, iar cei care pretind că sunt creștini se alătură lumii în închinarea înaintea eului, cu așa-zisele lui puteri mintale nelimitate. Deși lucrul acesta poate să pară „negativ", nu îndrăznim să ignorăm avertismentul solemn pe care ni-l dă Biblia: apostazia va veni, nu ca o posibilitate sau eventualitate, ci ca o certitudine. De fapt, ni se spune foarte clar că mulți din biserică *vor fi amăgiți* înainte ca a doua venire a lui Cristos să aibă loc.

-71-

Apostazia se apropie

„În ce privește venirea Domnului nostru Isus Cristos și strîngerea noastră împreună cu El... nimeni să nu vă înșele în vreun chip, pentru că ziua nu va veni pînă nu va fi venit mai întîi apostazia și nu va fi fost descoperit omul fărădelegii, fiul pierzării..." (2.Tesaloniceni 2:1,3).

„Luați însă seama la voi înșivă, ca nu cumva... ziua aceea să vină fără veste asupra voastră. Căci ca un laț va veni peste toți cei ce locuiesc pe fața întregului pămînt (Luca 21:34,35).

Cele două pasaje din Scriptură, ca și multe alte pasaje asemănătoare, prezintă un tablou foarte sumbru al viitorului. Va veni deodată o zi de judecată „ca un laț", în care vor fi luați

„toți cei ce locuiesc pe fața întregului pământ". Sub influența unei înșelăciuni puternice, *toți* cei care „n-au primit dragostea adevărului ca să fie mîntuiți" (2.Tesaloniceni 2:10) și al căror nume deci „n-a fost scris... în cartea vieții Mielului" (Apocalipsa 13:8) vor crede *minciuna*, vor fi inițiați în împărăția Satanei și se vor închina înaintea lui și a Anticristului.

Ce se va întîmpla cu creștinii?

Marele număr de creștini din lume (poate mai multe sute de milioane) ar fi cu siguranță un obstacol în calea Anticristului. Ideea că creștinii vor împiedica pe Anticrist să ia puterea în mînă prin convertirea lumii devine tot mai populară, deși lucrul acesta nu se potrivește cu afir-

-72-

mațiile Scripturii. Avînd în vedere numeroasele profeții care spun că „întreaga lume" se va închina Anticristului, se pare limpede că creștinii vor trebui fie să-și schimbe convingerile, fie să fie omorîți. O interpretare posibilă a lui 2.Tesaloniceni 2:6,7 este cea că Duhul Sfînt care ră-mîne în credincioșii adevărați exercită o influență de reținere, de împiedicare, „pînă ce este luat din mijloc". Este sigur că această reținere și obstacolul reprezentat de creștini „va fi luat din mijloc" prin mutarea bruscă a celor aleși, pe care Cristos îi va lua cu Sine în cer, în clipa cînd se va produce acest eveniment numit „răpire". Aceasta este promisiunea Scripturii:

„în casa Tatălui Meu sunt multe locuințe; dar dacă nu (ar fi așa), v-aș fi spus că Mă duc să vă pregătesc un loc? Și cînd Mă duc și vă pregătesc un loc, vin iarăși și vă voi lua la Mine, ca acolo unde sunt Eu să fiți și voi" (Ioan 14:2,3).

„Pentru că însuși Domnul, cu strigătul de poruncă, cu glasul unui arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va coborî din cer, și cei morți în Cristos vor învia întîi. Apoi, noi cei vii, care rămînem, vom fi răpiți împreună cu ei, în nori, spre întîmpinarea Domnului în văzduh; și astfel vom fi totdeauna cu Domnul" (1.Tesaloniceni 4:16-17).

Un astfel de eveniment va crea în mod instantaneu un asemenea gol spiritual, încît Anticristul va putea trage foloase din asta.

Apostazia care vine (îndepărtarea de la calea dreaptă a lui Dumnezeu) va putea atunci să se arate din plin. *Minciuna* că potențialul uman infinit poate fi demonstrat de puterile mintale asemănătoare celor divine va părea să fie adevărul minunat care dă promisiunea unei Ere Noi. Această minciună este deja la lucru în lume. Conform lui 2.Tesaloniceni 2:3, *trebuie* ca apostazia să vină înainte de a putea avea loc răpirea („întîlnirea noastră cu El") sau

-73-

de a se arăta Anticristul. Sunt multe dovezi care indică faptul că ea a început deja.

Printre cei care-și zic creștini, au existat totdeauna numeroși apostati care neagă nașterea miraculoasă a lui Isus, divinitatea și unicitatea Sa, autoritatea Scripturii, necesitatea izbăvirii prin jertfa lui Cristos pe cruce, și alte adevăruri esențiale ale credinței. Babilonul există deja în sînul bisericii, sub forma apostaziei, ca pe vremea lui Pavel. Cu toate acestea, este limpede că apostolul nu vorbea despre aceasta, ci anunța că va veni o apostazie care va fi mult mai rea decît orice altă apostazie anterioară, și va fi cunoscută ca *apostazia*. Ea va influența întreaga biserică care va fi pe pământ în perioada aceea. Ea va

fi numită și *apostazia* pentru că va fi fondată pe această *minciună* care pretinde că oamenii pot să devină niște dumnezei.

Transformarea bisericii

De ce trebuie să vină *mai întâi* apostazia? După cât se pare, ea va face parte din marea amăgire și marea înșelare care vor veni pe întreg pământul ca să pregătească preluarea puterii de către Anticrist. Prin urmare, cei care „n-au primit dragostea adevărului ca să fie mîntu-iți” (2.Tesaloniceni 2:10) vor primi „o lucrare de rătăcire, ca să creadă *minciuna*’. Nu va exista nici o speranță de mîntuire pentru ei. Prin urmare, cei care vor primi pe Cristos în timpul necazului celui mare și care vor suferi martiraj din cauza aceasta, vor fi din cei care nu vor fi auzit, nici nu vor fi respins înainte Evanghelia. Aceștia ar putea să aparțină unor denominațiuni protestante tradiționale și bisericii catolice și ortodoxe. Ei se cred creștini, dar nu l-au auzit niciodată pe pastorul sau pe preotul lor vestindu-le adevăratul mesaj al mîntuirii.

-74-

Îndepărtare de credință sau de lume?

Profeția lui Pavel privind apostazia pare să se atenueze, să se șteargă în fața optimismului care domnește și a prezicerilor privind o mare trezire care domină mediile creștine. Cu toate acestea, asemenea declarații făcute de mulți lideri creștini privind succesul, prosperitatea, cucerirea de către creștini a lumii întregi pentru Cristos se bazează mai mult pe ideea populară că trebuie totdeauna să fii pozitiv, decît pe o învățătură biblică sănătoasă. Nu este ușor să învingi ispita de a te alătura mulțimilor entuziasmate care primesc cu lăcomie ceea ce declară cutare sau cutare lider creștin, fără să verifice cu grijă în Biblie lucrul acesta. Cei care cred în împlinirea literală a numeroaselor profeții privind apostazia, distrugerea și judecata sunt etichetați ca niște „elemente negative” sau niște „profeți ai nenorocirii”.

Se întîmplă prea adesea ca creștinii ori să fie descurajați de profeții nenorocirii, ori să fie duși de entuziasmul celor care declară că biserica este pe cale de a trăi o mare trezire. Biblia pare să indice faptul că trezirea și apostazia vor continua alături una de alta în timpul zilelor din urmă. De exemplu, parabola în care Isus vorbește despre omul care „dădea o cină mare, și a invitat pe mulți” (Lu-ca 14:16). După cât se pare, cei invitați acceptaseră la început invitația. Doar mai tîrziu, „la ceasul cinei”, cînd „a trimis pe robul său... să spună *celor invitați*: „Veniți, pentru că este deja gata”, și-au adus ei scuzele lor ca vai de ele: „am cumpărat un ogor”, „am cumpărat cinci perechi de boi”, „(tocmai) m-am căsătorit”, și au refuzat să vină (Luca 14:18-20).

Atunci, mîniat, stăpînul a zis robului său să se ducă și să caute pe „cei săraci și pe infirmi și pe orbi și pe șchiopi” și sa-i silească să intre, pentru ca să i se umple casa. Desigur că acest pasaj ar putea fi interpretat în felul

-75-

următor: Mulți din cei ce-și zic creștini și care frecventează bisericile nu sunt cu adevărat interesați de perspectiva de a fi răpiți la cer ca să ia parte la „nunta Mielului” (Apocalipsa 19:7). După cit se pare, ei sunt prea preocupați de succesul lor aici pe pământ ca să-și ia timp să se intereseze de ceea ce consideră ei drept un „castel din Spania” acolo sus în cer. Cu toate acestea, în același timp, mulțimi de drogați, de marginalizați, de adepți ai lui

New Age, de criminali din închisoare, și de alți candidați neașteptați se pocăiesc de păcatele lor, îl primesc pe Isus ca pe Mîntuitorul și Domnul lor, și vor fi luați sus la răpire. Oricare ar fi scenariul precis, Biblia zice foarte limpede că semnul major din zilele din urmă, chiar înainte de revenirea lui Cristos, va fi înșelarea religioasă. Faptul că această apostazie trebuie să vină, și că se va regăsi în biserică același tip de înșelare ca cel care pregătește lumea necreștină pentru venirea Anticristului, nu numai că este perfect de înțeles, dar este în acord cu toată greutatea profețiilor biblice. Lucrul acesta corespunde de asemenea cu numeroasele evenimente care se produc astăzi în lume, ca și în biserică, și despre care vom vorbi mai târziu.

O anticreștinătate se dă drept creștinătate adevărată

Venirea Anticristului va împlini perfect această profeție a lui Cristos: „Vor veni mulți în Numele Meu, zi-cînd: „Eu sunt Cristosul”, și vor înșela pe mulți” (Matei 24:5). El va fi *Cristosul mincinos* a cărui venire pentru lume a fost pregătită de mulți pretendenți la poziția lui Cristos: omul Satanei se va da drept omul lui Dumnezeu, Anticristul se va da drept Cristosul. Nu ar fi deci surprinzător faptul că religia mondială oficială este o creștinătate apostată care se dă drept creștinătate adevărată. Lucrul acesta este confirmat de exemple din ce în ce

-76-

mai numeroase și mai evidente. Biserica Mormonă este unul dintre exemplele cele mai izbitoare și mai reușite. Ea a ajuns chiar să înșele pe mulți creștini, care cred că biserica Mormonă este o denomi-națiune creștină ca și celelalte.

Pretinzînd că reprezintă singura creștinătate adevărată, Biserica lui Isus Cristos a Sfinților din Zilele Din Urmă neagă toate doctrinele esențiale ale creștinismului. (Pentru un studiu complet al doctrinelor mormone, vezi cartea lui Ed Decker și Dave Hunt, *The God Makers* -Făcătorii de Dumnezeu -, Harvest House, 1984). Conducătorii ei zic că mormonismul învață „ceea ce au învățat (totdeauna) religiile Misterului, rivale păgîne ale creștinismului...”. Care este această învățătură? „Este doctrina potrivit căreia oamenii pot să devină niște dumnezei”. (1) Nu ar putea exista un exemplu mai bun de creștinătate apostată care pozează în creștinătate adevărată. Mormonismul este literalmente fondat pe cuvintele zise Evei de către Satana în grădina Eden, și cei mai de frunte lideri mormoni au admis pe față lucrul acesta. De exemplu: ^

„în după-amiaza lui 8 iunie 1873, predicînd în Tabernacolul mormon din Salt Lake City, președintele Brigham Young a declarat: „Diavolul a zis adevărul (cînd a zis că noi vom fi ca niște dumnezei)... Eu nu reproșez nimic Mamei noastre Eva. Pentru nimic în lume n-aș fi vrut ca ea să refuze fructul interzis”. (2)

în cursul aceleiași predici, el a explicat și faptul că datorită mîncării de către Eva a fructului interzis a fost deschisă omenirii calea divinității. Mormonismul pretinde cu mîndrie că supunerea în fața profeților și învățăturilor lui, ca și participarea la ritualurile sale secrete din templu sunt singurele mijloace de a ajunge la divinitatea promisă de Satana. Ambiția oricărui mormon activ este să devină un (dumne)zeu, să-și fabrice propria sa lume,

-77-

și, datorită numeroaselor lui soții-zeițe, să populeze acea lume cu alți Adam și Eva, să

trimită un alt Lucifer care să-i ispitească în grădina lor Eden, și un alt Isus (fratele lui Lucifer) care să-i răscumpere, și așa mai departe, la infinit. Hinduismul posedă 330 de milioane de zei, dar mormonii au literalmente miliarde din aceștia. Fiecare din ei era la început un om păcătos care trăia pe o altă Terră, unde a fost răscumpărat de Isus Cel de pe Terra noastră, lucru care a făcut posibil ca el, în cursul epocilor, să-și dovedească valoarea, practicînd fapte bune și ritualuri oculte, și să devină în final el însuși un zeu.

Compromisul, sămînța apostaziei

Dacă toate acestea sună straniu și nebiblic, pentru mormoni creștinismul pare diabolic. John Taylor, al treilea președinte mormon, a spus că creștinismul „este născut în iad”, (3) că este „o grămadă de absurdități”, și că „diavolul nu putuse inventa o mașină mai bună pentru a-și răspîndi lucrarea...”. (4) Cu toate acestea, mulți mormoni par să fie foarte sinceri în religia lor, și aparenta lor sinceritate pare să indice că ei au fost înșelați să creadă că o minciună este adevărul. Apostazia din zilele din urmă va implica o înșelare și mai puternică, care va pune stăpînire pe întreaga lume.

Această apostazie nu va ajunge dintr-odată la deplina ei înflorire. Va trebui timp pentru ca ea să se dezvolte, și există dovezi care arată că noi ne aflăm actualmente în această etapă de dezvoltare. Există exemple evidente, în întreaga comunitate creștină, de acceptare a mormonilor ca și oricare altă denominațiune creștină. Există stații și rețele de TV creștine unde li se cere în mod special invitaților să nu spună nimic negativ despre mormoni, despre Știința Creștină, etc... Totul trebuie să fie „pozitiv”.

Un alt exemplu ar fi de oameni ca Norman Vincent

-78-

Peale, care socotește pe „profeții” mormoni printre cei mai buni prieteni ai lui. Orator principal la recepția organizată în cinstea împlinirii vârstei de 85 de ani a actualului președinte al bisericii Mormone, Spencer W. Kimball, Peale a salutat în Kimball un mare om al lui Dumnezeu și un autentic profet al lui Isus Cristos. Te poți doar întreba la care „Dumnezeu” și la care „Isus Cristos” se gîndea Peale. Brigham Young n-a făcut compromis: El a declarat pe față că Dumnezeul creștin este „diavolul mormon”. (5)

Scientologia seamănă mult cu mormonismul. Avînd o origine mai recentă, ea încorporează deja anumite aspecte ale științei și ale psihoterapiei moderne în această minciună străveche a unei divinități promise. Crezînd într-o stare de preexistentă care comportă (cum este în cazul mormonilor) numeroase asemănări cu hinduismul, Scientologia învață că toate ființele umane sunt niște „dumnezei” necreați numiți „tetani”. După ce au creat universul, tetanii s-au incarnat în creaturile pe care le-au făcut ei. Pe măsură ce formele primitive de viață deveneau tot mai evolute (evoluția este o doctrină centrală a hinduismului), „tetanii” care suntem noi s-au reincarnat de mai multe ori. În clipa în care evoluția ne-a adus la starea de ființe umane, vom fi uitat cine suntem. Scientologia propune un proces psihoterapeutic pentru a trece prin niște „engrame” acumulate în urma unor traumatisme primite în viețile anterioare, ca să „realizeze” din nou adevărata identitate a cuiva de „tetan activ” (Dumnezeu), care lucrează fără limitări de spațiu, timp și materie.

Și aici este vorba despre *minciuna* exprimată ca o căutare după „adevăratul Eu”, ca o încercare de „realizare” a divinității noastre inerente sau a potențialului nostru infinit.

Regăsim această minciună în majoritatea sectelor și într-o mare parte din psihoterapie. în sectele înteme-

-79-

iate pe știința minții (Știința Creștină, Știința Religioasă, biserica Unitariană, etc.), *minciuna* se transformă în știință a minții creștinizate (psihologie). Pretinzând că este o metodă neutră, științifică și nereligioasă de dezvoltare de sine, această sinteză de pseudo-știință și de religii orientale devine tot mai credibilă în medicină, afaceri, psihologie, în învățământ, și chiar în gândirea creștină. Ea este susținută de numeroși lideri influenți, ca fostul astronaut Edgar Mitchell, doctor în științe, comandant de bord al lui Apollo 14 și al șaselea om care a fost pe lună.

Mitchell a făcut o experiență mistică de „conștientă unitară” în cursul misiunii lui pe lună. Această experiență i-a transformat viața într-atât, încât a părăsit programul de cercetări pentru spațiul exterior ca să se lanseze în programul de cercetări asupra spațiului interior, această nouă frontieră a științei moderne. (6) Alt fost astronaut, Brian O'Leary, cu un titlu de doctor în astrofizică, a făcut o experiență similară, care îl face să creadă că „dezvoltarea de sine și transformarea conștientei umane” ar fi următorul proiect de pionierat al științei. (7) în cursul unui interviu recent, O'Leary a declarat:

„Acum șapte ani, am urmat cursurile Lifespring la Philadelphia, și aceasta a trezit domenii din personalitatea mea a căror existență nici n-o bănuiam. Apoi am urmat alte cursuri speciale și, acum vreo doi ani, am început să studiez învățăturile lui MSIA (Movement of Spiritual Inner Awareness - Mișcarea pentru Trezirea Spirituală Interioară). De atunci, continui să plutesc!...

în timpul unei retrageri pentru reculegere spirituală, am simțit din noi un sentiment... despre care știam că provine din ființa mea interioară... Știam, pur și simplu, că spațiul exterior este o manifestare a dezvoltării interioare...

Pentru mine, spațiul exterior nu este decât o metaforă fizică pentru desemnarea spațiului interior... Sunt atâtea

-80-

lucruri... pe care le-am putea face ca să grăbim venirea acestei Ere Noi...

Cred că pasul realmente decisiv va fi făcut de un grup spiritual motivat...”. (8)

Putem într-adevăr să-L găsim pe Dumnezeu în noi?

Această credință în explorarea „spațiului interior” pentru a descoperi și explora acest potențial uman despre care se pretinde că e nelimitat este exprimată tot mai des de către lideri creștini. Printre numeroasele exemple, să-l cităm pe acela al lui Rodney R. Romney, pastor principal de la First Baptist Church (Prima biserică baptistă) din Seattle. Romney a scris o carte intitulată *Journey to Inner Space: Finding God-in-Us* (Călătorie în spațiul interior: Cum să-L găsim pe Dumnezeu în noi). (9) Mesajul său este rezumat în litere de tipar groase pe ultima copertă: „MISIUNE: Să-L descoperi pe Dumnezeu. METODĂ: Descoperindu-te pe tine însuși”.

în interiorul cărții, mesajul este bine explicat: „Să-L înțelegem pe Dumnezeu înseamnă în final să ne realizăm propria noastră divinitate”; (10) Isus nu era Dumnezeu, (11) ci „un simplu om care cunoștea legile lui Dumnezeu” (12) și care Se aștepta ca ucenicii Săi „să-L (re)cu-noască pe Cristos în propria lor conștiință”. (13) De acord fiind cu Mitchell și O’Leary și cu spiritul Mișcării New Age, Romney declară: „La fel cum noi am inaugurat era spațiului exterior, asistăm la zorii unei ere a spațiului interior, marcată de o mare Mișcare a Meditației”. (14) Bineînțeles, swami, yoghinii, guru, vrăjitorii și alți ocultişti au „explorat acest spațiu interior” de mii de ani, cu mult timp înainte ca cineva să se gândească la călătoria în spațiu. Romney știe lucrul acesta, și recomandă formele de misticism oriental, ca Zen, (15) Yoga, (16) su-fism (17) și Meditația Transcedentală. (18) -81-

Negînd faptul că moartea și învierea lui Cristos sunt singurele mijloace ale mîntuirii noastre, Romney scrie: „El (Isus) a vrut să înființeze o religie mondială care să înglobeze toate sufletele și care să sintetizeze toate cre-deurile...”. (19) Aparent, toate religiile sunt în aceeași măsură adevărate. Nu e nimic rău în nici una din ele. Maica Tereza, care este aclamată și onorată de lideri creștini, pare să fie de acord cu lucrul acesta. Trebuie s-o felicităm pentru slujba ei dezinteresată în favoarea acelor care trăiesc și care suferă pe străzile Calcuttei. Cu toate acestea, ea a lipsit pe pacienții ei de ocazia de a auzi clar mesajul Evangheliei. Există ceva mai important decît „a muri cu demnitate”. Ea a zis:

„Da, sper să aduc oameni la convertire. Nu vreau să zic prin aceasta ceea ce credeți dvs... Dacă, venind față în față cu Dumnezeu, noi îl acceptăm în viața noastră, atunci ne convertim.

Noi devenim un hindus mai bun, un musulman mai bun, un catolic mai bun, oricare ar fi religia ta...

Ce abordare ar trebui să folosesc? Pentru mine, desigur, va fi o abordare catolică, pentru tine ar putea fi o abordare hindusă, pentru altcineva o abordare budistă, după conștiința fiecăruia.

Tu trebuie să-L primești pe Dumnezeu așa cum îl vezi în spiritul tău”. (20)

Un alt exemplu din acest tip de „toleranță” este dat de vechea și venerabila biserică anglicană St. James de lângă Picadilly Square, o atracție turistică binecunoscută, care se numește pe sine însăși „biserică deschisă șapte zile pe săptămînă, pentru Londra și lumea întreagă”, și care este un loc de întîlnire a tuturor felurilor de activiști ai Noii Ere. Aici poți să participi la cursuri regulate despre „Procesul de vindecare conform sufismului” sau despre „Yoga și meditația”. Conferințele speciale de luni seara s-au ocupat de teme ca „Sănătatea în Noua Eră... prin meditași -

ție și vizualizare...”, „Astrologia pentru toată viața”, Grupările Noii Ere, inconștientul și rețelele colective”, și „O religie personală dincolo de dogme: nu cere lui Dumnezeu să-ți ducă crucea, ci descoperă pe Dumnezeu în tine”. Este șocant și tragic să descoperi că multe alte biserici sunt pe cale să devină centre ale New Age, în care mesajul predicat este în prezent cel al „căii largi” despre care Isus a zis că duce „la pierzare” (Matei 7:13). James Park Morton, decan la Catedrala episcopaliană St. John the Divine, la New York, a declarat într-un interviu recent:

„Astfel, la Rusalii, am invitat principalul rabin din New York, abatele comunității Zen, un

hindus, Satchi-tananda, un indian din America, și imamul-șef al moscheii. Ne-am așezat toți în jurul altarului, și ne-am rugat pentru pace, fiecare în felul nostru.

Pe urmă, am primit toți împărțășania. Unii membri din biserică mi-au zis: „Dar cum puteți să faceți așa ceva? Ei nu știu nici măcar ce primesc!”

Eu le-am zis: „Ei bine, nici eu nu știu de-adevăratele ce primesc...”

Suntem tot mai mult chemați să înțelegem că Trupul lui Cristos este pământul, biosfera, această piele care ne cuprinde pe noi toți". (21)

Afirmările făcute de Cristos

Nu numai că o asemenea încercare de a nega diferențele evidente între religii este nebiblică, dar nu e nici măcar logică. De exemplu, în budism Dumnezeu nu există, și scopul este să ajungi la starea de *nirvana*, ceea ce înseamnă să dispari complet, să te întorci în neant. Dar, în hinduism, există cea 330 de milioane de zei, și scopul este „realizarea de sine”, să realizezi că fiecare este Dumnezeu. Deci este irațional să zici că aceste două religii înva-

-83-

ță același lucru, și încă și mai puțin că ele pot fi împăcate cu creștinismul, care este în întregime diferit atât față de una, cât și față de cealaltă.

Isus Cristos însuși a făcut un anumit număr de afirmații precise care exclud toate celelalte religii. Fiecare este liber să respingă afirmațiile Sale. Dar nimeni n-are dreptul să nege sensul precis a ceea ce a spus El: „*Eu sunt calea și adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine* (Ioan 14:6). Noi nu trăim despărțiți de vreun „eu superior” mitic, ci despărțiți de singurul și unicul Dumnezeu adevărat, Creatorul tuturor. Și nici nu-L găsim pe Cristos în noi, ci trebuie să-L invităm să intre. După ce a murit pentru păcatele noastre, a înviat dintre cei morți și S-a înălțat la cer, Isus Cristos a zis:

„Iată, Eu stau la ușă și bat. Dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el, și el cu Mine (Apocalipsa 3:20).

-84-

Rădăcinile amăgirii

„Iubiților, pe când îmi dădeam toată silința să vă scriu despre mântuirea noastră comună, am fost nevoit să vă scriu ca să vă îndemn să luptați pentru credința încredințată sfinților odată pentru totdeauna” (Iuda 3).

Nu e nevoie de prea multă perspicacitate ca să înțelegi că, pentru instaurarea religiei mondiale oficiale a Anticristului, în era noastră spațială în care oamenii se închină științei, va trebui neapărat ca religia să se unească cu știința. Mulți dintre conducătorii lumii au prezis deja de o vreme lucrul acesta. Preotul catolic și paleontologul Teilhard de Chardin, precum și psihologul C.G. Jung l-au vestit dinainte. Acest proces este deja bine stabilit, nu numai în lumea profană, ci mai ales în biserică.

Practica hipnozei este un domeniu în care știința și religia s-au întâlnit deja. Deși făcând parte integrantă din ocultism vreme de o mie de ani, hipnoza a fost acum acceptată ca „științifică” și este chiar folosită de sute de psihologi creștini. Următoarea declarație, făcută de William Kroger și William Fezler, amândoi fiind o autoritate în materie de

hipnoză, ar trebui să pună serios pe gânduri pe cei care au recurs la o oarecare formă de hipnoză, și mai ales pe creștini:

„Cititorul n-ar trebui să fie indus în eroare de presupusele diferențe între hipnoză, Zen, yoga și alte tehnici orientale de vindecare. Deși folosesc practici diferite, ele sunt fundamental identice . (1)

-85-

Tot mai mulți psihologi creștini recurg la hipnoză ca să-și ajute clienții să-și „retrăiască” copilăria, sau chiar perioada dinainte de naștere, ca să vindece niște traumatisme timpurii. Ei aduc la lumina zilei fapte precise, chiar dacă creierul copilului aflat înainte de naștere, la naștere și la puțin timp după naștere nu este încă suficient dezvoltat ca să-i păstreze amintirile. Sursa acestor „amintiri” este deci cel puțin suspectă. Același lucru poate fi zis și despre niște amintiri care sunt adesea aduse la lumina zilei în ceea ce creștinii numesc „vindecarea interioară” (inner healing) sau „vindecarea memoriei”. Aceste tehnici pot fi niște forme de hipnoză, și vom vorbi mai târziu despre lucrul acesta. Cu toate acestea, putem deja să notăm anumite comentarii ale lui Bernard Diamond privind sugestia și memoria. Profesor de drept și de psihiatrie clinică, el este una din autoritățile mondiale în materie de hipnoză. Printre întrebările la care a răspuns dr. Diamond, în *California Law Review*, figurează următoarele:

„Poate oare un hipnotizor, chiar dacă procedează cu competență și cu atenție, să împiedice implantarea de sugestii în mintea unui subiect hipnotizat? Nu, asemenea sugestii nu pot fi evitate.

în cursul hipnozei, sau după hipnoză, poate oare hip-notizorul, sau însuși subiectul, să facă deosebire între fapte reale și fapte imaginate în tot ceea ce este readus în memorie? Din nou, răspunsul este negativ. Nimeni, oricare i-ar fi experiența, nu poate verifica exactitatea amintirilor provocate de hipnoză”. (2)

în ciuda acestui fapt, și în numele științei, se face tot mai mult apel la hipnoză pentru a confirma credințele religioase ale psihologiei, precum credința într-un „potențial infinit care se află în subconștient”, sau credința în evoluția conștientă a omului spre o așa-zisă „stare de conștientă superioară”, capabilă de puteri mintale divine,

-86-

sau chiar, recent, credința în reîncarnare. Sub hipnoză, psihiatrii îi fac pe pacienții lor să „regreseze”, să „meargă înapoi” de la viața ca făt în uterul mamei la presupuse vieți anterioare. Este limpede că asemenea „amintiri” nu provin din creier, ci din aceeași sursă amăgitoare care este „memoria” prenatală. Hipnoza scoate la iveală chiar „amintiri” precise ale unor evenimente *viitoare*! Un studiu făcut asupra a 6000 de subiecți care au fost făcuți să „meargă înapoi în timp” sub hipnoză a arătat că aproape 20% dintre ei au menționat „existențe anterioare pe alte planete”. (3)

Teoria evoluției joacă un rol extrem de important în fuziunea religiei cu această pretinsă știință. Evoluția este o teorie care nu-și găsește originea în știință, ci care este de mii de ani o parte esențială a ocultismului. Hinduismul, cu răufăcătorul lui sistem de caste, este fondat pe o evoluție cosmică tinzând spre divinitate, care se sprijină pe karma și pe reîncarnare. Acceptarea în măsură tot mai mare a acestor idei în societatea occidentală este ilustrată de anunțul următor, apărut în „Calendarul de Duminică” din ziarul *Los*

Angeles Times:

SHRI MATAJI NIRMALA DEVI personalitatea spirituală cea mai importantă din lumea noastră modernă. Ea va trezi în tine forța care-ți va transforma viața și va schimba lumea. Această trezire explică și integrează toate marile religii. Ea aduce pacea interioară, sănătatea și bucuria. Este ultima etapă a evoluției, promisă de tradiții care se întind înapoi în timp pînă la originile conștiinței spirituale a omenirii. PRIMA BISERICĂ METODISTĂ UNITĂ DIN HOLLYWOOD

-87-

Este aceasta într-adevăr știință?

Unii psihiatri își fac pacienții „să meargă înapoi în timp” chiar pînă la formele cele mai primitive de viață, în scopul de a trezi „amintiri” încă și mai îndepărtate, pe cînd erau ei maimuțe, salamandre sau mormoloci. Jean Houston, femeie cu două titluri de doctor în teologie și psihologie, conduce niște secții în cursul cărora îi face pe participanți să trezească aceste „amintiri” îndepărtate. Următorul extras din relatarea unui reporter care descrie una din aceste sesiuni arată tipul de înșelare care a devenit obișnuit printre oamenii instruiți ce se socotesc prea evoluți ca să mai creadă în păcat, în pocăință și în iertarea dată de sacrificiul unui Isus (nu reîncarnat) crucificat și înviat:

„Amintește-ți de felul cum trăiai ca pește¹, a sugerat Jean Houston la Sacramento.

Aproape o mie de persoane... s-au aruncat pe jos și au început să dea din aripioarele lor de pești, ca și cum s-ar fi deplasat prin apă.

„Notează ce simți cînd te deplasezi ca un pește. Cu ce seamănă lumea ta, cum sună, cum miroase, ce gust are?”

„Acum, te deplasezi pe pămînt”, a reluat Houston, făcîndu-ne să trecem prin stadiul de amfibie...

Apoi Houston a sugerat: „Amintește-ți complet ce trăiai cînd erai reptilă... Unii dintre voi au început pe urmă să zboare, alții să se cațere în copaci’... Sala s-a transformat într-o adevărată grădină zoologică, cu tot felul de zgomote și de mișcări făcute de mamifere primitive, maimuțe și primate.

Houston ne-a cerut apoi să ne amintim de vremea cînd eram pamen primitivi care tocmai sunt pe cale să-și piardă ‘blana protectoare’ și să evolueze în oameni moderni.

-88-

Acest exercițiu deja intens care ne luase mai mult de o oră s-a terminat prin următoarea experiență culminantă: „Acum, vreau să mergeți mai departe, pînă la următorul stadiu al evoluției voastre personale’. Ne-am transformat într-o grămadă de oameni care săreau de bucurie, uneori singuri, altădată în grupuri, care în final și-au unit cu toții mîinile și vocile. Impactul era electric...

Deveniserăm o mare zvîcnitoare de trupuri, aproape o mie de gospodine, terapeuți, artiști, lucrători sociali, clerici, educatori, medici și surori medicale... (care) umblau în patru labe, de-a valma unii peste alții, bucurîndu-ne și învățînd din nou ceea ce era ascuns profund în amintirile noastre”. (4)

Încurajată de prietena ei intimă Margaret Mead, Jean Houston a organizat un „Simpozion pentru liderii politici din guvernul american”, intitulat: „Societatea posibilă: o explorare a alternativelor politice practice pentru deceniul următor”. (5) Houston povestește cum a

ghidat aproape 150 de persoane oficiale din guvern cu posturi foarte înalte: „Timp de trei zile... am văzut aceste persoane oficiale pe dușumea, și i-am ghidat în călătorii interioare, explorând societatea posibilă”. (6) Cu exemple ca acestea, care se înmulțesc în numele *științei*, profețiile biblice privind amăgirea și înșelarea care vor surveni chiar înainte de revenirea lui Cristos devin cu fiecare zi tot mai credibile și mai de înțeles. Există în inima omenească nevoia profundă de a avea un scop și de a înțelege lucrurile. Dacă sufletul nu posedă o relație personală îndestulătoare cu Dumnezeu, prin Isus Cristos, el se va prinde de orice pai, indiferent cât de șubred sau de straniu.

Teilhard de Chardin: arhitectul apostaziei

Nimeni n-a contribuit atât de mult la fuziunea științei cu religia ca preotul și paleontologul francez Teilhard de

-89-

Chardin. Condamnat de Vatican ca apostat, dat afară din învățământ, interzicându-i-se să-și publice scrierile, acest iezuit controversat, cunoscut sub numele de părintele lui New Age, a devenit un erou al intelectualilor protestanți. Pe urmă „a reintrat în grațiile Romei la 26 de ani după moartea sa” survenită în 1955. (7) Teilhard „a fost numele cel mai des menționat de către 185 de lideri ai Mișcării New Age atunci când Marilyn Ferguson - care-și pregătea cartea despre această Mișcare, *The Aquarian Con-spiracy: Personal and Social Transformation in the 1980s* (Conspirația Vărsătorului: transformări personale și sociale în anii 80) - i-a întrebat de persoana care avusese cea mai mare influență asupra vieții lor”. (8) Teilhard a expus „o nouă teologie, în care sufletul se dovedește ca forța motrice a evoluției”, și care duce la „trezirea supra-conștiinței (colective)... și la o nouă eră pentru pământ”. (9) Sociologul și antropologul H. James Birx explică faptul că Teilhard a susținut:

„apariția unei supraomeniri profund morale, înnobilate de spiritul universal al Cristosului cosmic...”

Conștiința omenească, devenind din ce în ce mai complexă și mai interdependentă, hrănește ceea ce Teilhard numește noosferă, învelișul mintal sau spiritual care înfășoară pământul.

Un al patrulea înveliș sau strat, teosfera, este văzut de Teilhard într-o viziune ca fiind punctul culminant... când spiritele umane, în convergența lor... vor transcende spațiul și materia, și vor deveni una în chip mistic cu dumnezeul omega la punctul omega”. (10)

Declarându-se pe sine însuși teilhardian, Robert Muller consideră că cele mai importante puncte de cotitură din viața sa în cursul celor 36 de ani petrecuți la Națiunile Unite au fost „iluminările mele teilhardiene”. El își construiește discursurile în jurul filozofiei teilhardiene „a evoluției globale, a noosferei, a metamorfozei, și a nașterii unui creier colectiv în sânul speciei umane”, în care

-90-

integrează rolul O.N.U. (11) Jean Houston a demarat în viață ca tânără fată profund influențată de lungile ei conversații cu Teilhard în Parcul Central din New York. (12) Este de înțeles că Muller, Houston și mulți alți lideri ai Noii Ere au fost profund influențați de Teilhard și au devenit admiratorii lui. Dar este de neînțeles că lucrul acesta este adevărat și cu privire la anumite persoane considerate drept lideri creștini.

Filozofia lui Teilhard si creștinătatea

Poate că nu există nici o altă femeie din acest secol care să fi exercitat asupra creștinătății de astăzi o influență atât de profundă ca Agnes Sanford, prolifică autoare de best-sellere și conferențiară. Mult citată și recomandată de lideri creștini, Agnes Sanford este în mare parte responsabilă de introducerea în biserică a vizualizării și a „vindecării memoriei”. Vom avea mai încolo multe de zis despre ea, dar aici vrem să facem observația că o mare parte din scrierile ei sunt o reflectare clară a filozofiei teilhardiene, lucru pe care ea pare să-l admită. După ce a vorbit despre vindecarea subconștientului, (13) ea definește pe Dumnezeu ca „forța fundamentală din viață care există sub forma unei radiații de energie... din care au evoluat toate lucrurile”, (14) și ea declară că „Dumnezeu este într-adevăr în flori și în toate aceste mici ființe care ciripesc și cântă. El a făcut ca totul să iasă din Sine însuși și, într-un fel sau altul, a pus în toate o parte din Sine însuși”. (15) Agnes Sanford a mai declarat:

„Dacă se îndoiește cineva de lucrul acesta, privindu-l drept rodul unui gând femeiesc nedemn de atenție, și prea ușuratic pentru a fi luat serios în considerare, să citească atunci „Fenomenul uman” și „Mediul divin”, două cărți scrise de Pierre Teilhard de Chardin, acest mare antropolog și preistoric”. (16)

-91-

Un mare număr de alți autori creștini foarte influenți îl citează favorabil pe Teilhard, fără nici un cuvânt de avertizare. Printre aceștia, să-l semnalăm pe Bruce Larson, conducător foarte respectat al bisericii prezbiteriene, și orator principal la un congres prezbiterian recent care s-a ținut la Dallas, numit „Congres despre Reînnoire”. Larson este un pastor popular, autor a 15 best-sellere. Destul de ciudat, el pare să-l admire pe Teilhard de Chardin, numindu-l „un gânditor creștin fundamental din epoca noastră”. (17)

Un bufet frumos garnisit cu confuzie

În cartea sa *The Whole Christian* (Creștinul integral), Bruce Larson declară de fapt într-un mod foarte limpede că „iertarea și mîntuirea nu sunt posibile decît datorită dragostei lui Dumnezeu arătată în moartea și învierea lui Isus Cristos”. (18) Vai, această declarație este îngropată, ascunsă în ceea ce numește el „un bufet frumos garnisit cu răspunsuri... care sunt toate valabile”. (19) El acordă credit indiferent cărui lucru, de la numeroasele psihologii pop, pînă la ocultism, totul fiind prezentat ca aparent binefăcător pentru viața creștină. În cazul cel mai bun, această carte duce la confuzie. Este mai probabil că ea prezintă un pericol mortal. Deși el pare să susțină o „integralitate” care n-ar fi posibilă decît în Cristos, Larson prezintă transformarea unui „om de vîrstă medie” provocată de LSD ca una din „cele mai bune definiții ale integralității”, și ca un excelent exemplu de „forma cea mai sănătoasă de convertire...”:

„Sunt fericit, și nu cred nicidecum că lumea va merge în iad, ca atîția alții. Repet, sunt perfect conștient că există o putere supremă, din care orice ființă și orice lucru este o parte.

Majoritatea oamenilor numesc această putere ,Dum-

-92-

nezeu. Nu cred că e vreo diferență dacă eu o numesc ,dragoste . Doresc numai ca religia să poată obține rezultate asemănătoare”. (20)

Larson laudă o școală din Boston pentru că propune, printre alte materii școlare, cursuri de yoga și „dansul buricului”. (21) El elogiază pe Dolores Krieger, care învață pe infirmiere să „se slujească de mâinile lor ca de niște baghete ghicitoare”, într-un ritual ocult de vindecare, și care explică rezultatele zicând „că o forță numită *prana* (este un termen hindus) poate fi transmisă de la o persoană la alta prin atingere”. (22) El citează favorabil numeroase surse contestabile, de la Sigmund Freud, C.G. Jung și Abraham Maslow, până la Fritz Perls, Tom Harris (autor al lui *i'm Okay - You're Okay* - Eu sunt în regulă - Tu ești în regulă -) și Eric Berne (autorul lui *Games People Play* - Ce joacă oamenii). El declară că Cari Jung, care era ocultist și anticreștin, „este unul din eroii mei”. (23) În ciuda acestor lucruri, cartea lui Larson este salutăată cu bucurie de către mai mulți lideri creștini respectați.

Cînd vor înțelege oare asemenea oameni că recomandările lor nepăsătoare fac pe mulți creștini să citească niște cărți pe care altfel le-ar fi putut evita, și să accepte idei false și periculoase, ca cele pe care le-am citat din lucrarea lui Larson *The Whole Christian*?

„Planul pe cinci ani pentru evanghelizare în biserica prezbiteriană din Statele Unite” are titlul uimitor de *Zorile Noii Ere*. (24) Aceste cuvinte cheie sunt repetate de zeci de ori de-a lungul broșurii oficiale destinate să prezinte acest „Plan” bisericii prezbiteriene. Ne-ar place să credem că această lozincă: *Zorile Noii Ere* a fost adoptată pentru că pare inspiratoare. Cu toate acestea, este greu de crezut că e posibil să fi lucrat comitetul responsabil timp de doi ani asupra acestui „Plan” fără să înțeleagă că acest termen de *New Age* (Noua Eră) avea deja o sem-

-93-

nificație recunoscută, și că adoptarea lui de către o de-nominațiune creștină putea în cazul cel mai bun să dea naștere la confuzie. Comitetul a făcut apel la acordarea „unei atenții speciale Congresului Prezbitarian despre Reînnoire, care trebuia să se desfășoare de la 7 la 11 ianuarie 1985 la Dallas, Texas”. (25) Ca vorbitor principal la acest congres, Bruce Larson a arătat deja ce înțelegea el prin această „nouă eră”:

„Am crezut, și acum cred din ce în ce mai mult, că trăim începutul unei noi ere extraordinare... (o) eră nouă care, cred eu, este deja iminentă... (și care) va schimba viața tuturor locuitorilor acestei planete... Spațiul interior și inter-spațiul vor deveni la fel de importante, dacă nu și mai importante decît spațiul exterior...”

Această speranță nu este izolată. Cari Jung a declarat că în Isus Cristos a devenit posibilă o nouă treaptă pe scara evoluției. Pierre Teilhard de Chardin vorbește despre visul lui de a vedea apărînd o ființă nouă și o societate nouă... Propriul meu vis este că noi suntem în pragul unei asemenea descoperiri”. (26)

Zeificarea omului

Apariția „unei ființe noi și a unei societăți noi”, pe care le-au visat Teilhard și Jung, cu siguranță că nu este ceea ce promite Biblia, care vorbește despre învierea și transformarea trupurilor celor răscumparați la revenirea lui Isus Cristos. Teilhard a visat o omenire care să se contopească în „Dumnezeu”, fiecare realizîndu-și propria sa divinitate în punctul Omega. Această credință a inspirat pe mulți lideri actuali ai lui New Age. Una din principalele grupări de rețele ale Noii Ere se numește „Inițiativa Planetară pentru Lumea pe care o Alegem”. Ea provine din O.N.U. și numără printre organisme sale fondatoare Clubul

din Roma și Asociația de Psihologie Urna-

nistă. David Spangler și Robert Muller fac parte din comitetul de conducere. Inspirată din teoriile lui Teilhard, sigla acestei grupări este un glob pământesc înconjurat de litera „omega”. Directorul ei, Donald Keys, a scris o lucrare destinată a fi un adevărat proiect pentru New Age, și intitulat *Earth At Omega* (Pământul la Punctul Omega). După cum arată titlul, conținutul ei reflectă ideile reilhardiene.

Bineînțeles, ceea ce învața Teilhard nu îi era specific, ci era o formulare nouă a acestei minciuni străvechi din grădina Eden. Nu este deci de mirare că mulți oameni care n-au auzit niciodată vorbindu-se despre Teilhard au fost înșelați de aceeași minciună. Totuși, ceea ce este de mirare e să vezi în ce măsură se răspîndește această idee de zeificare a omului în sînul bisericii, și aceasta include multe grupări evanghelice. Unii lideri spirituali, care susțin în prezent că ideea zeificării de sine este adevăratul creștinism, au fost asemenea campioni ai credinței, încît pare imposibil să crezi ceea ce învață ei acum.

Lucrarea lui Norman Grubb în slujba Domnului a început în anul 1919, cînd a făcut o lucrare de pionierat în mijlocul triburilor izolate din Congo, împreună cu marele misionar C.T. Studd, cu a cărui fiică s-a căsătorit mai tîrziu. Grubb a luat parte la fondarea lui *Worldwide Evangelization Crusade* (Cruciada de Evanghelizare Mondială) și *Inter-Varsity Christian Fellowship* (Comunitatea Creștină Inter-universitară), iar unele din cărțile lui sunt clasice, ca de exemplu *Reese Howells, Intercessor* (Reese Howells, mijlocitor). Sprijinul actual al misiunii lui este o organizație numită *Union Life* (Viață de Unire), care publică o revistă cu același nume. Norman Grubb explică ceea ce crede el actualmente, și aceasta seamănă mai mult a hinduism decît a creștinism:

„Ceea ce numim noi '*Union Life*' nu are decît o singură și unică temelie... adevărul conform căruia nu există

-94-

-95-

decît o Persoană în univers, și că fiecare lucru și fiecare ființă sunt manifestări ale acestei Persoane, într-una din milioanele Sale de forme manifestate. Aceasta este unitatea...

Dacă totul este El, într-o formă sau alta, negativă sau pozitivă, atunci nu există în Univers nimic altceva decît El... Nu există în univers nimic altceva decît Dumne-ZGlll" (subliniat în original). (27)

Acesta este panteism, și el conduce logic, pas cu pas, la contopirea științei cu religia. Dacă totul este Dumnezeu, știința este într-adevăr o religie. Lucrul acesta duce și la negarea răului, a bolii și a morții, negare care se regăsește în optimismul roz al sectelor fondate pe baza științei minții. Căci chiar și ceea ce ni se pare rău, inclusiv Satana, este o formă a lui Dumnezeu. Astfel, singura problemă este *percepția* noastră imperfectă a realității. Bineînțeles, etapa următoare este atingerea obiectivului yo-ghinilor: să ne vedem pe noi înșine ca fiind Dumnezeu sub o formă omenească. Cum a scris Bill Volkman, redactorul lui *Union Life*, aceasta ne face să trăim *ca niște zei, fără să ne renegăm umanitatea*!. El afirmă că „toți oamenii sunt incarnări ale divinității”, exact așa cum a fost Isus. (28) într-un interviu, Bill Volkman a explicat ceea ce înțelegea el de fapt prin asta:

„De ce caută oamenii neîncetat voia lui Dumnezeu? De când am înțeles exact ce era unirea, nu mai am nici o problemă în definirea a ceea ce este voia omului și ceea ce este suveranitatea lui Dumnezeu. În ce mă privește, este vorba de unul și același lucru.

Și știți, eu unul nu mai caut voia lui Dumnezeu. Eu nu mai zic: ,Ce vrea El să fac?', ci: ,Ce vreau ,eu să fac?'" (29)

-96-

Copii exacte ale lui Dumnezeu?

Nu este posibil să vrei să înțelegi ceea ce se petrece totodată în lume și în biserică astăzi fără să fii convins că profețiile privind sfârșitul vremurilor sunt pe cale să se împlinească în chip unic. Minciuna care va fi crezută de toată lumea, atunci când pământul va fi invadat în zilele din urmă de acest „duh de rătăcire", este pe cale să devină „noul adevăr". Nu numai că această minciună se află chiar la baza Mișcării New Age, dar ea este actualmente acceptată de către biserică. Unul din numeroasele exemple pe care le-am putea cita este acela al unui tânăr pastor dinamic numit Casey Treat. Noua lui sală de 3.500 de locuri, în Christian Faith Center (Centrul creștin al credinței) în Seattle, statul Washington, este deja plină pînă la refuz. Unul din versetele favorite ale lui Casey, în predicile lui, este Geneza 1:26, unde Dumnezeu zice: „Să facem om după chipul nostru...". Interpretarea lui Casey este foarte surprinzătoare, dar limpede:

„Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt au avut o mică conferință și au zis: .Să facem omul o copie exactă a ceea ce suntem noi . Oh, nu știu cum vă simțiți voi, dar pe mine mă-nfioară!

O copie exactă a lui Dumnezeu! Spuneți cu glas tare: ,Sunt o copie exactă a lui Dumnezeu!' (Toată adunarea repetă cam șovăitor și nu prea sigură de ea).

Hai, ziceți toți împreună! (el îi conduce) ,Sunt o copie exactă a lui Dumnezeu!' încă o dată! ,Sunt o copie exactă a lui Dumnezeu!' (adunarea repetă tot mai tare, cu tot mai multă îndrăzneală și entuziasm).

Ziceți-o cu convingere! (El urlă acum). ,Sunt o copie exactă a lui Dumnezeu!' Strigați cit puteți! URLAȚI! (El continuă să-i conducă, și mulțimea se lasă antrenată). ,Sunt o copie exactă a lui Dumnezeu!' ,Sunt o copie exactă a lui Dumnezeu!' (El repetă de mai multe ori)...

-97-

Cînd Dumnezeu Se privește în oglindă, mă vede pe mine! Cînd mă privesc eu în oglindă, îl văd pe Dumnezeu! Oh, aleluia!...

Știți, cînd oamenii se supără și vor să-mi închidă gura, îmi zic uneori...: Te crezi un mic dumnezeu? Mulțumesc! Aleluia! Chiar așa este! ,Drept cine te crezi, cumva Isus?' Da, chiar așa!

Mă auziți? Sunteți niște băieți pe cale să se joace de-a dumnezeii? De ce nu? Dumnezeu mi-a cerut s-o fac!... Și pentru că sunt o copie exactă a lui Dumnezeu, o să fac ce face Dumnezeu! . (30)

O minciună al cărei timp a venit

Ceea ce pare cel mai semnificativ este faptul că, doar cu cîțiva ani în urmă, creștinii s-ar fi ridicat și ar fi plecat din sală cînd ar fi auzit pe cineva încercînd să le sugereze că sunt niște (dumne)zei. Astăzi nu mai pare să fie cazul de așa ceva. A existat oare cineva care să observe că pastorul Treat, vorbind despre „copia exactă", pe cînd Biblia vorbește numai

despre „chip”, „image”, a dat o interpretare de o natură fundamental diferită? Este clar că e vorba de o minciună al cărei timp a venit.

Numai cu câțiva ani în urmă era extrem de greu să convingi pe creștini că mormonii speră să devină niște dumnezei. Toți cei care ar fi zis așa ceva ar fi fost probabil acuzați că au ceva împotriva mormonilor și că răs-pîndesc minciuni despre ei. Astăzi, mulți creștini cred nu numai că ei o să devină niște dumnezei, ca mormonii, dar că ei *sunt deja dumnezei*, ca hindușii, și că au nevoie doar să-și „dea seama” de lucrul acesta. Ei aleg chiar anumite pasaje din Biblie ca să confirme această doctrină.

Cum scrie Bill Volkman:

„Isus însuși este Cel care a pus această întrebare fariseilor: „Nu este scris în Legea voastră: Eu am zis:

-98-

Sunteți dumnezei”? (Ioan 10:34, citind Psalmul 82:6)...

Dar de ce a zis Isus că ei ar fi dumnezei? Pentru că suntem toți dumnezei! Toți oamenii sunt niște incarnări ale divinității (subliniat în original)". (31)

Norman Grubb, Bill Volkman și Casey Treat nu sunt deloc singurii care învață că noi suntem dumnezei. Această doctrină este fundamentală în Mișcarea Mărturisirii Pozitive. Motivul pentru care ei spun că noi putem chipurile să „rostim cuvîntul creator” și „să chemăm lucrurile care nu sunt ca și cum ar fi” exact cum face Dumnezeu este pentru că *suntem* dumnezei.

Yonggi Cho, Charles Capps și alți „predicatori ai credinței” vorbesc neîncetat despre om ca fiind „din clasa lui Dumnezeu”. Frederick K.C. Price, pastor cu popularitate din Los Angeles și predicator la televiziune, a scris: „Cred că... Dumnezeu l-a făcut pe om (dumne)zeu. Un zeu depinzînd de Dumnezeu”. (32) Charles Capps aprobă: „Isus a zis: „Voi sunteți dumnezei”. Cu alte cuvinte, Adam era dumnezeul acestui pămînt... Omul a fost creat... ca să fie dumnezeul pămîntului...”. (33) Kenneth Co-peland a zis: „Tu nu ai un Dumnezeu care trăiește în tine, tu ești un Dumnezeu!” (34) Robert Tilton, pastorul lui Word of Faith World Outreach Center (Centrul de Evanghelizare Mondială „Cuvîntul Credinței”) din Dallas, Texas, a scris:

„Tu ești o creatură de aceeași natură ca Dumnezeu. De la început, tu ai fost conceput ca să fii un dumnezeu în această lume.

Omul a fost conceput sau creat de Dumnezeu ca să fie dumnezeul acestei lumi... Desigur, omul a lăsat această suveranitate în mâinile Satanei, care a devenit dumnezeul acestei lumi". (35)

-99-

„Voi sunteți dumnezei”

Biblia n-a zis niciodată că Dumnezeu a făcut din om un dumnezeu, sau că El că a promis omului că ar putea să devină un dumnezeu. Satana este cel care a făcut Evei această promisiune mincinoasă, și ea n-ar fi avut nici un sens dacă Adam și Eva ar fi fost creați ca dumnezei. Geneza 3:22-23 zice: „Domnul Dumnezeu a zis: Iată că omul a ajuns ca unul din Noi, cunoscînd binele și răul. Să-l împiedicăm acum ca nu cumva să-și întindă mîna ca să ia și din pomul vieții, să mănînce din el și să trăiască veșnic. De aceea, Domnul Dumnezeu l-a izgonit din grădina Edenului...” . Dumnezeu nu voia ca omul să trăiască

veșnic în această stare decăzută de „divinitate”.

Neascultarea a atras după ea cunoașterea binelui și răului, și această cunoaștere (interzisă de Dumnezeu) distrusese bărbatul și femeia pe care îi crease Dumnezeu. Ei deveniseră ca niște „dumnezei, cunoscând binele și răul”. Ei erau acum adepții lui Satana și copii ai întinericului. Faptul de a pune mâna pe această cunoștință a fost pentru om declarația sa de independență. El însuși a vrut să decidă ceea ce era bine ori rău, fără să trebuiască să-L consulte pe Dumnezeu. Este clar că dacă omul vrea să-și stabilească propriile lui criterii despre bine și rău, va rezulta de aici un haos complet. Ideea că omul poate cunoaște prin el însuși ceea ce este bine sau rău este o minciună care ne măgulește orgoliul. Omul îl respinsese pe Dumnezeu ca și Creator personal, care fixează toate standardele. Ca urmare, s-a făcut el însuși propriul său dumnezeu. El s-a debarasat de toate cerințele absolute ale moralei, ca să-și facă propria sa voie.

Ca să împiedice haosul total, Dumnezeu a imprimat într-un mod de neșters legile morale în conștiința oamenilor. Nu mai exista inocență. Legătura personală pe care o avuseseră Adam și Eva cu Dumnezeu, bazată pe o în-

-100-

credere totală și pe o dragoste desăvârșită, era ruptă. Pentru prima dată în existența lor, făceau experiența vinovăției în conștiința lor. Această experiență i-a urmărit și a continuat să-i urmărească pe urmașii lor. Noi toți am încercat în zadar să fugim de conștiința noastră sau s-o ignorăm, ori să ne conformăm fără succes cerințelor ei. Cunoașterea binelui și răului a fost un blestem pentru rasa umană, căci, deși fiind niște „dumnezei”, nu putem nici face binele pe care ar trebui să-l facem, nici evita răul pe care n-ar trebui să-l facem. Pavel a exprimat tragedia acestei dependențe de păcat pe care am moștenit-o cu toții de la Adam și Eva:

„Căci nu fac binele pe care-l vreau, ci răul, pe care nu-l vreau, asta înfăptuiesc!... O, om nenorocit ce sunt! Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte?... Mulțumiri fie lui Dumnezeu (care mă izbăvește) prin Isus Cristos, Domnul nostru!...” (Rom.7:19,24,25).

Geneza 3 învață următoarele: 1) Omul n-a fost creat ca dumnezeu; 2) el a devenit un „dumnezeu” prin neascultare; 3) oricare ar fi semnificația acestui eveniment, el nu era dorit de Dumnezeu și nu era bun; 4) el a atras după sine expulzarea omului din grădina Edenului, pentru că acest eveniment, după cât se pare, a distrus pe om din starea în care intenționase Dumnezeu ca să fie el. Dumnezeu n-a vrut să permită lui Adam și Eva să mănânce din pomul vieții și astfel să trăiască veșnic în starea lor „divină” decăzută. În Psalmul 82, s-a rostit judecata lui Dumnezeu împotriva conducătorilor lui Israel pentru că ei acționau ca niște dumnezei, supunându-se propriei lor legi. În versetele 6 și 7, Dumnezeu a declarat: „Eu am zis: Sunteți dumnezei... Cu toate acestea, veți muri ca niște oameni”.

-101-

O acuzație teribilă

Acest pasaj din Scriptură, citat și de Isus, a liniștit adepții sectelor și ocultismului și a provocat confuzie printre cei neștiutori. Mormonii, de exemplu, fac apel la acest pasaj ca să-și justifice obiectivul de a deveni într-o zi dumnezei și ca să-și sprijine învățătura

potrivit căreia Satana a zis adevărul atunci când a oferit Evei divinitatea. Este limpede că această interpretare este falsă, căci Psalmul 82 nu spune: „Voi *veți deveni* dumnezei", cum speră mormonii, ci „voi *sunteți* dumnezei". Oricare ar fi semnificația acestei declarații, ea desemnează o stare pe care oamenii *au atins-o deja*, și nu vreo nouă stare pe care o *vom atinge în cele din urmă*. Nu numai că Isus a zis liderilor religioși din vremea Sa: „Voi sunteți dumnezei", ci le-a zis și: „Voi sunteți din tatăl vostru, diavolul" (Io-an 8:44). Aceasta era o acuzație teribilă.

Satana, care zisese: „Mă voi face pe mine ca Cel Prea-înalt" (Isaia 14:14), a amăgit-o pe Eva ca să i se alăture în răzvrătirea lui împotriva Dumnezeuului adevărat. Bineînțeles, promițând Evei o stare asemănătoare celei a unui dumnezeu, acest „tată al minciunii" (Ioan 8:44) a omis să-i zică că ea va deveni o pretendentă la o divinitate pe care se va strădui să pună mîna, răzvrătindu-se astfel împotriva adevăratului Dumnezeu, și atrăgîndu-și asupra sa judecata păstrată de Domnul pentru toți dumnezeii falși. Nu este de mirare că lumea se clatină, la marginea distrugerii: planeta noastră Terra adăpostește în prezent cam 4,6 miliarde de dumnezei falși, fiecare străduindu-se să domnească peste micul lui imperiu personal, într-o ciocnire permanentă a diferitelor interese proprii, la care nimeni nu vrea să renunțe. Singura speranță pentru acești dumnezei este să abdice de pe tronul vieții lor personale și să se supună singurului Dumnezeu adevărat, prin Isus Cristos.

-102-

Lucrul acesta nu poate fi decît un alt semn al apostaziei crescînde, anume că înseși versetele folosite de mult timp de mormoni și de alte secte ca să le sprijine zeificarea de sine sunt în prezent invocate de către mulți creștini evanghelici pentru a le justifica credința că este ceva natural, normal și bine pentru oameni ca să fie niște dumnezei. Numeroși predicatori ai credinței cred că de aceea 1-a creat Dumnezeu pe om cu natura unui dumnezeu, pentru că i-a dat *stăpînire* peste tot pămîntul. Ei învață că, în esența sa, căderea a constat din pierderea acestei stăpîniri în folosul Satanei, care a devenit deci cu această ocazie dumnezeul acestei lumi, și că acum cade în sarcina omului să reia înapoi această stăpînire de la Satana, ca să domnească din nou ca dumnezeu peste acest pămînt. Ei se străduiesc să folosească Psalmul 82:6 pentru a confirma această doctrină.

Ce a vrut Isus să zică?

Dacă, la origine, nu s-a intenționat ca omul să fie un dumnezeu, de ce a citat Isus celor care îl acuzau Psalmul 82:6? El a făcut-o din două motive: 1) Ca să demonstreze că ei nu-și înțelegeau propriile lor Scripturi, și că deci nu erau autorizați să-L condamne pentru că El zicea că este Dumnezeu, și 2) pentru a le arăta profunzimea și grozăvia răzvrătirii lor. Isus nu le făcea evreilor de pe vremea Sa un compliment, ci le reamintea de răzvrătirea lor împotriva adevăratului Dumnezeu. Este adevărat că noi suntem niște dumnezei, așa cum a zis Isus, dar lucrul acesta nu este un bine. Prin răzvrătirea sa, omul s-a rupt de Dumnezeu ca să-și ia libertatea. El este acum un mic dumnezeu independent. Este ceva teribil să fim numiți niște „dumnezei", să fim identificați cu demonii care s-au răzvrătit împotriva lui Dumnezeu și care caută să domnească în locul Său.

-103-

Faptul că am devenit niște dumnezei atrage după sine niște consecințe foarte clare. Ieremia reamintește lui Israel că singurul Dumnezeu adevărat este Creatorul universului,

și că El a declarat că toți cei care aspiră să ajungă la poziția de dumnezeu vor pieri:
„Domnul este adevăratul Dumnezeu, El este Dumnezeul cel viu și împăratul veșnic. Pământul tremură la mînia Lui, și națiunile nu pot să suporte furia Lui. Așa să le vorbiți: Dumnezeii care n-au făcut cerurile și pământul vor pieri de pe pământ și de sub ceruri” (Ieremia 10:10,11).

Ni se spune că lacul de foc n-a fost pregătit pentru om, ci pentru Diavol și pentru îngerii lui. Cu toate acestea, noi ne pregătim să suferim aceeași soartă, nu numai atunci cînd ne alăturăm răzvrătirii Satanei, ceea ce am făcut cu toții, ci atunci cînd refuzăm să mărturisim ca păcat faptul că ne dăm drept niște dumnezei. Dacă vrem să fim mîntuiți, trebuie să mărturisim din plin natura reală a păcatului nostru: am încercat să ne dăm drept Dumnezeu. În locul acestei mărturisiri, se predică „mărturisirea pozitivă”: „Mărturisiți *vindecarea* voastră, mărturisiți *prosperitatea* voastră, mărturisiți *stăpînirea* voastră pe care o aveți asupra acestui pământ, mărturisiți *drepturile voastre divine*; *porunciți-I* lui Dumnezeu să vindece și să binecuvînteze!” O asemenea „mărturisire” nu este pocăința care ne permite să primim iertarea pe care o oferă Dumnezeu în virtutea faptului că Isus a plătit din plin prețul răzvrătirii noastre. Această „mărturisire pozitivă” nu este decît un nou mod de a declara că dorim aceeași divinitate pe care Satana i-a propus-o Evei.

Această aspirație după divinitate este o ambiție care a devenit după cit se pare o idee fixă și de nevindecat pentru toată rasa umană. Ea este miezul ocultismului și a șamanismului (adică a vrăjitoriei), și constituie esența Mișcării Potențialului Uman și a religiei Anticristului. Ea in-

-104-

vadează lumea noastră modernă ca parte a amăgirii care ne pregătește pentru venirea acestui viitor dictator mondial. Este aceeași amăgire care a intrat și intră în biserică ca un element cheie al apostaziei crescînde.

Zeificarea de sine: o înșelăciune pentru timpul nostru

Celebrul istoric Arnold Toynbee, după ce a studiat toate civilizațiile din istorie, a ajuns la concluzia că închinarea de sine, idolatria de sine a fost religia supremă a omenirii, deși a luat diferite forme. Omul (adică „eul”) este „Dumnezeul” ateismului umanist. Desigur că el nu este Dumnezeu în sensul biblic clasic de Creator care a făcut să răsară totul din nimic, și care este distinct și separat de creația Sa. După cum am văzut deja, acest Dumnezeu adevărat este negat de religia Anticristului, pentru ca „eul” să fie întronat în locul Său (2.Tesaloniceni 2:4). Pentru umanism, ca și pentru mormoni, biserica unitariană, Știința Religioasă, hinduismul și celelalte filozofii ale Noii Ere, omul este cel care a devenit (dumne)zeu:

1) printr-un proces de evoluție, și

2) prin stăpînirea forțelor inerente în natură sau în cosmos. Este supraomul lui Nietzsche și Hitler. Cu toate acestea, numai în cursul ultimilor 25 de ani a devenit această obsesie religia populară a maselor. Istoricul Her-bert Schlossberg a zis:

„Faptul de a înălța omul la statutul de divinitate provine din vremurile cele mai îndepărtate ale antichității, dar transformarea sa în ideologie acceptată de marea masă este o trăsătură caracteristică a epocii noastre moderne”. (36)

Ar trebui să adăugăm că „transformarea sa în ideologie acceptată de marea masă” și

răspîndirea sa în biserică pare să fie o îndeplinire clară a profeției, și o indicare se-

-105-

rioasă că revenirea lui Cristos ar putea să fie foarte aproape. Pentru cei care resping punctul de vedere al Mărturisirii Pozitive, Satana înfășoară abil aceeași minciună într-un ambalaj care o face acceptabilă: cea a limbajului pseudo-științific al psihologiei. Pălăria magicianului, din care intelectualii creștini au fost convinși că pot face să iasă puteri mintale magice, este numită „subconștientul”. Aici se zice că trebuie găsită cheia vindecărilor miraculoase ale trupului, sufletului, duhului, gândurilor și emoțiilor. Satana adaugă la promisiunea sa privitoare la divinitate minciuna potrivit căreia noi posedăm în noi înșine tot ceea ce avem nevoie. De-am ști numai să intrăm în contact cu eul nostru adevărat, atunci vom putea exploata această putere.

Într-o formă sau alta, în lume sau în biserică, mulți creștini ciugulesc din tot acest „bufet garnisit” cu diferite terapii, recomandate și de unii lideri creștini. Multe din aceste influențe au pătruns în biserică prin intermediul psihologiei creștine, și al pseudo-psihologiilor vindecării interioare și vindecării memoriei. Numitorul lor comun este *eul*. Nu oricine se identifică cu dorința de a deveni un dumnezeu, dar este minciuna de care s-a lăsat atrasă nu numai Eva, ci și urmașii ei. Și în măsura în care ne căutăm propria voie, în care căutăm să folosim pe Dumnezeu ca să ne facă voia, în care vrem să ne satisfacem dorințele noastre egoiste, în care ne e teamă sau refuzăm să ne supunem în întregime voii lui Dumnezeu - în acea măsură ne înălțăm pe noi înșine la poziția de dumnezei, fie că o recunoaștem, fie că nu. Se răspîndește tot mai mult învățătura că noi nu avem nevoie să *cerem* lui Dumnezeu, ci că îi *poruncim* să ne dea tot ce este *dreptul nostru divin* de a poseda și a ne satisface.

Oricare ar fi eticheta pe ambalaj, conținutul este mereu aceeași străveche stratagemă satanică: „Răspunsul se află în noi înșine”. Noi putem „să facem ceva” dacă în-

-106 -

vățăm „legile” și „principiile” potrivite, și dacă le punem în aplicare prin „credință”. Obiectivul rămîne mereu mulțumirea, răsplătirea *eului* într-un fel sau altul. Deși există multe denumiri pentru ea, este vorba mereu de aceeași minciună care, potrivit profețiilor biblice, va deveni noul „adevăr” pe care va fi clădită împărăția Anticristului, și care se va dovedi în cele din urmă că nu e altceva decît o temelie de nisip. Din această rădăcină a amăgirii a răsărit, s-a dezvoltat și a înflorit întreg copacul vrăjitoriei, care aduce acum această roadă rea mîncată cu atîta lăcomie de către generația noastră.

-107-

Vrăjitorie, scientism și creștinătate

„După cum Iane și Iambre s-au împotrivit lui Moise, așa și aceștia se împotrivesc adevărului” (2.Timotei 3:8).

„Un bărbat, numit Simon... practicînd magia și uimind poporul Samariei... toți... ziceau: Aceasta este puterea lui Dumnezeu, cea numită mare” (Fapte 8:9,10).

Creștinii ar trebui să fie profund neliniștiți cînd văd tot mai mulți pastori și lideri creștini învățînd pe alții că oamenii sunt destinați să fie niște dumnezei. Faptul că această doctrină se răspîndește în biserică în același timp în care este îmbrățișată de către tot mai multe

milioane de oameni în practic toate domeniile societății ca parte a Mișcării New Age în creștere nu poate fi o coincidență, între timp, și unii oameni de știință au sprijinit prin prestigiul și aprobarea lor aspirația spre divinitate. Doctrinile înrudite de „evoluție” și de „potențial uman infinit” conduc logic la următoarele două concluzii gemene: Dumnezeu ca și Creator al tuturor lucrurilor nu există, iar omul poate în cele din urmă să devină el însuși un dumnezeu.

Misticismul oriental oferă tehnici psiho-spirituale pentru o presupusă *experimentare* a cuiva în calitate de dumnezeu prin atingerea unor așa-numite stări mai înalte de conștiință. După ce-au făcut această experiență, cu ajutorul drogurilor și al diferitelor forme de yoga, milioane de oameni sunt în prezent convinși de lucrul acesta.

-108 -

în afară de aceasta, acum că știința promovează și activează explorarea spațiului interior, amăgirea a luat amploare.

Un scientism arogant

Unul dintre astrofizicienii cei mai renumiți din lume, Robert Jastrow, a exprimat teoria larg răspândită potrivit căreia evoluția ar fi putut să înceapă pe unele planete cu 10 miliarde de ani înaintea Pământului. Ar putea deci să existe anumite creaturi a căror stare de dezvoltare, în raport cu ființele umane, ar fi comparabilă cu starea noastră de evoluție raportat la viermii de pe pământ. Jastrow sugerează că dacă, sau atunci când îi vom întâlni, ei ni se vor părea ca niște dumnezei, posedând atotputere și atotștiință. (1) La asemenea creaturi, sau la noi înșine trebuie să privim pentru a fi salvați/mîntuiți, și nu la Dumnezeul Bibliei.

Aceasta nu este *știință*, ci este ceea ce istoricul Herbert Schlossberg numește „un *scientism* arogant care merge cu mult dincolo de dovezile de care dispune”. (2) Religia scientismului cere un salt al credinței care nu se sprijină pe nici o dovadă. El a fost popularizată de oameni precum Carl Sagan, care are o credință nelimitată în capacitatea cosmosului de a produce forme de viață tot mai evolute. Biblia condamnă această religie și îi descrie adepții ca pe niște nebuni care „au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună și s-au închinat și au slujit creaturii în locul Creatorului” (Romani 1:22,25).

Imaginea populară a oamenilor de știință cu raționament rece și liber de orice prejudecată personală, care-și întemeiază strict toate lucrurile pe fapte solid stabilite, este din nenorocire falsă. Remarcînd că „nu se poate face pur și simplu apel la 'fapte', căci faptele nu pot fi privite independent de o filozofie care slujește la interpretarea

-109-

lor”, (3) Schlossberg aduce dovezi că în cele din urmă „tecile științifice cad, și ies la iveală săbiile ideologice”. (4) Însuși Aldous Huxley admitea că știința este „o personificare minunată de comodă, la un moment dat, a opiniilor profesorului X, Y sau Z”. (5) Referindu-se la prejudecățile oamenilor de știință, prejudecăți care sunt admise cu șovăială, C.S. Lewis a dedus de aici că:

„... *toată vasta structură a naturalismului modern (pare) să depindă nu de fapte pozitive, ci pur și simplu de o prejudecată metafizică apriorică... (și a fost) concepută nu pentru a aduna niște fapte, ci pentru a-L exclude pe Dumnezeu*”. (6)

Scientism, evoluție și reîncarnare

Deși materialiștii științifici se socotesc drept atei, ei ar putea fi considerați drept politeiști. Dumnezeii lor ies din găoace ca urmare a unor așa-zise procese evolutive și forțe naturale, cu care ei speră (sau se tem) să ia cândva contact printr-un program spațial. Sau, mai mult, aspiră să devină ca ei. Ceea ce ocultistul a sperat în mod tradițional să îndeplinească prin intermediul practicilor mistice, materialistul științific visează s-o realizeze prin tehnologie: să cucerească atomul și spațiul, să descopere secretul vieții, să elimine orice boală și în final să exercite o putere absolută asupra tuturor forțelor naturii, ca un căpitan pe propriul lui destin și ca stăpîn al universului.

Mișcarea Potențialului Uman propune un număr cres-cînd de tehnici care permit ca să zicem așa luarea în mî-nă a propriei evoluții, făcînd să progreseze specia nu pe plan *fizic*, ci pe plan *metafizic*, prin eliberarea puterilor care chipurile zac ascunse în alte stări de conștientă, puteri pe care vrăjitorii le-au cunoscut dintotdeauna, dar pe care omul modern începe numai acum să le exploreze în mod serios. Această religie umanistă care îl înlocuiește

-110-

pe Dumnezeu printr-un „eu superior” și cere o credință oarbă în niște forțe impersonale și neexplicate care ar fi condus evoluția în timpul trecut, dar pe care am putea acum să le luăm în mîini, se dă drept știință. De exemplu, Institute For Conscious Evolution (Institutul Pentru Evoluția Conștientă) oferă „servicii de consiliere în evoluție” în Centrul său de Consiliere din San Francisco. El propune cursuri de Evoluție Conștientă, pînă la gradul de licențiat și doctor în științe, în ciuda faptului că nimeni nu poate nici să explice, nici să demonstreze ce este în realitate „evoluția conștientă”. Institutul publică o revistă trimestrială numită *GALIA*, ca și ziarul *Common Ground* (Teren Comun), inspirat de New Age și difuzat pe scară largă. El sponsorizează și seminarii, ateliere de cercetare și proiecte speciale, ca Proiectul său de Rețea pentru Comunitatea Terra, căruia tocmai i s-a acordat un credit de 125.000 de dolari pentru a studia transformările culturale, toate acestea în numele științei. (7) Un alt exemplu de direcție spre care se îndreaptă această „știință” este reprezentat de metoda terapeutică ciudată a lui Jean Houston, amestec de Darwin și Freud, care încearcă să găsească o inspirație pentru viitorul rasei umane prin aceea că ne face să ne „retrăim” viețile trecute de reptile, de amfibii și de maimuțe.

Mulți oameni de știință sunt din ce în ce mai mult atrași de rădăcinile mistice ale evoluției. Ei își dau seama, cum a început să admită Colin Patterson, paleontolog-șef la British Museum de istorie naturală, că „afirmațiile privind strămoșii speciilor nu sunt aplicabile asupra fosilelor descoperite... Ele sunt (mai degrabă) niște povești născocite... care n-au nimic de-a face cu știința”. (8) Departe de a fi științifică, evoluția a fost de milenii o parte integrantă a ocultismului și misticismului, fiind înțeleasă dintotdeauna ca fiind mecanismul aflat în spatele reîncarnării. Această doctrină, în mare măsură aflată pînă de

-111 -

curînd doar în Orient, este pe cale să înlocuiască progresiv în Occident credința în înviere, altădată dominantă.

După cum am văzut deja, lucrul acesta se datorează în mare parte „dovezilor” reîncarnării aduse de un număr crescînd de psihiatri, care-i fac pe pacienții lor să-și retrăiască sub

hipnoză așa-zise vieți anterioare. Poți doar să te miri cum este posibil ca, în biserică, niște psihologi creștini și alți specialiști asemănători, care practică „vindecarea memoriei” pot să-și justifice întrebuintarea metodei „regresiunii” pînă în copilărie sau în pîntecele mamei, atunci cînd aceeași metodă poate fi extinsă pînă la a da la iveală „amintiri” la fel de clare și de precise ale unor pretinse vieți anterioare. La fel de importantă, dacă nu și mai importantă, este întrebarea, de ce este de fapt necesar să se dezvolte și să se urmărească noi tehnici care să facă să „funcționeze” credința creștină, tehnici care n-au fost cunoscute de generații anterioare de creștini victorioși, și care nu sunt regăsite în Biblie. Este evident că aceste metode n-ar atrage pe nimeni, dacă mulțimi de creștini ar fi găsit bucuria și plinătatea pe care le caută. Aceasta înseamnă pur și simplu că creștinismul este deficient și că are nevoie de un ajutor dinafară, sau că creștinismul biblic nu mai este deloc învățat și trăit în multe din bisericile noastre.

Mișcarea „dezvoltării de sine” se răspîndește exploziv. Mii de casete cu auto-hipnoză sunt astăzi disponibile, pentru reprogramarea subconștientului, primirea puterilor oculte și ajungerea la o reîncarnare mai bună. Deși creștinii ar evita casetele despre reîncarnare și ocultism, ei folosesc casete similare care le sunt recomandate pentru dezvoltarea personalității lor la locul de muncă, fără să bănuiască influența satanică subtilă pe care o pot ele exercita. Următoarea declarație făcută de Dick Sutphen, unul dintre principalii distribuitori de casete privind dezvoltarea de sine și Mișcarea Potențialului Uman, este

tipi-

-112-

că pentru înșelarea crescîndă, pe care mulți oameni continuă totuși s-o considere drept științifică:

„... Să revenim la început... Exista pe atunci un mare rezervor de energie, pe plan nefizic. Vom numi acest rezervor Dumnezeu, dar oricare alt nume ar putea fi la fel de potrivit...

Apoi, ca urmare a expansiunii acestui rezervor de energie numit Dumnezeu, celulele cuprinse în acest mare corp al lui Dumnezeu se divid și se subdivid, creînd fără încetare energie nouă... căci ființele umane sunt în realitate energie structurată.

Să numim aceste noi celule ale lui Dumnezeu „supra-suflete”... Cînd omul a evoluat de la stadiul de maimuță la stadiul de ființă umană, s-a dezvoltat pînă în punctul în care și-a putut arăta inteligența, permițînd astfel „suprasufletelor” să dispună de un canal nou ca să-și extindă energia... Și toți urmașii lor vor păstra o memorie subconștientă profundă a altor sisteme stelare...

Suprasufletul tău provine direct din celule sau suflete a căror origine ajunge înapoi în timp pînă la acest mare rezervor de energie pe care L-am numit Dumnezeu. Astfel, tu ești o parte din Dumnezeu... TU EȘTI DUMNEZEU. Orice ființă vie și individualizată este Dumnezeu. Noi împreună formăm un rezervor de energie numit Dumnezeu...

Dacă ești adus în stare de hipnoză pînă la cea mai recentă viață anterioară a ta, vei experimenta viața suprasufletului tău”. (subliniat în original) (9)

„Religia Științei”

Ceea ce ar trebui să ne avertizeze că ceva nu este în ordine este asemănarea evidentă între explicația ocultă pe care o dă Sutphen conștientului uman și „inconștientul colectiv” al

celebrului psiholog Cari Jung (o asemănare

-113-

pe care mulți lideri creștini și practicieni ai vindecării interioare au acceptat-o). Este uimitor cât de ușor pot fi convinși acei creștini care au respins evoluția să accepte un amestec de Darwin și de Freud ori de Jung ca un „aditiv” destinat să completeze ceea ce pare să lipsească creștinismului biblic. Deși este susținută astăzi de majoritatea oamenilor de știință, această teorie de necrezut a unei evoluții cosmice tot mai înalte, rezultând din forțe naturale inerente universului, nu este roadă unei cercetări științifice, ci este o reformulare, în termeni moderni și științifici, a ofertei mincinoase făcute de Șarpe care promite divinitatea. Cei care acceptă și susțin această teorie o fac pe baza unei *credințe religioase* care a găsit totuși adeziune ca fiind ultima perfecționare a științei, a medicinei, a psihologiei, a sociologiei și a învățămîntului. Sub asemenea forme cunosc și consumă creștinii această minciună a Satanei, chiar fără să-și dea seama ce fac.

„Evoluționiștii înșiși, ca și creaționiștii pe care-i combat periodic, nu sunt altceva decît niște credincioși”, declară paleontologul Colin Patterson, care a ajuns recent la această concluzie tulburătoare: „Sunt douăzeci de ani de cînd lucrez asupra acestei chestiuni (evoluția), și n-am găsit nici un singur lucru care să fie adevărat în ce-o privește. Este de-a dreptul șocant să afli că cineva poate să fie indus astfel în eroare atîta vreme”. (10) De atunci, el nu încetează să reamintească colegilor lui paleontologi că „nu se pot reconstitui strămoșii sau urmașii unei ființe doar pe baza fosilelor disponibile”, (11) lucru pe care colegii lui nu doresc să-l audă. Tot mai mulți oameni de știință pun evoluționismul la îndoială, dar faptul că ei resping pe Dumnezeu nu le lasă o altă alternativă. Oare refuzul lor de a accepta o responsabilitate morală față de Creatorul lor îi face pe mulți oameni de știință să se agate de evoluție, în ciuda dovezilor evidente despre contrariu? Într-o mărturisire neobișnuit de sinceră pentru o

-114-

vorbire publică, D.M.S. Watson, care a popularizat evoluția la televiziunea britanică (cum a făcut-o Cari Sagan la televiziunea americană), a amintit colegilor săi biologi *credința religioasă* pe care o împărtășeau cu toții:

„Evoluția însăși este acceptată de zoologi nu pentru că i s-ar fi observat realitatea, sau că i s-ar fi stabilit veridicitatea prin dovezi logice și coerente, ci pentru că singura alternativă, adică creația programată, intenționată, e de-a dreptul imposibil de crezut de către știință”. (12)

Cei care aduc sacrificii pe altarul scientismului au fost îngroziți și șocați de discursul lui Robert Jastrow la cea de a 144-a Conferință națională a Asociației pentru Progresul Științei. Director al Institutului Goddard pentru Studii Spațiale, care depinde de NASA, Jastrow a reamintit în fața a vreo 800 de colegi savanți că există dovezi zdrobitoare care arată că universul a avut un început care cere intervenția Creatorului, exact așa cum declară Biblia. (13) Deși recunoaște că el însuși este un agnostic, Jastrow a scris:

„Curios, astronomii sunt tulburați de... dovada că universul a avut un început. Această reacție a lor oferă o demonstrație interesantă a răspunsului unui spirit științific - presupus a fi foarte obiectiv - atunci cînd o dovadă adusă de știința însăși conduce la un conflict cu articolele din mărturisirea lor de credință...”

Există un fel de religie în știință, credința că... orice eveniment poate fi explicat ca fiind produsul unui alt eveniment anterior... Această convingere este violată de descoperirea că universul a avut un început în niște condiții în care legile cunoscute ale fizicii nu sunt valabile... Omul de știință nu mai stăpânește situația.

Dacă ar lua serios în considerare implicațiile acestei descoperiri, ar fi traumatizat de ea. Ca de obicei, atunci când inteligența este confruntată cu un traumatism, ea reacționează prin ignorarea implicațiilor...". (14)

-115-

Știința religioasă și legile ei

Astfel, chiar în inima științei se află ceea ce Jastrow admite ca fiind „religie”. Această credință oarbă și fără suport, conform căreia „orice eveniment poate fi explicat... (prin) vreun eveniment anterior”, a atras după sine consecințe grave și de durată lungă pentru omenire. Este argumentul clasic al ateismului: Nu există nici un „Dumnezeu” (desigur că nici nu e nevoie de vreun „Dumnezeu”), dacă totul poate fi explicat prin procese naturale guvernate de legi explicabile științific. Cu toate acestea, mulți creștini îl supun pe Dumnezeu însuși acestor legi, fără să bănuiască că procedând astfel îl distrug. Într-adevăr, cine are nevoie de Dumnezeu dacă totul se întâmplă conform legilor cărora chiar și Dumnezeu trebuie să li Se supună? Faptul acesta elimină adevăratele minuni (ceea ce pare să fie un miracol rezultă din vreo „lege superioară”) și face din rugăciune o tehnică destinată să elibereze puterea divină urmînd anumite principii, în loc de a se supune voinței lui Dumnezeu și de a se încredința înțelepciunii Sale, harului Său și dragostei Sale. Astfel, această credință potrivit căreia totul este guvernat de o lege superioară îl elimină complet pe Dumnezeu pentru ateu, face din El o Forță impersonală pentru ocul-tist, și-L așează într-o poziție secundară pentru cei care practică Mărturisirea Pozitivă.

Această credință nu este numai cea a scientismului, dar și fundamentul ocultismului, al sectelor Științei Mintale și al Mișcărilor Mărturisirii Pozitive, tot mai răspîndite în biserică. Deși Kenneth Hagin și Kenneth Copeland sunt incontestabil liderii Mișcării Mărturisirii Pozitive, Charles Capps este învățătorul plin de popularitate care expune bazele acestei teologii în termenii cei mai clari. Capps prezintă ceea ce pare să fie o versiune evanghelică a învățăturilor lui Mary Baker Eddy, fondatoarea Științei

-116 -

Creștine: că Isus a fost un *Om de știință* care a aplicat pur și simplu *legile* inerente în univers, și că noi putem „demonstra același adevăr” în propriile noastre vieți printr-o aplicație științifică a legilor spirituale. Capps a scris:

„Cuvîntul lui Dumnezeu este o lege spirituală. Ea funcționează într-un mod la fel de sigur ca oricare altă lege naturală... Cuvintele, cînd sunt guvernate de o lege spirituală, devin forțe spirituale care lucrează în favoarea ta...”

Omul a fost creat cu o natură asemănătoare celei a lui Dumnezeu... un spirit deplin capabil să opereze la același nivel de credință ca și Dumnezeu... Dumnezeu Și-a eliberat credința Sa în cuvintele Sale... Ca să imiți pe Dumnezeu, trebuie să vorbești ca El și să acționezi ca EL,

LUMEA NATURALĂ TREBUIE SĂ FIE DOMINATĂ DE OAMENI CARE PRONUNȚĂ

CUVINTELE LUI DUMNEZEU... Exista o putere creatoare care se scurgea din gura lui Dumnezeu, și tu... ai aceeași putere care rămîne în tine...

Aceasta nu este teorie. Este o realitate. Este o lege spirituală. Ea are efect de fiecare dată cînd este aplicată corect... prin mărturisirea Cuvîntului lui Dumnezeu cu voce tare astfel (ca) să te poți auzi tu însuși vorbind... (Dumnezeu) a zis: „Este o aplicație științifică a înțelepciunii lui Dumnezeu la caracterul psihologic al omu-lui” (subliniat în original). (15)

Activarea unei puteri spirituale care poate fi folosită de către oricine

Credința în legile care controlează forțele spirituale, care controlează la rîndul lor lumea fizică prin puterea inherentă în cuvinte vorbite, este esența vrăjitoriei. Ocul-

-117-

tiștii susțin exact aceleași concepte ca și liderii Mărturisirii Pozitive. Charles Capps declară că „cuvintele sunt cel mai puternic lucru din univers”. Trebuie oare să deducem din această declarație că cuvintele sunt mai puternice chiar decît Dumnezeu? Dumnezeu însuși este Cel care eliberează puterea de necrezut conținută în cuvinte, prin pronunțarea lor, și la fel poți și tu, deoarece ai „aceeași natură ca și Dumnezeu”. Vei obține astfel „ceea ce spui”, fie ceva pozitiv, fie ceva negativ, pentru că „cuvintele sunt niște containere” care au în ele însele și prin ele însele o putere spirituală, care este eliberată de oricine le pronunță. (16) Credința adevărată se dezvoltă pornind de la o relație cu Dumnezeu care face din noi canalele dragostei Sale, harului Său și voii Sale; ea nu are nimic de a face cu faptul eliberării unei „puteri” prin rostirea pur și simplu a anumitor cuvinte. Ceea ce înseamnă cuvintele Sale pentru mine, fie ele cuvinte de mîngîiere, fie de corectare, și modul în care eu le transmit altora, depinde de relația mea personală cu *El*, și nu de vreo putere inherentă a cuvintelor.

Oculțiștii repetă un *mantra* (un cuvînt special încărcat cu putere spirituală) și practică faptul de a *decreta*, adică repetarea de „mărturisiri pozitive” destinate să creeze ceea ce este rostit în cuvinte. Soka Gakkai (cunoscut mai bine în exteriorul Japoniei sub numele de „Nichiren Shoshu”) psalmodiază mantra „Nam-myoho-rengue-kyo”, ca să „contopească veșnicia ultimă a vieții interioare cu esența legii veșnice exterioare”. (17) Cei care aparțin grupărilor „I AM” (EU SUNT), ca Biserica Universală și Triumfătoare a lui Elizabeth Clare Prophet, se adună nu ca să se roage, ci ca să „decreteze”, pentru că ei cred în „știința cuvîntului rostit, puterea creatoare a cuvîntului rostit”. (18)

În sectele științei minții nu se fac rugăciuni, ci se fac „afirmații pozitive”, ceea ce învață și Mișcarea Mărturi-

-118-

L

sirii Pozitive. A existat un timp cînd „mărturisirea” însemna pocăința și faptul întoarcerii de la păcat. Cu toate acestea, unii ar considera aceasta ca o „mărturisire negativă”, adică cel mai rău din lucrurile care se pot face. Conform unei practici larg răspîndite astăzi în mediile creștine, aceasta se numește „să te rogi problema”, (19) în vreme ce ni se spune că

ar trebui să ne rugăm numai soluția: „Fă o mărturisire pozitivă”. De vreme ce puterea este inerentă chiar în cuvinte, o mărturisire „negativă” este la fel de puternică ca o mărturisire „pozitivă”. Relația între „gîndirea pozitivă” sau „gîndirea în posibilități” și Știința Creștină ar trebui să fie limpede. În contradicție cu faptele prezentate în Scriptură („Sufletul Meu este foarte întristat, pînă la moarte... Depărtează paharul acesta de la Mine... Totuși, nu voia Mea, ci a Ta să se facă”), Capps zice cu privire la Isus:

„El a petrecut mult timp în rugăciune, dar nu S-a rugat niciodată ‚problema’. El S-a rugat ‚răspunsul’...”

El a vorbit totdeauna despre rezultatul final, nu despre problemă. El n-a mărturisit niciodată împrejurările prezente. El a vorbit rezultatele dorite”. (20)

Vrăjitorie, ritualuri și Biserica

În contrast cu doctrina biblică despre har, insistența pe faptul că Dumnezeu însuși trebuie să-Și lucreze propriile Sale minuni într-un cadru de legi care ne permit să avem acces la puterea spirituală și să dispunem de ea prin gîndurile noastre, prin cuvintele noastre sau prin faptele noastre, este baza pentru orice ritualism și ocultism. Cînd vrăjitorul taie gîtul unui cocoș, îi stropește sîngele într-un anumit fel și incantează o formulă magică, atunci zeii sunt *obligați* să intervină, pentru că sunt obligați de „legi spirituale” să facă așa. Aceeași înșelare se află în spatele oricărui ritual religios, chiar dacă acesta este înde-

-119-

plinit în Numele lui Cristos. După cum explică Manly P. Hall, o autoritate în materie de ocultism:

„Magia ceremonială este arta străveche de a invoca și a stăpîni spirite prin aplicarea științifică a anumitor formule. Un magician, îmbrăcat în haine sacre și avînd în mină o baghetă acoperită cu hieroglife, putea, prin puterea conținută în anumite cuvinte și simboluri, să stăpî-nească locuitorii invizibili ai elementelor și lumii astrale...”

Cu ajutorul proceselor secrete ale magiei ceremoniale, este posibil să contactezi aceste creaturi invizibile și să le obții ajutorul în indiferent care întreprindere omenească”. (21)

În vrăjitorie, totul se bazează pe folosirea de formule ezoterice bine definite. Prin cunoașterea legilor spirituale, preotul (fie el vrăjitor, vindecător sau magician) a devenit intermediarul special între popor și zei. Convenția încheiată între preot și lumea spirituală este numită „tîr-gul magicianului”. Ceea ce pare să fie o „minune” pentru poporul uimit nu este în realitate decît rezultatul acestui „tîrg secret”, despre care se crede că este produs de legile spirituale care guvernează nu numai ocultistul, dar și spiritele (care-și vînd puterea pe suflete omenești).

Biblia interzice oamenilor orice contact sau tîrg făcut cu lumea spirituală (Deuteronom 18:9-14). Lucrul acesta nu poate duce decît la un dezastru, chiar dacă la început par să se producă niște vindecări adevărate și sentimente reale de dragoste și de pace. Nu există nici o relație de cauză-efect între om și spirite, fie ei îngeri sau demoni, la fel de puțin ca între om și Dumnezeu; spiritele rele încurajează această idee în scopul de a înșela și de a înrobi pe cineva. Nu trebuie să uităm vreodată că *nu ne putem apropia de Dumnezeu decît ca păcătoși nevrednici* care se sprijină pe harul și pe dragostea Sa. Această idee a unei „legi” spirituale, la care S-ar supune Dumnezeu însuși,

-120-

este baza oricărui ritual și ocultism. Deși poate că n-au intenționat s-o facă, cei care învață Mărturisirea Pozitivă nu fac adesea decât să prezinte, într-un limbaj biblic, teorii și metode fundamental oculte, care duc la amăgire, învățătura biblică despre *cerere* a fost înlocuită de ideea că noi îl putem aduce pe Dumnezeu să facă tot ceea ce vrem, urmînd regulile jocului. Vorbind despre o casă pe care voia s-o cumpere, Gloria Copeland povestește ceea ce urmează:

„Am început să văd că aveam deja autoritate asupra acestei case, și autoritate asupra banilor de care aveam nevoie pentru a o cumpăra. Am zis: „în Numele lui Isus, iau autoritate asupra banilor de care am nevoie (am indicat suma precisă). Le ordon să vină la mine... în Numele lui Isus. Spirite care faceți o slujbă pentru mine, du-ceți-vă și căutați acești bani”.

(Apropo de îngeri: ... Când vei deveni vocea lui Dumnezeu pe pămînt, punînd cuvintele Sale în gura ta, îi pui pe îngeri la lucru! Ei sunt niște ajutoare de înaltă calificare și pricepere; ei știu cum să-și îndeplinească însărcinarea). (22)

Nu credem că liderii Mișcării Mărturisirii Pozitive sunt implicați de bunăvoie în vrăjitorie. Cu toate acestea, acest mod de a se exprima, deși pare biblic, promovează niște concepte care nu pot fi găsite în Biblie, ci se regăsesc în literatura și în practicile oculte. Mai mult, unii lideri ai Mărturisirii Pozitive nu numai că admit, dar și învață că metodele, legile și principiile pe care le utilizează sunt de asemenea folosite cu succes de către ocultști. Nu se arată nicăieri în Biblie, nici măcar nu se face aluzie, că poporul lui Dumnezeu trebuie să folosească aceleași metode sau chiar aceeași putere ca și păgînii. Totuși, Yonggi Cho nu numai că spune că minunile trebuie să se supună toate legii sale „a celei de a patra dimensiuni”, (23) dar că *oricine*, inclusiv ocultștii, pot „să aplice legea celei de a patra dimensiuni și... să facă minuni”. (24)

-121-

Lucrul acesta sună ca „latura luminoasă și cea întunecată a aceleași Forțe”. Cu toate acestea, pastorul Cho ne asigură că a învățat aceasta de la „Duhul Sfînt” cînd a cerut în rugăciune să i se spună de ce ocultștii puteau face minuni la fel ca și creștinii. (25) Cho laudă pe ocultștii budiști japonezi ai lui Soka Gakkai, care fac „minuni” vizualizînd „o imagine de prosperitate, și repetînd fără încetare aceleași fraze... dezvoltînd astfel a patra dimensiune spirituală a omului”. (26) Și el îi mustră pe creștini pentru că nu fac același lucru. (27) în foaia lui, *Scrisoare săptămînală Profetică și Economică (Prophecy and Economics Newsletter)*, Frank Goines declară că oricine, creștin sau nu, poate „să stăpînească complet șuvoiul de bogății pe care i-l destinează Dumnezeu, (pentru că există) o lege a Prosperității... (pe care) oricine o poate folosi.

... Rugăciunea este o aplicație științifică care urmează o lege exactă”, (subliniat în original) (28)

Noul Testament ne avertizează că va exista o trezire a vrăjitoriei în zilele din urmă care precedă revenirea lui Isus Cristos, și că lumea va refuza să se pocăiască de lucrul acesta (Âpocalipsa 9:21; 18:23; 21:8; 22:15). Două cuvinte grecești diferite sunt traduse în versiunea King James prin vrăjitorie: *mageia* (din care a derivat cuvîntul „magie”) și *pharmakeia* (din care a derivat „farmacie” sau „drog”). Un vrăjitor ia droguri sau practică anumite forme de yoga pentru a ajunge la o stare de conștientă modificată, astfel încît să

contacteze „spirite”, care îi dau o cunoaștere și puteri „magice”. Această trezire a puterii oculte va produce aceste „semne mari și minuni” mincinoase pe care ni le-a anunțat Isus, și care vor fi făcute de profeții mincinoși, nemijlocit înainte de revenirea Domnului, „astfel încât să înșele, dacă este posibil, și pe cei aleși” (Matei 24:24). Pavel ne-a mai dat în plus și alte date, indicând faptul că în zilele din urmă „făcătorii de mi-

-122-

nuni” moderni se vor împotrivi adevărului cu ajutorul puterii oculte, ca acei magicieni (vrăjitori) de la curtea lui Faraon, Iane și Iambre, care puteau, pînă la un punct, să reproducă minunile înfăptuite de Dumnezeu prin Moise (2.Timotei 3:8).

În domeniul material, vizibil, Dumnezeu trimite ploaia „peste cei dreți și cei nedreți”. Dar în domeniul spiritual, binecuvîntarea și puterea lui Dumnezeu sunt prin har, și nu prin Lege, și sunt păstrate copiilor Săi care umblă prin credință și în ascultare de voia Sa. Tot ceea ce este de natură spirituală, și care poate să fie făcut și de necreștini, este o înșelătorie de-a Satanei, și n-are nimic de a face cu vreo putere legitimă dată omului de către Dumnezeu.

Adevărata problemă

Robert Jastrow a numit credința potrivit căreia orice eveniment ar fi rezultatul unor evenimente anterioare (toate guvernate de legi științific explicabile) „religia în știință”. Este limpede că numeroși lideri creștini, motivați de un respect naiv față de știință și de o înclinație pentru succes, au fost amăgiți să încerce să facă creștinismul să fie științific. Dacă totul este produs de un proces de cauză-efect guvernat de legi fizice și spirituale, atunci urmează că:

- 1) nu importă care ființă sau lucru, inclusiv Dumnezeu, sau (dumne)zei, trebuie să fie integrat în acest proces și supus acestor legi;
- 2) nu există nici un act de creație pornind de la nimic, și astfel nici un Creator separat și distinct de creația Sa;
- 3) supranaturalul nu există, căci *totul* (inclusiv acțiunile zeilor) trebuie să fie guvernat de legile *naturale*; și
- 4) puterile divine sunt accesibile tuturor.

Pe de altă parte, dacă creația nu este rezultatul unui

-123-

proces *natural* guvernat de legi *naturale*, ea trebuie să fi fost un eveniment *supranatural* care să fi cerut intervenția unui Creator. Acest fapt ne conduce obligatoriu la următoarele concluzii: 1) deoarece chiar originea universului este o minune, este limpede că niște minuni pot surveni în mod repetat; 2) dacă trebuie să se producă niște minuni, ele nu pot rezulta decît din *acțiunea independentă a Creatorului*, și 3) deoarece niște minuni nu sunt, prin definiție, guvernate de legi de vreun anumit fel, nu există nici un ritual, nici o formulă, nici o rugăciune, nici o cerință, care să nu poată fi folosite de către oricine pentru a face o minune; aceasta trebuie să aibă loc doar prin har. Noi ne bazăm pe *promisiunile* lui Dumnezeu, din cauza integrității și dragostei Sale, și nu pentru că El este legat de o „lege științifică”.

Dumnezeul Creator din Biblie nu este supus unor asemenea legi, și El nu este angajat într-o relație de cauză-efect cu creația Sa. Dacă acesta ar fi cazul, El însuși ar fi una din datele

problemei, ceea ce n-ar avea ca rezultat nici o soluție reală. Deoarece El Se află în afara naturii, Dumnezeu nu este supus bolii, decăderii și morții care există în prezent și care atrag întreg universul spre o distrugere inevitabilă. În realitate, cosmosul este marcat de pecetea morții, căci este separat de Creatorul său prin răzvrătirea Satanei și a omului, și se află deci sub judecata lui Dumnezeu: „Plata păcatului este moartea”.

Dar Dumnezeul transcendent al Bibliei poate interveni din exterior, făcându-Și minunile. Printre acestea figurează o întreagă serie de triumfuri asupra legilor naturale; dar minunile cele mai importante sunt iertarea păcatului, răscumpărarea, învierea, și crearea de noi creaturi destinate să locuiască într-un univers nou, pe care Dumnezeu îl va aduce într-o zi la existență pentru cei mântuiți. Pentru că El ne dă puterea de alegere, ca să putem alege liber să răspundem dragostei Sale, El nu va acționa cu violență

-124-

asupra voii noastre. Fără să recurgem la târguierile practice cu zeii păgâni, apropierea noastră de Dumnezeul Bibliei trebuie să se facă în starea noastră de păcătoși nevrednici, bazându-ne pe harul și pe mila Sa, și convinși că nu putem pronunța, nici gândi vreo formulă care L-ar sili să ne răspundă în vreun fel anume.

Noi trebuie să venim la Dumnezeu așa cum o cere El, crezând că, născut fiind dintr-o fecioară, El a devenit Om ca să moară pentru păcatele noastre și, după ce a plătit prețul pe care nu l-am fi putut niciodată plăti, a înviat dintre cei morți și este viu astăzi, căutând să intre în inima tuturor celor care acceptă să-L primească ca Mîntui-tor și Domn. Faptul de a admite că Dumnezeul adevărat nu este limitat de niște legi deschide ușa pentru minuni, și închide ușa pentru ocultism și magie rituală, care nu sunt decît încercarea omului pentru a se da drept Dumnezeu. Dar acționînd astfel, omul nu mai are *controlul* asupra lui însuși și asupra universului. Aceasta este problema.

-125-

8

Tentația puterii

„Dar Duhul spune limpede că, în vremurile din urmă, unii se vor îndepărta de la credință, luînd aminte la duhuri înșelătoare și la învățăturile demonilor” (1.Timo-tei 4:1).

„Satana însuși ia chip de înger de lumină” (2.Corin-teni 11:14).

Din nefericire, niște creștini care au gustat niște minuni adevărate cad adesea pradă tentației, ispitei de a putea controla apariția și creșterea puterii lui Dumnezeu cu ajutorul metodelor, principiilor și legilor. Poate că unii nu sunt conștienți de faptul că, făcînd lucrul acesta, au negat faptul că există miracole, minuni adevărate și L-au închis pe Dumnezeu într-o cutie, unde este *obligat* să răspundă într-un mod dinainte hotărît gîndirii lor pozitive, mărturisirii lor pozitive, vizualizărilor lor și afirmațiilor lor. Faptul că ei au putut trece de granița ocultismului fără a-și da seama de lucrul acesta nu-i împiedică pe ei și pe adepții lor de a suferi urmările acestui fapt.

Folosindu-L pe Dumnezeu pentru propriile noastre scopuri

Vrăjitorul își ascunde răzvrătirea prin înlocuirea Dumnezeului personal al Bibliei, care ne consideră ca fiind responsabili din punct de vedere moral și Căruia trebuie să ne supunem, cu o „Forță” impersonală și metafizică, care poate fi manipulată într-un mod la fel de

-126-

„științific” ca și energia atomică. Adesea, fără să-și dea seama, niște creștini sinceri acceptă aceeași idee fundamentală, care le este prezentată în termeni psihologici și pseudo-creștini. Mărturisirea pozitivă, gândirea pozitivă și gândirea în posibilități sunt exemple de acest fel. În best-sellerul lui cel mai celebru, *The Power of Positive Thinking* (Puterea gândirii pozitive), din care s-au vândut peste trei milioane de exemplare, Norman Vincent Peale dezvăluie faptul că întregul său sistem se bazează pe aceeași temelie. De exemplu, el declară:

„Puterea rugăciunii este o manifestare de energie. Exact în felul în care există tehnici științifice pentru eliberarea energiei atomice, există și procedee științifice pentru eliberarea energiei spirituale, prin mecanismul rugăciunii. Se pot observa prin dovezi niște demonstrații senzaționale ale acestei forțe stimulatoare...”

Este important să înțelegi că, atunci când te rogi, manipulezi cea mai formidabilă putere din lume... Se descoperă tot mereu noi și recente tehnici spirituale... experimentați puterea rugăciunii...”. (1)

Foarte adesea, mulți din cei care pretind că vor să cunoască pe Dumnezeu nu vor să-L cunoască pe Dumnezeu adevărat, ci se interesează de un dumnezeu a cărui putere o pot utiliza pentru propriile lor scopuri. Chiar titlurile unor broșuri așa de răspândite, ca *God's Creative Power Will Work for You* (Puterea creatoare a lui Dumnezeu va lucra pentru tine) de Charles Capps, sau *How to Write Your Own Ticket With God* (Cum să închei o afacere bună cu Dumnezeu) de Kenneth Hagin, par să facă apel în chip josnic la slăbiciunea fundamentală a omului, indiferent câte lucruri bune ar putea ele altfel să conțină. Ambiția noastră egoistă ne orbește asupra faptului că Dumnezeu nu este un „geniu închis într-o sticlă”, care există pentru satisfacerea dorințelor noastre ori de câte ori îl chemăm. Ci El este Creatorul tuturor, care ne chea-

-127-

mă să ne întoarcem de la nebunia noastră și să ne supunem voii Sale.

Cît despre unii din cei care vorbesc din belșug despre supunere față de voia lui Dumnezeu, o bună parte din limbajul pe care-l folosesc și din ipotezele pe care se sprijină neagă această supunere. Un profet al lui Dumnezeu poate vorbi cu autoritate, dar numai ca slujitor al lui Dumnezeu îndeplinindu-I voia, și nu ca un magician care stăpînește forțele cosmice prin faptul că cunoaște legile care le guvernează. Temelia rugăciunii ascultate nu este o „mărturisire pozitivă”, ci ceea ce explică Ioan:

„Și aceasta este îndrăzneala pe care o avem la El: că, dacă cerem ceva potrivit voii Lui, ne ascultă. Și dacă știm că ne ascultă orice I-am cere, știm că avem ceea ce am cerut de la El” (1.Ioan 5:14,15).

„Și orice cerem, primim de la El, fiindcă păzim poruncile Lui și facem ce este plăcut înaintea Lui. Și aceasta este porunca Lui, să credem în Numele Fiului Său Isus Cristos și să ne iubim unul pe altul, după cum ne-a dat El poruncă” (1.Ioan 3:22,23).

Biblia conține numeroase promisiuni de binecuvîntare a lui Dumnezeu pentru poporul Său. Cu toate acestea, fie că este vorba de Israel, fie de creștini, aceste promisiuni, fie că privesc vindecarea, fie prosperitatea, depind totdeauna de înțelepciunea și voia lui Dumnezeu, în situația dată, și de supunerea poporului Său. De la natură suntem înclinați

să nu păstrăm decât o singură condiție de împlinire: capacitatea noastră de a „crede” că Dumnezeu ne va da ceea ce vrem. Cei care încearcă să-și dezvolte o „credință” ce permite să ai totdeauna interpretarea unei „promisiuni” pentru ca ea să se realizeze, poate că n-au de fapt adevărata credință, care se încrede în dragostea lui Dumnezeu, nici adevărata înțelepciune, care îl lasă să lucreze după voia Sa și nu după a noastră. Prin urmare, răspunsul Său, „nespus mai mult decât tot ce cerem sau

-128 -

înțelegem noi” (Efeseni 3:20), nu este poate ceea ce am „mărturisit” noi, ci va fi în final mult mai bun pentru noi, deși viziunea noastră limitată nu ne-a permis să-l vedem astfel pe moment.

Moartea materialismului și nașterea misticismului științific

Vrăjitoria și știința materialistă au același obiectiv, și diferă numai prin mijloacele cu care-l ating. Pretinzând că nu este mai puțin „științific” decât un fizician sau un chimist, ocultistul se ocupă cu legi *spirituale* și cu forțe metafizice (care guvernează după părerea lui elementele fizice), pe când omul de știință materialist se limitează în general la folosirea legilor *fizice*, pentru că el neagă existența a tot ce nu este fizic. Cu toate acestea, această atitudine este pe cale de schimbare. Mortimer J. Adler, genialul inspirator al lui *Encyclopaedia Britannica* și *Great Books of the Western World* (Marile cărți ale lumii occidentale), a prezis că credința într-o realitate nefizică va fi în curând considerată ca știință ortodoxă. (2) Va rezulta de aici că știința și vrăjitoria vor deveni tot mai dificil de deosebit una de alta. După părerea noastră, această confuzie între știință, scientism și vrăjitorie va fi un factor important în amăgirea crescândă.

Premiza majoră din spatele tuturor metodelor oculte, anume că gândirea crează realitatea, este în prezent considerată de către un număr de oameni de știință eminenți ca subînțeleasă de mecanica cuantică. Aceste teorii se extind chiar în domeniul artistic. „Comentînd misticismul religios atît de evident în pictura sa, Salvador Dali a declarat unui ziarist că a fost influențat de spiritualitatea noii fizici (mecanica cuantică). „Am înțeles că știința este pe cale să atingă o stare spirituală”, a zis Dali”. (3) După ce a luat interviuri mai multor oameni de știință emi-

-129 -

nenți din Europa și America, filozoful John Gliedmann a scris că „mai mulți teoreticieni de prim rang au ajuns la aceeași concluzie uimitoare: cercetările lor sugerează existența unei lumi spirituale ascunse”. (4) Această trecere bruscă de la știință la misticism are un efect indirect și asupra bisericii, și el promite să fie copleșitor. Dr. Gliedmann prezintă astfel punctele de vedere ale cîtorva oameni de știință:

„Unii (savantî) sunt de acord cu Fritz London, fizician de renume, în a spune că formularea riguroasă a mecanicii cuantice făcute de (John) von Neumann demonstrează că realitatea fizică era o ficțiune a imaginației umane, și că gândirea era singura realitate adevărată.

„Este posibil”, au scris London și unul din colaboratorii lui, „ca să fie comunitatea științifică un fel de societate spirituală consacrată studiului fenomenelor imaginare, și ca obiectele de studiu al fizicii să fie niște fantome produse de observatorul însuși”. (5)

Asemenea idei se limitau nu cu mult timp în urmă la un număr relativ restrîns de

ezoteriști, și marea majoritate le considera ca fiind nebunești. Cu toate acestea, astăzi, deși nu este nici logică, nici demonstrată, această credință fundamentală a ocultismului, pretinzând că gândirea își crează propria sa realitate (ca și practicile pe care le antrenează ea), constituie temelia *noii* fizici și a *noii* psihologii (transpersonale). Aceste idei au fost popularizate de către Mișcarea New Age, cunoscută și sub numele de „Mișcarea Holistică”, „Mișcarea Potențialului Uman” și „Mișcarea Conștiinței”. Universul nu mai este considerat ca o mașină, ci, cum a zis Eddington, „mai degrabă ca un gând”. În excelenta lui lucrare, *Idols For Destruction* (Idoli pentru distrugere), istoricul Herbert Schlossberg explică ceea ce s-a întâmplat:

„Mulți fizicieni au devenit... idealiști care cred că gînz este realitatea ultimă, și că materia nu este decît un

-130-

epifenomen... Sir James Jeans a spus că lucrurile par obiective ,numai din cauză că există în gîndirea vreunui spirit veșnic". (6)

Unii creștini citează asemenea declarații făcute de savanți de primă mărime ca sprijin pentru credința biblică într-o realitate spirituală, ca și cum aceasta ar dovedi că omul dispune de un potențial infinit, neexploatat, sub forma unor „puteri mintale” uimitoare. Cu toate acestea, în loc de a fi încurajați de declarațiile unor oameni de știință care descoperă puterea „spirituală”, creștinii au nevoie să-i recunoască pericolele. De exemplu, premiul Nobel, Max Planck, a făcut următoarea observație, care este departe de a fi creștină: „Eu consider conștiința ca fiind fundamentală, iar materia ca derivînd din conștiință”. Inteligența umană este astfel înălțată la rangul de divinitate, și dotată cu capacitatea de a-și crea propria realitate, printr-o manipulare a conștiinței. Noua știință a sărit afară din tigaia materialismului, ca să cadă în focul misticismului și al ocultismului, unde începe să producă efecte devastatoare atît în lume, cît și în biserică.

Noua știință religioasă

Oamenii de știință acceptă tot mai mult ceea ce Wil-liam Tiller, profesor de știința materialelor la Universitatea Stanford, numește „energii noi, de care nu ne-am mai ocupat pînă acum în fizică”. (7) Oricare ar fi aceste „energii noi”, tot mai mulți oameni consideră că ele nu sunt „fizice” în sensul materialist al termenului, ci că ele sunt într-un fel sau altul legate de conștiința umană. Știința s-a poticnit în domeniul „spiritului”, unde instrumentele și metodele ei sunt disperat de neînsemnate, devenind astfel victima inevitabilă a propriilor ei închipuiri greșite. Mulți savanți, ca și Tiller, ajung la concluzia că „noi toți suntem interconectați la un anumit nivel al uni-

-131-

versului... Timpul, spațiul și materia sunt toate interschimbabile”. (8) Este ceea ce spune hinduismul de mii de ani. Dacă lucrul acesta este adevărat, atunci fiecare din noi este Dumnezeu, nu doar potențial, ci în realitate, iar „realizarea de sine” (adică „realizarea de Dumnezeu”) poate foarte bine să fie atinsă, cum au zis-o yoghinii cu atîta insistență, privind pur și simplu în interiorul nostru ceea ce suntem noi cu adevărat. Deși o convertire la misticism nu privește poate decît o minoritate de savanți, ei se fac cel mai mult auziți, și reprezintă ideea populară pe care și-o face marele public despre știință. Pentru că aproape toată lumea, inclusiv mulți creștini, o adoră ca pe o vacă sacră, știința este pe cale să

influențeze biserica în alunecarea ei spre vrăjitorie.

Autointitulându-se *știință*, yoga (care este însuși miezul hinduismului) a devenit în cursul ultimilor 20 de ani parte integrantă a societății noastre occidentale. Se predă yoga în aproape toate YMCA și YWCA (Uniuni creștine de tineri și tinere), în cluburi, în industrie, precum și în multe biserici. Îmbrăcată în haine occidentale, yoga s-a văzut acceptată în medicină, în psihologie, în învățământ și în religie, sub denumiri frumoase, ca „centrare”, terapie de relaxare”, „autohipnoză” și „vizualizare creatoare”. Yoga a fost concepută să ducă la „realizarea” unei „divinități” adevărate a cuiva, datorită unei călătorii meditative interioare, care situează în final sursa ultimă a tuturor lucrurilor în psihicul omului. Această credință, odinioară luată în derîdere și considerată ca pură nebunie de către occidentalii cultivați, este acum luată în serios de milioane de persoane în occident, printre care figurează un număr crescînd de savanți de primă mărime. De exemplu, Brian Josephson, de la Universitatea din Cam-bridge, laureat în 1973 al Premiului Nobel pentru fizică, „și-a mizat imensa lui reputație științifică asupra posibilității de a ajunge să înțeleagă mai bine realitatea

-132 -

obiectivă prin practicarea tehnicilor orientale tradiționale de meditație”. (9)

Holograme și divinitate

Departe de a fi așa de absurdă cum păru-se la început, această idee părea să se sprijine pe o misterioasă bază științifică. Poate că o să vedem curînd holograme în cine-ma-uri: imagini tridimensionale care fac ca acțiunea să iasă din ecran pentru a o face să se desfășoare în sală, în mijlocul spectatorilor. O hologramă dispune de o proprietate uimitoare: dacă este tăiată în oricît de multe elemente, oricît de mici, deși rezoluția optică iese deformată, fiecare element reține totalitatea imaginii complete. La fel este și cu celulele corpului nostru: fiecare din ele posedă formula întregă a ADN-ului, capabilă să reproducă întreg corpul. Iată de ce este teoretic posibil să „clonezi” o ființă umană completă pornind de la o singură celulă.

Următoarea etapă logică constă în a sugera că fiecare din noi este o mică imagine holografică a întregului univers, un „Dumnezeu” care conține în el însuși tot ce există. Creștinii vor avea nevoie să revină la Cuvîntul lui Dumnezeu ca să știe ce cred și de ce cred, astfel ca să știe cum să trateze asemenea idei în zilele care vin. Din nefericire, numeroase învățături foarte populare în biserică astăzi, departe de a respinge misticismul oriental, par să-l confirme. Putem de exemplu să cităm învățătura lui Yonggi Cho privind „a patra dimensiune”. Plecînd de la principiul că o linie este situată într-o dimensiune, un plan în două dimensiuni, și un cub în trei dimensiuni (fiecare nouă dimensiune incluzînd-o pe precedentă), el continuă, zicînd:

„Atunci Dumnezeu a vorbit inimii mele: „Fiul meu... duhul este a patra dimensiune... La fel cum a treia di-

-133-

menșiune include și controlează a doua dimensiune, tot așa a patra dimensiune include și controlează pe a treia, producînd o creație de ordine și de frumusețe’. (10)

„Există trei forțe spirituale pe pămînt. Spiritul lui Dumnezeu, spiritul omului și spiritul Satanei... Aceste trei spirite se află toate în planul celei de a patra dimensiuni. Astfel,

spiritele pot să planeze deasupra celei de a treia dimensiuni a materiei și să exercite puteri creatoare...

Duhul Sfânt a zis: 'Fiul Meu, omul încă nu-și dă seama de puterea spirituală pe care i-am dat-o'.

Da, am zis eu, înțelegînd ce vrea să zică Dumnezeu... Profeții mincinoși au putere în domeniul spiritului pentru că au ajuns să-și realizeze potențialul". (11)

„A patra dimensiune”⁴¹

A zice că spiritul (duhul) este o a patra dimensiune care „include și controlează” universul tridimensional contrazice totodată logica și știința, ca și Biblia. Nu numai că lucrul acesta neagă transcendența lui Dumnezeu, prin aceea că-L plasează într-o relație dimensională de cau-ză-efect cu universul fizic, dar prezintă de asemenea conceptul hindus despre Dumnezeu, care este Totul și care a făcut ca totul să iasă din Sine însuși. Lucrul cel mai neplăcut cu privire la „a patra dimensiune” a lui Yonggi Cho este modul său de a pretinde că Duhul Sfânt i-a dezvăluit aceasta. El citează chiar conversația pe care a avut-o cu Dumnezeu despre subiectul acesta. S-ar putea pune pe seama unei logici deficiente o idee greșită care ar fi prezentată ca venind de la el, dar faptul de a auzi o voce (audibilă sau neaudibilă) despre care cineva crede că vine de la Dumnezeu, și care prezintă o informație falsă, este ceva mult mai grav. Nu numai că trebuie să respingem această „revelație”, dar faptul acesta ar trebui să

-134 -

ne reamintească „să cercetăm totul și să ținem ce este bun” (1.Tesaloniceni 5:21).

Din această eroare decurge o altă eroare la fel de gravă: pretenția că Duhul lui Dumnezeu, îngerii, demonii și duhul omului rămîn toate în aceeași dimensiune. Și prin aceasta se neagă transcendența lui Dumnezeu. Se ajunge în realitate la pretenția Satanei: „Mă voi face pe mine însumi ca Cel Preaînalt” (Isaia 14:14), pretenție care constituia ea însăși baza promisiunii făcute de Satana Evei, spunînd că și ea ar putea să devină ca un (dumne)zeu. Dimpotrivă, Biblia îl prezintă pe Dumnezeu ca fiind în El însuși de o natură complet unică și situîndu-Se pe un plan absolut unic: „Singurul care are nemurirea, care locuiește într-o lumină de care nu te poți apropia, pe care nici un om nu L-a văzut, nici nu-L poate vedea” (1.Timo-tei 6:16).

Dumnezeu a vrut ca spiritul omului să funcționeze într-un trup, care își are domeniul de acțiune în universul fizic de spațiu/timp/materie, și care este supus legilor care păstrează ordinea în acest univers. Dumnezeu ne-a interzis să încercăm să contactăm spirite dezincarnate, fie ei îngeri, demoni sau duhuri ale morților. Aceștia trăiesc într-o altă dimensiune, care este legată de propriile ei legi. Noi nu putem nici să măsurăm aceste legi cu ajutorul instrumentelor noastre științifice, nici să le înțelegem slujindu-ne de experiența noastră materială, nici să le manipulăm cu formule sau ritualuri. Cînd aceste entități pătrund în lumea fizică, sub formă de fenomene medi-umnice, lucrurile pe care le fac ne apar ca niște minuni supranaturale, dar ele sunt la fel de normale în această dimensiune spirituală în care trăiesc, cum ni se par nouă normale evenimentele de fiecare zi în lumea vizibilă.

Dumnezeu nu locuiește în lumea spiritelor, nici nu este o parte a ei, la fel de puțin ca și în lumea fizică. El Se află pe un plan al existenței pure, complet diferit de orice alt-

ceva. Creatorul și creația, fie ea fizică ori spirituală, sunt separați și distincți Unul de alta. Adevăratul supranatural nu vine decît de la El însuși. Fenomenele mediumnice vin de la Satana și de la demonii lui. Ei au ca scop înșelarea ființelor umane, făcîndu-le să creadă că au contactat adevărata putere supranaturală a lui Dumnezeu. Este esențial ca să cunoaștem diferența.

Vizualizarea: „Ca o găină care-și clocește ouăle”

Deși probabil că nu-și dă seama, pastorul Cho a expus o teorie fundamental ocultă, o apologetică a religiei naturii, adică a vrăjitoriei. El spune că, întrucît Dumnezeu „înglobează” universul fizic în întregime, poate deci să creeze materia plecînd de la Sine însuși. Cum o face? Prin „incubare (clocire)”, care este termenul folosit de Y. Cho pentru a defini vizualizarea: „în Geneza, Duhul Domnului incuba... așa cum își clocește o găină ouăle...”. (12) Biblia nu sugerează niciodată, și cu atît mai mult nu învață că Dumnezeu crează folosind o tehnică oarecare, vizualizare sau altceva. Sugerarea modului *cum* crează Dumnezeu înseamnă să-I mărginești puterea la o metodă particulară, ceea ce este în mod vădit nepotrivit, căci Dumnezeu nu poate fi limitat în nici un fel.

Lucrul acesta ne pregătește deja pentru înșelăciunea că, dacă noi putem într-un fel sau altul să folosim aceeași tehnică, vom putea atunci să facem ceea ce face Dumnezeu. Astfel, raționamentul lui Y. Cho îl conduce la o altă eroare mai rea decît prima. Aceasta constă în a zice că, deoarece omul este și el o ființă spirituală care posedă o „a patra dimensiune”, și noi putem să vizualizăm, să in-cubăm, și să creăm realitatea exact cum o face Dumnezeu, în urmarea pe care a scris-o la *A patra dimensiune*, pastorul Cho declară: „Trebuie să învățăm să... vizualizăm și să visăm răs-

punsul ca ceva împlinit, atunci cînd venim înaintea Domnului în rugăciune. Trebuie totdeauna să încercăm să vizualizăm rezultatul final atunci cînd ne rugăm.

în acest fel, prin puterea Duhului Sfînt, putem să in-cubăm ceea ce vrem ca Dumnezeu să facă pentru noi...

Dumnezeu a folosit acest mijloc de vizualizare a situației pentru a-l ajuta pe Avraam... Prin această vizualizare și gîndirea corespunzătoare, Avraam... a putut să incubeze (viitorul) său copil și să-și alunge îndoielile din inimă... Lucrul principal este că noi ar trebui să cunoaștem importanța vizualizării”. (13)

Dacă vizualizarea ar fi așa de importantă, ar fi normal să așteptăm ca Biblia să aibă ceva de spus cu privire la acest subiect. De fapt, cuvîntul „vizualizare” nu este folosit nici măcar o singură dată în toată Biblia, ca să nu mai vorbim de faptul că nu este explicat sau învățat. Vom mai reveni asupra acestui subiect. Cu toate acestea, aici trebuie să înțelegem limpede că toată această metodă de vizualizare a unei imagini mintale clare destinate producerii unui efect asupra lumii fizice nu numai că e complet absentă din Biblie, dar ea este prezentă în toată literatura ocultă cît de departe în timp am putut noi s-o urmărim. De fapt, este vorba despre una din metodele cele mai fundamentale ale vrăjitoriei. Totuși, vizualizarea e învățată atît de către Cho, cît și de către psihologi creștini în terapia lor, precum și de conducătorii cursurilor de tehnică a succesului și a motivației. Ea e de asemenea principala tehnică folosită în vindecarea interioară, sau vindecarea memoriei, și

chiar în vindecarea la distanță.

Magia mintală: putere latentă a sufletului?

De-a lungul istoriei ei, omenirea a fost obsedată de căutarea puterii, de la despoți (care au căutat fără încetare să-și impună altora autoritatea) pînă la alchimiști și

-137-

savanți moderni (care au căutat sursa puterii în substanțele fizice) și la mistici (care au fost convinși că cea mai mare putere există în interiorul omului). Acest mit al unei puteri infinite care s-ar afla în interiorul omului, și căutarea după autoîmplinire sau autorealizare sunt astăzi deosebit de actuale și la modă. După ce a efectuat cercetări aprofundate asupra psihologiei, ziaristul Martin L. Gross a declarat: „Unul din conceptele religioase cele mai puternice, în această a doua jumătate a celui de al 20-lea secol, este acela al Marelui Inconștient... în această religie a Inconștientului, conștientul nostru mintal este o realitate de ordinul al doilea... o simplă marionetă în mâinile adevăratului ‚eu' necunoscut...”. (14)

Mitul modern cel mai atractiv, nedovedit, dar oferit maselor ca fapt științific de către mii de psihologi și psihiatri, este teoria potrivit căreia ar exista, ascuns în vreo parte foarte profundă a psihicului, un potențial de putere neexploată și nelimitată. Aceasta este ideea fundamentală care se află în spatele Mișcării Potențialului Uman, și sute de tehnici diferite sunt aruncate unui public credul, care-și vede împlinite nevoile în aceasta. Fiecare din aceste tehnici este prezentată ca metoda cea mai rapidă, mai sigură și mai eficace pentru eliberarea acestei preținse puteri mintale. Și creștinii au început să dea crezare acestei teorii, promovată de oameni foarte cunoscuți în biserică, care ar trebui de fapt să știe mai bine cum stau lucrurile. Pastorul și autorul C.S. Lovett a scris:

„Ai fi șocat dacă ai auzi că puterea de vindecare a lui Dumnezeu este la dispoziția ta prin propriile tale gîin-duri, și că tu însuși poți s-o declanșezi, prin credință!...

Dacă ai avea un ACCES DIRECT la inconștientul tău, ai putea să comanzi ORICĂREI BOLI să fie vindecată într-o clipă. Așa de multă putere îți stă ție la dispoziție! Hotărit lucru, Isus avea acces la el, căci obținea vindecări LA COMANDĂ.

-138 -

Dar Dumnezeu a vrut intenționat ca această putere să fie în afara conștientei noastre. în acest fel, omul căzut în păcat n-o poate folosi spre rău. Există totuși un mijloc indirect de a avea acces la ea: PRIN CREDINȚĂ...

SUNĂ LUCRUL ACESTA CA ȘTIINȚA MINTALĂ? Recunosc asta. E adevărat că sectele au descoperit unele din legile de vindecare stabilite de Dumnezeu, și că le folosesc ca să atragă oamenii în mreaja lor... Dar dă-mi voie să-ți pun această întrebare: Trebuie să refuzi vindecarea credincioșilor născuți din nou sub pretext că unele secte exploatează aceste legi...?

Este ca și cum ai arunca afară copilul odată cu apa de baie (Proverb: în prea mare zel, să arunci ce este bun împreună cu ce este rău - n. tr.). Este ridicol să zici: Nu pot să mă shujesc de aceste legi pentru că le folosesc adepții Științei Minții", (subliniat în original) (15)

Această declarație cuprinde erori evidente, care ar fi trebuit recunoscute pînă acum ca rătăcirii, chiar dacă sunt învățate pe larg în biserică, și care nu sunt în realitate decît străvechea vrăjitorie prezentată într-o terminologie creștină. Lovett ne îndeamnă să avem

credință în subconștientul nostru, asemănător cu cei care învață că trebuie să avem „credință în credința noastră”. Mai mult, el sugerează că Isus nu vindeca prin puterea lui Dumnezeu, ci făcând apel la puterea inconștientului uman. Cu toate acestea, Isus a zis: „Aveți credință în Dumnezeu”.

Făcuți după „chipul (imaginea) lui Dumnezeu”

Primul lucru pe care ni-l spune Biblia despre om este că el a fost creat „după chipul/imaginea lui Dumnezeu” (Geneza 1:26,27). O imagine este reflectată de o oglindă. Fiind ca o oglindă a gloriei lui Dumnezeu, omul a fost creat ca să reflecte o realitate care este *alta decît a sa proprie*. Este la fel de absurd pentru un om, cum ar fi și pen-

-139-
tru o oglindă, să încerce să-și construiască o „bună imagine despre sine”! Dacă imaginea este deformată, soluția cea bună pentru oglindă este să se pună într-o relație corectă cu persoana a cărei imagine ar trebui s-o reflecteze, și nu să caute îmbunătățirea de sine, încrederea de sine, etc... Toate aceste idei din psihologia modernă ne centrează asupra noastră înșine în loc să ne întoarcă spre Dumnezeu, în care se află singura soluție adevărată. Omul este total dependent de Dumnezeu, fiind creat ca să reflecte caracterul lui Dumnezeu și nu vreo bunătate sau putere care i-ar fi a lui proprie.

Satana promisese Evei că ea ar putea fi „ca Dumnezeu”. Această promisiune n-ar fi avut nici un sens pentru ea dacă ar fi dispus în ea însăși de puteri divine. În afară de aceasta, știm că era o minciună, ceea ce dovedește că ea n-a putut dobîndi asemenea puteri în clipa aceea, și nici noi nu le putem dobîndi acum. Puterile mediumnice nu sunt ceva inherent omului, ci provin din lumea demonilor. Satana vrea să-l facă pe om ca să creadă că această putere vine din propriul lui psihic, din mintea sau din subconștientul lui, adică dintr-o sursă interioară lui însuși, ca să ascundă faptul că-l transformă pe om în sclav prin tentația puterii. Această minciună larg răspîndită a reușit să-i înșele și pe creștini, care confundă adesea parapsihologia (în engleză „ESP”, Extrasensory Perception, sau percepție extrasenzorială) cu darurile Duhului Sfînt, pe care Ralph Wilkerson le numește „HSP” (Holy Spirit Perception, sau percepția Duhului Sfînt). În cartea sa *ESP or HSP? Exploring Your Latent Seventh Sense* (ESP sau HSP? Explorează-ți al șaptelea simț latent), Wilkerson, care este pastor la Centrul Creștin Me-lodyland în California de sud, scrie:

„De ce sunt unii în mod deosebit dotați cu HSP (Percepția Duhului Sfînt): auzind vocea lui Dumnezeu, dis-cernînd demonii, dînd cuvinte de înțelepciune și de cu-

-140-

noștință, în timp ce alții îl au în măsură mai mică și nu-l exprimă decît ocazional? Unele persoane par să fie din natură mai sensibile decît altele la acest al șaptelea simț.

Cei care au indieni din America printre strămoșii lor, cum este Oral Roberts, fac adesea dovada unei sensibilități speciale, atît în ce privește al șaselea simț (ESP, percepție extrasenzorială), cit și al șaptelea simț (HSP, percepția Duhului Sfînt). Eu cred că lucrul acesta poate fi explicat prin dezvoltarea unei percepții foarte fine, necesare supraviețuirii indianului primitiv...

Se pare că femeile sunt mai sensibile la tot ceea ce se petrece pe tărîmul ascuns de dincolo de lume... Aceasta explică poate de ce așa mulți mediumi sunt femei”. (16)

Dacă este adevărat că Adam, primul om, dispunea de puteri mediumnice înainte de a fi păcătuț, atunci Isus, al doilea Om, care a fost fără păcat, ar fi trebuit cu siguranță să arate aceleași puteri. El a zis totdeauna că nu era El Cel care îndeplinea lucrările, ci Tatăl Său le îndeplinea prin El. În Ioan 1:47-51, când Isus i-a spus lui Natanael că-l văzuse „sub smochin”, deși era imposibil să-l vadă fizic, Natanael a recunoscut lucrul acesta ca o dovadă că Isus era Fiul lui Dumnezeu. Cristos a acceptat această recunoaștere. El nu l-a asigurat pe Natanael că era o demonstrație de „clarviziune” făcută posibil prin puterile mediumnice pe care le posedă ca ultimul Adam, Omul perfect. Încă și mai puțin l-a încurajat pe Natanael sau pe altcineva să-și dezvolte niște puteri mediumnice, așa cum recomandă astăzi unii lideri creștini.

Puterile mediumnice în comparație cu minunile

Singurele puteri supranaturale pe care creștinii trebuie să le arate sunt numite „darurile Duhului Sfânt”. Este evident că ele nu rezultă din vreo putere latentă, inerentă

-141-

omului, și care s-ar fi activat. Dar, și în acest caz, omul a devenit un canal pentru a exprima viața și chipul/imaginea lui Dumnezeu. Scriptura pare să indice că nici o putere latentă nu rezidă în om. Sursa atît a fenomenelor mediumnice, cît și cea a adevăratelor minuni, este exterioară omului, care seamănă cu un canal de transmisiune a puterii. Această analogie concordă cu 1.Corinteni 12:7, care numește etalarea darurilor miraculoase drept o „arătare a Duhului”. Etalarea de puteri supranaturale făcute de către mediumi și alți șamani nu este cea a darurilor Duhului Sfânt, care ar veni peste ei ca urmare a pocăinței, răscumpărării, credinței și supunerii lor în fața a ceea ce zice Biblia. Acestea sunt manifestări ale unor duhuri rele, ale unor demoni sau chiar ale lui Satana însuși. Samson a manifestat o putere supranaturală care în mod vădit nu-i era proprie. Isprăvile lui extraordinare nu se pot explica decît prin puterea supranaturală a lui Dumnezeu care lucra prin el. La fel, demonizatul din Marcu 5:2-13, pe care nu-l putea lega nimeni, ci care f rîngea lanțuri de fier ca și cînd ar fi fost de ață, nu avea o putere a cărei sursă se afla în sine însuși, ci el arăta astfel că are o putere demonică.

Este limpede că oamenii nu dispun de vreo putere supranaturală care să le fie proprie. Cînd un om manifestă o asemenea putere, este vorba fie de puterea Duhului Sfânt, fie de cea a demonilor. Ea demonstrează lupta spirituală care se desfășoară între Dumnezeu și Satana pentru sufletele oamenilor. Nu există nici un teren neutru pe care omul și l-ar putea revendica ca fiind al său propriu. Explicația puterii mediumnice nu trebuie căutată în vreo Forță impersonală și universală, care ar avea o parte întunecată și o parte luminoasă. Două puteri spirituale sunt în conflict, cea a Dumnezeului Atotputernic, și cea a lui Satana. Omul este miza acestei lupte. Dumnezeu dispune de toată puterea, dar nu vrea să violeze liberul arbitru pe

-142-

care l-a dat omului: trebuie să alegem pe cine vrem să slujim. Arma pe care o folosește Satana pentru a-l face pe om să i se alăture este minciuna care spune că noi am putea, independent de Dumnezeu, să trezim un potențial infinit care ar locui în interiorul fiecăruia dintre noi.

O gravă confuzie de termeni

Chiar umaniștii cei mai convinși vorbesc acum de „puterile spirituale” ca fiind mai mult decât o simplă metaforă. Oricare ar fi semnificația pe care un ateu ar putea-o da termenului de „spiritual”, ea este metafizică și cu siguranță nebiblică. De exemplu, într-o recentă *Scrisoare informativă* a lui Association for Humanistic Psy-chology (Asociația psihologiei umaniste), directorul executiv al AHP, Francis U. Macy, scria că „recentele conferințe ale AHP propuneau sesiuni pe teme ca soluțiile psihologice și spirituale de adus în fața pericolului planetar...”. (17) Lăsînd deschisă chestiunea definiției date de Psihologia Umanistă noțiunii de „spiritual”, scrisoarea informativă mai spunea:

„AHP s-a simțit totdeauna foarte apropiată de preocupările spirituale... Noi am fost deschiși față de practicile spirituale, fie că vin din orient, fie din occident. Noi ne-am făcut apărătorii reintegrării spiritualului în terapie.

Deoarece apreciem și practicăm cercetarea mistică, putem aduce mari servicii . (18)

Acesta este deci misticismul ateu, o religie care neagă că este o religie, care pretinde că este științifică, și care este complet opusă creștinismului biblic. Cu toate acestea, biserica a îmbrățișat psihologia într-un mod atît de strîns, încît puțini creștini par să se întrebe ce vor să zică umaniștii atei cînd vorbesc despre „a se simți foarte apropiați de preocupările spirituale”. Acesta este un lim-

-143-

baj religios. Psihiatrul Thomas Szasz declară: „... Nu numai că psihoterapia modernă... este o religie care se dă drept știință, ci este în realitate o religie falsă care încearcă să distrugă adevărata religie”. (19) Deoarece a urmat tendința științei, psihologia, această pseudoștiință, s-a întors și ea spre misticism. În cartea lui *From Shaman to Psychotherapist* (De la șamanism la psihoterapie), Walter Bromberg scrie:

„în generațiile precedente, faptul de a atinge ‚stări de conștientă modificate’ era considerat ca un semn de stricăciune și viață ușuratică, dacă era căutat de bunăvoie, sau un semn de alienație mintală, dacă era trăit involuntar. Astăzi, a fi într-o stare ‚euforică’ este esența sofisticării psihologice”. (20)

Medicina modernă a făcut chiar saltul credinței oarbe spre misticism. Declarînd în mod înșelător și amăgitor că se interesează de tratamentul „gîndirii, trupului și spiritului”, medicina holistică cîștigă tot mai multă popularitate și respectabilitate. De fapt, interesul nou arătat pentru „spirit” în domeniile sănătății și ale învățămîntului nu face decât să însoțească transformarea uimitoare suferită de societatea occidentală, ca urmare a deschiderii ei față de misticismul oriental.

Numeroși creștini sunt în general prea prompti în a presupune că dacă cineva folosește cuvinte ca „Dumnezeu”, „Cristos”, ori „duh (spirit)”, el le înțelege și le definește în același fel ca și ei, mai ales dacă o asemenea presupunere ar părea că pune „știința” de partea lor. Totuși, este evident că „spirit” nu este un termen științific sau medical, ci unul religios. Cu toate acestea, cîți creștini cer medicului lor sau psihologului lor explicații privind această religie a „spiritului” despre care ei tocmai le vorbesc pacienților lor, în numele ultimelor dezvoltări ale științei medicale? Psihologul Jack Gibb a exprimat foarte clar lucrul acesta:

-144-

„în Mișcarea Sănătății Holistice, un mare număr dintre noi pleacă de la principiul

absolut că avem în noi tot ceea ce este necesar pentru a ne crea propria noastră viață...

Eu cred că sunt Dumnezeu, și cred că și tu ești unul...". (21)

Deși unii medici, creștini sau necreștini, pot folosi termenul „holistic” doar pentru că toată lumea îl folosește, fără să-l înțeleagă, marea majoritate a celor angajați în Mișcarea Holistică (Holistic sau Wholistic movement) practică o formă sau alta de vrăjitorie. Una din principalele somități în acest domeniu, antropologul Michael Harner de la Academia de Științe din New York, explică faptul că religia care se află în spatele medicinei holistice nu este altceva decât străvechiul șamanism (vrăjitorie) reînviat. Harner a declarat: „Domeniul medicinei holistice, în plină înmugurire, oferă un număr incredibil de experiențe și tehnici practicate de multă vreme în șamanism... într-un sens, șamanismul este pe cale să fie reinventat în Occident...”. (22) Harner a făcut această declarație nu atât în calitate de critic, cât ca unul care crede în el. Ca și Mircea Eliade, care a dovedit într-un mod foarte documentat, în lucrarea lui clasică despre șamanism (*Shamanism*), că practicile și principiile fundamentale ale vrăjitoriei sunt identice în toate locurile, și au fost totdeauna așa, la fel declară și Harner:

„Cuvîntul „șaman provine din limba tungușilor din Siberia. El a fost adoptat pe scară largă de către antropologi ca să desemneze, într-o mare varietate de culturi neoccidentale, niște oameni care erau înainte numiți „vrăjitor, „vindecător”, „vraci”, „magicieni”, etc...”

Șamanismul reprezintă sistemul de vindecare a trupului și a spiritului cel mai răspîndit și cel mai străvechi cunoscut de omenire... Este uimitor să constăți similitudinea acestor metode șamanice, pretutindeni în lume,

-145-

chiar la popoare ale căror culturi sunt complet diferite în toate celelalte aspecte, și care au fost separate de oceane și prin continente în timp... de milenii...”. (23)

Nu este deci surprinzător faptul că trezirea actuală a șamanismului ia exact aceeași formă în lumea noastră occidentală modernă și sofisticată. Ceea ce este alarmant în cel mai înalt grad, este să constăți în ce măsură practicile fundamentale ale șamanismului sunt pe cale să fie acceptate în biserică, sub etichete psihologice. În mod vădit, totdeauna a existat, și mai există încă, o sursă comună de inspirație în șamanism, oricare ar fi locul unde a fost, și unde este practicat el. Biblia nu ne lasă nici o îndoială în ce privește identitatea „creierului conducător din umbră” care amăgește întreaga rasă umană și o împinge să accepte această falsă religie. Acesta nu este altul decât „dumnezeul acestei lumi”, Satana în persoană, secundat de slujitorii lui, fie ei oameni ori demoni.

-146-

Trezirea șamanismului

„Te mărturisesc, înaintea lui Dumnezeu și a lui Cris-tos Isus..., predică Cuvîntul, fii gata în prilejuri potrivite și nepotrivite, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelungă-răbdarea și învățătura. Căci va fi o vreme cînd nu vor suporta învățătura sănătoasă, ci își vor îngrămădi învățători după poftele lor, care le vor gîdila urechea, și pe de o parte își vor întoarce urechea de la adevăr, dar pe de alta se vor îndrepta spre povestiri închipuite” (2.Timotei 4:1-4).

„Vizualizarea" și „crearea ghidată de imagini mintale" au fost de mult timp recunoscute de către vrăjitorii de tot felul ca mijlocul cel mai puternic și mai eficace de contactare a lumii spirituale pentru dobândirea puterii supranaturale, a cunoștinței și a vindecării. Asemenea metode n-au fost niciodată învățate sau practicate în Biblie ca să stimuleze credința ori rugăciunea. Cei care se străduiesc să le folosească nu urmează călăuzirea Duhului Sfânt, nici a Cuvântului lui Dumnezeu, ci au recurs la o străveche tehnică ocultă. Există utilizări legitime ale imaginației, ca de exemplu să-ți imaginezi mintal ceea ce este descris într-o carte, să concepi, să planifici sau să repeți ceva în gând, ori să-ți amintești un loc sau un eveniment. Asemenea procese mintale sunt suporturile normale ale activităților noastre cotidiene, și nu implică o tentativă de a crea sau de a controla realitatea cu ajutorul puterii minții. Trăind tema vizualizării, în paginile următoare, nu ne vom referi la nici una din utilizările neoculte ale

-147-

imaginației. Vizualizarea de care ne ocupăm este această străveche tehnică a vrăjitoriei, care este miezul șamanismului de mii de ani, dar care este tot mai mult practică în societatea noastră modernă, și care pătrunde în prezent tot mai mult în biserică. Ea se străduiește să folosească imagini mintale păstrate limpede în minte, ca mijloc de vindecare a bolilor, de creare a prosperității și de manipulare a realității într-un fel sau altul. Este ciudat faptul că un anumit număr de lideri creștini învață și practică aceste tehnici în Numele lui Cristos, fără să-și dea seama ce sunt ele în realitate.

„Metoda metafizică" a lui Agnes Sanford

Introducerea acestor metode oculte în creștinătate se poate pune în mare măsură în seama lui Agnes Sanford. Ea a influențat fără îndoială biserica, și mai ales pe carismatici, mai mult ca oricare altă femeie din secolul acesta. John și Paula Sandford, care se numără astăzi printre principalii promotori ai „vindecării interioare", au zis despre Agnes Sanford că a fost „un precursor pentru noi toți în domeniul vindecării interioare prin rugăciune, (și) că ea fost și primul nostru ghid în Domnul, prietena noastră și consiliera noastră... Femeie cu o învățătură creștină sănătoasă, ea... a fondat School of Pastoral Care (Școala de asistență pastorală)... (în care) numeroși pastori, medici, infirmiere, etc... au venit ca să fie învățați; printre aceștia figurează Francis MacNutt, Barbara Shlemon, Tommy Tyson, Herman Riffel, Paula și cu mine însumi, și alții, care de atunci au scris lucrări, sau au dobândit o reputație în ce privește vindecarea omului interior". (1) Această „femeie cu o învățătură creștină sănătoasă", fondatoare a „Școlii de asistență pastorală", a explicat concepția ei doctrinară despre păcat și despre răscumpărare în următorii termeni metafizici și jun-

-148-

gieni, pe care i-ar accepta orice adept al sectelor științei minții:

„Dragostea lui Dumnezeu a fost ascunsă omului prin vibrațiile mintale negative ale acestei lumi păcătoase și suferinde... Astfel, Domnul nostru, în grădina Ghețima-ne, a luat asupra Sa marea însărcinare pe care o numim Ispășirea, prin care a re-unit pe om cu Dumnezeu.

El Și-a înjosit literal vibrațiile Sale mintale ca să le pună la nivelul vibrațiilor mintale ale omenirii, și a acceptat în Sine gândurile omenești de păcat și boală, de durere și de

moarte... El a purificat astfel vibrațiile mintale care înconjoară lumea aceasta...

Prin urmare, deoarece El a devenit o parte integrantă a inconștientului colectiv al rasei, atunci când a murit pe cruce o parte din omenire a murit împreună cu El... (și) o anumită emanație sau energie invizibilă și personalizată a spiritelor noastre s-a înălțat deja cu El în cer...

Sîngele Său, esență misterioasă a vieții... rămîne pe acest pămînt sub formă de plasmă, și este purtat de vînturile cerului în orice țară de sub soare, explodînd într-o reacție în lanț de putere spirituală...

Dar cum putem face noi ca să pătrundă acest mare flux de viață într-o minte închisă?... Făcînd penitență pentru păcatele lumii, sau pentru păcatele unor conducători ai acestei lumi pentru care ne rugăm. De asemenea, aducîndu-i la crucea lui Cristos, și primind pentru ei iertarea, vindecarea și viața...

Am învățat să combin abordarea sacramentală cu abordarea metafizică... (Dar) nu toți au mintea deschisă, nici facultatea de vizualizare necesară pentru a putea utiliza aceste metode metafizice". (2)

în cărțile ei, care sunt atît de vădit păgîne, Agnes Sanford nu face nici o diferență între adevăr și eroare. Tot ceea ce pare să facă să curgă în ceea ce numește ea „acest șuvoi de energie", (3) acest „voltaj înalt al creativității lui Dumnezeu", (4) este pentru ea acceptabil. Pretinzînd că

-149-

„noi suntem o parte din Dumnezeu... El este în Natură, și El este Natura", (5) numindu-L pe Dumnezeu „Energia Primară" (6) și pe Isus „cel mai profund dintre psihiatri", (7) Agnes Sanford învătă că noi putem literalmente să creăm virtuți la ceilalți prin puterea gîndirii noastre, (8) să vindecăm pe oameni de la distanță, (9) și chiar să le iertăm păcatele (10) prin vizualizare. A. Sanford își dă aprobarea ei sălbaticilor care dansează în junglă... popor primitiv care crează o atmosferă de credință prin culorile și prin penele lui de război", și adepților sectelor științei minții „fare și-au croit deja o cale a credinței prin aceea că au negat tot ceea ce nu este bun". (11) Deși nu găsește nici o vină în păgînism sau în Știința Creștină, pe care, după părerea ei, alții sunt perfect liberi să le urmeze, A. Sanford explică faptul că preferința personală a făcut-o să adopte o tehnică diferită. Ea a introdus în biserică această tehnică, care a devenit un element esențial a ceea ce este cunoscut sub numele de „vindecare interioară" sau „vindecarea memoriei":

„Cum să creez deci în mine însămi atmosfera credinței: sentimentul că Dumnezeu îmi ascultă rugăciunea? Metoda pe care o folosesc este educarea unei imaginații creatoare... în vindecarea memoriei trebuie să păstrăm cu perseverență în imaginația noastră viziunea... acestei persoane... (fără să ținem seama) de perversiunile ei... (trebuie s-o privim)... (ca) un sfînt al lui Dumnezeu, și să transformăm în imaginația noastră aspectele întunecate și îngrozitoare ale naturii ei în virtuți scilipitoare și în surse de putere.

într-adevăr, în felul acesta pot fi transformate aceste persoane! Aceasta este mîntuirea!" (12)

Aceasta este o metodă străveche de vindecare proprie vrăjitoriei sau șamanismului, care a fost deja creștini-zat" de către sectele pseudo-creștine ale științei minții, ca

-150 -

Știința Religioasă și biserica unitariană. De fapt, Agnes Sanford a învățat probabil această tehnică de la o femeie-pastor din biserica unitariană. În prima ei carte, *The Healing Light* (Lumina vindecării), ea recomandă „biserica unitariană și celelalte școli moderne de rugăciune” pentru metodele lor metafizice, care permit „proiectarea în chip mintal a puterii lui Dumnezeu în interiorul ființei umane”. Ea povestește pe urmă cum a întrebat pe o „40amnă-pastor” largă la spirit de ce nu reușea să proiecteze puterea vindecării prin rugăciune la distanță. Ea a primit atunci următorul sfat:

„O, draga mea, tu-i vezi încă bolnavi’, a strigat această frumoasă femeie-pastor aflată la anii bătrâneții... „Dacă subconștientul tău nu crede cu adevărat că ei se vor vindeca... nu faci decât să fixezi boala asupra lor. Când te rogi pentru cineva, draga mea, va trebui să înveți să-l vezi vindecat”. (13)

■ ■ Influența lui Agnes Sanford

Richard Foster, unul din numeroșii admiratori ai lui Agnes Sanford, și care a fost profund influențat de ea, a declarat: „Agnes Sanford, și scumpul meu prieten, pastorul Bill Vaswig, m-au ajutat foarte mult să înțeleg valoarea imaginației în rugăciune pentru alții”. Foster spune că el a împrumutat din lucrarea lui Vaswig „ideea anumitor vizualizări” pe care le prezintă, (14) iar Vaswig le-a împrumutat de la Agnes Sanford. (15) Trezirea puterii imaginației, prin folosirea viziunilor și a vizualizărilor, este una din temele majore ale best-sellerului scris de Foster *Celebration of Discipline* (Celebrarea disciplinei), (16) care poate fi totuși recomandat pentru încurajarea devotării înaintea Domnului și a unei discipline mai mari în viața creștină. Mai departe, Foster zice: „Agnes Sanford e cea care m-a sfătuit... să mă rog cu ajutorul imagi-

-151-

nației... să-mi închipui vindecarea... și multe alte lucruri. Am descoperit în ea un consilier extrem de înțelept și competent... Cartea ei *The Healing Gifts of the Spirit* (Darurile de vindecare ale Duhului Sfânt) este o resursă excelentă”. (17) Tot ce a putut să spună Agnes Sanford, acest consilier competent” privind tema ei favorită, „rugăciunea cu ajutorul imaginației”, era înrădăcinat în credințele ei fundamentale păgâne, peste care a plasat pur și simplu o terminologie creștină și psihologică, în special cea a lui Jung. Lucrul acesta ar trebui să le fie clar tuturor acelor care îi citesc scrierile. Iată aici un exemplu: „De secole, înțelepții din India au călcat în picioare vârfulurile sublime ale meditației, dezvoltându-și prin aceasta puterile psihologice și dând naștere supra-sufletului lor.

Spiritele morților pentru care ne-am rugat pe pământ sunt la lucru prin noi...

Este posibil să transmiți această putere de vindecare ființei interioare (a bolnavilor) folosind legea sugestiei...

Acela (care practică vindecarea) a deschis o trecere mintală între pe de o parte spiritul său, gândul său subconștient și trupul său, iar pe de altă parte trupul, gândul subconștient și spiritul pacientului...”. (18)

Deși este recomandat cu căldură de către numeroși conducători creștini, mesajul din cărțile lui Sanford este în armonie cu învățăturile fundamentale ale ocultismului. Lucrul acesta reiese clar nu numai din cărțile pro-priu-zise, ci și din anumite confirmări pe care le-a primit, ca cel pe care i-l dă, de exemplu, cel mai important susținător al ocultismului

hinduso-budist, *The American Theosophist* (Teozoful american): „... Un manual viu, permițînd dezvoltarea propriilor potențialități, pentru a trăi o viață mai bogată și pentru a da mai mult”. (19) În ciuda acestui lucru, scrierile lui Agnes Sanford continuă să facă parte din cele care se vînd cel mai bine în librari-

-152 -

ile creștine din toată țara. Unele reviste creștine reproduc periodic extrase din cărțile ei. Revista *Charisma* a publicat recent un capitol întreg. Este ceva foarte neliniștitor să constați că niște conducători creștini ca Richard Fos-ter, conferențiar la universitate și seminar creștin, pot să accepte ceea ce a scris Agnes Sanford fără să respingă ocultismul ei izbitor. În loc să-și pună cititorii în gardă împotriva învățăturilor ei periculoase, ei îi recomandă călduros cărțile!

Panteism, Jung și vindecare interioară

Am arătat deja că Agnes Sanford era o panteistă. Această filozofie șamanică impregnează toate conceptele și învățăturile ei fundamentale, ca de exemplu această declarație în care ea afirmă că „fiecare din celulele corpului tău posedă o gîndire rudimentară și-ți aude cuvintele”, (20) ca și credința ei aparentă într-o preexistentă veșnică a omului, înainte de a se naște pe pămînt, tră-gînd în urma lui „un nor de glorie” și păstrînd „p memorie inconștientă a acelei țări de unde am venit”. (21) Această formă de panteism se reflectă și în credința ei universalistă că „Întreaga rasă trebuie să ajungă la o conștientă mai ridicată de Dumnezeu înainte ca toate lucrurile care sunt posibile cu Dumnezeu să se poată realiza efectiv”, (22) ca și în învățătura ei inspirată de Jung și de ocultism, după care Isus Cristos „a devenit pentru totdeauna parte integrantă din gîndirea colectivă a rasei... O parte din conștienta Sa este legată pe totdeauna cu adîncul minții omului”. (23) Ocultismul jungian a devenit cadrul fundamental al acestui sistem șamanic de vindecare interioară pe care ea l-a descoperit în metafizica sectelor științei minții, și pe care ea l-a transmis bisericii evanghelice. Lucrul acesta este foarte clar în pasajul următor:

„Există o legătură misterioasă între ființa inconștientă

-153-

a unei persoane și adîncul minții unei alte persoane. Mai mult, această legătură poate să se întoarcă înapoi în timp, în trecut, sau să se întindă spre viitor...

Vorbirea în limbi... stimulează această putere latentă conținută în mintalul inconștient al tuturor oamenilor, astfel că inconștientul se poate pune în legătură cu inconștientul unei persoane care se află într-un loc oarecare de pe pămînt, al unei persoane care a trăit în trecut sau care va veni la existență în viitor, sau chiar al unei ființe care vine din cer, al vreunui mare... mesager de lumină prin care El (Dumnezeu) poate să ne facă să ieșim din întuneric și să ne facă să intrăm în lumina nemuririi”. (24)

Încrederea ei naivă în psihoterapie și în psihologia jungiană a condus-o pe Agnes Sanford să creadă că Cristos, prin incarnarea Sa, a intrat în inconștientul colectiv al rasei, în straturile profunde ale conștientei fiecărei persoane, stînd acolo la dispoziție pentru vindecare și ajutor”. (25) Lucrul acesta a făcut-o pe urmă să pună la punct „vindecarea interioară” și „vindecarea memoriei”, (26) două tehnici care, în prezent, influențează profund creștinătatea. Orice denunțare aparentă a caracterului ocult al practicilor și

credințelor ei false, sau chiar orice avertisment la prudență privind învățăturile ei sincretice strălucește prin absență în scrierile și vorbirile liderilor creștini care o recomandă, cel mai adesea în termeni entuziaști. Cu asemenea idei care se răspîndesc pretutindeni, creștinul care neglijează să-și ia responsabilitatea de a verifica toate lucrurile, printr-un studiu al Cuvîntului lui Dumnezeu călăuzit cu rugăciune, va fi cu ușurință indus în eroare de către niște păstori sinceri, dar induși în eroare, care au omis să cerceteze temeinic învățăturile lui Agnes Sanford și ale altora care îi sunt asemănători. Vorbind de vindecarea interioară, pastorul și autorul Ro-bert Wise scrie:

„Denumirea și ideea au început cu lucrarea lui Agnes Sanford... Făcînd parte din acele rare persoane cărora Duhul Sfînt le-a dat belșug de daruri, Agnes Sanford a putut să imprime propoziții și să găsească metafore care ne ajută să înțelegem cum acționează puterea vindecării lui Dumnezeu. Rațiunea ei inspirată de Duhul a condus-o în domeniul terapiei prin rugăciune”. (27)

în acord cu credințele ei șamanice, Agnes Sanford își descrie „botezul cu Duhul Sfînt”, pe care l-a primit „prin intermediul soarelui, al apei lacului și al vîntului din pini”, (28) și explică că lucrul acesta este posibil, pentru că chiar „p stîncă emană o energie invizibilă... lumina Creatorului”, (29) pe care o descrie de asemenea ca pe „forța vitală... din care au evoluat toate lucrurile”. (30) într-una din declarațiile ei cele mai uimitoare, Agnes Sanford a scris:

„Nu mai este posibil ca să îndeplinesc această lucrare (de rugăciune) în mod individual, de la persoană la persoană, căci cîmpul de lucru a devenit prea mare. De aceea, Domnul m-a condus să practic un mod de a mă ruga mai larg și mai subtil.

Faptul acesta mă cam nedumerește într-un fel, pentru că nu pot să spun ce face spiritul meu, și nici unde merge. Dar îmi este tot mai limpede că spiritul meu călătorește efectiv, și că Dumnezeu lucrează slujindu-Se de corpul meu spiritual, chiar cînd mintea mea este complet inconștientă de lucrul acesta.

De aceea, fă în gînd apel la mine, sau la altcineva, care va sluji de canal dragostei lui Cristos”. (31)

Vrăjitoria „benignă” a lui Morton Kelsey

Printre numeroșii lideri creștini care răspîndesc aceeași filozofie amăgitoare ca și Agnes Sanford, unul din cei mai influenți este preotul episcopalian și psihologul jun-

-154-

-155-

gian Morton Kelsey, care a fost și prieten cu Agnes Sanford. Ea a fost o femeie simplă ale cărei povestiri fără afectare descriind niște experiențe remarcabile au dus pe numeroșii ei admiratori (și, printre ei, o bună parte din biserică) la practici oculte. În schimb, Kelsey este un gînditor complex și un scriitor atît prolific, cît și convingător. Convingerile lui sunt fundamental jungiene, cel mai adesea ascunse sub un limbaj ce pare ortodox. După părerea lui, binele, răul, Satana, îngerii și demonii sunt niște construcții arhetipice ale psihicului uman. (32) Acest fapt dă argumentelor lui o notă aducătoare de confuzie, dar și deosebit de atrăgătoare. Ceea ce Agnes Sanford învăța ca fiind roadă experienței ei, Kelsey convinge biserica să-l creadă prin raționamentul său seducător: anume că magia, vrăjitoria și celelalte forme ale șamanismului nu sunt rele în sine, ci sunt legitime atîta

vreame cît sunt folosite cu dragoste și pentru bine. (33) El scrie:

„Nu este nimic rău în sine în puterea mediumnică sau în utilizarea ei... înseși experiențele parapsihologice nu provin dintr-o altă lume. Ele nu sunt decît experiențe naturale ale psihicului uman, pe care omenirea le împărtășește cu celelalte ființe vii, și care pot uneori să fie dezvoltate...”

Cînd anumite persoane au experiențe profunde și permanente cu Dumnezeu, se produc adesea fenomene parapsihologice. Clarviziunea, telepatia, precunoașterea, psihokinezia și vindecarea au fost observate în viața și în anturajul a numeroși lideri religioși, și la aproape toți sfinții creștini...

Este o putere parapsihologică de aceeași natură pe care o posedă și Isus însuși”. (34)

Kelsey și șamanismul „creștin”

După cum era de așteptat, numeroși lideri creștini din Mișcarea vindecării interioare care o recomandă pe Ag-

-156-

nes Sanford îl citează în general și-l admiră și pe Kelsey, deși el crede în așa-zisa comunicare cu morții și că se pot primi sfaturile lor, lucru pe care și el îl practică; (35) în plus, el pretinde că Duhul Sfînt nu este altul decît „jeul”, (36) și echivalează darurile Duhului Sfînt cu niște puteri psihice șamanice, (37) care „se manifestă pur și simplu pretutindeni unde creștinismul este viu”. (38) Kelsey, care crede că mama sa a murit pentru el, „îm a făcut-o Domnul nostru”, (39) declară că „viziunea șamanică despre rău... făcea parte din punctul de vedere al viziunii lui Isus din Nazaret”. (40) Mai mult, pentru el, un șaman (adică un vrăjitor, un magician, etc.) nu este rău în sine, ci este „un om în care se află concentrată puterea lui Dumnezeu, care poate astfel să se scurgă către alții”. (41) Sprijinindu-se pe această credință, Kelsey declară: „Isus a fost un Om al puterii. El a fost mai mare decît

toți șamanii.

Studentii mei au început să înțeleagă rolul pe care îl juca Isus atunci cînd au citit cartea lui Mircea Eliade Shamanism (Șamanismul), și cea a lui Carlos Castaneda: Journey to Ixtlan (Călătorie la Ixtlan)...

Este o putere parapsihologică de aceeași natură cu cea pe care o posedă însuși Isus”. (42)

După cum am văzut deja, cuvîntul „șaman” este un termen utilizat de antropologii moderni pentru a desemna pe cei numiți altădată „vrăjitori, vindecători, magicieni și vraci”. Apostolul Pavel a scris: „Dimpotrivă, ceea ce jertfesc ei, jertfesc demonilor, și nu lui Dumnezeu” (I.Corinteni 10:20). Cu toate acestea, exact ca și Agnes Sanford, Kelsey nu pare să creadă că șamanii sau idolatrii sunt implicați în ceva care este rău în sine. Potrivit lui Kelsey, clarviziunea, telepatia, experiențele de ieșire din trup, psihokinezia, și celelalte forme a ceea ce numește el „parapsihologic” sunt manifestări ale puterii lui Dumnezeu. O asemenea implicare în domeniul „psihic”, indife-

-157-

rent de mijloace, nu poate duce la rău decît atunci cînd motivațiile ne sunt rele. Mai mult, drogurile, bilele de cristal, ghicitul din cărți de joc, astrologia, I Ching, hipnoza, transele

mediumnice, yoga, și celelalte metode de meditație orientală sunt toate metode neutre și legitime pentru a intra în contact cu puterea lui Dumnezeu. (43) Într-un context asemănător, Robert Schuller scrie:

„Numeroase religii diferite, ca și sisteme nereligioase de control mintal... folosesc o mare varietate de căi de acces la meditație. în toate formele... în Meditația Transcendentală, în Budismul Zen, în yoga, sau... în meditația... de tradiție iudeo-creștină... cel care meditează se străduie să învingă distragerile gândirii sale conștiente...

Este important să ne amintim că meditația, în orice formă ar fi, nu e nimic altceva decât utilizarea legilor divine prin mijloace omenesti... Suntem dotați cu un mare număr de puteri și de forțe pe care încă nu le înțelegem deplin.

*Cele mai eficace mantra folosesc sunetul ‚M‘. Poți să-ți faci o idee repetînd de multe ori ‚I am, I am‘ (eu sunt' în engleză)... Meditația Transcendentală, sau MT... nu este o religie și nu e neapărat anticreștină". (44) (MT este de fapt hinduism pur, și duce la o separare veșnică de Cristos. Pentru mai multe amănunte, vezi lucrarea noastră *The Cult Explosion*, Explozia sectelor).*

Isus, șamanismul, inconștientul și „realitatea spirituală"

Pentru Kelsey, ceea ce este important e faptul că majoritatea marilor religii cred într-o realitate spirituală, și că oamenii îl pot experimenta personal pe Dumnezeu, indiferent că El este o Persoană pentru ei, ori nu. (45) El recomandă „hinduismul, religia lui Zarathustra, și... religiile populare chinezești" pentru această credință co-

mună, (46) crede că Oracolul ocult de la Delphi era un mijloc legitim de a intra în contact cu Dumnezeu, (47) și complimentează pe vechii greci și romani pentru că „fau la fel de siguri de existența zeilor lor pe cît suntem noi astăzi de electricitate". (48) El a mai declarat: „Vechii șamani și vraci s-au văzut confrunțați cu o putere (a lui Dumnezeu) despre care n-auziseră niciodată și de care au fost aproape copleșiți. Acești bărbați și femei erau vindecători uimitori care transmiteau altora aceste ciudate puteri necunoscute". (49) Potrivit lui Kelsey, această tradiție șamanică a fost continuată de Isus:

„Creștinismul afirmă că singurul mijloc sigur de a pătrunde în inconștient, sau de a intra în realitatea spirituală, este de a o face cu un conducător - Isus. Șamanismul ne arată totodată că Dumnezeu a lucrat în mijlocul oamenilor chiar înainte de Isus". (50)

Din aceste cuvinte, ai impresia că această „putere", care pătrunde în întregul univers, și care poate fi folosită spre bine sau spre rău, își are rădăcinile în inconștientul colectiv al lui Jung; Kelsey consideră că această putere este echivalentă cu conceptul creștin de „Dumnezeu". Pentru Kelsey, care a ajuns la această înțelegere a creștinismului datorită luminilor pe care le-a primit de la „psihologia profunzimii" a lui Jung, „realitatea spirituală" nu este decît o construcție a „inconștientului" omului, și puterea aflată la lucru în spatele fenomenelor mediumnice sau oculte este ultimul arhetip integrator. Șamanii sunt cei considerați drept mediatorii acestei puteri psihice, mediumnice, pentru binele altora. După o discuție amănunțită și foarte favorabilă șamanismului, Kelsey ne împărtășește încă o dată că creștinismul nu este decît o altă formă a străvechii vrăjitorii universal practicate, pe care o recomandă personal:

„Cînd privim la lucrarea lui Isus, vedem... că viața Sa, faptele Sale, învățătura Sa și practicile Sale sunt mai cu-

-158-

-159-

rînd inspirate de un șamanism bazat pe o relație intimă cu un dumnezeu și tată iubitor. De fapt, s-ar putea face un studiu important pentru a compara lucrarea lui Isus cu cea a șamanismului...

Cei uimiți de lucrarea Sa de vindecare... sunt în neștiință despre experiențele de vindecare universal cunoscute... în majoritatea formelor de șamanism.

Șamanul este mediatorul între realitatea individuală și realitatea spirituală, fie ea bună ori rea. Ca atare, el poate vindeca bolile trupului și ale sufletului. Prin faptul că Isus își preia rolul de vindecător, face legătura cu tradițiile profetice și șamaniste din Vechiul Testament pe care le-am amintit deja". (51)

Șamanism și vizualizare

Michael Harner, antropolog la Academia de științe din New York, plasează vizualizarea în capul listei tehnologiilor psiho-spirituale, atît de răspîndite în prezent, despre care spune că sunt o trezire a șamanismului, (52) pe care îl numește și vrăjitorie sau magie. (53) Harner n-o spune în calitate de critic, ci ca susținător ferm al șamanismului, ca atîția alți antropologi și psihologi „transpersonali”. Recurgerea la vizualizare, care este de departe forma de șamanism cea mai eficace și mai puternică, este pe cale să se răspîndească literalmente ca un exploziv în toată lumea necreștină. Vizualizarea, de asemenea, de la introducerea ei de către Agnes Sanford, este tot mai acceptată și mai folosită în biserică. Explicînd rolul central jucat de vizualizare în șamanism, Harner declară:

„Un șaman este un bărbat sau o femeie care, de bunăvoie, intră într-o stare de conștientă modificată, astfel ca să contacteze și să utilizeze o realitate în mod normal ascunsă, spre a dobîndi cunoaștere, putere, și să poată ajuta pe alții...

în această SCȘ (Stare de Conștientă Șamanică) poate

-160-

cineva ,să vadă' în mod șamanic. Lucrul acesta poate fi numit ,a vizualiza', ,a construi imaginii', sau, cum zic băștinașii aborigeni din Australia, a folosi ,ochiul tare'...

Așa cum a observat A.P. Elkins, antropolog australian de renume, viziunea experimentată de un șaman aborigen ,nu este o simplă halucinație. Este o stare mintală vizualizată și exteriorizată, care poate exista, pentru o vreme, în mod independent de creatorul ei...". (54)

Psihologii afirmă că mintea noastră nu poate face nici o diferență între lumea „reală” (depinde de ceea ce se înțelege prin aceasta) și o imagine clar creată în gîndirea noastră. Într-o carte recentă, psihologul William Fezler face un pas mai departe spunînd că nu există nici o diferență reală între cele două. (55) În ultima lui lucrare, Cari Rogers susține o realitate pur subiectivă, creată de fiecare individ. El sugerează că există „tot atîtea realități cîți indivizi”, și ne îndeamnă să ne pregătim pentru o lume fără „nici o bază solidă, o lume de procese și schimbări... în care mintea (individuală)... crează noua realitate” (56)

În asemenea teorii, îmbrățișate de psihologi cu atîta renume ca Rogers, nu este nimic altceva decît străvechiul șamanism reformulat într-un limbaj academic respectabil. Zecile

de teorii psihologice la modă și de secte ale dezvoltării de sine nu sunt în realitate decât reparația în societatea modernă a străvechiului ocultism făcut acceptabil de către psihologie. Psihiatrul C.G. Jung, pe care Morton T. Kelsey l-a ridicat la rangul de conducător creștin și de sfânt, (57) credea că imaginile create în gândire erau la fel de reale ca cele care provin de la obiecte exterioare. Profund implicat în ocultism, pînă la a participa la ședințe spiritiste pentru a comunica cu morții, Jung explica că „fantomele” pe care le zărise de cîteva ori erau exteriorizări” de imagini arhetipice ale propriei lui minți, care-și au sursa în psihicul profund al rasei umane.

-161-

Refuzînd să creadă într-o lume spirituală reală a demonilor sau îngerilor, psihologii joacă niște jocuri mintale cu imagini vizuale pe care apoi creștinii le preiau și pe care le consideră „științifice”, fără să bănuiască că se deschid pe ei înșiși spiritelor demonice. Potrivit lui Barbara Hannah, psihanalist jungian și profesor la Institutul C.G. Jung, construcția de imagini mintale, sau vizualizarea, este:

„... considerată ca instrumentul cel mai puternic, în psihologia jungiană, pentru a intra în contact direct cu inconștientul, și pentru a ajunge la o mai mare cunoaștere interioară . (58)

Sub o etichetă „științifică”, vrăjitoria a devenit acum parte integrantă a societății noastre moderne. Există un efort conștient pentru fuzionarea științei cu șamanismul. Sub titlul „Oameni de știință și șamani se întrunesc pentru a explora căi comune”, ziarul *Brain/Mind Bulletin* al lui Marilyn Ferguson anunța una din aceste întruniri, tot mai numeroase. Ea a fost ținută la Ojai în California în 3 iunie 1984, și organizată de antropologul Joan Halifax, și ea lider al Noii Ere. Neobișnuitul „program al conferinței avea ca semn caracteristic legătura dintre tradițiile științifice și cele sacre”, și a fost susținut de niște persoane luminate ca psihologul R.D. Laing și specialistul în fiziologia plantelor Rupert Sheldrake. S-au întrunit „biologi, fizicieni, psihiatri, neurologi, ca și vraci indieni din America și Africa, lama tibetani, mistici Sufi, învățători Zen și specialiști în artele marțiale”. (59)

Aproape nimeni nu face legătura cu rădăcinile păgîne ale acestor idei atunci cînd ele se prezintă sub o terminologie psihologică, ca de exemplu: cursuri de dezvoltare personală”, casetă de autohipnoză, sau seminarii de PMA (Atitudine Mintală Pozitivă), ori seminarii de succes și motivație pentru oamenii de afaceri. Șamanismul este încă și mai puțin probabil de a fi recunoscut ca atare

-162-

atunci cînd este naiv prezentat de către conducători creștini pe o bază aparent biblică. Astăzi, rîndurile din ce în ce mai mari ale susținătorilor lui cuprind tot mai mulți medici, psihologi, profesori de universitate și de seminarii teologice, sociologi, teologi, lideri creștini, și alte persoane inteligente cu pregătire înaltă, a căror influență este foarte mare.

-163-

10

Alchimie mintală

„în ciuda multelor tale vrăjitorii, în ciuda mării puteri a descântecele tale... nenorocirea va veni peste tine, și n-o vei putea alunga prin farmece" (Isaia 47:9-11).

Majoritatea cercetătorilor care au studiat renașterea explozivă a misticismului recunosc acum că Occidentul își are propriii lui vrăjitori. Ei poartă costume de oameni de afaceri sau robe de clerici, și mulți dintre ei au diplome de doctor în medicină, teologie sau filozofie. Aproape toți afirmă că ceea ce cred și practică e cu adevărat științific. Mulți neagă existența lui Dumnezeu, a lui Satana, a îngerilor sau a demonilor ca entități independente. Deci, ei atribuie sursa puterilor mediumnice acestui potențial uman nelimitat care dormitează chipurile în inconștientul fiecăruia dintre noi. „Magia lor mintală" e *puternică și produce rezultate*. În introducerea la cartea lui William Tezler *Just Imagine: A Guide to Materializa-tion Using Imagery* (Imaginați-vă numai: un ghid pentru a materializa lucrurile prin construcția de imagini mintale"), William Kroger, psihiatru la Beverly Hills, spune:

„Pe măsură ce se dezvoltă domeniile moderne ale psihologiei și medicinei, suntem tot mai uimiți să constatăm întinderea puterii exercitate de mintea omului... Nici un autor n-a explicat pînă acum cum să imaginezi ceva cu destulă forță pentru a produce un rezultat concret în realitate.

Just Imagine umple această lacună. Această lucrare de-
-164-

finește mijloacele de structurare a unei noi și minunate realități. Metoda cuprinde folosirea de imagini mintale... care pot fi dezvoltate și înfrumusețate în mod progresiv, pînă ce influențează realitatea în așa măsură, încît devin realitate!

Am lucrat în cursul ultimilor zece ani cu dr. Fezler, și am observat cum îi învăța pe pacienții săi să producă imagini mintale destul de puternice pentru a se materializa..^. (1)

Vizualizarea creatoare

Vizualizarea șamanică este o încercare de creare sau manipulare a lumii fizice prin practicarea „alchimiei mintale". Ea este bazată pe această străveche credință a vrăjitoriei potrivit căreia întregul univers nu este decît o iluzie (numită *maya* în hinduism) creată de gîndirea noastră. Adelaide Bry, care figurează printre principalii susținători ai vizualizării șamanice, o descrie ca „folosirea cu bună știință a puterii gîndirii tale pentru a-ți crea propria realitate. Poți să folosești vizualizarea ca să obții tot ce dorești...". (2) Pe același principiu se bazează străvechea magie rituală, pe care o folosesc încă preoții voodoo și vracii, fie pentru a blestema, **fi**e pentru a vindeca. Dar se consideră acum că este vorba despre o putere mintală neutră, făcînd parte din acest așa-zis potențial uman nelimitat pe care-l posedăm toți, cu condiția să știm cum să-l facem să lucreze. Laurie Warner, propagandistă activă a Noii Ere, explică faptul că această credință „se regăsește în toată literatura Evului Mediu". Ea

adaugă:

„Toate metodele Noii Ere... meditația, yoga, aerobica, utilizarea de ioni, cristalografia, nutriția, analiza tranzacțională, și multe alte tehnici... toate pot fi considerate ca mijloace de amplificare și transmutare a energiilor...

-165-

(și) de eliberare a potențialului nostru spiritual înnăscut.

Suntem pe cale de a învăța că ,energia ascultă de gîin-dire' și că, prin acțiunea interioară a acestei alchimii simbolice și a acestei programări mintale, putem atinge stări de conștientă modificate și cunoaște noi tipuri de relație cu realitățile noastre". (3)

După ce a considerat timp de ani de zile asemenea credințe ca fiind superstiții primitive, omul modern descoperă în sfîrșit că există o putere de necrezut în „vizualizarea creatoare", și el o folosește într-o mare varietate de moduri. Niște metode populare și puternic oculte, ca de exemplu Controlul Mintal Silva, „Est" (Erhard Se-minars Training) și Dinamica Mintală, folosesc din belșug vizualizarea. Un raport special de la Psychosynthe-sis Institute (Institutul de Psihosinteză) declară că „folosirea imaginației este una din noile tendințe ale psihologiei și învățămîntului care se dezvoltă cel mai rapid...". (4) În paragrafele introductive ale cărții lui, psihologul William Fezler prezintă în mod convingător posibilitățile deosebit de seducătoare ale alchimiei mintale:

„Toți savanții sunt de acord în a zice că materia poate fi transformată în energie. Dar și contrariul este cu siguranță posibil, Energia trebuie să fie capabilă să se transforme în materie. Mintea e energie. Gîndirea este energie.

Mîncăm un măr, și el se transformă în energie, el devine gîndire. De ce le este unora atît de greu să înțeleagă faptul că gîndirea este capabilă să se transforme din nou în măr? Nu un măr imaginar, ci un măr real... Materializarea este posibilă". (5)

Pentru a folosi eficient construcția de imagini mintale în vindecarea bolnavilor, pretinde Agnes Sanford, este necesar un „antrenament mintal" pentru a dezvolta această „facultate creatoare, această parte a imaginației creatoare care e cea mai asemănătoare lui Dumnezeu". (6) Este aceeași învățătură ca cea din Știința Creștină și din

-166-

alte secte ale științei minții. Din păcate, același lucru îl învață și Yonggi Cho în cartea lui *A patra dimensiune*:

„Dumnezeu a vorbit apoi inimii mele: ,Fiul Meu... a patra dimensiune o conține și o controlează pe a treia, producînd prin aceasta o creație ordonată și frumoasă. Spiritul este această a patra dimensiune.

,Orice ființă umană este o ființă spirituală... Ele posedă în inimile lor a patra dimensiune, ca și pe a treia'.

în Geneza, Duhul (Spiritul) Domnului clocea, planînd deasupra apelor; El era ca o găină care-și clocește ouăle, dînd apoi naștere puișorilor ei. în același fel, Duhul Sfînt clocește cea de a treia dimensiune, și la fel face și duhul rău...

Te întrebi poate cum ne putem noi cloci sau incuba subconștientul... Noi nu posedăm decît un singur mijloc de a cloci: prin imaginația noastră, prin viziunile și visele noastre... Prin vizualizare și visare... tu poți să-ți clocești viitorul și să dai naștere la rezultate...

Astfel deci, explorînd sfera spirituală a celei de a patra dimensiuni, prin dezvoltarea viziunilor și a viselor care se concentrează în imaginația lor, oamenii (creștini sau ocultiști) pot să clocească și să incubeze a treia dimensiune, influențînd-o și transformînd-o.

Așa m-a învățat Duhul Sfînt". (7) ' .

Vizualizarea: o tradiție străveche

Conform tradiției hermetice, zeul egiptean Thoth, cunoscut de greci sub numele de Hermes Trismegistus (Cel de trei ori puternic), a fost la originea alchimiei. El învăța că lumea fizică poate fi transformată prin construcția de imagini mintale. La fel de străveche, folosirea vizualizării în yoga, pentru a crea realitatea cu ajutorul gândirii și a ajunge la unire cu Totul (Brahman), datează de mii de ani. Într-un interviu recent reprodus în *The*

-167-

Journal of Transpersonal Psychology (Jurnal de Psihologie Transpersonală), Dalai Lama declara că „folosirea imaginației pentru generarea sau vizualizarea unei imagini cu ochiul minții” face parte integrantă din Tantra Yoga. Și el explica cum această practică străveche este asociată cu tehnici similare recent adoptate de psihoterapia modernă. (8)

Conducătorii creștini care promovează și susțin vizualizarea par să ezite în a admite că această tehnică este miezul credințelor religioase care sunt inspirate de demoni, și care sunt definitiv ostile creștinismului. Dimpotrivă, ei pretind că vizualizarea șamanică este o falsificare a adevărului divin pe care îl învață ei. Cu toate acestea, Biblia nu conține nici o învățătură sau practică a vizualizării pe care ar putea-o falsifica Satana. Vizualizarea este la fel de absentă în Biblie pe cât este de prezentă în ocultism. Nici Isaia, nici Ieremia, nici vreun alt profet din Biblie nu și-a creat vreodată viziunile (vedeniile) prin vizualizare, ci el le-a primit prin *inspirație* de la Dumnezeu. Isus nu i-a învățat pe ucenicii Săi că pot să-L facă să apară ori de câte ori vor prin vizualizare, nici că noi ar trebui să vizualizăm lucrurile pe care le cerem în rugăciune. Totuși, lucrul acesta este învățat astăzi de unii conducători creștini, care n-au nici o intenție de a duce pe cineva la ocultism, dar care influențează totuși angajarea în această direcție prin anumite metode pe care le recomandă.

De-a lungul istoriei, exact ca și astăzi în biserică, vizualizarea șamanică a fost asociată cu vindecarea, atât fizică, cât și spirituală. Credințe și practici comune pot fi trasate din timpuri străvechi până astăzi. Nu poate exista legătură mai evidentă între păgânism sau ocultism și practicile moderne ale psihologiei sau ale religiei decât vizualizarea. Numai creștinătatea biblică se menține în afara acestor tradiții păgâne și li se opune. Doctorul în

-168 -

medicină Mike Samuels și soția sa Nancy, ocultiști practicanți și experți în acest domeniu, observă următoarele în studiul lor decisiv asupra vizualizării:

„Pentru adepții egipteni ai lui Hermes, care credeau că totul este gândire, boala trebuia să fie vindecată prin vizualizarea sănătății perfecte.

La indienii Navajos, pentru vindecarea unui bolnav se folosesc vizualizări complexe și concrete, la care participă un anumit număr de persoane. Acest ritual ajută pacientul să se vizualizeze pe sine însuși perfect sănătos...

Paracelsus, alchimist și medic elvețian din secolul 16, credea că „puterea imaginației este un factor important în medicină. Ea poate să provoace boli la om, și ea poate să le vindece’.

Spre sfârșitul secolului 19, Mary Baker Eddy a descoperit Știința Creștină... fondată pe conceptul (că)... boala este în esență un produs al minții omenești... ,Originea oricărei boli este mintală... Orice boală este vindecată de Mintea divină”. (9)

Vizualizarea șamanică în lumea occidentală modernă

Vindecătorii mediumnici Bill Henkin și Amy Wallace subliniază că vizualizarea este una din tehnicile cele mai puternice și mai intensiv folosite în vindecarea (medium-nică)". (10) Steller a declarat că practicarea „imaginației vizuale face în mod normal parte din programul de formare a mediumilor și a vindecătorilor în... bisericile spiritiste". (11) Shakti Gawain spune: „Vizualizarea creatoare este o tehnică prin care îți folosești imaginația ca să crezi tot ceea ce dorești... o stare de conștientă în care știi că ești creatorul neîncetat al propriei tale vieți". (12) În mulțumirile pe care le aduce la începutul cărții ei,

-169-

Gawain amintește în mod deosebit „ghidul (ei) interior, care continuă să-mi arate drumul... și care este în realitate responsabil cu scrierea acestei cărți". (13) În lucrarea lui *Magic: An Occult Primer* (Magia: o introducere în ocultism), importantul ocultist David Conway explică absoluta necesitate a vizualizării în practica magiei rituale:

„... Tehnica vizualizării este ceva pe care pui stăpânire treptat, și pe care ar trebui de fapt s-o stăpânești, dacă vrei să faci un progres în vreun tip de magie... Este singurul nostru mijloc de a putea acționa asupra atmosferei eterice.

Vizualizarea ne permite construirea propriilor noastre forme de gândire, contactarea celor care există deja și canalizarea pînă pe plan fizic a energiei elementale de care avem nevoie . (14)

Bry spune că vizualizarea este „actualmente folosită de către tot mai multe categorii de oameni: medici, psiho-terapeuți, atleți, instructori, dieteticieni, artiști, oameni de afaceri și amanți, ca să cităm doar pe cîțiva". (15) Un prospect recent, destinat unor ingineri și directori înscriși la un curs de dezvoltare personală la Societatea Hughes Aircraft în California de sud, anunța că „minunatul secret... cunoscut și practicat de toți marii maeștri ai adevărului, este proiectarea unei imagini mintale pe ‚ecranul gândirii‘, ca să efectueze o transformare a personalității". (16) În iunie 1984, managerii din California ai lui Rockwell, membri ai Asociației Naționale a Managerilor, au finanțat un program cu titlul „Gînduri ale Noii Ere -Instruire în vizualizare, pentru dezvoltarea potențialului vieții noastre". Acest program a fost animat de psihote-rapeutul Rita Uniman, care conduce Institutul de Psihologie Holistică. Cursul era anunțat ca o sinteză de religie orientală, de psihologie occidentală, de metodă de sănătate holistică și de formare a potențialului uman. (17) Exis-

-170-

tă mii de asemenea cursuri în lumea afacerilor. Adevărata lor natură religioasă este trădată în această declarație a Institutului de Psihosinteză, potrivit căreia, prin construirea de imagini mintale și prin imaginație,

„... noi suntem capabili să transcendem ordinea lumii, să participăm la viața veșnică și la energia super-ce-rească. Deci, datorită acestui principiu, vom fi eliberați chiar de lanțurile destinului". (18)

În ciuda aparentelor avantaje inițiale, Satana sfîrșește prin a-și cere dreptul asupra tuturor celor care joacă jocuri mintale. Acest lucru este adevărat nu numai în cazul anumitor istorii individuale de groază care s-ar putea povesti. S-a dovedit în mod copleșitor că există un plan mult mai vast în spatele renașterii ocultismului și a drogurilor, plan din care

vizualizarea șamanică face parte integrantă, în cartea sa *Occult Preparations for a New Age* (Pregătiri oculte pentru o Eră Nouă), teozoful Dane Rud-yar expune anumite aspecte ale strategiei și speranțelor celor care încurajează asemenea tehnici:

„Utilizarea tot mai răspândită a LSD-ului și a altor droguri psihedelice... (a avut) un puternic efect catartice sau purificator, spărgînd ușile de acces la minte și apărările obișnuite construite în jurul eului de către cultura noastră tradițională...

Domeniul de acțiune al aspectului actual al contracul-turii se definește tot mai mult prin tot felul de cercetări 'psihice/mediumnice', și prin modernizarea străvechilor tehnici de yoga și ale disciplinelor spirituale și mintale...

Persoanele care folosesc sau pretind că posedă clarviziunea (vederea la distanță), care afirmă că contactează ghizi interioari, oameni din spațiu sau vindecători dezin-carnați, sunt tot mai numeroase... Aceste manifestări... provoacă valabilitatea aspectelor esențiale ale culturii noastre euro-americeane...

... Trăim o perioadă de tranziție între vechea civilizație

-171-

L

occidentală... și un nou tip de cultură, care va fi fără îndoială de o natură globală". (19)

Fantezie sau exegeză

Fie că este practică de creștini ori de necreștini, vizualizarea este o tehnică pur ocultă care oferă o altă sursă de putere, de cunoaștere și de vindecare, care, dacă ar putea fi utilizată efectiv, ar face din om un zeu în propriul lui drept, independent de Creatorul lui.

Yonggi Cho se sfoitează să fabrice exemple luate din Biblie, dar ele sunt clădite pe presupuneri nejustificate. Pentru că Dumnezeu i-a cerut lui Avraam să-și ridice ochii spre cerul înstelat, spunîndu-i că urmașii lui vor fi la fel de nenumărați ca stelele cerurilor, Yonggi Cho își imaginează că Avraam a început să vizualizeze nenumărați urmași, și că această închipuire a dus la nașterea lui Isaac! Pe asemenea speculații își construiește Yonggi Cho întreaga lui învățătură asupra vizualizării. El scrie:

„îmi imaginez că Avraam... privind stelele, nu putea Vedea decît fețele copiilor săi. Deodată, a crezut că-i aude pe toți chemîndu-l: „Părinte Avraam!"

... Cînd a închis ochii n-a putut adormi, căci vedea toate stelele preschimbîndu-se în fețele copiilor săi... Aceste imagini i-au revenit deseori în memorie și... au devenit parte integrantă din cea de a patra dimensiune a sa...

Aceste viziuni și vise au început să-i domine trupul în vîrstă de o sută de ani, și l-au transformat puțin cîte puțin într-un trup mai tînăr". (20)

Aceasta nu este exegeză biblică, ci fantezie pură. Nu punem motivațiile lui Yonggi Cho sub semnul întrebării, dar trebuie să punem sub semnul întrebării metodele și învățătura lui. Din păcate, concluziile lui Yonggi Cho se acordă perfect cu tradiția ocultă. Ele sunt totuși preluate de mulțimi de creștini. Una din sămînțele apostaziei con-

-172-

stă în acceptarea fără discernământ a tot ceea ce învață conducătorii creștini, în loc de a o compara cu grijă cu Cuvîntul lui Dumnezeu (cum au făcut cei din Berea cu predicarea lui Pavel). Iată cum intră în biserică vizualizarea și alte forme de vrăjitorie!

Unii autori creștini, ca să-și justifice recurgerea la vizualizare, citează acest pasaj unde este scris: „Unde nu este viziune, poporul pierе”. Dar Dumnezeu face clar referire la viziunile (vedeniile) pe care le dă El, din propria Sa inițiativă, profeților Săi aleși, la timpul Său, așa după cum vrea, și după planul Său. Nu e deloc vorba de producerea propriei „viziuni”, prin crearea unei imagini foarte clare în propria imaginație a cuiva. Cu toate acestea, acest verset este folosit ca să sprijinească falsa învățătură potrivit căreia oricine poate să-și vizualizeze propria sa „viziune”, pe care Dumnezeu trebuie s-o onoreze. În Ie-remia 23:16, Dumnezeu avertizează exact împotriva aceleiași perversiuni:

„Nu ascultați cuvintele profeților care vă profeteșc! Ei vă leagă în închipuiri zadarnice; spun vedenii ieșite din inima lor, nu ce vine din gura Domnului”.

„Vei fi ceea ce vezi”

În capitoul următor, vom avea încă și mai multe de spus despre această tendință crescîndă de a face apel, prin imaginație, la un „Isus” sau la un „Dumnezeu” fictiv, care apoi vine în mod literal să trăiască în gîndire. Oricare șaman ar recunoaște că faptul de a vizualiza pe cineva sau ceva în gîndire este mijlocul cel mai rapid de a intra în contact cu niște entități spirituale. Sub forma vizualizării, șamanismul este actualmente introdus în biserică de către numeroși conducători creștini care nu-și dau deloc seama despre ceea ce este vorba în realitate.

Cartea lui Foster *Celebration of Discipline* (Celebrarea

-173-

disciplinei) a fost o lectură favorită a multor creștini evanghelici conservatori. Cu toate acestea, această lucrare învață că vizualizarea se poate folosi pentru transcenderea timpului și spațiului și înălțarea în însăși prezența lui Dumnezeu: „Prin imaginație, permiți trupului tău spiritual, strălucind de lumină, să iasă din trupul tău fizic... să se ridice prin nori în stratosferă... să meargă tot mai departe în spațiul exterior, pînă ce nu mai rămîne altceva decît prezența caldă a Creatorului veșnic”. (21) Foster ne asigură că aceasta nu e doar visare sau imaginație, ci o *realitate* creată de gîndire. (22) Fără să o știe, creștinii cad într-o străveche practică ocultă încercînd să creeze realitatea și chiar să manipuleze pe Dumnezeu, prin formarea de imagini mintale vii. Y. Cho scrie:

„Cînd ne rugăm, ar trebui totdeauna să ne străduim să vizualizăm rezultatul final (căutat)... Dacă nu ți-ai vizualizat limpede în inima ta exact ceea ce dorești, lucrul acesta nu poate deveni realitate pentru tine...”

Am învățat pe creștinii noștri cum... să vizualizeze succesul... Prin vizualizare și vise, poți să-ți clocești viitorul și să dai naștere la rezultate”. (23)

Această folosire nebiblică a imaginației ar da omului niște puteri divine, după cum se poate vedea în descrierea următoare, făcută de William Fezler:

„În Galileea, un Om numit Cristos își imaginează că niște pîini și cîtiva pești se înmulțesc, și El hrănește o mulțime de oameni. Credița Sa devine realitate. Gîndi-rea este mama faptei. Imaginea precede totdeauna manifestarea.

Într-un spital din Los Angeles, o tînră femeie atinsă de un cancer își imaginează că

globulele ei albe sunt niște călăreți îmbrăcați cu o armură strălucitoare care pun în derută celulele canceroase, pe care și le închipuie ca o chiftea putrezită. Spre marea stupefacție a personalului medical, cancerul dispare...

-174-

Mai întâi gândul, pe urmă materia. Materia este materializarea gândirii. Iar cele două sunt inseparabile. Gîndi-rea și trupul, energia și materia, sunt una singură". (24)

Norman Vincent Peale definește vizualizarea drept „gîndirea pozitivă împinsă la un stadiu mai avansat". (25) Din partea unui om care și-a petrecut toată viața ca să promoveze Gîndirea Pozitivă, această afirmație este cu adevărat un sprijin! Bunny Marks, distribuitor direct al produselor firmei Amway Crown, explică puterea vizualizării într-o casetă de motivație intitulată „Vei fi ceea ce vezi":

„Astfel, primul lucru pe care trebuie să-l facem dacă vrem să ajungem la o viață de succes și să rămînem în ea, la o viață de belșug și de fericire, este înainte de orice s-o vizualizăm.

Noi creăm efectiv realitatea prin ceea ce vizualizăm.

... Imaginea pe care o păstrezi în mintea ta se va developa în același fel cum se developează un film... Dacă începi să vizualizezi ceea ce dorești, o vei obține! Tu poți să obții tot ceea ce dorești, dacă vrei cu adevărat să ai lucrul acela, și dacă începi să-l vizualizezi...

Astfel, imaginea este secretul, este cheia, căci imagiz nea pe care o păstrezi (în gîndirea ta) este imaginea a ceea ce vei fi! (26)

Cîteva probleme serioase

Este de mirare faptul că susținătorii vizualizării nu par să se intereseze vreodată de problemele evidente la care dă ea naștere. În afară de faptul că ea este una din căile cele mai rapide care duc la ocultism, există niște considerații morale care sunt ignorate. Ce drept avem noi să tulburăm universul lui Dumnezeu prin puterea gândirii noastre? Și ce să mai zicem de manipularea altora prin faptul că ne impunem voința? Ignorînd după cît se pare aceste implicații grave, Agnes Sanford a declarat:

-175 -

„După cîteva luni de practică, am descoperit că-mi puteam influența copiii printr-un control la distanță'... în mai puțin de un minut, copilul își schimba purtarea, și se realiza ceea ce văzusem eu în gînd.

Era ca și cum aș fi scris și aș fi pus în scenă o piesă de teatru, și asistam la desfășurarea pe scenă a acțiunii pe care o creasem în gîndirea mea.

Noi suntem într-adevăr făcuți după chipul Său... El e înainte de toate un Creator, și așa suntem și noi". (27)

Ca atîția conducători creștini de astăzi, Agnes Sanford credea că „există o putere, și că ea funcționează" pentru oricine, creștin sau nu, pentru că Dumnezeu lucrează „prin aplicarea legilor și a puterilor pe care le-a creat...". (28) Lucrul acesta contrazice atît Biblia, cît și logica. Argumentul clasic al unui ateu este următorul: „Tu crezi că este vorba de o minune doar pentru că nu înțelegi legile naturii care guvernează această situație". Toată lumea știe instinctiv că tot ceea ce este guvernat de legile explicabile științifice este un proces *natural*, în timp ce minunile sunt acte *supranaturale* ale lui Dumnezeu, în întregime

independente de influența legilor de cauză și efect. Mîntuirea, învierea, iertarea păcatelor și vindecarea instantanee a bolilor organice sunt miracole care depășesc limitările legilor fizice, și care sunt deci manifestări ale harului suveran al lui Dumnezeu.

Agnes Sanford a povestit istoria unei tinere mame, pe care ea încerca s-o învețe vizualizarea „In Numele lui Isus Cristos”. Tînăra femeie a protestat zicînd că nu este creștină. Agnes Sanford i-a răspuns că lucrul acesta nu are importanță, deoarece această putere acționează pentru *oricine*. Ea i-a zis: „Imaginează-ți în gînd fiica ta așa cum ai vrea să fie...”. (29) Din istoriile spuse de Agnes Sanford reiese că dacă am începe toți să ne vizualizăm o lume de armonie și dragoste, planeta noastră Pămînt s-ar transforma în paradis. Ea învăța că „transmițînd dragos-

-176 -

tea iertătoare a lui Cristos”, noi am putea „face să apară bunătatea naturală a tuturor celor pe care îi întîlnim”. (30) Conform anumitor experiențe pe care le-a relatat ea, Agnes era capabilă prin vizualizare și puterea gîndirii ei, chiar să neutralizeze o persoană fără ca aceasta să aibă habar, și să o schimbe pe loc; și chiar să-i ierte păcatele și să o elibereze de legături fără să pronunțe un singur cu-vînt. (31)

Suntem noi cu adevărat niște dumnezei?

Dacă, aplicînd anumite principii sau legi, putem să schimbăm universul lui Dumnezeu, și să remodelăm pe cei care locuiesc aici pentru a-i conforma dorințelor noastre, atunci suntem cu adevărat niște dumnezei. Nor-man Vincent Peale ne spune cum i-a silit vizualizarea pe membrii bisericii lui ca într-o duminică seara cu furtună să umple biserica (32) și pe deasupra să-i dea sume mari de bani. El ilustrează această putere după cum urmează:

„Fratele Andrews a zis: ‚E un doctor în oraș... O să ne rugăm ca el să va dea... cinci mii de dolari. Nu numai că o să ne rugăm, dar o să-l și vizualizăm pe cale să vi-i dea’.

(Norman Vincent Peale a revenit triumfător cu cei cinci mii de dolari ca să zică prietenului său care îl aștepta că doctorul, după ce refuzase mai întîi, își schimbase deodată părerea și îi dăduse banii).

Fratele Andrews i-a explicat ceea ce făcuse: ‚Am trimis pur și simplu un gînd, care a planat deasupra ta tot drumul, ca el s-o facă, și gîndul meu l-a lovit exact între ochi’.

(Dr. Peale) a exclamat: ‚Știi, am văzut că l-a atins acest gînd!’

El a zis: ‚El a pătruns în creierul lui și i-a schimbat părerea’. Dar lucrul acesta ar trebui să te facă și pe tine

-177-

să-ți schimbi părerea. Amintește-ți doar aceasta: cînd vrei să realizezi ceva, păstrează în minte imaginea în care tu însuși ești pe cale de a realiza lucrul acela. Imaginează-ți toate amănuntele. Fă-o cit mai realist posibil”. (33)

De atunci, dr. Peale a practicat vizualizarea, aparent fără să-și dea seama că folosește o tehnică șamanică pentru a încerca să-și impună voia în fața lui Dumnezeu sau a altor persoane. Peale scrie: „Crearea de imagini mintale se regăsește... implicit în toate vorbirile și scrierile mele... Nu am început decît recent... să fiu recunoscut de către oamenii de știință și autoritățile medicale...” (34) Dacă realitatea ar putea fi efectiv creată sau manipulată prin vizualizare, faptul acesta va permite oricui să joace rolul de

Dumnezeu față de univers. Ce s-ar întâmpla dacă niște realități aflate în conflict ar fi vizualizate de către persoane diferite? Dacă vizualizarea ar face apel la vreo putere inerentă universului și disponibilă tuturor, ea ar constitui ultima armă pusă la dispoziția eului uman. Iar rezultatul, acesta nu ar fi paradisul pe pământ, ci iadul.

-178-

11

Idolatrie creștinizată?

„Ascultarea (de Dumnezeu) este mai bună decât jertfele... Neascultarea este tot atât (de vinovată) ca păcatul ghicirii, și împotrivirea ca nelegiuirea și idolatria (1. Sa-muel 15:22-23).

„De aceea, iubiții mei, fugiți de idolatrie... Dimpotrivă, ceea ce jertfesc ei (paginii), jertfesc demonilor, și nu lui Dumnezeu” (1. Corinteni 10:14,20).

Șamanismul promite o putere de vindecare și de transformare obținută prin contactarea unui univers paralel, de unde s-ar extrage chipurile această energie misterioasă. Acest contact s-ar opera în mintea noastră: gândurile pe care le formăm și cuvintele pe care le pronunțăm devin vehiculele puterii spirituale. Cei care acceptă acest concept devin victimele marii amăgiri care îl înlocuiește pe Dumnezeu cu „ful”. Căutând putere pentru „jeu”, ei s-au deschis puterii Satanei. Cu toate acestea, chiar în timp ce se strâng munți de dovezi ale puterii distrugătoare și răufăcătoare ale șamanismului, popularitatea și acceptarea sa generală se dezvoltă exploziv în lumea necreștină, iar în forme „creștinizate” este acceptat tot mai mult în biserică. Aceasta se datorează ignorării avertismentelor date de Biblie privind ocultismul și acceptării de bunăvoie a teoriilor psihologice și a formulelor care duc la succes. Incapabili să recunoască faptul că vizualizarea șamanică nu este nici științifică, nici biblică, constatăm cu uimire că mulți lideri creștini, prezentând-o atât ca științifică, cât și ca biblică, îi asigură răspîndirea.

-179-

În *Wall Street Journal* a apărut recent următorul comentariu:

„O altă trăsătură a creștinătății coreene care neliniștește pe unii este tendința, încurajată de prelați ca d-l Cho, de a considera creștinismul ca o cale spre prosperitatea materială. Unii critici spun că această tendință este o rămășiță a șamanismului, religia ancestrală și primară de secole din Coreea și din alte țări din Asia de nord-est. În șamanism, ceri șamanului, un soi de vindecător sau vraci... să mijlocească la spirite ca să-ți asigure sănătatea sau succesul în afaceri.

Există în șamanismul corean un spirit mare, deasupra celorlalte spirite, care nu poate fi contactat de către șaman. Faptul acesta a permis creștinismului să prindă rădăcini, spune David Susan, misionar luteran, pentru că „atunci când au venit primii misionari și au zis: Există un Dumnezeu atotputernic care o să vă judece după ce muriți, coreenii au zis: Ah, da, am auzit deja vorbin-du-se despre acest Dumnezeu’. Dar, într-un sens, lucrul acesta a făcut prea ușoară acceptarea creștinismului de către coreeni... Mulți creștini coreeni consideră încă zeii șamanismului și Dumnezeul creștinismului ca fiind spirite din aceeași familie”. (1)

Această înclinație pentru șamanism nu se observă numai la coreeni, ci ea se află aproape pretutindeni în lume, așa cum dovedește Michael Harner. (2) Chiar la creștinii evanghelici, asistăm la o acceptare uimitoare a unor erezii care amintesc de învățătura radicală a transcendentaliștilor (Ralph Waldo Emerson, Henry Thoreau, William Channing, Bronson Alcott, etc...), care au introdus în America o formă intelectualizată de șamanism la începutul secolului 19. Transcendentaliștii au făcut să izbucnească cu succes o revoltă împotriva fundamentalismului pe atunci dominant în Noua Anglie. Asistăm astăzi la reînvierea unor învățături asemănătoare, dar, de această

-180-

dată, fundamentalismul însuși este pe cale să fie revoluționat din interior.

Gîndirea Nouă: Noua Reînviere

Transcendentalismul a favorizat răspîndirea a ceea ce este în prezent cunoscut sub numele „Gîndirea Nouă”, care pune accent pe faptul că *gîndirea* controlează toate lucrurile. Potrivit acestei doctrine, puterea *gîndirii*, fie ea pozitivă ori negativă, este suficientă pentru a crea o realitate fizică sau pentru a o distruge. Dumnezeu n-ar mai fi un Dumnezeu personal, ci o mare Minte care ar fi activată de gîndurile noastre, și care le-ar manifesta sub o formă concretă. Corolarul acestei axiome este evident: omul este divin. Respinsă de biserica din epoca aceea ca erezie, Gîndirea Nouă a slujit de temelie sectelor științei minții, ca Știința Creștină, Știința Religioasă și biserica unitariană. Astăzi, biserica este invadată de o reînviere a Gîndirii Noi, numită acum Gîndire Pozitivă, Gîndire în Posibilități, Mărturisire Pozitivă, Atitudine Mintală Pozitivă, și Vindecare Interioară. Ceea ce este îngrijorător, este să vezi că, de data aceasta, Gîndirea Nouă, care este în biserică ceea ce e New Age (Era Nouă) în lume, nu este respinsă, ci rămîne în sînul creștinătății evanghelice, ca să contribuie la confuzia și amăgirea crescîndă. Una din tehnicile cele mai fundamentale din Gîndirea Nouă este vizualizarea, în prezent solid instalată în sînul bisericii.

Chiar după ce a fost expulzată dintre principalele curente ale creștinismului de la începutul acestui secol, Gîndirea Nouă a supraviețuit la marginea bisericii, în anumite forme extremiste ale penticostalismului și în organizații ca Camps Farthest Out (CFO). Sub influența lui Glenn Clark, fondatorul lui CFO, un număr uimitor de doctrine fundamentale ale științei minții au pătruns în

-181-

biserica evanghelică. Clark învăța că răul poate fi învins prin eliminarea completă din gîndurile noastre. (3) Ca urmare a acestei convingeri, Clark a pus la punct o abordare șamanică a rugăciunii.

Iată ce scrie Charles Braden, istoric al Gîndirii Noi:

„în toată America, sute de grupe de rugăciune, în mare parte formate din foști participanți la taberele CFO organizate de Clark, folosesc multe din tehnicile pe care le utilizează Gîndirea Nouă, iar interesul pentru vindecare pe care l-au trezit ele în biserici, vindecare nu numai a sufletului, ci și a trupului, se potrivesc complet cu Gîndirea Nouă... Importanța acestor tabere... stă în faptul că, prin intermediul lor, învățăturile și practicile Gîndirii Noi... au fost acomodate vocabularului ortodoxei credințe creștine, și astfel au devenit parte integrantă a vieții normale a bisericii, fără ca majoritatea oamenilor să-și

fi dat vreodată seama de lucrul acesta". (4)

Printre oratorii iubiți în taberele CFO în cursul anilor șaptezeci figurau Ruth Carter Stapleton, Rodney Rom-ney, Agnes Sanford, Tommy Tyson, Francis MacNutt, Norman Grubb și John Sandford. Influența lor în sînul bisericii continuă să fie puternică, deși popularitatea lui CFO propriu-zis s-a micșorat.

În CFO s-a practicat mai întîi ceea ce este astăzi cunoscut sub numele de „Vindecare Interioară” sau „Vindecare a Memoriei”, despre care vom vorbi mai pe larg. Robert Schuller și Norman Vincent Peale au exercitat încă și mai multă influență pentru menținerea vie a Gîndirii Noi în biserică. După cum am văzut deja, Peale îl onorează pe întemeietorul Științei Religioase, Ernest Holmes, prin aceea că-l numește un gînditor pozitiv. Noțiunea de „gîndire pozitivă” a fost preluată de Peale de la Charles Fillmore, cofondatorul Școlii de Unitate pentru Creștinătate. (5) Dr. Peale a scris: „Lumea în care trăiești este mintală și nu fizică”, și: „Schimbă-ți gîndu-

-182 -

rile, și vei schimba totul". (6) Potrivit lui Charles Braden, tatăl lui Peale a zis într-o zi fiului său:

„Tu ai făurit un nou curent de gîndire creștină pornind de la un amestec de Știință mintală, metafizică, Știință Creștină, practică medicală și psihologică, evanghe-lism baptist, mărturie metodistă, și solid calvinism reformat olandez". (7)

În aprilie 1984, intervievat de un ziarist, Norman Vincent Peale a numit nașterea miraculoasă a lui Isus drept „un anume concept teologic” fără importanță pentru mîntuire. (8) În cursul programului TV în octombrie 1984, Phil Donahue a negat necesitatea nașterii din nou. „Eu am propria mea relație cu Dumnezeu, voi o aveți pe a voastră”, a răspuns el la o întrebare. „Cunosc un templu Shinto în Japonia unde am găsit într-o zi pacea veșnică pentru sufletul meu". (9) Este evidentă legătura dintre Gîndirea Pozitivă sau Gîndirea în Posibilități, și sectele Științei minții, ca de exemplu Școala de Unitate pentru Creștinătate. În cartierul general al bisericii unitariene din apropierea lui Kansas City, în Missouri, dr. Robert Schuller s-a adresat unui important auditoriu de pastori și de studen-ți-pastori din această biserică. El a împărtășit cu ei modul în care i se dezvoltase lucrarea, și le-a arătat cum pot să aplice aceleași principii ca să îmbunătățească creșterea bisericii lor. Răspunzînd la întrebări, Schuller a dat niște răspunsuri foarte revelatoare. Cîneva l-a întrebat care era Jucrul care a contribuit cel mai mult la succesul lucrării sale". El a răspuns: „Este abordarea noastră pozitivă". (10) Răspunzînd la o altă întrebare, a precizat ce înțelege el prin aceasta.

I s-a pus următoarea întrebare: „Dr. Schuller, se aude vorbindu-se mult în aceste zile despre New Age, Era Vărsătorului, despre gîndirea Noii Ere în care suntem implicați în materie de medicină holistică, și despre di-

-183-

verse alte lucruri care fac parte din ceea ce se cheamă Noua Eră. Vreți să explicați în ce va consta, după părerea dvs., rolul unui pastor al Noii Ere, în anii 80?" Schuller n-a protestat zicînd că nu știe nimic despre New Age, nici că nu era un „pastor al Noii Ere". Fără ezitare, a răspuns:

„Ei bine, cred că asta depinde de locul unde lucrezi. Cred că avem responsabilitatea, în

această Eră, să facem religia ,pozitivă'. Știu că asta nu va impresiona probabil pe prea mulți dintre voi, pentru că voi sunteți unitarieni, deci sunteți pozitivi. Dar vorbesc foarte mult cu grupări care nu sunt pozitive... chiar cu cei pe care i-am numi fundamentalști, care folosesc neîncetat cuvinte ca păcat, mîntuire, pocăință, vinovăție, și altele ca acestea.

Atunci cînd am de a face cu acești oameni... ceea ce trebuie să facem este să pozitivăm cuvintele care n-au avut în trecut decît o interpretare negativă". (11)

Se asistă astăzi la o reînviere a Gîndirii Noi în biserică. Dar, de această dată, tehnicile ei fundamentale: „gîndire, vorbire și vizualizare" sunt prezentate într-un limbaj pe care psihologia creștină ne-a influențat și determinat să-l acceptăm. Kenneth Hagin Jr. a scris: „Cineva îmi va zice: „Dumneavoastră vorbiți despre gîndirea pozitivă!"

Aveți dreptate! Eu cunosc pe Cel mai mare Gînditor Pozitiv care a existat vreodată: Dumnezeu! Biblia spune că El a chemat lucrurile care nu erau ca și cum ar fi fost...

Doi din cei mai celebri oameni care învață gîndirea pozitivă sunt pastori". (12)

Desigur, este adevărat că gîndurile ne influențează în multe feluri, dar nu este adevărat că „gîndirea", „vorbirea " și „vizualizarea" conțin această putere practic nelimitată care le este atribuită, nici că ele constituie me-

-184 -

todele biblice capabile să ^libereze puterea lui Dumnezeu". Tehnicile de manipulare a minții, folosite pentru rezolvarea problemelor oamenilor și crearea sănătății și prosperității au aparținut totdeauna de ocultism.

Puterea „autosugestiei"

Autosugestia, sau faptul de „a-ți vorbi ție însuși" este o metodă care preconizează întărirea afirmațiilor pozitive. Emile Coue a fost pionierul acestei metode la începutul secolului 20. Fraza lui magică: „În fiecare zi și în toate domeniile, merg din ce în ce mai bine", a străbătut Eu-¹ropa și America, a vindecat boli organice și a transformat vieți de oameni, înainte de a cădea în discreditare. (13) Sub diferite denumiri, aceeași idee capătă iarăși viață în mișcările PMA (Atitudine Mintală Pozitivă), de reușită și de motivație, iar psihologia creștină e cea care a introdus-o în biserică. Deși se străduiește să facă o deosebire între propria sa metodă de autosugestie și Mărturisirea Pozitivă, David Stoop, pastor și psiholog clinician, declară:

„Puterea eliberată de autosugestie este incredibilă. Nu numai că gîndurile și cuvintele noastre ne crează emoțiile, dar ele sunt și puterea de a ne vindeca sau de a ne îmbolnăvi, și de a ne hotărî viitorul.

Acest accent nou pus pe puterea minții reflectă o reîntoarcere la străvechile concepții privind legăturile reciproce între trup și gîndire...

Aceste principii sunt universale... Crezi că ești pe cale să capeți un guturai? Ia seama, l-ai și căpătat!... Crezi că băieții tăi o să facă prostii în casa bunicii? Așa va și fi, asta funcționează totdeauna". (14)

Aici se pretinde nu numai că se pot influența sim-ptome psihosomatice prin ceea ce se gîndește, ci și comportamentul „băieților în casa bunicii"! Mai înainte, s-ar

-185-

fi vorbit despre superstiție, dar în prezent asemenea idei sunt socotite științifice, pentru că

au fost incorporate în teorii și terapii psihologice conflictuale privind gândirea și spiritul. Agnes Sanford a scris: „Următoarea descoperire așteptată de știință este cea a unei vibrații de foarte mare intensitate și de o lungime de undă extrem de fină, încărcată cu o extraordinară putere de vindecare, creată de forțele spirituale care lucrează prin gândirea omenească”. (15) Asemenea idei, care erau altădată visul vechilor alchimiști, sunt astăzi sfânta Graal a psihologiei. Deși nu sunt mai aproape de descoperire și nici nu procedează mai științific decât predecesorii lor, mulți psihologi creștini întind această „momeală” unor suflete înspăimântate aflate în căutarea păcii și bucuriei. Primii creștini n-au găsit această pace și această bucurie decât în Cristos crucificat și înviat, și doar în El. Denis Waitley dă următorul sfat:

„Cea mai importantă cheie pentru o îmbunătățire permanentă a respectului de sine este poate practica autosugestiei pozitive. Trebuie în fiecare clipă să ne alimentăm gândurile cu imagini pozitive asupra noastră înșine și asupra performanțelor noastre, într-un mod atât de perseverent și de viu, încât imaginea pe care o avem despre noi înșine să fie modelată și schimbată, cu timpul, pentru a se conforma unor standarde noi și mai înalte”. (16)

Noua „Știință a Minții”

Soluția nu se mai află în adevărul biblic, ci în lingușelile și în fanteziile minții noastre. Ceea ce era altădată numită „mândrie” este acum botezată „autosugestie pozitivă”. Ea este cultivată astăzi cu tot atâta silință câtă se punea altădată pentru a o combate. Autoritatea aproape canonică care este dată în biserică psihologiei face ca

-186-

ceea ce altădată ar fi fost o rătăcire vădită, astăzi să fie considerată de creștini ca plină de sens, chiar științifică, într-una din lucrările lui, aclamată de conducători creștini de primă mărime, Waitley sugerează înregistrarea „autosugestiilor pozitive” și ascultarea lor în mod repetat, pentru îmbunătățirea „sănătății, stimei de sine și creșterii creatoare”. (17) Se poate înțelege, după declarația următoare publicată de revista *New Thought* (Gândire Nouă), în ce fel amăgitor s-a travestit cu bună știință șamanismul în „știință”, ca să-i asigure o acceptare largă:

„Se petrece ceva minunat atât în culisele științei, cât și ale închinării nendenominaționale... Cercetătorii pot să arate că noi SUNTEM ființe spirituale, creaturi de lumină și substanță cosmică, că viața noastră este produsul aparatului gândirii noastre, și cât ne putem noi sluji de acest instrument asemănător unui ordinator, pentru a crea hologramele ,realității’ noastre...”

Cererea crescândă pentru produsele consacrate dezvoltării de sine arată că a venit momentul pentru ca această informație să fie considerată ca prioritară încă din grădiniță. Dar dacă nu-i dăm un alt nume, ca de exemplu ,fizică bioenergetică’, acesta va rămîne un concept religios, și deci va fi menținut în afara școlilor noastre...

El n-ar trebui să fie izgonit din școlile noastre. Asta nu înseamnă religie. Este vorba despre o știință. La urma urmei, poate că este singura știință care există”. (18)

Sub aceeași deghizare, prin care simpla vrăjitorie este dată drept „știință”, șamanismul a intrat în școlile noastre publice. Pastorul luteran Bill Vaswig declară: „Agnes Sanford a crezut de multă vreme în ,lumina’lui Dumnezeu, pe care o consideră ca pe o energie

reală. Ideile ei au fost deseori confirmate de fizica și psihologia modernă". (19) Ca un exemplu de modul în care funcționează lucrul acesta, Vaswig scrie: „Noi am vizualizat lumina și energia lui Dumnezeu intrând în trupul acestei femei și vin-

-187-

decînd-o complet. Am păstrat-o în imaginația noastră... (și) am mulțumit lui Dumnezeu că este așa". (20)

În lumea seminariilor de reușită și motivație, imaginația este considerată cheia care dă acces la potențialul uman infinit. Acesta este prezentat ca ultima descoperire științifică, produs de noua fizică. Waitley sugerează că nu trebuie să ascuți conștient de autosugestia pozitivă", ci că „partea dreaptă a creierului" trebuie s-o poată înregistra" în subconștient, sub formă de „imagini și sentimente despre tine însuși...". El adaugă cu subliniere: „*Ceea ce vezi în imaginația ta îți va governa totdeauna lumea*". (21) Aceasta nu este o invitație ca să ne ațintim privirea asupra Domnului. În loc de a fi „transformați după chipul lui Cristos" meditănd prin credință asupra gloriei Sale (2.Corinteni 3:18), suntem învățați să ne vizualizăm cum ne-ar place să fim, ca să ne transformăm noi înșine în imaginea pe care o avem în fantezie. Waitley declară: „Așa cum te vezi pe tine însuși în inima gândurilor tale, înaintea ochiului tău lăuntric, așa vei deveni cu adevărat". (22) Pastorul și autorul C.S. Lovett declară:

„Imaginația este cheia creației. Tot ceea ce face Dumnezeu, El o vede mai întîi în gîndirea Sa. La fel este și pentru oamenii făcuți după chipul Său...

în vreme ce credința noastră ne permite să acceptăm ceea ce nu putem vedea... imaginația ne duce un pas mai departe, și ne permite să ne REPREZENTĂM ceea ce nu putem vedea. Nu este remarcabil lucrul acesta?" (subliniat în original) (23)

De la cuvinte la imagini

Imaginile mintale care se pot *reprezenta* sau vizualiza nu mai sunt considerate ca simple ficțiuni ale minții, ci ca realități create de gîndire, care pot chiar să aibă un

-188-

L

efect asupra lumii fizice. De mii de ani, baza învățăturii oculte este formată de relația intimă între *gîndire*, *vorbire* și *vedere* (ca și pe puterea care decurge de aici). Filozofia metafizică care stă la baza Gîndirii Pozitive și a Gîndirii în Posibilități, precum și aspectele majore ale Mișcării Mărturisirii Pozitive sunt întemeiate pe pretinsa putere inherentă gîndurilor și cuvintelor. Charles Capps spune: „*Cuvintele sunt lucrul cel mai puternic din univers*". (24) Dumnezeu, ca să zicem așa, ar fi recurs la această putere conținută în cuvinte pentru a crea universul, și aceeași putere este chipurile și la dispoziția noastră, căci noi suntem creaturi „*din aceeași clasă ca și Dumnezeu, capabili să lucreze cu același fel de credință*". (25) Cum anume? Capps explică lucrul acesta:

„Cuvintele sunt niște rezervoare. Ele vehiculează credința, sau teama, și ele produc efecte potrivit cu natura lor... Dumnezeu este un Dumnezeu al credinței. Dumnezeu Și-a eliberat credința în Cuvinte . (subliniat în original) (26)

în șamanism, gândurile, cuvintele și imaginile mintale au aceeași putere ca idoli, și sunt strâns legate de ei. Gândirea Nouă a introdus acest șamanism fundamental în creștinătate. Din el s-a inspirat Agnes Sanford, și acolo a găsit ea sursa tehnicilor de rugăciune pe care le-a predat atîtor lideri actuali ai bisericii. Ocultismul hindus este forma cea mai străveche și universală a șamanismului. În lucrarea lui hotărîtoare, *Hindu Polytheism* (Politeismul hindus), Alain Danielou explică faptul că „limbii originare și adevărate îi aparțin cuvintele sacre folosite în închinare și' numite *mantra*. Cuvîntul *mantra* înseamnă formă-gînd". (27) Scripturile hinduse declară: „... Se îndreaptă spre iad cei care cred că o imagine nu este decît o piatră, și că Mantra nu este decît o simplă literă a alfabetului. Toate literele (cuvintele) sunt forme de Shakti (forța) ca puteri ale sunetului". (28) Astăzi, în America există

-189-

numeroase secte care reprezintă încercări de a sincretiza puterea mantra-lor hinduismului cu Gîndirea Nouă și cu pseudo-creștinătatea. Biserica Universală și Triumfătoare, condusă de Elizabeth Clare Prophet (Guru Ma) este una din cele mai cunoscute din aceste secte. Elisabeth Prophet a declarat:

„Știința cuvîntului vorbit... permite rezolvarea unor probleme precise făcînd niște invocări incisive, sub forma unor decrete transmise Maeștrilor cerești...

Deoarece esența lui prana prelungește și îmbibă toată Materia... prin Cuvîntul vorbit putem și noi să atingem o lume care are nevoie de vindecare. Astfel, pronunțarea sunetului este marea poruncă". (29)

Biblia nu ne învață asemenea metode. Pericolul lor stă în faptul că aceste tehnici mintale șamanice produc o stare mintală care se substituie soluției reale, pe care creștinul trebuie s-o găsească în legătura lui cu Cristos și în umblarea lui prin credință.

Vizualizarea zeităților

Cel mai eficient mod în care ocultiștii își folosesc gîndirea este vizualizarea anumitor „forme-gînduri" precise în mintea lor. Această metodă șamanică a fost adoptată de Psihologia Umanistă și de Psihologia Transpersonală. Ea a pătruns acum în biserică, sub masca psihologiei creștine. Dardik și Waitley declară: „Vizualizarea este eficace, pentru că mintea noastră reacționează automat la informațiile pe care i le dăm, sub formă de gînduri, de imagini și de emoții... Faptul de a-ți reprezenta în mod viu o scenă în gîndirea ta transformă această scenă într-o experiență reală". (30) Jose Silva, fondatorul lui Control Mintal Silva, este de acord cu această declarație. După părerea lui, „dacă acționezi urmînd un anumit număr de legi foarte simple, evenimentul imaginar va deveni real...

-190-

Cu cît înveți mai bine să vizualizezi, cu atît va fi mai puternică experiența ta de Control Mintal". (31)

Oculțiștii au susținut de multă vreme că este posibil ca prin vizualizare gîndurile să capete existență, să se materializeze pe plan fizic. În lucrarea lor, *Thought-Forms* (Formele-gînduri), Annie Besant, succesoarea lui H.P. Blavatsky, fondatoarea Societății Teozofice, și consilierul ei intim C.W. Leadbeater, declară că „prearea unui obiect poate fi definită ca emisia unei imagini mintale și materializarea ei ulterioară... (imaginea) devine după o vreme un fel de creatură vie... (numită) „un elemental". (32)

Vizualizarea permite un contact uimitor de ușor cu ceea ce vrăjitorii și ceilalți șamani au numit dintotdeauna „spiritele”. Harner explică faptul că „șamanul dispune cel puțin de unul, și în general de mai multe „spirite” aflate în slujba lui. Fără un spirit păzitor, este practic imposibil să fii un șaman...”. (33) Omul modern urmează aceleași proceduri șamanice și contactează aceleași „spirite”, dar el le numește „ghizi interiori” sau „ghizi imaginari”. Această metodă străveche a produs rezultate remarcabile în cazul dr. O. Cari Simonton și al soției lui, Stephanie. Cei doi Simonton au devenit celebri pentru succesul pe care l-au obținut cu canceroși în ultimă fază. Unii au fost aparent vindecați prin puterea „ghizilor interiori”, după ce soții Simonton i-au învățat să-i vizualizeze pe acești ghizi. Mai înainte era un principiu, o axiomă ca oamenii de știință să mediteze asupra *cauzei* de producere a unui eveniment. Harner exprimă atitudinea de astăzi când pretinde că pentru a folosi

„tehnici practicate de multă vreme în șamanism... ca vizualizarea... nu avem nevoie să înțelegem în termeni științifici cum și de ce funcționează lucrul acesta, la fel cum n-avem nevoie să știm cum funcționează acupunctura pentru a beneficia de ea”. (34)

Mike Samuels, doctor în medicină, în binecunoscuta

-191-

lui carte *Well Body Book* (Cartea trupului sănătos) explică cum să intri în contact, prin vizualizare, cu propriul tău „doctor imaginar” interior. Cu toate acestea, modul în care identifică el această entitate misterioasă, aparent atotștiutoare și atotputernică, este contradictoriu și foarte puțin mulțumitor. Pe de o parte, dr. Samuels repetă ca un papagal explicația psihologică atât de populară astăzi, sugerînd că acest „doctor” aparent infailibil (care nu poate greși), care vorbește cu propria lui „voce interioară” independentă, nu este decît una din numeroasele forme luate de înțelepciunea Infinită, care există chipurile în fiecare din noi, ca să comunice cu noi. Pe de altă parte, în *Spirit Guides: Access to Inner Worlds* (Ghizii-spirite: cum să ai acces la lumile interioare), Samuels declară foarte serios că „doctorul lui imaginar” este în realitate „spiritul-ghid” al lui personal, pe care îl contactase ur-mînd instrucțiunile lui „Tunet Bubuitoar”, un șaman (vraci) indian din America. (35)

Vizualizîndu-l pe „Dumnezeu” sau pe Isus”, ori lucrul pentru care se roagă, creștinul obișnuit nu-și dă seama că urmează același procedeu care, potrivit șamanilor, deschide o „poartă magică” în spirit și conduce în lumea vrăjitorului. Această tehnică simplă, dar puternică (folosită de mult timp de către șamani pentru a pătrunde în lumea spirituală, pentru a contacta entități spirituale și a trata cu ele) este astăzi adoptată de medicină, de psihologie, de seminarii de reușită/motivație și de învățămînt. Ea este de asemenea răspîndită și învățată de către un număr alarmant și crescînd de lideri creștini, care ne îndeamnă să ne vizualizăm ideea despre Isus”, și care ne promit că această imagine creată în mintea noastră va deveni *realul* Isus, care va stabili atunci un contact autentic cu noi. C.S. Lovett a scris:

„Acum vreo 300 de ani trăia un călugăr francez pe numele de Fratele Laurent, care... a pus la punct arta de

-192-

a VIZUALIZA pe Domnul Isus, și lucrul acesta i-a revoluționat viața...

SCOPUL CEL MAI NOBIL ȘI MAI GLORIOS AL IMAGINAȚIEI ESTE SĂ DEA REALITATE DOMNULUI NEVĂZUT!...

După cum știi, mulți tind să fie superstițioși când este vorba să-și imagineze pe Domnul Isus... Dar, vezi tu, Domnului nu-I pasă DELOC de felul în care II vizualizezi... Reprezintă-ți-L cum dorești, dar iubește-L... Eu știu din experiență că te vei bucura mult mai mult de El dacă îi vei da mâinile ca să ți le strângă". (subliniat în original) (36)

Cum să-L întâlnești pe propriul tău Isus?

Cei care caută vindecarea și succesul cedează adesea ispitei de a accepta tot ceea ce li se pare că produce rezultate, și prin urmare de a-și ajusta în consecință interpretarea pe care o dau ei Bibliei. Creștinii sunt învățați să se „vizualizeze” pe o frumoasă plajă de nisip sau pe o pașnică culme înierbată și să-L „vadă” pe Isus apropiindu-Se de ei. În toată America, specialiști în vindecarea memoriei conduc adunări întregi ca să-L vizualizeze pe Isus prezent în clipa vreunui eveniment neplăcut din copilărie, sau chiar înainte de naștere, și a-L vedea sfințind, iertînd sau transformînd, și, cu aceeași ocazie, eliberîndu-i de trecutul lor.

Calvin Miller, unul din autorii creștini cei mai onorați astăzi, răspîndește ideea periculoasă că noi putem, prin puterea imaginației noastre, să vizualizăm spre existență chiar pe Dumnezeu și pe Cristos. Într-o carte care prezintă și multe învățături de folos, Miller scrie:

„Spre lumea spiritului se deschide o ușă: cea a imaginației... Pentru a-L urma pe Cristos, trebuie să creăm în gîndirea noastră lumea invizibilă a lui Dumnezeu, altfel

-193-

nu vom sta niciodată în fața ei. Îl creăm astfel pe Cristos în gîndirea noastră...

Nu putem comunica cu un Mîntuitor a cărui formă și figură ne scapă. De fiecare dată cînd vorbesc la telefon cu fiul sau cu fiica mea, mă slujesc de vocea lor ca să-mi imaginez cum arată și ce fac.

La fel, în cursul conversației mele cu Cristos, îl văd îmbrăcat cu o haină albă, dar care nu-L împiedică totuși să fie ca un om din vremea mea. Absorb gloria din ochii Săi căprui, freamăt la vederea unei raze de soare aurii pe părul Său șaten. Îi văd mâinile bătătorite întinzîndu-se spre mine, și spre toată această lume pe care o iubește.

Cum? Nu ești de acord? Părul Lui e negru? Ochii Lui sunt albaștri? Imaginează-ți-L în felul tău. Domnia Lui este comoara ta, ca și a mea. Imaginea Lui trebuie să fie reală pentru tine, ca și pentru mine, chiar dacă imaginile noastre diferă. Cu toate acestea, cheia vitalității este imaginea...

Puțin cîte puțin, prin atingeri imaginare succesive, îl definim și ne închinăm înaintea Lui. Scriitorii Bibliei au făcut același lucru". (37)

Acest „Isus” vizualizat nu este decît un ajutor pentru credință, poate ca o icoană într-o biserică ortodoxă grecească? Dacă acesta este cazul, ne-ar fi permis oare să avem imagini mintale ale Divinității, în timp ce imaginile din lemn sau piatră ne sunt interzise? Sau vine cu adevărat la noi Isus însuși de fiecare dată cînd ni-L imaginăm în gîndirea noastră, așa cum învață unii? Dacă așa este, n-ar părea oare că-L ținem pe Isus legat cu o sfoară și că-L putem face să apară ori de cîte ori vrem? Biblia învață că Cristos a venit să locuiască în cei ce l-au deschis inima, care l-au primit ca Mîntuitor și Domn. Isus a promis să nu

părăsească sau să lase vreodată pe creștin. El a promis prezența Sa într-un mod special de
-194-

fiecare dată când doi sau trei se adună în Numele Său. Cu toate acestea, faptul de a *Se arăta* efectiv alor Săi este ceva complet diferit pentru El, și El nu S-a arătat decât în ocazii rare. Când Isus S-a arătat deodată după înviere celor zece ucenici care se ascundeau în spatele ușilor încuiate, a fost un eveniment miraculos, hotărât de El, după planul Lui. Toma necredinciosul, care lipsea cu prilejul acesta, a trebuit să aștepte o săptămână înainte ca Domnul înviat să i Se arate din nou și să-i permită să-și pună degetele în locul cuielor, și mâna în coasta Sa străpunsă. Totuși, suntem învățați astăzi că Toma n-ar fi trebuit să aștepte nici cinci minute. El ar fi putut face să apară *realul* Isus pur și simplu vizualizându-L; și noi am putea face același lucru de câte ori dorim.

Isus a avut grijă să spună ucenicilor Săi că urma să plece, și că va trimite Duhul Sfânt ca să fie cu ei. Mîngîietorul a venit. Noi știm că El este prezent în viața noastră prin credință în promisiunile Sale, și prin experiența roadei Duhului. *Vizualizarea* lui Dumnezeu sau a lui Isus nu joacă nici un rol în aceasta, nu este necesară, și de fapt este o încercare de a-L face să *Se arate*, în loc de a ști că El este prezent în noi. Este sigur faptul că Domnul nu ne-a dat nici o învățătură privind necesitatea de a-L *vizualiza* ca să apară. N-a făcut nici măcar vreo aluzie la lucrul acesta.

Noul Testament relatează un anumit număr de arătări ale lui Isus ucenicilor Săi în cursul celor 40 de zile care au urmat după învierea Sa, înainte de înălțarea Sa, și chiar după aceea, lui Pavel pe drumul Damascului. N-a existat niciodată vreo cît de mică indicație că vreuna din aceste arătări ar fi fost provocate de cineva, decât prin inițiativa Domnului însuși, și încă și mai puțin că aceste apariții ar fi fost rodul vizualizării. Dimpotrivă, dacă ele ar fi fost provocate prin vizualizare, argumentul folosit de Pavel în I.Corinteni 15, spunînd că aceste apariții do-

-195-

vedesc învierea, și-ar fi pierdut cea mai mare parte din forța lui. Dacă cineva ar contacta alte ființe umane prin imaginație, în loc de a stabili un contact real cu ele, ar fi considerat cel puțin un dezaxat. Și dacă el ar continua să afirme că prin aceasta ar stabili un contact real cu prietenii și cu familia lui, ar fi cu siguranță considerat ca un bolnav mintal.

Există un contact autentic cu Cristos prin credință, și printr-o părtășie în inima pe care o dă El alor Săi. Dacă vrea, El poate chiar să Se arate pentru vreun motiv special. Dar dacă ne creăm un Isus imaginar în mintea noastră, și dacă insistăm spunînd că este vorba despre *realul* Isus, și că faptul de a vorbi despre această ficțiune a imaginației noastre conduce la o experiență spirituală autentică, atunci suntem cu adevărat amăgiți. Și este doar puțin altfel, însă tot o amăgire, dacă încercăm să creăm o atmosferă de înaltă sugestibilitate, care ne va permite să-I „îmțim” prezența, sau să-L încurajăm într-un fel sau altul să Se arate. În aceste tehnici, sau altele asemănătoare, este cu siguranță posibil să deschidem ușa spre contacte demonice, sau chiar să primim un „spirit-ghid” pe care îl luăm drept adevăratul Isus.

„Dar funcționează!”

C.S. Lovett ne amintește că „nimeni de pe pămînt nu știe, desigur, cum arăta Isus în realitate în forma Lui omenească”. (38) Prin urmare, toți cei ce s-au angajat în această

practică a vizualizării și-au imaginat propriul lor Isus personal, cu care întrețin pe urmă o relație, în imaginația lor. Cu toate acestea, se pare că lucrul acesta *funcționează*. Rita Bennett l-a condus pe soțul ei Dennis, preot episcopalian, printr-o sesiune de vindecare a memoriei, în cursul căreia el l-a vizualizat pe Isus fiind împreună cu el în trecutul lui. „Dennis a adus mărturie că

-196-

Isus, în acest simplu exercițiu de vizualizare, a putut să schimbe toate sentimentele fundamentale pe care le avea el privind... copilăria (și) viața în general". (39) Ca și Lovett, Calvin Miller spune că nu este important să știi cu ce seamănă Isus pe care îl vizualizează cineva. Dar El zice: „Cheia vitalității, totuși, este imaginea (vizualizată)" (40)

Te-ai putea întreba de ce este „imaginea" atât de importantă, dacă n-are nevoie să se asemene cu aspectul real al Celui pe care ea îl reprezintă. Lucrul acesta pare să fie idolatrie creștinizată. Hindușii ar zice, de exemplu, că miile de imagini diferite care descriu noțiunea lor de divinitate sunt toate valabile, căci nu forma imaginii e cea care contează, ci utilitatea ei pentru închinător, căruia ea îi reamintește realitatea superioară pe care se presupune că o reprezintă ea. Pentru preoții catolici carismatici Dennis și Matthew Linn și pentru Sheila Fabricant, imaginea vizualizată duce la un contact real cu Isus însuși. Ei declară: „Deși ea a făcut apel la imaginația ei, n-a atins-o numai imaginația ei, ci Isus însuși...". (41) Richard Foster promite că prin vizualizare noi ne întâlnim cu adevăratul Isus Cristos:

„... Tu poți de fapt să te întâlnești cu Cristosul cel viu în această experiență. Acesta poate fi mai mult ca un exercițiu al imaginației, el poate fi o adevărată întâlnire față în față.

Isus Cristos va veni de fapt la tine". (42)

În ciuda faptului că lucrul acesta în mod evident nu este biblic, vizualizarea lui Isus este o unealtă tot mai populară la psihologii creștini și la practicienii vindecării interioare. Ruth Carter Stapleton scrie: „Dar, pe măsură ce meditația ghidată se continua, Betty l-a văzut deodată în imaginația ei pe Isus stând în picioare în fața ei. Brațele Lui au îmbrățișat-o, și El i-a zis că o iubește. Un asemenea moment mistic nu este deschis unei analize critice.

-197-

Aceste dimensiuni spirituale trec dincolo de facultățile raționale". (43) Unii creștini fac astfel experiențe foarte reale prin vizualizarea lor înșile în prezența lui Dumnezeu, în ciuda faptului că Biblia declară că „El locuiește într-o lumină de care nu te poți apropia, pe care nici un om nu l-a văzut, nici nu-l poate vedea" (1.Timotei 6:16). Richard Foster scrie:

„Prin imaginație, tu permiți trupului tău spiritual, strălucind de lumină, să se înalțe în afara trupului tău fizic. Uită-te înapoi astfel ca să te vezi pe tine însuși... și asigură-ți trupul că vei reveni într-o clipă...

Urcă-te tot mai sus în spațiu, pînă ce nu mai există nimic decît prezența caldă a Creatorului veșnic. Odihnește-te în prezența Sa.

Ascultă în liniște... toate instrucțiunile care-ți sunt date". (44)

O nouă idolatrie „creștinizată?"

Rita Bennett susține că dacă nu este bine să vizualizezi pe Isus pentru simplul motiv că nu știm care este aspectul Său, atunci nu trebuie să fie un lucru bun nici reprezentarea lui Isus

în pictură. (45) Bineînțeles, puțini creștini afirmă că o pictură cu Isus le dă călăuzire sau vindecare. Mai mult, dacă tot ceea ce avem noi este un „portret” pe care l-am zugrăvit în imaginația noastră, este la fel de nebunesc să comunicăm cu această imagine ca și cu o imagine agățată de perete. Din acest motiv insistă A.W. Tozer asupra faptului că trebuie „^ă distingem credința de vizualizare. Cele doua nu sunt identice. Una este morală, iar cealaltă este mintală”. (46) Oamenii sunt diferiți în capacitatea lor de a vizualiza. Unii n-o pot face deloc. Dacă profunzimea unei experiențe spirituale sau realitatea ar depinde de vizualizarea unei imagini clare a lui Isus, mulți ar fi dezavantajați. În plus, cea mai mare

-198-
problemă este pentru cei care vizualizează, căci ei au fost făcuți să se încreadă mai curînd în propria lor imaginație decît în Dumnezeu. Tozer își continuă explicația:

„Refuzul de a crede dovedește că oamenii iubesc mai mult întunericul decît lumina, în vreme ce incapacitatea de a vizualiza nu indică decît o lipsă de imaginație, adică ceva pentru care nu vom fi trași la răspundere în fața scaunului de judecată al lui Cristos...”

Aptitudinea de a vizualiza se întâlnește la persoanele viguroase, oricare ar fi starea lor morală ori spirituală... Creștinul înțelept nu va permite ca siguranța lui să depindă de puterea imaginației lui”. (47)

Pericolul imaginii mintale vine din faptul că ea *pare* să fie reală, și în aceasta stă cel mai mare potențial al ei de amăgire. Pentru fratele Laurent și pentru Frank Laubach, experiența este în sine autentică și valabilă, și această Întîlnire mistică cu Dumnezeu, suflet cu suflet și față cu față” transcende orice evaluare obiectivă, chiar luînd drept criteriu Biblia. Laubach declară că, chiar dacă lucrul acesta poate fi periculos, „este dispus să-și ia riscul... de a ajunge la conștiința de Dumnezeu... (căci) faptul acesta a făcut din Cristos ceea ce este, Cristos”. (48) Am face bine să ascultăm cuvintele lui Jean Calvin:

„... Cînd oamenii nefericiți caută pe Dumnezeu... ei nu-L concep în felul în care Se face El cunoscut, ci și-L imaginează după cum îl inventează propria lor îndrăzneală...”

Avînd o asemenea idee despre Dumnezeu, nimic din ceea ce pot ei să se silească să-I ofere în închinarea sau în supunerea lor n-are valoare în ochii Săi, pentru că nu Lui I se închină, ci, în locul Lui, visului și născocirii propriiei lor inimi”. (49)

Mai există o altă problemă, și mai evidentă, care pare totuși să fie neglijată. Deoarece nici o reprezentare a lui Isus nu este fidelă originalului, este limpede că multe din

-199-

1

aceste picturi, și poate toate, pot să inducă pe creștini în eroare, influențîndu-le modul de a gîndi despre El. Fă-cînd referire la una din picturile lui favorite cu Isus făcute de fiica sa Linda, C.S. Lovett recunoaște: „Da, această pictură influențează ideea pe care mi-o fac despre Isus. O iubesc, asta-i tot”. (50) Totuși, nu numai Lovett, dar și alți susținători ai vizualizării lui Isus și Dumnezeu nu par să se îngrijoreze de faptul că, asemenea picturilor, vizualizarea de imagini mintale ale lui Isus induce de asemenea în eroare, și aceasta în modul cel mai serios posibil, deoarece aceste imagini se iau drept *realul* Isus. Oare este biserica pe cale să fie amăgită de o nouă idolatrie „preș-tinizată”, care este

învățată și popularizată astăzi? J.I Packer face următoarea observație interesantă:

„... Noi înțelegem porunca a doua așa cum a fost de fapt totdeauna înțeleasă, adică subliniind principiul potrivit căruia (ca să-l cităm pe Charles Hodge), 'idolatria nu constă numai în a te închina unor dumnezei falși, ci și în a te închina adevăratului Dumnezeu prin imagini'.

în aplicația ei creștină, lucrul acesta înseamnă că noi nu trebuie să folosim nici o reprezentare vizuală sau pictată a Dumnezeului Trinitar, nici a uneia din Persoanele Treimii pentru scopul închinării creștine.

Vă întrebați poate ce poate fi rău pentru închinător când se înconjoară de statuete și imagini, dacă ele îl ajută să-și înalțe inima la Dumnezeu?... Dacă oamenii găsesc cu adevărat că ele le sunt de folos, ce poți să mai spui?...

...Este sigur că dacă îți concentrezi în mod obișnuit gândurile asupra unei imagini sau a unei reprezentări a Celui căruia urmează să te rogi, vei ajunge să te gîn-dești la El, și să te rogi Lui așa cum îl reprezintă imaginea. Astfel, în acest sens, tu te vei 'prosterne' în fața imaginii tale și te vei 'închina ei'. În măsura în care această imagine nu ajunge să exprime tot adevărul privi-

-200-

tor la Dumnezeu, în aceeași măsură nu vei ajunge să te închini lui Dumnezeu în adevăr. Iată de ce ne interzice Dumnezeu, ție și mie, să folosim imagini și picturi în închinarea noastră...

în domeniul teologiei, urmărirea imaginației proprii noastre inimi este un mijloc de a rămîne ignoranți față de Dumnezeu, și de a deveni închinători la idoli. în acest caz, idolul este o falsă imagine mintală a lui Dumnezeu, pe care ne-o 'fabricăm prin speculație și imaginație". (51)

Idolatrie și demoni

Pavel dă un argument foarte puternic împotriva idolatriei când explică faptul că atunci când păgînii se închină la idoli, ei se închină în realitate unor demoni: „Ceea ce jertfesc ei (păgînii), jertfesc demonilor, și nu lui Dumnezeu. Dar eu nu vreau ca voi să vă faceți părtași cu demonii" (I.Corinteni 10:20). Scriptura stabilește clar faptul că noi trebuie să cunoaștem pe Dumnezeu adevărat drept ceea ce este El în realitate, și că noi trebuie să venim la El așa cum cere El. Satana și demonii lui, dimpotrivă, se vor ascunde în spatele oricărei măști, și vor răspunde oricărei imagini sau oricărui nume. Ei sunt plini de imaginație în folosirea diferitelor șiretlicuri ca să-i facă pe oameni să ajungă sub puterea lor. Pavel pare să zică că nu numai *unii* idoli, ci că *toți* idoli sunt paravane pentru demoni. Din această cauză, vizualizarea lui Isus sau a lui Dumnezeu nu constituie o simplă eroare minoră, ci este extrem de periculoasă. Faptul că vizualizarea este în mod ideal potrivită pentru contactul cu demonii se dovedește prin aceea că e folosită chiar în acest scop, de mii de ani, în diversele forme de șamanism. Iar șamanul îți va zice totdeauna că nu contează ce imagine îți închipui, ci faptul că-ți închipui o imagine e o necesitate.

-201-

Puțini închinători la idoli, oricare ar fi ei, ar recunoaște că intenția lor este să se închine unor demoni. Majoritatea dintre ei ar protesta energic, spunînd că ei consideră idolul ca un simbol al Dumnezeului adevărat. Ei au totuși de a face cu demoni, pentru că folosesc o

metodă interzisă de Dumnezeu. Oare sinceritatea" lor atunci cînd îl vizualizează pe Jsus" sau pe „Dumnezeu" constituie o scuză mai bună? Cu siguranță că nu-i deranjează pe demoni să fie luați drept Isus, și lucrul acesta slujește extrem de bine obiectivelor lor. C.S. Lewis rezumă aceste lucruri în alegoria lui, *The Screwtape Letters* (Scrisorile lui Zgîndărilă). Screwtape (Zgîndărilă) este un demon de rang înalt care dă nepotului său Wormwood (Pelin) sfaturi privitoare la cel mai bun mod de a amăgi pe creștini. Iată ce zice Screwtape cu privire la aceasta:

„De fiecare dată cînd își ațintesc privirea asupra Dușmanului însuși (Isus), suntem învinși, dar există mijloace ca să-i împiedicăm să facă lucrul acesta. Cel mai simplu ar fi să-i facem să-și întoarcă privirile de la El și să le îndrepte asupra lor înșiși. Trebuie să veghem ca să-și cerceteze propriile lor gânduri, și să se silească să producă la acest nivel sentimente, prin acțiunea propriei lor voințe...

Oamenii nu se sprijină pe această percepție directă a Lui pe care noi, din nefericire, n-o putem evita. Ei n-au cunoscut niciodată această lumină înspăimîntătoare, această strălucire ucigătoare și fulgerătoare care este o sursă de durere permanentă în viața noastră. Dacă vei privi în gândurile pacientului atunci cînd se roagă, nu vei găsi acea imagine.

Dacă examinezi imaginea asupra căreia se concentrează el, vei vedea că ea este un ansamblu compus din tot felul de elemente ridicole. Tu vei găsi aici imagini derivate din reprezentări ale Dușmanului atunci cînd S-a arătat în cursul aceluia episod nedemn cunoscut sub

-202-

numele de Incarnare. în afară de aceasta, vor exista imagini mai vagi, și poate de-a dreptul barbare, asociate cu celelalte două Persoane ale Treimii. Tu vei vedea aici chiar puțină venerație personală (și senzațiile trupești care o însoțesc) atribuită imaginii iubite. Am cunoscut cazuri cînd cel pe care pacientul îl chema „Dumnezeu era efectiv localizat în colțul din stînga al tavanului sau în propriul lui creier, ori într-un crucifix atîrnat de perete. Dar, oricare ar fi natura acestui obiect compus, trebuie să veghezi ca el să se roage la el, la acest obiect pe care și l-a fabricat, și nu la Persoana care l-a creat. Tu poți chiar să-l încurajezi să dea o mare importanță îmbunătățirii și perfecționării obiectului lui compus. Sugerează-i să mențină ferm acest obiect în imaginația lui în tot timpul rugăciunii.

El nu are voie să facă niciodată deosebire între acest obiect și Persoana reală. Dacă începe să se roage conștient, adresîndu-și rugăciunile: „nu la ceea ce cred eu că ești Tu, ci Ție, care singur știi cine ești", atunci situația noastră este, pentru moment, disperată. Dacă se întîm-plă vreodată lucrul acesta, este posibil ca el să-și respingă toate gândurile și toate imaginile. Sau le poate păstra, fiind însă deplin conștient de natura lor pur subiectivă. Omul se va încredința atunci Prezenței perfect reale, exterioare și invizibile, care este cu el în cameră. Acesta este cel mai rău lucru care s-ar putea întîmpla". (52)

-203-

12

O mîntuire psihologică

„Luați seama ca nimeni să nu vă ducă ca pradă prin filozofia și amăgirea lui deșartă, potrivit tradiției oamenilor, potrivit cunoștințelor elementare ale lumii și nu potrivit lui Cristos... lucruri... care au... o faimă de înțelepciune, printr-o închinare voită și o smerire și o asprime fără cruțare față de trup, fără însă de vreo cinstire -, ci sunt pentru satisfacerea cărnii" (Coloseni 2:8,22,23).

Însăși puterea experiențelor care pot fi provocate prin vizualizare pare „să dovedească" că ele sunt autentice, nu numai în ochii necreștinilor, ci și în cei ai liderilor creștini, într-un articol din revista *Christan Life* (Viața creștină), Robert L. Wise, pastor binecunoscut și lider al Mișcării de trezire în biserica prezbiteriană, a prezentat o „nouă metodă de terapie prin rugăciune", care, zice el, „# fost pusă la punct spre mijlocul anilor 60 de către decana reînnoirii teologice episcopaliene, Agnes Sanford". (1) Wise a povestit ceea ce s-a petrecut când L-a vizualizat pentru prima dată pe Isus în cursul unei sesiuni de „vindecare a memoriei", sub călăuzirea unei conducătoare creștine care învățase această tehnică de la A. Sanford:

„Mai întâi, m-am vizualizat la vârsta de opt ani. Am fost uimit să mă văd... ducând pe spate o povară grea, (care) simboliza după cit se pare nevoile și grijile mele trecute. Acum, mi-a zis instructoarea mea, „vedeți dacă puteți să vă imaginați că Isus este pe cale să vi Se arate. Vedeți-L îndreptându-Se spre dvs..

-204-

Spre marea mea surpriză, eu care sunt pastor reformat ordinar și doctor în psihologie, am văzut lucrul acesta realizându-se. O imagine a lui Isus s-a deplasat încet spre mine dinspre acel întunecat teren de joc. El a început să-și întindă mâinile spre mine, într-un mod plin de dragoste și de acceptare...

Nu mai eram eu cel care cream această scenă. Imaginea lui Isus s-a aplecat asupra mea și mi-a luat povara de pe spate. Și El a făcut-o cu o asemenea forță, încât am fost ridicat pur și simplu de pe banca pe care ședeam". (2)

Un spirit-ghid numit Isus?

Acela este oare Isus cel real? Rita Bennett spune: „Când ne rugăm și încurajăm pe cineva să-L vizualizeze pe Isus, nu este importantă calitatea imaginii. (3) Dacă vrei, reprezintă-ți-L pe Isus așa cum o face pictorul tău favorit". (4) Cu toate acestea, Rita Bennett pare să fie convinsă că în asemenea experiențe este implicat ceva mai mult decât imaginația. Vorbind despre acest Isus fantezist creat inițial de imaginație, dar care după aceea devine viu, ca într-un film care s-ar derula pe ecranul gândirii, ea zice: „Este neapărat necesar să-I urmărim călăuzirea". (5) Dacă este vorba despre Isus cel real, atunci ea dă un sfat sănătos. Totuși, Biblia nu dă nici un exemplu sau învățătură care să indice că Isus ar fi apărut sau va apare vreodată cuiva din cauză că el sau ea L-a vizualizat. El nu este un fel de geniu magic pe care îl putem invoca prin puterea gândirii noastre.

Ce este deci această imagine care devine atât de reală? Ce se petrece în mintea persoanei care vizualizează? În unele experiențe de vindecare interioară, ca cele descrise de Robert Wise, s-ar părea că s-a stabilit într-adevăr un contact cu vreo ființă spirituală. Mai mult, când acest

-205-

film imaginar începe să se proiecteze singur pe ecranul gândirii, ceea ce zice sau face

acest „Isus” pare să dea răspunsuri valabile la întrebări puse, și să rezolve probleme complexe. Este posibil ca aceleași ființe demonice care se dau drept „spirite-ghizi” la ocultişti să apară creștinilor sub forma de Isus”? Ar fi demonii capabili să folosească o asemenea tactică?

Ar trebui să fie limpede că 1) această procedură nu este biblică; 2) ea a fost folosită de mii de ani în numeroase forme de vrăjitorie; 3) intervine altceva decât imaginația; și 4) cei care practică această tehnică se expun riscului real de a se deschide influențelor demonice. „Spiritele-ghizi”, care sunt o parte integrantă din ocultism de mii de ani, sunt contactate exact prin aceleași tehnici de vizualizare, și sunt la fel de reale ca acest Isus” vizualizat de un creștin. Călăuzirea lor nu este mai puțin precisă și constrângătoare. Deși Dumnezeu este îndurător, creștinii care ar persista să practice niște tehnici destinate să-L facă pe Isus să Se arate se află pe un teren periculos. Iată ce scrie pastorul și autorul C.S. Lovett:

„Aprinde ecranul imaginației tale... O să facem un EXERCİȚIU ca să te ajutăm să-L vizualizezi pe Domnul. Vreau să fiu sigur că ai despre El o imagine mentală limpede...

Dar, vezi tu, pe Domnul nu-L interesează CÎTUȘI DE PUȚIN modul în care îl vizualizăm... Cineva care a acceptat să Se umilească pe o cruce pentru noi n-o să Se supere de felul în care ni-L imaginăm noi în mintea noastră...

Mulțumesc că m-ai făcut să înțeleg această folosire glorioasă a imaginației mele... Modul meu de a Te vizualiza o să devină tot mai limpede, pe măsură ce vom petrece tot mai mult timp împreună”, (subliniat în original) (6)

Psihospiritualitatea câștigă teren

Astfel, Lovett este de acord cu Calvin Miller în a zice că fiecare este liber să-L vizualizeze pe Isus cu ajutorul imaginii mentale pe care o găsește ca fiind cea mai atrăgătoare. Richard Foster spune: „Trebuie să fim pur și simplu convinși de importanța faptului de a gândi în imagini și de a face experiența acestui lucru”. (7) Să ne amintim că nu vorbim aici despre numeroasele folosiri legitime ale imaginației, ca de exemplu de imaginile vizuale folosite de artiști, de arhitecți sau de oamenii obișnuiți, care „văd” ceea ce le este descris, sau care re trăiesc, ori își amintesc ce-au trăit. Noi nu trebuie să evităm decât tehnicile special destinate manipulării realității sau chemării apariției și ajutorului Divinității. În această lume interioară creată de gândire, omul modern este confruntat cu aceleași viziuni imaginare care au înșelat pe ocultişti și pe mistici timp de mii de ani, pentru că el a adoptat aceleași tehnici oculte. Morton Kelsey ne reamintește felul cum descrie Jung ceea ce a numit el „a pătrunde în inconștient”:

„Un val neîncetat de fantezii fusese acum dezlănțuit, și eu am făcut tot ce-am putut ca să nu-mi pierd capul, ci ca să găsesc un mijloc oarecare de a înțelege aceste lucruri ciudate”. (8)

(Kelsey adaugă apoi propriul lui comentariu):

„Misticii din toate religiile s-au angajat în aceeași călătorie (interioară) și au descris același tip de întâlniri. Șamanii (vrăjitorii) din numeroase religii primitive au experimentat prin amputare și moarte o reînnoire. Ei au înțeles ,aceste lucruri ciudate”¹”.

(9)

Astfel, în numele ultimelor dezvoltări ale psihologiei, suntem readuși la păgânism și la șamanismul primitiv, care pătrund apoi în biserică, deoarece psihologia este privită ca o

știință neutră. Este tragic să constăți că lu-

-206-

-207-

crul acesta s-a făcut deseori prin lideri creștini sinceri, care cred astfel că aduc o trezire în biserică. Acești oameni nu sunt conștienți de faptul că în realitate ei sunt pe cale să adopte un șamanism travestit în psihologie, în dorința lor de a reface puterea lui Dumnezeu în materie de vindecare fizică și emoțională. Ei sunt pe cale să creeze o puternică schimbare a modului de a gândi curent („paradigmele” Mișcării New Age), care transformă modul în care mii de pastori sau de viitori pastori văd creștinismul și Biblia. În ultima lui carte, *Signs and Wonders Lecture Notes* (Note din conferințe despre semne și minuni), John Wimber scrie:

„În clipa în care pregăteam acest manual, dr. C. Peter Wagner și cu mine predam de trei ani cursul MC510. Acesta a constituit una din aventurile cele mai înviorătoare și mai stimulatoare din viața noastră.

Până în prezent, în ianuarie 1985, mai mult de 700 de studenți au urmat cursul nostru la Seminarul Fuller în Școala pentru Misiunile Mondiale. Rezultatele au fost uimitoare. Peste 90 la sută din studenți au recunoscut că-și schimbaseră modul de a gândi („paradigma” lor), și că își făceau acum lucrarea într-un alt fel de a vedea lumea”. (10)

Seminariile lui John Wimber sunt urmate de mii de pastori și de lideri creștini. John Wimber este foarte sincer în dorința lui de a aduce o învățătură biblică, și cei care iau parte la cursul și seminariile lui cred în general că au devenit mai biblici. Dar, pentru el ca și pentru alții, sursele extrabiblice și lucrările pe care le recomandă sunt cele care crează problema majoră. Sub influența unor autori ca Sanford, Kelsey și alții, tot mai mulți lideri creștini interpretează Scripturile prin ochelarii unui misticism combinat cu psihologie jungiană.

-208-

Închipuiți-vă numai!

Este evident că o schimbare a modului de gândire (schimbare de „paradigmă”), la care se referă Wimber, este pe cale să se producă în mintea a numeroși conducători de biserici cu vederi foarte diferite. Preoții catolici Dennis și Matthew Linn au declarat: „Tot ceea ce re trăiesc viu în imaginația mea produce un asemenea efect asupra mea, de parcă aș experimenta-o cu adevărat”. (11) Pastorul luteran William Vaswig scrie:

„Poate că lucrul cel mai important pe care m-a învățat Agnes Sanford cu privire la rugăciune este că ea se află în strînsă legătură cu imaginația... Am avut totdeauna o atitudine cam negativă față de imaginație. Am auzit deseori vorbindu-se de rău despre imaginație: „O, mai lasă-mă în pace cu imaginația ta...” Geneza 6:5 zice că imaginația omului era peste măsură de stricăta...

Eu cred că imaginația este una din cheile cele mai importante pentru a ne conduce la o rugăciune eficientă... Dumnezeu mă atinge prin imaginația mea... Imaginația este una din cheile unei relații de rugăciune cu Dumnezeu”. (12)

Deoarece *imaginația* este cheia, atunci *imagea* exactă a ceea ce se vizualizează nu este importantă. Se poate greu împăca o asemenea idee cu *inspirația* primită de la Dumnezeu; există totuși la numeroși scriitori creștini o tendință crescîndă de a privi aceste două lucruri ca fiind echivalente. Napoleon Hill, după cum am văzut deja, vizualiza anumite

personaje importante din istorie, ca Dar-win și Voltaire, care îl puneau în contact cu o sursă infinită de înțelepciune. El insista totuși zicînd că aceasta nu era decît *imaginație*. Medicul O. Cari Simonton încurajează pe bolnavii de cancer să vizualizeze niște „ghizi interioari”, și unii pacienți au parte de niște vindecări aparent miraculoase prin această metodă. Consultat de alți

-209-

medici, care îi trimit cazurile lor disperate, dr. Irving Oyle învață pe pacienții săi să vizualizeze „animale de putere”, cum este coiotul, așa de popular la șamanii indienilor din America, și el obține rezultate incredibile.

Examinînd aceste exemple, și ar putea fi citate și altele, se poate afirma fără tăgadă că practica de a vizualiza pe „Isus”, așa de răspîndită astăzi, este incontestabil asemănătoare practicilor oculte.

Prin aceasta nu vrem să negăm faptul că Dumnezeu, în îndurarea Sa, poate apăra de o implicare în ocultism pe unii creștini care, din neștiință, au recurs la tehnici ale șamanismului. Cu toate acestea, nu putem deloc să așteptăm ca Dumnezeu să onoreze aceste metode oculte ară-tîndu-Se pe Sine la cei care le folosesc. Este un lucru, pentru Domnul, să protejeze pe creștinii care se joacă în toată nevinovăția cu o tablă de ghicire Ouija, dar este un cu totul alt lucru să presupunem că Dumnezeu le-ar vorbi prin intermediul acestui mijloc, sau al oricărui alt mijloc de ghicire, chiar o singură dată, ca să nu mai vorbim de ceva făcut în mod obișnuit. Mulți creștini au încercat să folosească o tablă de ghicire fără să cunoască puterea care o însușește, și au fost dezamăgiți să vadă că ea nu funcționa pentru ei. Mai tîrziu, au fost fericiți de faptul că ea n-a funcționat, și au mulțumit Domnului că i-a ocrotit. Același lucru s-a verificat la creștinii care au încercat să-L vizualizeze pe Isus fără să se petreacă nimic. Pentru cei care stabilesc un contact cu „Isus” în acest fel, nu putem decît să-i avertizăm că nu există nici o bază biblică pentru această idee că Isus cel *real* ar putea să li Se arate în acest fel. De fapt, este chiar contrariul. Numeroase pasaje din Biblie, ca de exemplu Deuteronom 18, arată limpede că toate practicile oculte sunt absolut interzise poporului lui Dumnezeu.

Asta nu înseamnă că toți cei care se angajează în ocultism ajung îndată în puterea Satanei. Unii pot să aibă

-210-

o experiență psihologică foarte emoțională și catartică, care îi convinge că toate acestea sunt adevărate și vin de la Dumnezeu. Deși această experiență nu este în mod *direct* demonică, este un fapt cert că-i atrage în această direcție. Unii practicieni ai vindecării interioare se silesc să explice în termeni psihologici chiar arătările lui „Isus” care par reale, și atribuie totul puterii imaginației. Aceasta înlătură practic orice teamă de contact cu demonii sau de o amăgire a Satanei. Bineînțeles, lucrul acesta nu este biblic. Dacă o experiență *imaginată* produce același efect asupra noastră ca și o experiență reală (așa cum afirmă fără încetare liderii creștini care introduc în biserică teoriile și practicile PMA - Atitudine Mintală Pozitivă -, ale reușitei și motivației), atunci nu mai e nevoie să ne facem griji dacă este vorba de Isus cel real sau nu, deoarece un Isus imaginar este la fel de bun ca să ne rezolve problema. Iată-ne reveniți la hinduism și la Știința Creștină (care învață că *totul* este o iluzie creată de mintea noastră), și astfel ușa este larg deschisă pentru

tot felul de amăgiri.

Isus, Măria și alți „ghizi interiori”

Vindecări miraculoase, experiențe extatice de dragoste universală și de transformare personală s-au produs nu numai prin vizualizarea lui Isus", ci și prin vizualizarea duhurilor morților, a marilor sfinți, a măștrilor cerești, și a șefilor religioși din trecut, ca de exemplu diferiți gu-ru hinduși sau Buda. Care este deosebirea? Jung ar zice că nu există nici una; și aceasta pare să fie învățătura nu numai a lui Kelsey, dar și a unui număr de alți lideri creștini.

Morton T. Kelsey scrie: „Datorită accentului pus de Jung asupra imaginației active, și a înțelegerii lui a faptului că morții continuă să trăiască în realitate, am putut

-211-

să Văd acest gen de întâlnire cu mama mea (decedată)... și aceasta mi se părea ceva real". (13)

Dacă nu contează pe cine vizualizăm, pe Isus sau pe Buda, atunci nici faptul de *a crede* în Isus sau în Buda nu are importanță; nu este decât o călătorie imaginară; imaginația este la fel de reală ca și o experiență adevărată. Este singura premiză pe care se poate spune că se bazează vindecarea interioară, deși unii din practicienii ei ar putea să nege lucrul acesta. *Imaginația* este Creatorul unui întreg nou trecut, prezent și viitor; și ea este oare-jcun confundată cu *revelația* lui Dumnezeu.

Unii membri ai societății Vineyard Christian Fellow-ships, lucrare condusă de John Wimber, s-au angajat profund în folosirea imaginației, a vizualizării și a vindecării interioare. Christian Research Institute (Institutul Creștin de Cercetare) a scris că Vineyard Fellowships consideră adesea experiențele spirituale ca „autentice în sine” și că membrii acestei lucrări par să pornească de la principiul că „tot ce ia ființă în sînul lor vine de la Dumnezeu".

Faptul că John Wimber recomandă niște autori ca Kelsey, Sanford, MacNutt, soții Sandford și frații Linn se potrivește cu o folosire tot mai accentuată a unor tehnici psihospirituale și pseudo-creștine, considerate ca îmbunătățiri ale creștinismului biblic, și judecate necesare pentru obținerea unei eliberări și victorii depline. Francis MacNutt spune: „Dacă cineva a fost lipsit într-un fel oarecare de dragostea unei mame, îi cer lui Isus (dacă este vorba de un catolic) s-o trimită pe mama Sa Măria... ca să facă toate aceste... lucruri pe care le fac mamele, pentru ca să dea copiilor lor dragostea și siguranța". (14) Frații Linn, amîndoi iezuiți, figurează printre cei mai importanți lideri ai Mișcării vindecării interioare. Citînd un caz particular, frații Linn și Sheila Fabricant au scris următoarele:

-212-

L

„Judy a întâlnit-o pe Măria la poala crucii, uitîndu-se (în imaginația ei) la Isus pe cale să moară... Ea a început să simtă sentimentele pe care le-a simțit Măria... Judy a lăsat-o

pe Măria să plîngă pe umărul ei...

Atunci Dennis (Linn) a încurajat-o pe Judy (în viziunea ei imaginară) să povestească Măriei tot ce avea pe inimă cu privire la moartea propriei ei mame, care era ceva dureros pentru ea. Judy și-a amintit cît de înfricoșată se simțise în camera de spital unde se afla mama ei. Dar acum, Judy vedea în viziune aceeași cameră de spital, și Măria era acolo și o încuraja...

După ce a rămas o clipă în această cameră și s-a umplut de dragostea Măriei, Judy a rugat-o pe Măria să fie cu ea în clipa morții mamei ei. Judy a văzut-o pe Măria făcîndu-L să intre și pe Isus în cameră.

(Ei citează apoi un alt caz, cel al lui Linda, care-și ura identitatea sexuală, și care, în timp ce făcea o călătorie interioară ghidată", vizualizase un „J.sus" care o îndemnase să-L „4ea afară cu înjurături").

Astfel, în fiecare săptămînă, am cerut lui Isus să o însoțească la El acasă, ca să fie iubită de părinții Lui, Măria și Iosif... în rugăciunea noastră, ceream ca Măria și Iosif să devină părinții adoptivi ai lui Linda. Noi ceream de asemenea ca minunata dragoste pe care o aveau unul pentru altul... s-o învăluie pe Linda așa cum îl învăluise pe Isus, să pătrundă în gîndirea ei și în memoria ei subconștientă, din clipa conceperii ei, și să-i transforme identitatea sexuală în lumină, în loc de întunericul în care fusese crescută". (15)

Este de mirare cum niște creștini evanghelici, care ar respinge ideea că Măria și Iosif pot fi implicați în vindecarea cuiva în ziua de azi, recunosc aceste practici ale unor vindecători interiori, pe care îi recomandă. Deoarece vizualizarea Măriei pare să fie la fel de eficace ca cea a lui Isus, cum fac diferența între cei doi creștinii evanghe-

-213-

lici care practică vindecarea interioară? Cum explică ei puterea vindecării aparent miraculoase a unei Marii pe care o vizualizează? Se pare că s-au luat multe libertăți cu ceea ce era pînă acum considerat ca o regulă biblică, pentru ca să se adopte Mișcarea vindecării interioare. Re-comandîndu-i pe pater-ii Dennis și Matthew Linn, John Wimber scrie:

„Aceștia sunt pateri iezuiți care au scris patru cărți despre vindecarea fizică, psihologică și spirituală.

Ei au o pregătire superioară în psihologie, și asociază cele mai bune cunoștințe în acest domeniu cu o înțelegere teologică care coincide cu experiența carismatică". (16)

Este absolut necesar să lăsăm Biblia să judece fiecare din experiențele noastre. Dacă o practică nu se bazează pe vreo învățătură clară din Biblie, ea n-ar trebui acceptată de biserică astăzi, oricare ar fi frumusețea și caracterul aparent miraculos al experiențelor produse de această practică. Din nenorocire, este alarmant să vedem în ce măsură Sfînta Scriptură nu mai este considerată ca singurul ghid complet și suficient, dat de Duhul Sfînt pentru învățătură, pentru mustrare, pentru corectare, pentru disciplinare în dreptate, ca omul lui Dumnezeu să fie desăvîrșit, cu totul înzestrat pentru orice lucrare bună (2.Timotei 3:16,17).

Două atitudini principale au deschis ușa erorii în biserică: 1) Experiența este considerată în sine ca un criteriu de autentificare, astfel că necesitatea unei autentificări biblice este privită ca fiind secundară în cazul cel mai bun; și/sau 2) se acceptă teorii psihologice

pentru a autentifica experiențe și practici care nu pot fi justificate de Biblie. Aceste două atitudini se răspîndesc din ce în ce mai mult în biserică.

-214-

O iluzie fundamentală

Potrivit Fundației Ojai, o organizație fondată în California de sus care asigură răspîndirea misticismului oriental, șamanismul permite, prin vizualizare, efectuarea unor călătorii în trecut, sub călăuzirea unui „spirit-ghid”, cu ajutorul unor exerciții și ritualuri bine definite, ca să „trezească capacitățile care dorm în om și conexiunile uitate... incluzînd eliminarea durerilor și bolilor spirituale”. (17) Dacă înlocuim „spirit-ghid” cu „Isus” și „exerciții și ritualuri bine definite” cu „vindecare interioară”, și vom vedea limpede strînsa legătură între șamanism și tehnicile creștine de vindecare interioară, precum și „salvarea profană” oferită de psihologie. Fie ele creștine sau necreștine, aceste metode terapeutice au în comun aceeași iluzie, potrivit căreia salvarea sau vindecarea sunt obținute prin dezrădăcinarea din memorie a „traumatismelor” din prima copilărie și chiar din perioada de gestație. Aceste traumatisme ar fi chipurile profund îngropate în subconștientul nostru, de unde ne-ar dicta comportarea actuală fără ca noi să bănuim lucrul acesta. Astfel, greșeala este prea adesea atribuită trecutului și altora mai degrabă decît nouă înșine.

Poate să existe într-adevăr în trecutul nostru ceva care trebuie pus în ordine, care produce amărăciune față de cei care ne-au făcut un rău și pe care nu i-am iertat niciodată. Putem de asemenea simți un sentiment de vinovăție pentru lucrurile pe care le-am făcut altora, pentru care n-am cerut iertare și pe care nu le-am rezolvat. Nici un creștin n-ar trebui să continue să păstreze măcar o clipă asemenea lucruri pe conștiința lui, și n-are voie să le păstreze. Tot ceea ce avem nevoie pentru a pune în ordine asemenea probleme se află în faptul că Cristos a murit pentru păcatele noastre, și că El a înviat dintre cei morți pentru ca să-Și trăiască viața Sa în noi. Nici un păcătos

-215-

—
răzvrătit care a primit într-adevăr dragostea și iertarea lui Dumnezeu nu poate să lipsească pe cei care l-au jignit de aceeași dragoste și de aceeași iertare. Este într-adevăr așa de simplu. Este „roadă Duhului” produsă de Cristos trăind în noi. Dacă acceptăm să privim acest adevăr în față, El ne va da atunci forța de a-l pune în practică. „Vindecarea interioară” este bazată pe un refuz de a accepta acest adevăr ca suficient pentru noi. Trebuie „făcut în plus”, și acest „ceva” este împrumutat de la o întreagă varietate de psihoterapii, majoritatea dintre ele fiind inspirate de șamanism.

Un mare număr din aceste terapii fac apel la o reconstituire în imaginație a unor traumatisme trecute, cu ajutorul unor metode mergînd de la tehnici respiratorii la visul ghidat și la psihodramă. „Apelările controlate” acoperă o întreagă paletă, de la metoda Strigătului Primar (pusă la punct de Arthur Janov) și echivalentul lui creștin, Terapia de Integrare Primară (sistemată de Cecil Osborne), pînă la diferiți înlocuitori practicați în biserică de către specialiști itineranți, în domeniul vindecării memoriei sau cel al vindecării interioare. Metoda Strigătului Primar este atît de groaznică, încît majoritatea practicienilor vindecării interioare ar denunța-o. Cu toate acestea, același lucru e adevărat

despre teoriile deterministe fundamentale care inspiră aceste psihoterapii, ca și despre majoritatea metodelor de vindecare a memoriei, creștine sau nu. În plus, chiar unii psihologi creștini folosesc metoda Strigătului Primar. Descrierea următoare, făcută de Martin și Deidre Bobgan în *The Psychological Way/The Spiritual Way* (Calea psihologică/Calea spirituală), arată cum metoda Strigătului Primar se înscrie în cadrul general al psihologiei deterministe, și de asemenea cum se înrudește cu omologul ei „creștin”:

„Cuvintele sacre ale Terapiei Primare sunt Suferința Primară (pe care) o acumulează copilul... ca urmare a

- 216 -

unor nevoi nesatisfăcute, ca de exemplu de a nu fi hrănit când îi este foame, de a nu fi schimbat când este ud... de a resimți conflicte între nevoile lui și așteptările părinților... Toate acestea formează ceea ce Janov numește 'Fondul Primar de Suferință'.

Când acest Fond devine suficient de adânc, un singur incident suplimentar este de-ajuns să antreneze pe copil într-o nevroză. Acest incident unic și semnificativ este numit 'Evenimentul Primar Major'... El se produce între cinci și șapte ani, și rămâne îngropat în inconștient...

După teoria lui Janov, pentru a fi vindecată, nevroza trebuie să se reîntoarcă la acest Eveniment Primar Major... să re trăiască emoțiile și suferința care-l însoțeau, ca să primească o vindecare.

În sesiunile grupului domnesc... un adevărat haos și o harababură totală... Unii adulți sug din biberoane, alții strâng în brațe jucării de pluș, alții sunt în cărucioare special adaptate dimensiunilor lor... Există și un simulator de naștere pentru cei care vor să experimenteze Evenimentele Primare pînă în epoca în care se găseau în pîntecele mamei sau în perioada alăptării... Alții s-au întins pe jos, jucîndu-se, ciondănindu-se, lovind în jurul lor cu mâinile și cu picioarele, gîlgîind, sufocîndu-se și scîncind... 'Tăticule, fii draguț!', 'Mămico, ajută-mă!', 'Te urăsc! Te urăsc!...'

Această psihoterapie cu adevărat scîrboasă nu este de-cît una din foarte numeroasele terapii similare care atrag un mare număr de adulți ce caută o ușurare pentru sufletul lor tulburat". (18)

Stanislav Grof este un alt pionier într-o formă asemănătoare de regresii prin imaginație, care seamănă foarte mult cu vindecarea interioară practică de creștini. Grof „a început ca un freudian strict, apoi s-a întors spre metodele jungiene și transpersonale, ca să-și justifice descoperirile...". (19) Efectuînd ^cercetări în Ce-

-217-

hoslovacia în cursul anilor 60", și „folosind terapii psi-holitice (bazate pe folosirea LSD-ului)", Grof a descoperit că schizofrenii, „sub efectul drogurilor halucinogene, re trăiau spontan și cu forță experiențe imaginare legate de nașterea lor". (20) Grof a putut astfel să verifice, prin folosirea LSD-ului, teoriile pe care Freud și Jung le descoperiseră cu ajutorul hipnozei, altă practică șamanică. Asemenea teorii sunt cele care constituie baza ^științifică" a psihoterapiei și a vindecării interioare creștine.

Zeificarea procesului nașterii

Halucinațiile provocate de LSD au devenit baza unei noi terapii numite „re-nașterea". Ea

a devenit una din metodele psihologice „pop” care se răspîndesc cel mai rapid. Toată lumea practică acum ritualul „vindecării memoriei”, de la practicienii individuali pînă la pastorii bisericii unitariene sau ai Științei Religioase. Adesea, această re-naștere se petrece în apă, și pare să fie, pentru sectele științei minții, reacția la botezul creștin.

Re-nașterea este o versiune occidentalizată a mitologiei antice strîns asociate cu cultul fertilității. Ea atribuie o semnificație mistică și niște puteri aproape divine procesului nașterii. Deși Grof și alți psihologi, justificîndu-și salvarea lor profană, sugerează că faptul de „a retrăi nașterea prin imaginație (este) miezul unei experiențe mistice”, (21) ei afirmă că declanșarea și interpretarea acestei experiențe iese din domeniul *științei*. În afară de aceasta, ei persistă în folosirea acestei metode, în ciuda cercetărilor științifice care dovedesc, cum am arătat deja, că creierul unui bebeluș, înainte, în timpul, și imediat după naștere, nu este suficient de dezvoltat ca să înregistreze amintiri. Iar acum re-nașterea a intrat în biserică. Rita Bennett numește propria ei formulă particulară de vindecare a memoriei „Retrăirea Scenei Cu Isus”. Metoda ei

-218-

pretinde că face să retrăiască trecutul, vizualizîndu-L pe Isus prezent în sînul matern, la naștere, sau în cursul traumatismelor primei copilării. Ea a stabilit o listă de „rugăciuni pentru vindecarea problemelor întîlnite în cursul importanților primi doi ani ai existenței, probleme între care include faptul de a fi pe nedrept lăsat fără hrană sau ud, sau în suferință, sau în nevoia de a face o rîgîială, etc...”. (22)

Aceste ritualuri ale re-nașterii, tot mai populare la creștini, par în esență să provoace aceleași „amintiri” ca cele produse de Stanislav Grof cu ajutorul LSD-ului sau ale exercițiilor respiratorii care modifică starea de conștientă. Rita Bennett oferă „meditații” amănunțite pentru a-și însoți ritualul de vindecare cu aceste „amintiri” îndoielnice: „Dragă Doamne, Te rog să ștergi orice sentiment greșit de vinovăție pe care îl simte această persoană pentru că i-a produs mamei sale dureri în timpul nașterii... Vizualizați-vă părinții și mulțumiți-le pentru ceea ce au făcut în conceperea dvs. și în nașterea dvs., vizualizați scena cu Isus”, etc.... (23) Este eficient? Ca să dovedească că da, Rita Bennett citează mărturii, ca de exemplu următoarea mărturie, adusă de un consilier de rugăciune de la catedrala Sfîntul Filip din Atlanta”:

„în lucrarea noastră de consiliere pentru vindecarea interioară, vreau să spun că nimic nu ne-a ajutat așa de mult ca faptul că am învățat să ne rugăm pentru tot ceea ce s-a petrecut din clipa concepției, trecînd prin perioada foetală și procesul nașterii.

Suntem recunoscători pentru aceste revelații... Ce bi-necuvîntare să poți pur și simplu participa la această lucrare!” (subliniat în original) (24)

Mulți conducători ai Mișcării de vindecare interioară învață, și aproape toți par să implice că trecutul este în realitate *re-creat*, prin vizualizarea lui Isus ajungîndu-se la sursa amintirilor” pentru a schimba istoria. MacNutt

-219-

explică faptul că Isus, ca Domn al timpului, este capabil să facă ceea ce noi nu putem face... (Noi) cerem lui Isus să ne însoțească în trecut... Copilul interior din trecut este cel care primește vindecarea...”. (25) Ruth Carter Stapleton, care a învățat de la Agnes Sanford vindecarea interioară, ca majoritatea celorlalți lideri ai acestei Mișcări, vorbește

despre o tânără femeie care s-a implicat în droguri și delincvență din cauza dezgustului de sine" produs de starea ei de „fopil nelegitim”. Soluția oferită de Ruth Stapleton a fost s-o conducă pe tânăra femeie într-o „meditație ghidată”, în cursul căreia Cristos trebuia să fie vizualizat ca „prezent” în actul adulterului care dusesse la conceperea ei, ca să-l transforme într-un „act al lui Dumnezeu, sfânt și pur... poruncit de Tatăl ceresc”. (26) Faptul de a ști că ești conceput în mod nelegitim poate fi foarte neplăcut, dar ceea ce contează cu adevărat este relația noastră prezentă cu Dumnezeu, prin Domnul Isus Cristos. În ciuda acestui lucru, în loc de a conduce tânăra femeie la Cristos Cel înviat, pentru ca El să devină Mîn-tuitorul și Domnul ei, Stapleton a condus-o la inventarea unui Isus imaginar, care a călătorit în trecut pentru a schimba adulterul într-un act al lui Dumnezeu sfânt și pur! Francis MacNutt a scris:

„Conceptul de bază al vindecării interioare este următorul: noi putem pur și simplu să-I cerem lui Isus Cristos să dea înapoi timpul, pînă în clipa în care am fost răniți, și să ne elibereze de efectele prezente ale acestei răni...”. (27)

Ar trebui să fie limpede acum că ceea ce este învățat este o formă creștinizată de alchimie mintală, care se află în miezul șamanismului. Este vrăjitorie elementară, o încercare de manipulare a realității, fie ea trecute, prezente sau viitoare. În cazul cel mai bun, această practică nescripturală este o negare a atotputerii lui Dumnezeu, lăsînd să se înțeleagă faptul că El are nevoie de „vizua-

lizarea noastră creatoare” pentru a-Și aplica efectiv iertarea și vindecarea Sa. În cazul cel mai rău, lucrul acesta ne pune în poziția de dumnezei care pot, prin niște ritualuri precise, să se slujească de El și de puterea Sa ca de niște unelte. Adresîndu-se adunării din Templul Universal al lui Cristos, la Chicago, o mare biserică unitariană, Ruth Stapleton a prezentat astfel baza metodei ei de vindecare interioară, explicînd de ce putem noi să recreem trecutul: *„Dumnezeu este totul; și tu ești Dumnezeu. În tine trăiește El, în tine are El mișcarea și ființa”*. (28)

Mitul freudian al determinismului psihic

Adevărata temelie a vindecării interioare este o acceptare greșită, dezinformată a teoriei freudiene, acum discreditată, despre determinismul psihic”. Cărțile de psihologie o definesc drept credința că comportamentul uman... depinde de cauze intrapsihice”, (29) și că el este efectiv controlat de impulsuri, din care multe sunt îngropate în inconștient, sub nivelul de conștientă”. (30) Aceste două concepte proprii lui Freud și lui Jung, cel a *determinismului psihic* și cel al *inconștientului*, constituie baza vindecării interioare, fie ea în lumea profană sau în biserică. Cu toate acestea, este vădit că dacă teoria freudiană a determinării prezentului și viitorului prin trecut este adevărată, atunci omul nu are liberul arbitru, și el este condus de forțe inconștiente. Urmează apoi că el nu poate fi socotit personal responsabil de faptele lui. Metodele de vindecare interioară sunt uneori ocazia de a da vina pe alții (părinți, prieteni, sau chiar Dumnezeu), și pe urmă să-i ierte. Oamenii se slujesc de teoria freudiană a inconștientului ca de o justificare. Martin Bobgan, psiholog și autor, a zis:

„Astăzi, principalele critici aduse psihologiei freudiene - și ele sunt în prezent mai numeroase decît au fost

-220-

-221-

vreodată - sunt îndreptate împotriva oricărei idei de inconștient.

Astfel, din punct de vedere biblic, ca și din punct de vedere științific, nimic nu justifică folosirea inconștientului, cum se face în psihologia freudiană, și cum au adoptat-o practicienii vindecării interioare". (31)

Ca să-și sprijine teoriile, Freud pretindea că „inconștientul este principala forță de motivație, la originea oricărui comportament uman". (32) Acceptat ca științific, acest concept freudian a jucat un rol important în convertirea occidentului la o filozofie orientală centrată asupra „jeului". Morton T. Kelsey scrie: „Nu se va sublinia niciodată înde-ajuns importanța acestei teorii pentru toată gândirea ulterioară despre natura personalității...". (33) Iată un extras tipic dintr-un manual de curs universitar:

„Fie că ești de acord cu teoria lui Freud, fie că nu, este limpede că conceptele freudiene au schimbat complet concepția noastră despre natura umană. De fapt, este fără îndoială drept să spunem că nici o altă ființă umană n-a revoluționat atât de mult ca Freud înțelegerea noastră despre noi înșine". (34)

O altă invenție a lui Freud care a influențat profund societatea, și care acum amăgește creștinătatea, a fost ideea potrivit căreia, „pentru toate scopurile practice, personalitatea adultului este deja formată către sfârșitul anului al cincilea de viață", (35) după ce a trecut „prin anumite stadii psihosexuale de dezvoltare" care determină personalitatea pe care el sau ea o va poseda ca adult". (36) Este important să știm că Freud și Jung și-au elaborat amândoi teoriile fundamentale plecând de la „amintiri" de experiențe trecute, trezite la pacienții lor sub influența hipnozei, această străveche practică șama-nică. Am observat deja că aceste amintiri sunt în cazul cel mai bun îndoielnice, pe care nu te poți baza, și foarte probabil demonice. (Pentru un studiu complet al hip-

- 222 -

nozei, a se vedea lucrarea lui Martin și Deidre Bobgan, *Hypnosis and the Christian - Hipnoza și creștinul* -, Bethany, 1984) și paginile 111 la 128 din *Peace, Prosperity and the Corning Holocaust - Pace, Prosperitate și Holocaustul care vine* - de Dave Hunt). Kelsey confirmă faptul că din cauza regresiei sub hipnoză „a descoperit" Freud că pacienții lui „erau conduși de către idei, emoții și sentimente refulate și îngropate din copilărie...". (37) În cursul aceleiași vorbiri în cadrul unui seminar, citate mai sus, Martin Bobgan a reamintit ascultătorilor lui că:

«... recurgerea la trecut este un alt concept psihologic perfid care a fost amestecat cu niște doctrine creștine pentru a fi folosit asupra creștinilor fără ca ei s-o bănuie. Nu găsesc nici o bază biblică în aceasta". (38)

Chiar creștinii au acceptat această teorie, în ciuda faptului că Biblia învață că starea noastră și acțiunile noastre prezente sunt determinate de alegeri morale actuale mai curînd decît de traumatisme trecute. În afară de aceasta, Biblia nu dă nici un exemplu de vreun profet, preot sau apostol care să fi fost confruntat cu vreo problemă legată, chiar vag, de emoții sau amintiri refulate sau îngropate. Dacă vindecarea interioară ar fi într-adevăr acest mare adevăr anunțat cu atîta forță de cei care o practică, atunci Biblia ar avea cu siguranță să ne ofere învățături și exemple cu privire la lucrul acesta. Dimpotrivă, Pavel, care ar fi un candidat de elecție pentru vindecarea memoriei, din cauza pregătirii lui

legaliste și a crimelor lui comise împotriva Bisericii, înaintea convertirii sale, nu numai că era total eliberat de orice efect negativ, dar putea să și declare: „Uitînd ce este în urma mea și întinzîndu-mă spre ce este înaintea, alerg spre țintă, pentru premiul chemării de sus al lui Dumnezeu, în Cristos Isus" (Filipeni 3:13,14). În ciuda acestui fapt, John și Paula Sandford, autori ai „pelei mai complete cărți scrise astăzi despre vindecarea interioară", (39) declară:

-223-

„Trebuie să ne amintim că este necesar să examinăm cu atenție întreaga istorie a persoanei... Lucrarea noastră nu se adresează numai adultului, ci și copilului care trăiește încă în inima lui..."

Resentimentele se ascund adesea sub nivelul sentimentelor și gândurilor, căci ele sunt formate fie în minte, în timpul gestației, fie în clipa nașterii". (40)

Noi nu negăm că un eveniment trecut poate avea o anumită influență asupra atitudinilor noastre prezente. Dar nu este nici biblic, nici rațional să deducem de aici că „Întreaga istorie" trebuie să fie luată în cercetare, ca și „resentimentele" care „se ascund sub nivelul sentimentelor și gândurilor". În viața unei persoane, nu atât evenimentele sunt de o importanță primordială, ci *modul în care reacționează ea la aceste evenimente*. Reacțiile noastre nu s-au scurs în beton și nici nu trebuie să rămână pentru totdeauna așa, ci ele se modifică pe măsură ce creștem în Domnul. Prin urmare, încercarea de a re trăi un eveniment traumatic trecut, ca și cum ar fi înfîpt și stocat undeva în inconștient, ar face mai mult rău decît bine. Și ce corvoadă nesfîrșită să dezgropi fiecare experiență trecută! Noi nu suntem înlănțuiți de trecutul nostru, așteptînd ca o terapie oarecare să ne elibereze. Noi suntem liberi în Cristos. El este viața noastră. Această viață n-are nevoie de „vindecare interioară", nici de vreo altă terapie nebiblică. Noi ne naștem din nou în ziua cînd El vine în inima noastră.

Începînd cu această zi, Duhul Sfînt lucrează în viața oricărui copil al lui Dumnezeu, transformîndu-i inima și gândurile. Ceea ce contează este dragostea noastră pentru El, credința noastră simplă în Cuvîntul Său, și supunerea noastră zi de zi la călăuzirea Duhului Său. Secretul bucuriei și al unei vieți care aduce roadă, pentru noi creștinii, este relația noastră dinamică cu Cristos, care trăiește *acum* în inima noastră. Cu toate acestea, soții Sand-

-224-

ford învață că noi trebuie să „ne amintim" și să ne pocăim de păcatele pe care le-am comis și de resentimentele pe care le-am format în sufletul nostru *în timpul gestației*, ca să putem primi binecuvîntările crucii:

„Cititorul trebuie acum să înțeleagă că duhul nostru poate să cunoască și să înțeleagă tot ceea ce se petrece în jurul nostru atunci cînd suntem în pîntecul mamei;., în duhul ei (referindu-se la un anumit caz), atunci cînd era în pîntecul mamei, ea își judecase tatăl și mama pentru acel act de desfrîinare, și ea își judecase tatăl pentru beția și adulterul lui, și pentru că el o părăsise, ca și pe mama ei.

Din cauza aceea, ea era condamnată 1) să respingă pe cineva (în acest caz pe soțul ei), așa cum fusese și ea respinsă; 2) să bea; 3) să comită adulter...

Deoarece ea își urîse cele două luni petrecute în acest pîntece rușinos, atunci cînd

propria ei fetiță s-a format în pîntecele ei, lucrul acesta a provocat în ea ură împotriva ei însăși, și ea a proiectat inconștient această ură asupra copilășului ei". (41)

Este sigur că mulți creștini suferă, în diferite grade, de una sau mai multe din următoarele probleme: frustrare, neliniște (anxietate), patimi, remuscări, vinovăție, resentiment, gelozie, nesiguranță, teamă, poftă, etc. Biserica are cea mai mare nevoie de cei care au mila, timpul și pregătirea necesară pentru a ajuta pe acești suferinzi. O carte excelentă referitoare la acest subiect este *How To Counsel From Scripture* (Cum să consiliezi bazat pe Scriptură) de Martin și Deidre Bobgan. Trebuie să ne ajutăm unii pe alții. Dar trebuie s-o facem bazîndu-ne pe Biblie, și nu pe teorii psihologice contestabile. Din păcate, în domeniul psihologiei, noi am adoptat credințe și practici care n-au bază nici științifică, nici biblică. Cum a zis psihologul Carol Tavris:

„Printr-o curioasă ironie, mulți oameni care nu se lasă

-225-

păcăliți nici o clipă de astrologie se supun timp de ani de zile unei terapii în care survin adesea aceleași erori de logică și de interpretare (ca astrologia)". (42)

„Rezolvarea" problemei care se crează

Vindecarea interioară nu este nimic altceva decît psihanaliza creștina care folosește puterea de sugestie pentru a „rezolva" niște probleme pe care adesea ea însăși le-a creat. Se poate spune același lucru despre alte forme de psihoterapie. Ca mii de alte persoane, dr. Carney Landis, de la Institutul de psihiatrie de la Universitatea Columbia, a găsit că-i merge mult mai rău după psihanaliză. Psihiatrul său a recunoscut sincer înaintea lui că „p psihanaliză ar putea crea o nevroză" la „p persoană cu adevărat normală", în final, Landis a ajuns la concluzia următoare:

„Eu cred că... închipuirile copilăriei, sentimentele de irealitate, transferurile de dragoste, sunt în realitate create de psihanaliză și nu revelate de ea". (43)

Așa s-a întîmplat cu numeroși creștini sinceri care au devenit victimele vindecării interioare. Mărturiile entuziaste ascund această problemă foarte reală. În bisericile unde se începe practicarea vindecării interioare, niște creștini care păreau foarte normali și fericiți în viața lor creștină au căzut în depresiune, după ce-au acceptat ideea distrugătoare că în realitate ei erau guvernați de răni și resentimente profund îngropate în ei, și de care nu erau nici măcar conștienți. Procesul de vindecare a memoriei care era intenționat să-i elibereze a creat în realitate niște false amintiri, care i-au cufundat în confuzie. Ei nu mai pot să se sprijine, cu o credință simplă, pe promisiunile Bibliei, ci sunt în prezent dependenți de practicieni și de practici care se silesc să intermedieze binecuvîntările lui Dumnezeu prin experiențe emoționale și „purificări" periodice, cu ajutorul creației ghidate de imagini mintale.

-226-

13

Idolatria de sine

„Cine se laudă, să se laude în Domnul... Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decît cea pusă, care este Isus Cristos" (1.Corinteni 1:31; 3:11).

Amăgirea creștinătății nu este deloc limitată la unele din elementele ei marginale. Miturile

f reudian și jungian ale determinismului psihic și ale inconștientului au fost atât de universal acceptate, încât aceste ipoteze contestabile exercită acum o influență hotărâtoare asupra gândirii creștine în întreaga biserică. Practicarea vizualizării șa-manice se generalizează, de la vindecarea interioară până la tehnicile de dezvoltare de sine. Acestea din urmă cuprind diferite forme de autohipnoză, de la Afirmațiile Pozitive și Mărturisirea Pozitivă, până la mesajele subliminale (care nu devin conștiente) de pe casete. Această amăgire atinge acum toate aspectele vieții creștine și infectează biserica, de la carismatici la anticarismatici, de la liberali la evanghelici, de la catolici la protestanți, de la clerici la laici. Principalul vehicul al amăgirii este psihologia, calul troian prin excelență, care unește majoritatea acestor elemente și care s-a strecurat prin toate obstacolele.

În 1973, Jay Adams, autor a numeroase lucrări despre consiliere spirituală, a dat o serie de conferințe într-un important seminar evanghelic. El a subliniat necesitatea de a se ține strict de Biblie și de a evita influențele psihologiei. Adams a zis studenților și profesorilor: „Cred că n-am nevoie să mai extind acest punct... Sunt sigur că

-227-

rațiunea primordială pentru care am fost invitat să țin aceste conferințe este convingerea noastră comună în privința acestui imperativ vital". (1)

Adams și-a expus convingerea într-un mod perfect limpede: „După mine, faptul de a promova, de a introduce și de a practica dogmele psihiatrice și psihanalitice în biserică este la fel de păgîn și eretic (deci periculos) ca și faptul de a răspîndi învățăturile unor secte dintre cele mai ciudate. Singura diferență capitală este că sectele sunt mai puțin periculoase, pentru că rățăcirile lor sunt mai ușor de identificat". (2) El a dat acestui grup de viitori pastori următorul avertisment:

„Este posibil ca membrii adunării voastre, prezbite-rii, diaconii și alți pastori (ca să nu mai vorbim de creștinii care sunt psihiatri sau psihologi) să cedeze presiunii mediului înconjurător și să încerce să vă împiedice să vă faceți lucrarea de consiliere într-un mod în întregime scriptural.

Ei vor putea insista pe faptul că voi nu vă puteți folosi Biblia ca manual de bază pentru consiliere, sau încerca să vă învinovățească și să vă facă să credeți că pregătirea obținută în seminar este insuficientă pentru misiunea voastră, sau să vă ispitească să cumpărați cele mai ademenitoare cărți de psihologie ca să completați Biblia, sau să vă ceară să părăsiți ceea ce ei numesc pe față sau implicit o metodă de consiliere arogantă, strimă și complet nepotrivită.

Ei vor putea chiar să vă avertizeze și să vă amenințe, caricaturizînd metoda biblică: „Gîndește-te la răul pe ca-re-l poți face dînd pur și simplu niște versete biblice așa cum ai da niște rețete sau niște pastile”. (3)

Acest seminar a rămas un bastion al adevărului biblic, unul din foarte puținele seminarii care nu au secție de psihologie. În ciuda acestui fapt, psihologia a reușit să pătrundă aici din ce în ce mai mult. La doisprezece ani du-

-228-

pă seria de conferințe a lui Adams, ceea ce se mai numește încă consiliere pastorală" este predată de doi psihiatri și un psiholog. Ei împărtășesc această idee greșită, dar foarte răspîndită, că psihologia este o știință. (4) De fapt, este o pseudo-știință ciuruită de

contradicții și confuzie. Manualul cursului predat în acest seminar prezintă antiteza a ceea ce Jay Adams credea că este orientarea acestei școli în 1973: „După unul din conceptele fundamentale ale acestei cărți, tot adevărul este adevărul lui Dumnezeu, oricare ar fi proveniența lui... Autorii speră că această lucrare va permite reducerea oricărui antagonism pe care l-ar fi putut nutri creștinii față de psihologie". (5)

Amăgirea psihologică

Această abordare potrivit căreia „tot adevărul este adevărul lui Dumnezeu" ridică următoarea problemă fundamentală: Psihologia pretinde că oferă răspunsuri pe care în realitate nu poate niciodată să le dea, chiar dacă ar fi o știință. Noi n-avem nici un motiv de ceartă cu chimia, cu medicina, sau cu fizica. Dar contestăm această pretenție a psihologiei de a studia și de a înțelege științific inima omului, care este o ființă spirituală făcută după chipul lui Dumnezeu. A încerca să explici „științific" comportarea omenească înseamnă a nega liberul arbitru și natura spirituală a omului. Dacă conștiința, personalitatea și reacțiile umane ar putea fi explicate prin știință sau psihologie, atunci faptul de a zice: „Te iubesc!" n-ar avea mai mult sens decât a zice: „Am o durere gastro-intestinală". Dragostea și bucuria, ca și un sentiment de dreptate, de frumusețe, sau sensul lucrurilor, n-ar fi decât produsul unor procese naturale guvernate de legi științifice explicabile și prin urmare fără sens.

Psihologia, în contrast cu consilierea biblică chiar prin definiție, nu poate nici explica, nici proceda corect cu

-229-

faptul că omul este o ființă creată de Dumnezeu, și încă și mai puțin cu faptul că el este un om mintuit, prin Cristos, care trăiește în el. Știința poate să se ocupe de probleme ca deficiențele alimentare, sau dereglări chimice în *creier*, dar ea nu are nimic de zis în ceea ce privește *gîndirea*, care nu este ceva fizic. În afară de aceasta, nu numai că psihologia pretinde că face „știința" să se ocupe de probleme pe care nu poate nici măcar să le definească, și încă mai puțin să le rezolve, dar ea pretinde și faptul că satisface niște nevoi despre care numai Biblia proclamă că le poate satisface. Astfel, psihologia este o religie rivală, în sensul deplin al cuvîntului, care nu va putea niciodată să fie unită cu creștinismul. Mai mult, psihoterapia prezintă un pericol care există implicit în toate religiile false: cei care o practică se deschid ei înșiși față de tot felul de amăgiri demonice. Dacă Biblia este adevărată, atunci psihologia are pretenția să ne ofere ceea ce n-avem nevoie.

„Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit toate cele privitoare la viață și evlavie (2.Petru 1:3)... Eu am venit ca oile să aibă viață, și să aibă din belșug (Ioan 10:10)... Le și vorbim, nu în cuvinte învățate de la înțelepciunea omenească, ci în cele învățate de la Duhul" (i.Corinteni 2:13).

G. Campbell Morgan a descris astfel viața creștină:

„Cristos trebuie să ia chip în noi prin faptul că ni Se transmite pe Sine însuși nouă... Aici atingem noi domeniul misterului...

Nimeni nu poate înțelege perfect acest act al Duhului lui Dumnezeu prin care El transmite sufletului individual însăși viața lui Cristos...

In clipa în care sufletul nostru se supune chemării lui Cristos, Cristos ia chip în noi prin

Duhul Sfânt. în clipa în care ne supunem Lui, făcînd din El Domnul absolut al vieții noastre, iar încrederea noastră se odihnește în

-230-

El pentru eliminarea păcatului și pentru transmiterea vieții, atunci, printr-un proces care depășește total înțelegerea oamenilor, Duhul ne transmite viața lui Cristos, și Cristos începe să trăiască, să domnească și să lucreze în sufletul supus și încrezător.

Este imposibil să simulezi această viață a lui Cristos. Cristos trebuie să fie în noi. Sfințenia, nu este cern., (ci) FI însuși". (6)

Umanismul evanghelic

Piatra unghiulară a psihologiei este această credință în bunătatea înăscută a omului, în prezența acestui copil nevinovat care există în fiecare din noi. Sub această influență, tradiția evanghelică este puțin cîte puțin înlocuită de o nouă concepție umanistă despre om, pentru care accentul pus odinioară pe convingerea cu privire la păcat, pocăință și nevrednicia omului înaintea lui Dumnezeu nu este decît „teologie nenorocită”.

Potrivit acestei noi Evanghelii, trebuie să evităm tot ce amenință fragila stimă de sine a păcătosului. Următoarea declarație exprimă bine concepțiile false susținute în mod obișnuit în acest domeniu:

„într-un sens real, sănătatea unei întregi societăți depinde de ușurința cu care indivizii vor reuși să dobîndească o acceptare a persoanei lor. Astfel, de fiecare dată cînd un procent important din populație nu poate aparent să ajungă la stîmă de sine, cum este cazul în America noastră modernă, atunci s-a deschis larg ușa unei „holi mintale”, nevrozelor, urii, alcoolismului, drogului și dezordinilor sociale... (subliniat în original)

(7)

Ura, violența și dezordinile sociale nu sunt explicate aici ca avînd drept cauză răzvrătirea și păcatul, ci fiind urmări ale unui respect de sine deficient, care oarecum nu este „Ja îndemîna” acestor victime ale vieții moderne.

-231-

Acum nu ni se mai spune că mîndria și lipsa de pocăință pentru păcatul nostru au pus o mare barieră între oameni și Dumnezeu, ci se spune că un asemenea mesaj este înjositor pentru „personalitatea noastră autentică”, și că ceea ce avem noi nevoie este edificarea respectului nostru de sine. Aceleași idei sunt prezentate de cei care lucrează în domeniul succes/motivație:

„Pe măsură ce te accepți pe tine însuși, te vei vedea ca o persoană care merită cu adevărat „lucrurile bune din viață”... Shakespeare a zis: Înainte de toate, să fii credincios față de tine însuși!... De îndată ce-ți recunoști adevărata ta valoare, simptomele de vulgaritate, de lipsă de respect față de Dumnezeu, de neglijență, de promiscuitate, etc..., vor dispărea. Aici, prietene, stă adevărata ta problemă”. (8)

Această Evanghelie înșelătoare a cultului „jeului” este acum predicată de pastori renumiți, și proclamată de vorbitori foarte cunoscuți. Această psihologie egocentrică travestită sub o terminologie creștină ar fi ușor recunoscută drept ceea ce este, adică o înșelătorie vădită, dacă nu i s-ar da acestui așa-zis „adevăr al lui Dumnezeu” din psihologie o autoritate cel puțin egală cu cea a Bibliei.

Scriptura se deosebește de părerea actuală potrivit căreia multe din problemele omenirii ar

rezulta dintr-o slabă stimă de sine și dintr-o slabă dragoste de sine. Dimpotrivă, apostolul Pavel ne avertizează că iubirea de sine și egoismul, în vremurile din urmă, vor fi tocmai rădăcina acestor probleme. Oare nu se împlinește deja această profecție în zilele noastre?

„Dar să știi aceasta, că în zilele din urmă vor veni vremuri grele. Căci oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de bani, lăudăroși, mândri, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, fără evlavie, fără afecțiune naturală, neînduplecați, clevetitori, neînfrânați, neîmblânziți, neîubitori de bine, trădători, nechibzuți, îngîmfați,

-232-

iubitori de plăceri mai mult decît iubitori de Dumnezeu" (2.Timotei 3:1-4).

Unii din slujitorii lui Dumnezeu cei mai sinceri acceptă acum idei complet opuse celor pe care le apărau creștinii evanghelici cu cîțiva ani în urmă. De aceea este atît de greu de demascat problema, pentru că psihologii și psihiatrii în mod normal s-au străduit sincer să ajute pe alți oameni. În afară de aceasta, psihiatrii sunt medici (ca Freud și Jung). Profesia de medic susține deci psihiatria, și nimeni nu se bucură de atîta încredere în societate ca medicul de casă, în afară poate de pastor. Tot mai mulți pastori obțin diplome de studii superioare în psihologie ca să poată ajuta mai bine pe cei care vin să caute ajutor la ei. Pastorii care nu au aceste diplome sunt obligați să accepte explicațiile aparent așa de pătrunzătoare ale experților.

Dar, departe de a fi confirmată de Biblie, această nouă teologie sau psihologie a „respectului de sine" este opusă Scripturii. Dumnezeu a ales pe Moise, care „era foarte smerit, mai mult decît orice ființă omenească de pe suprafața pămîntului" (Numeri 12:3), ca să se împotrivescă celui mai puternic stăpînitor de pe pămînt și să izbăvească pe Israel, astfel ca gloria să fie a lui Dumnezeu și nu a omului. Moise nu voia să răspundă la acest apel, considerîndu-se pe sine drept incapabil. Și Dumnezeu, în loc să-i dea luni de consiliere psihologică pentru a-și îmbunătăți proasta lui imagine de sine și a-și întări respectul de sine, a promis lui Moise să fie cu el și să facă minuni prin el (Exod 3). Suntem jefuiți astăzi de prezența și puterea lui Dumnezeu (pe care le cunoșteau Moise și alți oameni ca el), spunîndu-ni-se că lipsa bucuriei și a puterii în viața noastră se datorează unei proaste imagini de sine.

Singura imagine corectă despre noi înșine o obținem atunci cînd privim la Dumnezeu, nu cînd privim la noi

-233-

înșine. Și această imagine nu este măgulitoare, dar ea ne schimbă viața și ne întoarce de la „fîl" nostru spre El. Cînd Isaia a văzut „pe Domnul pe un tron foarte înălțat", atunci a strigat: „Vai de mine!... Sunt un om cu buze necurate" (Isaia 6:1-5). O privire asupra gloriei lui Dumnezeu, și în comparație cu aceasta una asupra propriei nevrednicii, au schimbat viața lui Isaia. Cotitura din viața lui Iov s-a produs cînd a zis: „... Dar acum ochiul meu Te-a văzut. De aceea, mi-e scîrbă de mine și mă pocăiesc în țărînă și cenușă... Dumnezeu a binecuvîntat ultima parte a vieții lui Iov mai mult decît prima..." (Iov 42:5, 6,12). Așa a fost cu toți bărbații și femeile lui Dumnezeu din trecut. Dar astăzi o asemenea experiență ar fi considerată ca păgubitoare din punct de vedere psihologic pentru respectul de sine.

Principii vechi și noi

Din clipa în care se presupune că psihologia deține o parte a adevărului lui Dumnezeu care lipsește Bibliei, declarațiile ei trebuie acceptate ca avînd o autoritate identică. Practic, asta înseamnă să dai psihologiei ultimul cu-vînt, căci cei care înțeleg Biblia, dar psihologia nu, nu sunt capabili să judece acest nou adevăr. Cei care au diplome în psihologie pot deci să facă declarații care n-ar putea fi contestate după nici un alt criteriu decît cel al psihologiei, fie în afara, fie în sînul bisericii. Această preoție laică pretinde că are autoritatea de a dicta noi reguli „științifice” în toate domeniile, de la viața noastră intelectuală pînă la cea sexuală și creșterea copiilor noștri. Aceste „sănătoase doctrine psihologice” devin noile criterii de interpretare a Bibliei.

Cu toate acestea, un lucru este sigur: Biblia nu ne îndeamnă niciodată la acceptarea de sine, la dragostea de sine, la afirmarea de sine, la încrederea în sine, la stima de

- 234 -

sine, la respectul de sine, la iertarea de sine, nici la vreo altă formă de egoism așa de populară astăzi. Soluția depresiei nu este acceptarea de sine, ci întoarcerea de la sine spre Cristos.

Preocuparea de sine este însăși antiteza a ceea ce învață Biblia, și ar fi necunoscută în biserică astăzi dacă nu ar fi existat influența amăgitoare a psihologiilor egocentrice. Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său. Te gîndești imediat la o oglindă, care nu are *decît un singur scop*: să reflecte o realitate *care nu este a ei proprie*. Ar fi absurd pentru o oglindă să-și dezvolte „jo bună imagine de sine”. La fel de absurd și cu siguranță nebiblic este pentru noi oamenii să încercăm așa ceva. Dacă există ceva ce nu e în ordine în imaginea reflectată de oglindă, singura soluție pentru oglindă este să regăsească o relație corectă cu cel a cărui imagine ar trebui s-o reflecte ea. La fel este cu omul conceput să reflecte imaginea lui Dumnezeu. în măsura în care ne concentrăm asupra propriei imagini, oricît de sinceri am fi, ne lipsim pe noi înșine, și lipsim pe Dumnezeu de această relație pe care trebuie s-o avem cu El, dacă vrem să-I reflectăm corect imaginea.

Nimic nu pare să oprească răspîndirea acestor teorii nebiblice, ilogice și insuportabile. Ar trebui să fie limpede că nici una din aceste doctrine egocentrice nu ne poate izbăvi de „eu”, care este adevăratul nostru dușman. Dimpotrivă, „eu” este întărit în domnia lui printr-o dezvoltare a respectului de sine, a încrederii în sine, a afirmării de sine, etc... Singurul lucru pe care Biblia ne cere să-l facem cu eul nostru este să renunțăm la el, acceptînd moartea lui Cristos ca fiind a noastră. Lucrul acesta era de-ajuns apostolilor și Bisericii primare. Astăzi se presupune că lucrul acesta nu mai funcționează. A renunța la noi înșine ne-ar distruge fragilul respect de noi înșine, și prin urmare sentimentul de a avea o „personalitate autentică”. Ceea ce sugerează un autor creștin în ceea ce ur-

-235-

mează este destul de reprezentativ pentru ideile moderne astăzi:

„Ca să-ți edifice imaginea pe care o ai despre tine însuși, fă o listă cu calitățile tale și ține-o la îndemînă... Fălește-te cu tine însuși din cînd în cînd...”

Ar trebui de asemenea să întrebuințezi în fiecare zi cîteva minute doar ca să te privești țintă în ochi (într-o oglindă). Făcînd aceasta, repetă unele afirmații pozitive despre lucrurile pe care le-ai făcut (folosește-ți lista de victorii începînd cu etapa a 10-a).

Repetă pe urmă toate lucrurile pozitive pe care ți le-au zis alții, sau ce-au putut să zică alții despre tine...

Există și cazuri când chirurgia plastică poate fi un ajutor pentru îmbunătățirea imaginii tale. Mai ales dacă ai un nas prea lung sau prea mare, urechi clăpăuge... sîni prea dezvoltati sau prea mici, etc...". (9)

Lucru curios, prea puțini conducători creștini par tulburați de faptul că creștinismul începe să se asemene bine cu psihologia umanistă. Comparați declarațiile unor lideri creștini cu următorul citat din psihoterapeutul Na-thaniel Branden, din Los Angeles, autor al *The Psychology of Self* (Psihologia Eului) și al *Honoring the Self* (Cum să onorezi Eul). Păcatul, și chiar violența criminală, sunt considerate ca „probleme psihologice”. Nimeni nu face răul de bunăvoie. Noi toți suntem victimele nevinovate ale unei boli de care nu putem fi făcuți răspunzători. Urgia unei „proaste păreri de sine” se rostogolește peste lume, și aceasta e cea care produce toate relele. Branden o explică astfel:

„Nu există nici o problemă psihologică la care m-aș putea gândi, de la depresiune la teama de relații intime și de acolo la violență criminală, care să nu aibă drept cauză primară o proastă părere despre sine...

Cită vreme vom refuza să ne onorăm ‚eul’ și să ne proclamăm cu mîndrie dreptul nostru de a face un lu-

-236-

cru, nu vom putea lupta ca să ajungem la stima de sine, și nu vom ajunge la ea". (10)

Contrastînd cu aceste noi idei împrumutate din psihologia egocentrică, William Law exprimă punctul de vedere pe care l-a susținut Biserica de secole:

„Oamenii sunt morți pentru Dumnezeu, deoarece ei trăiesc pentru ei înșiși. Iubirea de sine, stima de sine și căutarea eului sunt esența și viața mîndriei. Iar diavolul, tatăl mîndriei, nu lipsește niciodată din aceste pasiuni, nici nu este fără influență asupra lor. Fără moartea de sine, nu există speranță de a scăpa de puterea Satanei asupra vieții noastre...

Ca să descoperim rădăcina mai profundă și puterea mîndriei și a preamăririi de sine, trebuie să intrăm în camera secretă a sufletului omenesc, de unde Duhul lui Dumnezeu, care singur dă umilință și supunere smerită, a fost respins prin păcatul lui Adam...

În locul cel mai profund din ființa interioară a omului își are Eul nașterea hidoasă. Acolo și-a stabilit el tronul și domnește peste o împărăție a mîndriei secrete, al cărei fast și vanități exterioare nu sunt decît jucărioare copilărești și trecătoare...

Imaginația, cea mai recentă și cea mai fidelă susținătoare a Eului, depune la picioarele lui niște lumi invizibile, și coroana răzbunărilor secrete și a unor onoruri imaginare. La acest Eu natural și satanic trebuie să renunțăm, și el trebuie crucificat, altfel nu este posibil să devii ucenic al lui Cristos. Este cea mai simplă interpretare care se poate da acestor cuvinte ale lui Isus: „Și oricine (care) nu renunță la sine însuși, (care) nu-și ia crucea lui și (care) nu Mă urmează, nu poate fi ucenicul Meu". (11)

-237-

O epidemie de umilință?

Cel mai mare păcat al omenirii este mîndria. Nu numai că aceasta este învățătura limpede a Bibliei, dar chiar și necreștinii o știu în inima lor. Din natură, tindem să avem despre noi

o părere prea bună. S-a descoperit totuși recent că acest adevăr biblic stabilit de multă vreme a fost o eroare. Luminați fiind de psihologie, pastori și lideri creștini proclamă acum că, în fond, cel mai mare păcat al omenirii nu este mândria, ci smerenia, umilința. Noi n-avem o părere prea bună despre noi înșine, ci una prea rea. Noi toți avem o proastă imagine despre noi, un slab respect de noi înșine, din care nimic nu ne poate elibera, decât ritualurile psihologice, care au fost creștini-zate pentru biserică.

Dar această părere pe care o dă psihologia este în contradicție directă cu Filipeni 2:3: În smerenie, fiecare să socotească pe altul mai presus de el însuși". în Romani 12:3, Pavel ne îndeamnă foarte clar să nu avem despre noi o părere prea înaltă. Dar semnificația acestui avertisment este într-un fel sau altul complet inversată, ca să ni se spună că cel mai mare pericol peste care am putea da este să nu avem despre noi înșine o părere destul de înaltă.

Sub această nouă inspirație, care a venit la noi prin apostolii psihologiei, liderii creștini consacră predici, se-minarii, și chiar lucrări întregi evangheliei stimei sau respectului de sine. O asemenea epidemie de complexe de inferioritate", dacă există, ar fi într-adevăr prima în istoria omenirii, și ar fi fără îndoială produsă de valul de conferințe, predici și cărți care ne avertizează cu privire la lucrul acesta. În loc să fie sarea și lumina lumii, biserica s-a convertit la această filozofie lumească a succesului. Ea onorează acum modelul omului sigur de el însuși și de părerile lui, radiind neîncetat acceptarea de sine și o bună

- 238 -

imagine despre sine. Craig W. Ellison a editat *Self Esteem* (Stima de sine), o compilare de scrieri ale principalilor psihologi creștini despre această temă, publicată de Christian Association for Psychological Studies (Asociația Creștină de Studii Psihologice). Printr-o curioasă ironie, nu numai că această idee modernă pe care au acceptat-o și predicat-o oamenii se opune adevărului lui Dumnezeu, dar ea este și contrazisă de descoperirile psihologiei însăși. În lucrarea sa *The Inflated Self* (Eul umflat), psihologul David G. Myers subliniază:

„Jean-Paul Codol a condus douăzeci de experimente cu francezi, mergînd de la școlarul de doisprezece ani pînă la adulții salariați. Oricare ar fi indivizii luați în studiu și metodele folosite, toate aceste persoane au arătat un sentiment de superioritate...

Liceenii (americani) se încadrează ei înșiși în general printre cei mai buni din clasa lor... Judecînd după răspunsurile lor (la teste de autoevaluare), se pare că liceenii americani nu sunt chinuți de sentimente de inferioritate. La rubrica ,aptitudini de conducere', 70 la sută se socotesc peste medie, doi la sută sub medie... La aptitudinea de a se înțelege cu ceilalți⁶, zero la sută din cei 829.000 de studenți au răspuns la anchetă că se socotesc sub medie, 60 la sută se încadrează în primele zece procente, și 25 la sută se consideră ca făcînd parte din cel mai bun prim procent!...

Observați cum se opune radical această concluzie credinței populare care pretinde că majoritatea dintre noi ar suferi de o slabă stimă de sine... Predicatorii care țin vorbiri de încurajare ca să entuziasmeze eul ascultătorilor chipurile chinuți de o imagine proastă despre sine, predică despre o problemă care există doar rareori". (12)

1

-239-

Mitul urii de sine

Isus a rezumat Legea și Profeții în ceea ce se cunoaște drept Regula de aur: „Cum doriți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le la fel” (Luca 6:31). Dacă nu ar fi știut perfect de bine că orice ființă umană se iubește deja pe sine, Isus n-ar fi putut face niciodată o asemenea declarație. Dacă, din natură, ne urîm toți pe noi înșine, atunci am dori să facem altora același rău pe care l-am dori să ni se facă nouă înșine. Dar cine își dorește răul? Nimeni, în afară de cei ce și-au pierdut mințile. Efeseni 5:29 declară acest adevăr universal pe care-l recunoaștem cu toții: „Căci nimeni nu și-a urît vreodată carnea lui însuși, ci o hrănește și o îngrijește...” în ciuda acestui lucru, un potop de emisiuni de radio și de TV, de casete, de reviste și de cărți răspîndesc ideea că noi, de la natură, ne urîm, și că trebuie să *învățăm* să ne iubim pe noi înșine înainte de a-i putea iubi pe alții, și chiar pe Dumnezeu.

Desigur, există mulți care-și exprimă în diferite grade și ura față de sine. Dar poți ușor să-ți dai seama că ei nu se urăsc cu adevărat. Persoana care zice: „Sunt așa de urît, mă urăsc!” nu se urăște deloc, altfel s-ar *bucura* că este așa urîtă. Din cauză că se iubește pe sine este ea așa de chinuită de înfățișarea ei exterioară, și de reacțiile celorlalți. Omul care se cufundă în depresiune și care pretinde că se urăște pentru că și-a ratat viața, ar trebui dimpotrivă să se bucure că și-a ratat viața dacă s-ar urî într-adevăr, în realitate, el este nenorocit că și-a ratat viața tocmai pentru că se iubește pe sine. Criminalul care face aparent dovadă de remușcări, pretinzînd că se urăște din cauza crimelor pe care le-a comis, ar trebui să se bucure că se vede suferind în închisoare. Totuși, el speră să scape de această soartă, ceea ce dovedește că se iubește pe sine în ciuda faptului că pretinde că se urăște. La fel este cu cel care își ia viața. Majoritatea celor care trec prin

-240-

..

această tragedie consideră sinuciderea drept un mijloc de scăpare. Dar cine ajută pe cel pe care-l urăște să scape? Este ultima faptă a Eului care se silește să scape de împrejurări fără să-i pese de nimeni.

Cel care se disprețuiește neîncetat nu se urăște în realitate, și n-are o părere proastă despre sine însuși. El împărtășește doar celorlalți să nu corespunde standardelor pe care și le-a fixat. Acesta nu este un simptom al unei slabe stime de sine, ci cealaltă față a mîndriei.

A.W. To-zer a exprimat potrivit lucrul acesta:

„Înjosirea de sine este rea pentru motivul că ,eul' trebuie să fie prezent pentru a se înjosi. ,Eul', fie că se înalță pe sine, fie că se tîrăște în noroi, nu poate fi altceva decît plin de ură față de Dumnezeu... Fălirea este dovada că suntem mulțumiți de noi; autocritica arată că suntem dezamăgiți de noi. în cele două cazuri, dezvăluim că avem o părere înaltă despre noi înșine...”. (13)

Friedrich Nietzsche, părintele filozofiei „Dumnezeu este mort” și marele inspirator al lui Hitler, a fost cel care a pus bazele acestei interpretări moderne a Regulei de Aur a lui

Cristos. Nietzsche a scris: „Tu îți iubești aproapele pentru că nu te iubești pe tine. Tu fugi spre aproapele tău pentru că fugi de tine însuși și ai vrea să faci din asta o virtute! Dar îți ghicesc eu generozitatea⁴¹! Tu nu poți să te suporti pe tine însuși, și tu nu te iubești destul”. (14) Nietzsche spune aici că noi nu reușim să ne iubim înde-ajuns aproapele pentru că nu ne iubim destul pe noi înșine. El a fost unul dintre primii care s-au plîns de această epidemie” de ură de sine, pe care o deplîng astăzi liderii evanghelici.

Timp de 1900 de ani, biserica a învățat că noi suntem niște ființe din natură centrate asupra noastră înșine, care nu au nevoie să *învețe* să se iubească pe sine. Ceea ce suntem îndemnați este să-L iubim pe Dumnezeu și pe ceilalți. (Pentru un studiu excelent despre acest subiect,

-241-

vezi *The Danger of Self-Love* - Pericolul iubirii de sine -, de Paul Brownback, Moody Press, Chicago, 1982). Cu toate acestea, sub influența lui Fromm și a altor psihologi, biserica a acceptat acum ideea că atunci cînd Isus a zis: „Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși”, El învăța că noi ar trebui „să învățăm să ne iubim mai întîi pe noi înșine”, înainte de a putea iubi pe Dumnezeu sau pe aproapele nostru. Robert Schuller a fost primul dintre liderii creștini care a reluat și a apărut această re-interpre-tare radicală în cartea sa *Self-Love, The Dynamic Force of Success* (Dragostea de sine, forța dinamică a succesului). Mulți alții i-au urmat exemplul, pînă ce această interpretare a ajuns să fie astăzi general admisă și predicată de la amvonurile multor biserici evanghelice.

Erorile psihoterapiei, oricît de sincer ar fi susținute, ne strică inevitabil modul de a vedea Scriptura. Declarația lui Isus care ne cere să ne iubim aproapele ca pe noi înșine nu este limitată la cei care au o așa-zisă „dragoste sănătoasă” pentru ei înșiși. O asemenea deosebire, pe care se silesc s-o facă psihologii creștini, nu poate veni din Biblie. Porunca se adresează *fiecăruia dintre noi*, și nu se face nici cea mai mică aluzie la faptul că unii nu se iubesc destul sau într-un mod corect astfel ca să înțeleagă și să asculte de ceea ce ne cere Isus.

îndemnurile biblice de a nu avea o *prea bună* părere despre noi înșine, atunci cînd sunt interpretate în lumina psihologiei moderne, sunt în realitate înțelese ca niște îndemnuri de a nu avea o *prea proastă* părere de noi înșine. Cei care nu ajung să accepte această nouă evanghelie „nu-și cunosc pur și simplu psihologia”, chiar dacă au o înțelegere foarte profundă a Scripturii. A încuraja închinarea înaintea „jeului” la niște creaturi ale căror păcate principale sunt toate centrate asupra „eului” înseamnă să arunci benzină într-un foc care a scăpat deja de sub control. A.W. Tozer ne arată adevărata perspectivă:

-242-

1

„„Eu” este una din plantele cele mai rezistente care cresc în grădina vieții. De fapt, nici un mijloc omenesc nu-l poate dezrădăcina. Chiar în clipa cînd suntem siguri că a murit, apare în altă parte mai viguros ca niciodată, gata să ne tulbure pacea și să ne otrăvească roadă vieții...”

Creștinul victorios nu este cel care se înalță sau care se disprețuiește. El nu se mai interesează de sine însuși, ci de Cristos. El nu se mai preocupă de ceea ce este sau nu este. El crede că a fost crucificat cu Cristos, și el nu dorește nici să înalțe, nici să deprecieze un asemenea om". (15)

Psihoterapeuți deziluzionați

La stadiul la care am ajuns, cititorul ar trebui acum să fi înțeles perfect că psihologia joacă un rol major în amăgirea progresivă și zguduitoare a creștinătății. Respectul profund și autoritatea indiscutabilă acordate în biserică acestei regine păgâne sunt cu atât mai uimitoare, cu cât adevărata ei natură a fost în întregime expusă de către înșiși psihologii și psihiatrii necreștini. Chiar în clipa în care propriul ei echipaj încearcă cu disperare să astupe toate spărturile acestei nave pe cale să se scufunde, creștinii continuă să se cațere pe bord cu un entuziasm mereu crescând. Lucrul acesta este cu atât mai incredibil dacă luăm în considerare faptul că ei sunt pe cale nu numai să-și schimbe dreptul biblic de întâi născut pentru o mîncare de linte, ci și să cumpere un bilet pentru un vas sortit pieirii.

Jacob Needleman scrie despre deziluzia celor care credeau înainte în psihoterapie, precum și motivul pentru care psihoterapeuții (printre care și el) se întorc spre religiile orientale:

„Psihiatria modernă s-a dezvoltat plecînd de la ideea

-243-

că omul trebuie să se schimbe el însuși, fără să depindă pentru ajutor de un Dumnezeu imaginar. Acum peste un secol... psihicul omului a fost smuls din mîinile devenite neputincioase ale religiei organizate și a fost plasat în domeniul naturii ca obiect de studiu științific...

Prin aceasta, se născuse era psihologiei. Pînă la sfîrșitul celui de al doilea război mondial, cele mai bune creiere din noua generație au fost fascinate de credința în această nouă știință a psihicului. Datorită convingerii că de acum era deschisă o cale pentru a reduce confuzia și a alina suferința omenirii, studiul gîndirii și a simțirii a devenit un subiect normal de cercetare în universitățile americane...

În fața puterii zdrobitoare a acestei noi speranțe, religia organizată era neputincioasă. Concepția despre natura omenească care ghidase tradiția iudeo-creștină timp de două mii de ani trebuia acum să fie schimbată...

Dar deși psihiatria, sub numeroasele ei forme, continuă să se răspîndească în cultura noastră actuală, speranța pe care o conținea ea odată a dispărut încetul cu încetul...

Promisiunea odinioară magică a unei transformări a minții prin psihiatrie a dispărut în liniște... Psihiatrii înșiși... sunt disperați de incapacitatea lor de a-și ajuta semenii...

Un număr important și crescînd de psihoterapeuți sunt acum convinși că religiile orientale oferă o înțelegere a minții mult mai completă decît tot ceea ce a fost preconizat pînă aici de către știința occidentală. În același timp... numeroși guru... își reformulează sistemele tradiționale și le adaptează limbajului și atmosferei psihologiei moderne". (16)

Numeroase studii au demonstrat că mulțimea de probleme „psihologice” ale unei societăți crește în proporție directă cu numărul de psihologi și psihiatri. Jerome

-244-

1

Frank, profesor emerit la facultatea de medicină de la Universitatea John Hopkins, el însuși psihiatru, a declarat:

„Cu cît sunt mai numeroase posibilitățile de tratament, și cu cît sunt ele mai cunoscute, cu atît crește numărul de persoane care caută să beneficieze de aceste tratamente.

Psihoterapia este singura formă de tratament care, cel puțin într-o anumită măsură, pare să provoace boala pe care o tratează ea". (17)

Prăbușire sub povara prea mare

Deși această profesie, cum zice Dorothy Tennov în *Psychotherapy: The Hazardous Cure* (Psihoterapia, metoda de tratament riscantă), „se prăbușește sub povara prea mare a propriei ei ineficacități" și face „ultime eforturi disperate pentru a-și găsi un motiv plauzibil de supraviețuire", (18) un public credul și niște servicii publice care au de câștigat de pe urma ei continuă să-i susțină creșterea exponențială. Nimeni n-a făcut dovadă de atîta credulitate în a-i accepta ideile ca înșiși conducătorii bisericilor. Nu numai că ei și-au schimbat teologia ca să integreze în ea aceste adevăruri", ci le-au și transmis mai departe turmei lor încrezătoare. Există atîtea universități și seminarii creștine care au o secție de psihologie, atîția pastori și consilieri de echipe pastorale care au titluri academice în psihologie, încît pare că este prea tîrziu pentru a se schimba direcția. Într-un articol intitulat *Psychology Goes Insane, Botches Role as Science* (Psihologia devine nebună, ea a eșuat în rolul ei de știință), psihologul Ro-ger Mills scrie:

„Astăzi, domeniul psihologiei este o adevărată harababură. Sunt tot atîtea tehnici, metode și teorii cîți cercetători și psihoterapeuți.

-245-

Am văzut personal niște psihoterapeuți convingîndu-și clienții că toate problemele lor provin de la mama lor, de la stele, din constituția lor biochimică, din regimul lor, din modul lor de viață, și chiar din 'karma' vieților lor anterioare". (19)

„Pe piața psihoterapeutică există astăzi la dispoziția cumpărătorului vreo 200 de abordări terapeutice diferite și peste 10.000 de tehnici specifice". (20) Majoritatea se contrazic reciproc. În plus, departe de a fi un ajutor pentru viața creștină, cum se pretinde de atîtea ori, psihologia este în realitate o religie rivală care face concurență creștinismului. Jerome Frank a spus că psihoterapia „se aseamănă unei religii". (21) Jolan Jacobi, unul din cei mai cunoscuți elevi ai lui Jung, a admis acest lucru, și a declarat că „psihoterapia lui Jung este... un mijloc de vindecare și un mijloc de mîntuire... care îl duce pe individ la mîntuirea lui... și îi asigură o direcție spirituală". (22) Lance Lee numește psihanaliza „o religie ascunsă în spatele unei vorbării științifice", și o „religie a substituirii, atît pentru practician, cît și pentru pacient". (23) Paul C. Vitz, profesor de psihologie la Universitatea din New York, vorbind despre obiectivul final al lui Jung, „realizarea sinelui", pe care l-a preluat și Abraham Maslow într-o formă ușor schimbată, a zis că acestea sunt niște „forme profane ale mîntuirii". (24) William Kirk Kilpatrick, după ce a înțeles în cele din urmă că devotamentul lui pentru psihologie l-ar'îndepărta mult de credința biblică, a scris:

„în ciuda creării unei adevărate armate de psihiatri, de psihologi, de specialiști în psihometrie, de consilieri și de asistenți sociali, nu se vede nici o micșorare a procentului de boli mintale, de sinucideri, de alcoolism, de toxicomanie, de purtare brutală față de copii, de divorțuri, de crime și de tot felul de răniri corporale în general. Contrar la ceea ce s-ar putea aștepta într-o societate

-246-

studiată cu atîta grijă și asistată de atîția experți în sănătate mintală, s-a produs o creștere a procentului în toate aceste domenii.

Se pare uneori că există un raport direct între numărul crescînd al celor care ajută și numărul crescînd al celor care au nevoie de ajutor... Suntem siliți să acceptăm posibilitatea ca psihologia și profesiile care îi sunt înrudite să propună rezolvarea unor probleme la crearea cărora au contribuit ele însele". (25)

Se clădește pe temelie de nisip

în fața dovezilor copleșitoare care arată că psihoterapia este o pseudo-știință ciuruită de contradicții și confuzie, este de neînțeles faptul că marele vis al majorității psihologilor creștini mai e încă integrarea ei în creștinătate. Această posibilitate e susținută de organisme ca *Christian Association for Psychological Studies* (Asociația Creștină de Studii Psihologice), de ziare ca *Journal of Psychology and Theology* (Jurnal de Psihologie și Teologie), ca și de numeroase cărți. Nu numai că urmașii lui Freud au schimbat de multe ori teoria sa originară, așa cum a făcut și Freud pe cînd trăia, dar ideile lui au fost „supuse unei critici sistematice și generale de mai mulți ani", (26) iar psihanaliza, indiferent de formulare, a fost mult discreditată. (27) Premiul Nobel Richard Feynman a spus că „psihanaliza nu este o știință". (28) Paul Vitz, profesor asociat de psihologie la Universitatea din New York,

„a criticat tendința creștinilor de a ,cumpăra la prețuri foarte mari și de a revinde apoi la prețuri scăzute' în ceea ce privește științele sociale, și de a adopta curente, tendințe iubite de gîndire într-o vreme cînd specialiștii necreștini încep să supună aceste curente unei critici aspre. Este un mod de a te cățăra în tren în clipa cînd el își încetinește mersul". (29)

-247-

Karl Popper, considerat de mulți ca cel mai mare specialist în viață în materie de filozofie a științei, a spus că teoriile lui Freud, „4eși se dau drept știință, au în realitate mai multe puncte comune cu miturile primitive decît cu o știință", și că ele „se aseamănă mai mult cu astrologia decît cu astronomia". (30) Cum zice E. Fuller Torrey, unul din cei mai buni cercetători din lume în psihiatrie: „Cu foarte puține excepții, tehnicile folosite de psihiatrii occidentali au exact același nivel științific ca cel al vrăjitorilor vindecători". (31) Arthur Shapiro, profesor clinician de psihiatrie la Facultatea de Medicină Mount Sinai, numește psihanaliza „p pedanterie a minții". El a zis:

„Așa cum luarea de sînge era poate principala tehnică placebo (placebo este un medicament fără valoare prin el însuși, dar care produce adesea la pacient, prin auto-sugestie, efectul pe care el crede că îl are) din trecut, tot așa, psihanaliza, cu zecile ei de ramificații sau vlăstare în psihoterapie, este placebo-ul cel mai răspîndit la ora actuală". (32)

Un coșmar orwellian?

Este tulburător să-ți dai seama că teoriile controversate pe care se bazează psihoterapiile inspiră nu numai practicile prolifice ale vindecării interioare și ale psihologiei creștine, dar și o nouă evangheligie a închinării înaintea „jeului”, care amăgește actualmente biserica mai mult ca orice altceva în cursul istoriei ei. Acest împărat „în pielea goală” în fața căruia se apleacă acum biserica nu este un nebun bătrîn și vulnerabil ca în povestea cu „*Hainele cele noi ale împăratului*” de H.C. Andersen, ci un tiran rău și calculat. Se pare în prezent că, fără o intervenție miraculoasă, urmările pentru lume și pentru biserică vor fi înspăimîntătoare, dincolo de tot ceea ce se poate imagina acum. Influența psihologiei în sînul bisericii se bazează

-248-

pe aceeași minciună ca și în lumea profană: că autoritatea ei tiranică merită să fie recunoscută, din cauza statutului ei de știință a comportamentului uman. Deoarece ea a acceptat falsele pretenții ale psihologiei, societatea nu mai poate în prezent să-i limiteze puterea. Tendința a fost și este deja clar stabilită. În cartea lui, *The Power of Psychiatry* (Puterea psihiatriei), Jonas Robitscher, psihiatru și avocat, ne reamintește că:

„*Cultura noastră este impregnată de gîndirea psihiatrică. Psihiatria, care la început s-a îngrijit numai de bolnavi, și-a întins plasa ca să prindă în ea pe toată lumea. Ea își exercită autoritatea asupra întregii populații prin metode care merg de la terapia forțată pînă la provocarea anumitor idei și răspîndirea valorilor*”. (33)

Este adevărat că se ridică numeroase voci ca să protesteze împotriva falsificărilor și rușinii psihoterapiei. Dar amăgirea periculoasă nu face decît să se întindă. Este mult mai rău ca în povestea cu hainele împăratului. Există acum atîtea milioane de psihologi, de psihiatri, de sociologi, de consilieri sociali în psihiatrie, de profesori de universitate, de servicii publice, etc... care-și cîștigă pîinea din menținerea acestei înșelătorii, încît nu mai este realist să speri într-o schimbare a acestei tendințe.

Asociația unor foști studenți de la Universitatea Stan-ford a publicat o interesantă colecție de articole scrise de experți care cercetau dacă am depășit în anul 1984 situația descrisă de George Orwell în renumita lui carte, sau nu. Concluziile unora dintre autori erau copleșitoare. Se semnală abuzul psihiatriei practicat în Uniunea Sovietică, dar se indica faptul că posibilități la fel de înspăimîntătoare existau și într-o societate pretinsă liberă. Phillip G. Zimbardo remarcă faptul că Orwell „a avut meritul de a vedea puterea potențială a unor experți, cărora societatea le cere să intervină în viața cetățenilor pentru „propriul lor bine””. Zimbardo sublinia de asemenea că Orwell „nu

-249-

făcuse decît niște aluzii la întinderea și însemnătatea acestei puteri care devenise atît de evidentă pentru noi în 1984”. El a continuat:

„*în această nouă ideologie a intervenției..., se asistă, în locul pedepsirii, al torturii, al exilului și al altor măsuri care se iau într-un regim dictatorial, la alte măsuri luate într-un regim de tratament: intervenție ca terapie, învățămînt, serviciu social, reformă, reciclare și rehabilitare.*

Criticînd vehement rolul jucat de toți cei ce lucrează în domeniul sănătății mintale, și care ar constitui în 1984 noul Partid, ziaristul și cercetătorul Peter Schrag ne avertizează

împotriva pericolului de a accepta orbește această ideologie aparent inofensivă". (34)

Cu toate acestea, Zimbardo și Schrag nu au subliniat faptul că psihologia a pătruns masiv în domeniul spiritului", și nici că ea favorizează răspîndirea tehnicilor șa-manice. Faptul acesta crește infinit puterea și pericolul amăgirii și al dominării psihologiei. Zimbardo recunoaște totuși rolul pe care l-ar putea juca tehnicile psiho-spiri-tuale de control mintal în dominarea a milioane de indivizi prin „mesia muritori". (35) Acești guru nu sunt decît precursorii marelui guru, Anticristul în persoană. Amăgirea continuă să urmeze planul vestit de profeți. Există tot mai multe asemănări între ceea ce se petrece în lume și ceea ce se petrece în biserică.

Cum să convingem pe cei care ne înconjoară să examineze din nou chestiunea, dar, de această dată, în mod obiectiv și critic? Împăratul nu mai are haine. El este complet gol! Dar atîția conducători respectați și sinceri preamăresc frumusețea veșmintelor lui împărătești, în-cît cei care nu ajung să vadă această ținută atît de lăudată sunt convinși că viziunea lor e cea defectuoasă, și îi încurajează să se folosească de imaginația lor! Această lipsă de obiectivitate deschide complet ușa pentru puterea amăgirii.

-250-

Mîntuirea biblică

Biblia declară limpede că „Cristos a murit pentru păcatele noastre" (1.Corinteni 15:3) și că cei care îl primesc ca Mîntuitor și Domn sunt niște creaturi noi, pentru care cele vechi au trecut, și ceva nou a luat ființă (2.Corin~ teni 5:17). Trecutul nostru este rezolvat pe baza credinței noastre în Dumnezeu și pe baza lucrării îndeplinite de Cristos pe cruce, nu pe baza vreunui proces psihoterapeu-tic în care ar trebui să ne angajăm ca să moștenim promisiunile lui Dumnezeu (ceea ce Biblia nu învață, iar primii ucenici n-au practicat). În schimb, psihoterapia se sprijină pe ipoteza că trecutul nostru este totdeauna legat de noi, profund îngropat în inconștient, de unde determină atitudinile și acțiunile noastre. Această formă de mîntuire necreștină propune ritualuri psihospirituale care să sape în trecut și să șteargă iarăși tăblițele de lut scrise. În cazul cel mai bun, nu este decît un adaos nebiblic care micșorează puterea Crucii. În cazul cel mai rău, este un înlocuitor lumesc, profan al Evangheliei, care distruge credința adevărată în Dumnezeu.

Noi nu negăm valoarea unui sfat de specialitate, pentru domeniile activității noastre cotidiene care nu sunt abordate de Biblie și care ridică adesea probleme ce nu pot fi rezolvate numai prin relația noastră cu Dumnezeu în Isus Cristos. Cu toate acestea, dacă căutăm această consiliere, trebuie totdeauna să veghem ca ea să fie biblică, în măsura în care găsim ceva în Biblie referitor la situația noastră. În toate domeniile comportamentului uman și în relațiile umane, Cuvîntul lui Dumnezeu dă cel mai bun sfat. Cu toate că Proverbele și Ecclesiastul se ocupă în primul rînd cu asemenea probleme, exemple și învățături care să ne călăuzească în toate situațiile se găsesc de-ajuns în toată Scriptura, care este un alt motiv pentru care întreaga Biblie să fie studiată ca o unitate. Ea oferă

-251-

solide învățături morale și chiar anumite sfaturi de valoare în chestiuni de alimentație și de igienă.

Totuși, Biblia nu pretinde că este o carte de învățătură în chimie, fizică, medicină, dietetică, drept, contabilitate, economie, etc... Lucrul acesta ne dă libertatea de ci de a cere

ajutorul nu numai al medicilor, avocaților, contabililor, etc..., ci și al psihologilor pregătiți, în domenii ca cel al problemei viitoarei profesii sau locului de muncă, ori prevederea comportamentului probabil al unui soț psihopat sau alcoolic. Dar sunt rari psihologii ale căror sfaturi, chiar în aceste domenii limitate, să nu fie contaminate de ipotezele și practicile înșelătoare de care psihologia este impregnată. Lucrul acesta este adevărat despre majoritatea psihologilor creștini. Dar nu este ușor pentru cei ce vor să rămână strict biblici să se elibereze complet de influența tuturor anilor în care au studiat și respectat aceste idei greșite. Acestea pot să le deformeze interpretarea Bibliei într-un mod de care ei înșiși nu sunt conștienți.

Ceea ce trebuie cu adevărat să facem este să ne întoarcem de la orice preocupare cu propriul Eu și să ne ațintim privirea spre Cristos. Dumnezeu ne-a răscumpărat pentru ceea ce este El, nu pentru ceea ce suntem noi, sau chiar pentru ceea ce ar putea face din noi. Dumnezeu ne iubește pentru că El este dragoste, nu pentru că noi suntem vrednici a fi iubiți sau simpatizați. Aceasta este o bază solidă pentru o încredere profundă în El. Această nouă învățătură, care zice că Cristos ar fi murit pentru mine pentru că eu aș fi avut atîta valoare în ochii lui Dumnezeu, poate să-mi dea la început un sentiment de siguranță mai puternic, dar lucrul acesta nu va dura decît atîta vreme cît voi simți acest sentiment de valoare personală, întorcîndu-mi privirile de la Cel care mă iubește și preocupîndu-mă de mine însumi ca obiect al dragostei Sale, voi fi lipsit de bucuria și libertatea adevărată care

-252-

nu se află decît în El. A ști că Dumnezeu mă iubește, nu din cauza a ceea ce sunt, ci din cauza a ceea ce este El, mă eliberează cu adevărat și-mi dă o siguranță pe care evanghelia stimei de sine nu va putea niciodată să mi-o ofere.

1

-253-

14

Mîine, lumea întreagă!

„De la idoli wați întors la Dumnezeu, ca să slujiți Dumnezeului celui viu și adevărat, și să așteptați din ceruri pe Fiul Său” (1.Tesaloniceni 1:9b,10a).

Nu am scris această carte motivat de dorința de a critica sau de a dezmina, ci pentru a răspunde unei nevoi foarte reale, demonstrată de șuvoiul crescînd de apeluri telefonice și de scrisori din lumea întreagă și care cer ajutor. Unii sunt iritați, aproape toți sunt dezorientați. Ne rugăm ca această carte să fie un răspuns la numeroasele cereri de sfaturi cărora n-a fost posibil să se dea un răspuns aprofundat din lipsă de timp (Adeseori, nici n-am răspuns). Vreau să vorbesc și despre numeroasele întrebări puse de creștini tulburați, care au fost învățați în domeniul lumii afacerilor tehnici oculte de control mintal, sau care s-au alăturat unor organizații pe care le credeau orientate creștin. Mulți se simt neplăcut cînd au de a face cu tehnici ale științei minții și ale Atitudinii Mentale Pozitive

(vizualizare, autosugestie pozitivă și alte forme de au-tohipnoză, și de psihologie a imaginii de sine), sau cu metode asemănătoare răspândite în cursuri de promovare a vânzării sau de câștigare de membri. Dar aceste persoane nu știu de ce se simt neplăcut, și doresc o explicație.

O problemă tot mai serioasă

După ce-au devenit creștini, multe persoane angajate înainte în Mișcarea New Age și care au cunoscut-o din

-254-

interior vor să știe de ce regăsesc multe din aceste metode oculte în biserică sau în televiziunea creștină, și de ce atât de puțini pastori par doritori sau capabili să abordeze această problemă. Tot mai mulți oameni sunt neliniștiți de faptul că majoritatea posturilor creștine de TV sunt controlate de o mână de persoane care au ultimul cu-vînt în alegerea tuturor programelor. Influența și puterea lor sunt foarte mari, dar ei nu dau socoteală nimănui, fiind izolați de Trupul lui Cristos, care îi susține financiar, fără însă să le poată influența alegerea. Se poate spune același lucru despre rețeaua tot mai întinsă de televiziune creștină prin satelit. Iată reacția tipică, exprimată în scris și telefonic, a unei femei care-și arată neliniștea în fața învățăturii care pătrunde în biserica ei prin satelit:

„Eu practicam altădată karate, levitația (ridicarea) unor obiecte prin proiectarea de ,energie' în ele cu ajutorul mâinilor mele, citirea de emanații, etc..., și această ,putere' aproape că m-a omorât în vremea aceea, căci mă poseda total.

Nu văd mare deosebire între toate acestea și ceea ce învață ei (ea numește mai mulți lideri carismatici și unul dintre principalii vorbitori creștini în domeniul motivației și al reușitei). Oare nu-i face lucrul acesta pe oamenii din biserica noastră să se deschidă pentru ceva de care n-ar trebui să se atingă?...

Se vorbește mult despre semne și minuni, dar eu știu foarte bine că unele persoane așa-zis vindecate n-au fost deloc vindecate.

Nu vreau să-mi părăsesc biserica, dar simt că toate acestea nu sunt bune". (1)

Biserica locală e cea care ar trebui să dea mijloacele de înțelegere și evitare a acestei amăgiri tot mai mari. Din nenorocire, deseori biserica locală e cea care încurajează șamanismul. Iată un extras dintr-o scrisoare scrisă de proprietara unei librării creștine, al cărei soț este chirurg:

-255-

„Sinceră să fiu, cind am citit mai întîi cartea dvs. Peace. Prosperity, and the Corning. Holocaust (Pace, Prosperitate și Holocaustul care vine), am găsit-o interesantă, dar mult prea departe de preocupările mele... (Dar) cind pastorul nostru a condus biserica (metodistă unită) într-un exercițiu de creare a unor imagini mintale (î închideți ochii... Priviți-L pe Isus intrînd pe ușă...'), J mi-am dat seama de îndată despre ce era vorba și nu am luat parte cu ceilalți la lucrul acesta...

El participase recent la un seminar în California, și el îi învață pe ceilalți la Școala duminicală... o tehnică de vizualizare care l-a ajutat pe fiul lui să-și stăpînească durerea după o operație chirurgicală. El m-a întrebat ce gîndesc despre asta, și eu i-am spus că seamănă a New Age... El mi-a răspuns că Biblia arată că Isus folosea imaginația ghidată prin folosirea pildelor (parabolelor)...

Soțul meu a descoperit un exemplar dintr-un ziar New Age Journal în biblioteca medicilor din spitalul unde lucrează... Cineva îl pusese acolo fără să fie autorizat... Cursul pe care îl urmase pastorul nostru era menționat în acest ziar". (2)

Nu există nici cea mai mică îndoială că asistăm la o reînviere mondială și fără precedent a vrăjitoriei, care afectează profund nu numai toate domeniile societății noastre moderne, ci și biserica. Numită Mișcarea New Age, Mișcarea Holistică, Mișcarea Potențialului Uman, sau Mișcarea Conștiinței, ea este în esență ceea ce antropologii numesc în prezent șamanism, care e pur și simplu străvechiul ocultism făcut să sune a ceva natural, legat de pământ, și prin urmare sănătos și normal. S-a avut grijă ca el să aibă o înfățișare creștină. Ne-am străduit să vă facem să înțelegeți diferitele mijloace folosite de această înșelătorie periculoasă ca să pregătească lumea pentru venirea Anticristului, mijloace pe care ea le utilizează și pentru a amăgi în prezent însăși creștinătatea.

-256-

1

Ne-am dat osteneala să documentăm faptul că amăgirea este deja în mijlocul nostru, nu numai în lumea profană, dar și în biserică, și că evenimentele par să corespundă în mod exact profețiilor care privesc epoca chiar dinaintea revenirii lui Isus pentru cei care îi aparțin. Ar trebui să fie limpede că nu suntem confrunțați cu o colecție de câteva învățături contestabile date ici și colo, ci cu o introducere rapidă în biserică a unor idei care provin din reînvierea străvechiului ocultism, și care ajung înapoi în timp pînă la minciuna șarpelui din grădina Edenului.

Noi nu condamnăm în nici un fel pe cei care se angajează în psihologiile închinării la Eu, în vizualizare, în tehnicile de reușită, de motivație și de dezvoltare de sine, sau în celelalte practici contestabile pe care le-am expus. Nu sugerăm nici faptul că liderii creștini care promovează aceste idei cooperează cu bună știință cu spiritul Anticristului. Grijă noastră a fost să demonstrăm că asistăm la o desfășurare de manevre de amăgire în direcția profețită în mod special în Scriptură, și că nimeni dintre noi nu este la adăpost de riscul de a fi amăgit sau de a amăgi pe alții.

Misionarii unei alte evanghelii

Recent, unele dintre întreprinderile americane cele mai importante și mai puternice, dispunînd de filiale în numeroase țări, au început să finanțeze un efort misionar mondial fără precedent. Dar nu creștinismul este cel pe care îl aduc lumii acești experți și manageri, deveniți dintr-odată misionari. Este misticismul oriental revăzut și corectat, sub forma unor tehnici „ultimul răcnet” care asigură reușita sau succesul personal și eficacitatea în afaceri. Maeștrii Cerești din Templul înțelepciunii care au traversat sfera astrală ca să dezvăluie ambadorului”

-257-

lor, Napoleon Hill, formulele lor secrete de succes, ar trebui să fie satisfăcuți de progresele realizate de către numeroșii lui discipoli.

Comportarea rafinată, diplomele superioare, bogăția și respectabilitatea acestor noi

misionari, care se simt ca acasă în toată lumea, le dau o credibilitate care face să fie foarte greu să te opui evangheliei lor deja seducătoare: cum să devii persoana care dorești să fii, cum să te bucuri de viață, și, mai ales, cum să *reușești* în tot ceea ce faci. Ei formează o nouă generație sau rasă de forțe de conducere în lumea afacerilor, care vorbesc de unitate planetară și de fraternitate, care se preocupă de ecologie și de necesitatea de a ne pune cunoștințele de specialitate la dispoziția țărilor în curs de dezvoltare. Ei vor în mod special să-și împărtășească tehnicile mintale psihospiri-tuale care ar trebui, după părerea lor, să ne ajute să ne îndeplinim complet umanitatea și să transformăm în sfârșit lumea noastră suferindă în paradis. Toate acestea sună atât de plăcut! Totuși, exact acestea sunt obiectivele pe care Anticristul promite să le atingă. Cum să lucrezi deci la venirea unei lumi noi fără să aparții taberei ei? Dacă ne aflăm cu adevărat în zilele din urmă, răspunsul la această întrebare ar putea să fie foarte important.

O nouă escatologie

Influența psihologiei egocentrice a atras un număr crescând de creștini în predicarea unei noi evanghelii. În loc de a da convingerea cu privire la păcat, această evanghelie îl prezintă pe Isus drept un mijloc de realizare a ambiției Mișcării Potențialului Uman de a preschimba această lume în paradis prin refacerea stimei sau respectului de sine al fiecărui om. Greaua povară de a vrea să salvezi lumea dintr-un dezastru ecologic și de la distrugerea nucleară este o povară legitimă. Totuși, mijlocul folo-

-258-

1

sit pentru efectuarea acestei salvări trebuie să fie biblic. Altfel, creștinii ar putea să fie pe cale de a promova o mîntuire sau salvare umanistă și poate chiar să coopereze cu forțele Anticristului. Dacă este adevărat că suntem în vremurile din urmă, atunci interpretările escatologiei (descrierile profetice din Biblie privind viitorul) vor fi tot mai importante și mai controversate în zilele care vin.

Există multe grupări care par să aibă puncte de vedere foarte diferite la chestiunea, dacă lumea poate fi salvată, și dacă da, atunci cum. Există cu toate acestea un punct asupra căruia se armonizează cei care altfel au păreri atât de diferite. Această surprinzătoare unitate se exprimă într-o opoziție crescîndă și generală față de punctul de vedere tradițional al fundamentalistilor. Aceștia susțin că *singura* speranță de salvare sau mîntuire pentru această lume, ca să-i evite distrugerea, constă într-o intervenție miraculoasă a lui Isus Cristos. Un număr crescînd de lideri creștini și de adepți ai lor resping această idee. Ei resping deci și ideea că creștinii sunt în realitate cetățeni ai cerului, și nu ai acestei lumi, și că Cristos își va „răpi” curînd Biserica din această lume. Se respinge tot mai mult învățătura care zice că Anticristul se va ridica să domnească asupra lumii într-o vreme de necaz, și că Biserica va fi răpită (fie înainte, în timpul sau după necaz). Punctul de vedere al multor creștini privind viitorul lumii începe să se asemene tot mai mult cu speranța umanistă. Aceasta pretinde că oamenii pot într-adevăr „să se regăsească pe sine” și să se sprijine pe o fraternitate comună pentru a începe să se

iubească și să-și trăiască din plin potențialul uman și personalitatea lor autentică.

Două grupări se formează acum în sânul bisericii. Una dintre ele crede că peste biserică va veni o apostazie în zilele din urmă și, în același timp, peste lume vor veni necazul cel mare și judecata lui Dumnezeu. Noi trebuie să aducem la mîntuire pe cît mai mulți oameni posibil,

-259-

chemîndu-i la o cetățenie în ceruri. Cealaltă grupare, la fel de sinceră, cuprinde pe cei care cred că vocația sau chemarea primordială a bisericii este să rezolve problemele sociale, economice și politice. Deși se preocupă și de mîntuirea sufletelor, ei cred că convertirea maselor va fi mijlocul de a cîștiga lumea pentru Cristos, de a lua înapoi puterea din mîinile Satanei, și deci de a pune bazele împărăției, pentru ca Cristos să poată în sfîrșit să revină ca Rege și să domnească.

În sânul acestei din urmă grupări se află două curenți divergenți, ale căror obiective încep să semene din ce în ce mai mult. Pe de o parte, socialiștii creștini, care speră o redistribuire prin care cei bogați să împartă cu cei săraci, iar pe de altă parte, creștinii orientați spre reușită, adepți ai Mișcării Mărturisirii Pozitive sau ai Credinței Pozitive, care speră ca toată lumea să se îmbogățească. Din ce în ce mai izolați în colțul lor, fundamentaliștii afirmă că nici una din cele două grupări nu va reuși, pentru că lumea se îndreaptă spre un necaz mare, al cărui punct culminant va fi lupta de la Armaghedon și revenirea lui Cristos ca să salveze pe Israel, să pună capăt distrugerii și să-și instaureze împărăția. Acest scenariu fundamentalist este tot mai respins în sânul bisericii, și considerat ca o escatologie „negativă și pesimistă”.

Am putea împiedica Armaghedonul prin ignorarea lui?

Unii creștini cred în mod greșit că cei care iau în serios Armaghedonul sunt niște fataliști resemnați cu apropiata distrugere a lumii, și chiar fericiți să vadă semnele care o anunță. Lucrul acesta nu este neapărat adevărat. Dacă lumea ar vrea să ia în serios aceste avertismente și să se po-căiască, Dumnezeu Și-ar putea opri judecata. El a făcut-o deja în trecut, ca în cazul orașului Ninive, care s-a pocăit

-260-

atunci cînd Iona 1-a avertizat de apropiata lui judecată. Cu toate acestea, dacă profețiile despre o judecată iminentă, numeroase și foarte clare, sunt puse sub obroc de către biserică, nu există nici un motiv ca lumea să le ia în serios, și încă și mai puțin să se pocăiască. Am îndrăzni noi să ignorăm porțiuni întregi din Biblie pentru că le găsim deranjante și „negative”? Nu vom împiedica Armaghedonul să aibă loc doar pentru că ne-am hotărît toți să gîndim pozitiv.

Fie că lucrul acesta place generației noastre, fie că nu, fapt este că Biblia prezice efectiv, în termeni fără echivoc, că o mare judecată a lui Dumnezeu va veni peste planeta noastră. Și ea îi arată și motivele. După cum am văzut deja, *lumea întreagă* (cu excepția celor aleși) se va închina Satanei, și ea se va închina înaintea omului pe ca-re-l va fi ales el, Anticristul, ca înaintea lui Dumnezeu. Cei care vor trăi pe pămînt, uniți sub autoritatea unui nou guvern mondial, după ce-au acceptat toți o nouă religie mondială, se vor opune adevăratului Dumnezeu și-și vor atrage asupra lor dreapta Sa judecată. În același timp, răutatea lor se va arăta atunci cînd vor căuta să distrugă pe Israel, și să se distrugă reciproc

în bătălia de la Armaghedon. Isus însuși a declarat că va interveni, nu numai pentru a salva pe Israel, dar și pentru a salva însăși omenirea, altfel „n-ar scăpa nici o carne” (Matei 24:22). Dacă ne punem în mod cinstit în fața a ceea ce spune însăși Biblia despre apropiata judecată, lucrul acesta trebuie să ne determine să câștigăm pentru Cristos cu și mai mult zel pe cei ce sunt pierduți, înainte de a fi prea târziu.

„Success-N-Life” (Succes-în-viață): o formă „creștină” a Mișcării Potențialului Uman

în cursul ultimilor 20 de ani, s-au dezvoltat în paralel două mișcări și au pregătit terenul pentru o uimitoare

-261-

asociere care este chiar la începuturile ei. Pe de o parte, în lumea nereligioasă, Mișcarea PMA (Atitudine Mintală Pozitivă) a cunoscut o creștere exponențială. În același timp, Mișcarea care a cunoscut creșterea cea mai rapidă din biserică cuprinde două grupări distincte, dar strâns înrudite: pe de o parte Gîndirea Pozitivă și Gîndirea în Posibilități, ale căror doctrinari sunt Norman Vincent Peale și Robert Schuller, ei înșiși inspirați de Gîndirea Nouă; pe de altă parte, Mărturisirea Pozitivă și Cuvîntul Credinței, ale căror doctrinari sunt Kenneth Hagin și Kenneth Copeland, ei înșiși inspirați de E.W. Kenyon, William Branham și Mișcarea „Arătării Fiului lui Dumnezeu” și a „Ploii Tîrzii”. Peale și Schuller sunt de mult timp vorbitori foarte apreciați în mediile PMA, și e puțină diferență între ceea ce prezintă ei unui auditoriu creștin față de unul necreștin. Acest compromis al bisericii cu lumea se dezvoltă cu o viteză neliniștitoare, și a primit tocmai din partea evanghelică un sprijin nesperat prin formarea de cluburi Success-N-Life (Succes-în-viață) sub inspirația lui Robert Tilton, pastorul inovator al lui Word of Faith World Outreach Center (Centrul de Evanghelizare Mondială „Cuvîntul Credinței”) din Dallas, Texas. Un anunț publicitar apărut în decembrie 1984 în ziarul *Saturday Evening Post* spunea următoarele:

„PENTRU BĂRBAȚI ȘI FEMEI CARE VOR SĂ-ȘI REALIZEZE POTENȚIALUL LOR MAXIM

Grupările locale ale Success-N-Life iau ființă în toată America. Conducători de întreprinderi și de colectivități locale programează evenimente senzaționale pentru bărbații și femeile care vor să-și realizeze potențialul maxim în viață.

Vorbitori de primă mărime... însoțiți de mari artiști, sunt filmați în direct la televiziune, în cursul dîneurilor sau în programe speciale retransmise prin satelit în toată țara pe ecrane uriașe. Aceste evenimente te vor ajuta

să-ți concretizezi și să-ți realizezi visele cele mai fierbinți pe care le nutrești pentru tine și pentru familia ta”. (3)'

Întrunirile lunare ale acestor cluburi, ca și celelalte activități și profituri ale lor, sunt destinate ridicării unei armate de creștini victorioși și prosperi, care vor putea finanța sau participa în orice alt mod la cîștigarea lumii pentru Cristos. În cele șase luni care au urmat primei întruniri, în noiembrie 1984, aproape 800 de cluburi au fost înființate în toată țara, și acest număr continuă să crească. Printre oratorii invitați în cursul acestei perioade, și retransmiși în direct din Dallas, figurau Denis Waitley, Og Mandino și Zig Ziglar. Nu mai este posibil să negi raporturile strînse între învățătura dată în lume de către PMA și

Mișcarea Reușitei și Motivației, și învățătura Gîndirii Pozitive, a Gîndirii în Posibilități și a Mărturisirii Pozitive. Acestea nu sunt decît variante puțin deosebite între ele ale aceleiași teme, vîndute în prezent pentru prima dată sub o etichetă unică.

„Oamenii-dumnezei”

Robert Tilton apare tot mai mult ca unul din pastorii cei mai influenți ai Americii. Cam 1400 de biserici repartizate în toată țara (și acest număr nu face decît să crească) sunt legate prin satelit de biserica din Dallas. Ele pot urmări în direct evenimente deosebite și vorbitori de renume, conferințe și seminarii de învățatură. Rămînînd în linia teologiei fundamentale a Mișcării Mărturisirii Pozitive, Tilton crede că omul a fost creat ca să fie dumnezeul acestui pămînt, că el a cedat această autoritate Satanei, care a devenit dumnezeul acestei lumi, și că nouă ne revine misiunea de a lua această autoritate din mîinile Satanei și de a ne regăsi locul de dumnezei ai acestei lumi. Pentru ca lucrul acesta să se poată produce, așa cum

-262-

-263-

învăța E.W. Kenyon, trebuie, în calitate de creștini, să începem „a umblăm cum a umblat Isus, fără nici un sentiment de inferioritate față de Dumnezeu... plini de o credință care va face să se clatine lumea...”. (4) Făcînd ecou la această învățatură, Kenneth Copeland a declarat:

„Tu transmiți natura omenească copilului care s-a născut din tine... Pentru că ești o ființă omenească, ai transmis această natură omenească acestui copil.

Dumnezeu este Dumnezeu. El este Spirit... El ți-a transmis natura Sa atunci cînd te-ai născut din nou. Petru a zis-o foarte limpede: „Noi suntem părtași la natura divină”. Această Natură este viața veșnică în perfecțiunea ei absolută. Ea este cea care a fost implantată, injectată în ființa ta spirituală. Ea ți-a fost dată de Dumnezeu exact în felul în care tu ai dat natura omenească copilului tău.

Acest copil nu s-a născut balenă. El s-a născut om... Ei bine, acum, tu nu ai o ființă omenească, tu ești o ființă omenească. Astfel, tu nu ai pe Dumnezeu în tine. Tu ești un dumnezeu”. (5)

După cum am dovedit deja, nu este vorba de un lapsus, nici de vreo doctrină nouă. Această învățatură este astăzi în miezul Mișcării Mărturisirii Pozitive. I se poate regăsi originea în învățăturile numeroaselor Mișcări anterioare, ca cele ale Arătării Fiului lui Dumnezeu și Ploii Tîrzii. În scrierile doctrinarilor acestor Mișcări anterioare, ca Kenyon, Branham și John G. Lake regăsim noi esențialul învățăturilor lui Hagin, Copeland, Capps, etc... Lake a scris: „Omul nu este o creație distinctă, despărțită de Dumnezeu. El e o parte din Dumnezeu însuși. Dumnezeu vrea ca noi să fim dumnezei... El cheamă sufletul nostru să se trezească la înțelegerea acestei realități: ființa noastră interioară este ființa noastră adevărată. Omul interior este cel care ne guvernează cu adevărat. El este omul adevărat despre care Isus a zis că este un dumne-

-264-

zeu”. (6) Predicile lui Lake (Oamenii-dumnezei, etc.) sunt publicate astăzi de Christ for the Nations (Cristos pentru națiuni). Pastorul și autorul Earl Paulk este unul din liderii actuali ai acestei Mișcări în plină creștere. Paulk a zis:

„Așa cum cîinii fac căței, iar pisicile fac pisoii, tot așa, Dumnezeu face mici dumnezei...

Cîtă vreme nu vom fi înțeles că suntem niște mici dumnezei și nu ne vom comporta ca niște mici dumnezei, nu vom putea arăta împărăția lui Dumnezeu". (7)

Consecința logică

Aici este vorba de aceeași minciună folosită de Satana ca s-o înșele pe Eva. Pavel a învățat că această minciună va fi acceptată de lumea întreagă sub domnia Anticristului. Faptul că lumea și biserica o acceptă din ce în ce mai mult ar putea fi o indicare a faptului că ne apropiem de clipa arătării Anticristului. În Biblie este limpede afirmată originea minciunii din gura Șarpelui în grădina Edenului, și avertizările despre reînvierea ei în zilele din urmă sunt foarte clare și fără echivoc. Iată de ce este așa de greu să înțelegi cum este posibil ca cineva care a citit Biblia, și cu atît mai mult un conducător creștin, să se poată lăsa astfel amăgit. Cu toate acestea, exact lucrul acesta se petrece.

Este înspăimîntător să vezi că această minciună străveche, expusă cu atîta claritate de către Biblie, este în prezent învățată și acceptată în biserică, ca și cum ar fi un mare adevăr nou. La fel cum această minciună a atras după ea căderea originală a omului, ea are de jucat un rol special în amăgirea din zilele din urmă. Dacă este adevărat că noi suntem dumnezeii acestei lumi, avînd aceeași natură ca Dumnezeu, creați ca să stăpînim peste tot pămîntul, și dacă putem obține tot ceea ce zicem, pro-

-265-

clamîndu-ne „dreptul divin", atunci este o concluzie logică în toate acestea: noi trebuie să exercităm această putere ca să ne debarasăm de lumea bolii, a sărăciei, și chiar a păcatului. Acesta a și fost mesajul rostit în cursul unui „seminar televizat prin satelit" despre tema viitorului, care s-a ținut între 9 și 12 decembrie 1984 la Word of Faith - World Outreach Center al lui Robert Tilton în Dallas. Rezumînd mesajul din prima seară, pastorul Tilton a zis:

„Eram așezat acolo, și-mi lăsam pur și simplu ființa spirituală să absoarbă în ea toate acestea, ca să nu fie orbită de ochii mei de carne... O vedeam la fel de limpede cum văd această adunare. Și n-o văd în împărăția de o mie de ani, ci o văd acum..."

Noi suntem un grup puternic, și n-o să intrăm șchio-pătînd (în împărăție)... Cînd Dumnezeu a izbăvit pe copiii lui Israel, ei au plecat încărcăți cu argint și cu aur...

El ne-a dat puterea să creăm belșugul, și noi vedem deja producîndu-se lucrul acesta. Cred că în aceste zile din urmă credincioșii nu vor mai fi obligați să se așeze în spatele autobuzului pe ultimul scaun! Noi sunte. dreptatea lui Dumnezeu!

Vă spun, noi trăim ora cea mai glorioasă a bisericii... Vă spun că vom cuceri acest oraș, această națiune și lumea întreagă, prin această veste bună... a lui Isus Cristos!" (8)

Este tulburător, dacă nu neliniștitor, să vedem că biserica din Laodiceea, căreia Cristos i-a zis: „O să te vărs din gura Mea", se descrie pe sine în chip asemănător: „Sunt bogat, m-am îmbogățit și nu am nevoie de nimic" (Apo-calipsa 3:17).

Această siguranță entuziastă că creștinii vor cuceri lumea se răspîndește pretutindeni. Pentru mulți susținători ai Mărturisirii Pozitive, a-și imagina că Isus trebuie să revină ca să salveze acest pămînt de la distrugere înseamnă să admiți că am eșuat în sarcina care ne revenea. Iar a

- 266 -

1

sugera că Cristos va răpi Biserica, în sens tradițional, este un scenariu de fugă care nu se potrivește cu cei care așteaptă să fie învingători și să înființeze împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Earl Paulk declară:

„Cînd am început să facem observația că era... (absurd) pentru biserică să-și țină ochii ațintiți asupra cerurilor, așteptînd un fel de fugă teatrală departe de pământ, unii au început să strige: „Erezie!”

Dar... Cuvîntul dovedește că pămîntul aparține Domnului, și că prima însărcinare pe care biserica trebuie s-o împlinească este să-l supună...

Respinge tradițiile și ascultă ce încearcă Duhul lui Dumnezeu să spună bisericii... Nu aștepta să fii salvat printr-o „răpire” ... Dacă vrei să-L faci pe Cristos să revină pe pământ, poți s-o faci... NOI PUTEM S-O FACEM!... Ia-ți timp să ne contactezi. Dumnezeu este pe cale să-și mobilizeze armata”. (9)

Deși credințele lor fundamentale diferă, cei care speră să clădească o împărăție perfectă pe pământ înainte de revenirea lui Cristos au un obiectiv care seamănă mult celui al umaniștilor, care caută să unifice lumea în dragoste, pace și fraternitate. A ne realiza deplinul nostru potențial, a ne îndeplini destinul, a aștepta noi culmi, a face față amenințării unui dezastru ecologic și a unei distrugerii nucleare, a salva lumea și rasa umană prin instaurarea unui nou guvern mondial de dragoste și de egalitate, iată un program foarte atrăgător pentru toată lumea! El ne măgulește orgoliul, spunîndu-ne că, în fond, *noi putem ajunge la țintă*. Și dacă, ajungînd acolo, putem demonstra prin aceasta că suntem cu adevărat niște dumnezei și că omenirea și cu Dumnezeirea sunt una, ce-ar putea fi mai nobil?

Aceasta este părerea lui Scott Peck, un psihiatru despre care se spune că a devenit creștin scriind două recente best-sellere, *People of The Lie* (Poporul minciunii) și

-267-

The Road Less Traveled (Drumul mai puțin umblat). Aceste lucrări, au apropiat pe creștini și pe necreștini în viziunea reînnoită că ar trebui să-și ia împreună în mîini destinul lor comun. Cele două cărți au fost prezente într-o selecție a celor mai bune cărți ale anului făcută de una din cele mai importante reviste creștine. Ele figurau pe locul șapte, respectiv șase. (Selectarea s-a făcut prin voturile unei grupe de scriitori, de lideri și de teologi evanghelici...). (10) Aceste două lucrări conțin noua spiritualitate „psihologică” despre care am vorbit, și pe care biserica este pe cale să o accepte într-un mod atît de generalizat. După cum remarcă un critic, Peck „lasă ca ceea ce socotește el că este o necesitate psihologică să dicteze adevărul teologic”. (11) Se poate clar observa cum se armonizează toate acestea cu amăgirea. Peck scrie:

„Oricare ar fi felul nostru de a vorbi despre ceva fără a atinge miezul propriu-zis al chestiunii, toți aceia dintre noi care postulează un Dumnezeu al dragostei și care meditează serios asupra chestiunii ajung în final la această concluzie zguduitoare: Dumnezeu vrea ca noi să devenim El însuși (sau Ea însăși).

Noi creștem spre divinitate. Dumnezeu este ținta evoluției. Dumnezeu este sursa forței de evoluție, și Dumnezeu îi este destinul final...

Dacă credem că este posibil pentru om să devină Dumnezeu, această credință, prin însăși natura ei, ne-ar obliga să încercăm să atingem ceea ce este la îndemîna noastră. Dar noi nu vrem... să ne luăm responsabilitatea pe care ne-o propune Dumnezeu...

Cîtă vreme credem că divinitatea este un obiectiv imposibil de atins, nu avem motive să ne preocupăm de creșterea spirituală, n-avem nevoie să ne stimulăm ca să ajungem la nivele tot mai ridicate de conștiință și activitate iubitoare...". (12)

Toate acestea ne sună foarte familiar. Dacă recunoaștem că purtăm divinitatea în noi de cînd ne naștem, fap-

tul acesta ne pune în fața obligației de a ne purifica viața și planeta. La urma urmei, o merităm, noi suntem din clasa lui Dumnezeu, și putem s-o facem. Umaniștii zic lucrul acesta de ani de zile, dar acum li se alătură un număr de lideri creștini evanghelici care au cam același limbaj și care lucrează la realizarea aceluiasi obiectiv: crearea unei lumi noi de pace, de dragoste și de fraternitate. Scopul este demn de recomandat, dar este extrem de important să știm prin ce mijloace să-l atingem. În locul acesta sunt capcanele.

Dacă adevăratul Isus Se pregătește în realitate să „răpească” din lume pe cei care Li aparțin (fie înainte, în timpul, sau după necazul cel mare), atunci cei care vor rămîne pe planeta Pămînt și vor vrea să-și întâlnească „Cristosul” vor fi fost în mod vădit înșelați. Cei care îl vizualizează pe Isus” al lor personal așa cum și-L imaginează se pregătesc ei înșiși să fie amăgiți. La fel este cu cei ce-și urmează închipuirile inimii lor în loc să urmeze Biblia, așteptînd un „Cristos” care va veni pe pămînt ca să ia în stăpînire frumoasa împărăție pe care o vor fi clădit-o pentru revenirea Sa.

Ar fi bine să ne amintim că, în Germania anilor treizeci, chiar creștinii evanghelici s-au lăsat multă vreme înșelați de Hitler. Cînd le-a apărut ca un pretendent posibil pentru titlul de Anticrist, era deja prea tîrziu ca să scape de urmări. Printre obiectivele pe care le afirmase el public figura refacerea unui creștinism pozitiv” în Germania. El restabilise legea și ordinea, luase o poziție fermă împotriva homosexualității, pornografiei și prostituției, încuraja rugăciunea în școli, și readusese pacea și prosperitatea într-o națiune care stătuse la marginea dezastrului.

-268-

1

-269-

Simplitatea lui Cristos

Oricare ne-ar fi punctul de vedere asupra evenimentelor de la sfîrșitul timpului, nu putem pretinde că suntem corecți dacă nu luăm în serios avertismentele Bibliei în ce privește judecata lui Dumnezeu care vine peste lume, și în ce privește amăgirea și apostazia din ultimele zile. Dacă faptul de a gîndi astfel este socotit ca „negativ”, atunci aplicăm acest termen asupra lui Isus, lui Pavel, și tuturor celor care ne-au prevenit că la sfîrșitul vremurilor se va vedea amăgirea și distrugerea. Ei au vorbit mult și despre împărăția care vine.

Pavel a declarat: „Carnea și sîngele nu pot moșteni împărăția lui Dumnezeu” (I.Corinteni 15:50). Împărăția deci nu poate fi cea de o mie de ani, în cursul căreia ființele omenești de carne și sînge vor continua să se înmulțească pe pămînt. Cu atît mai mult, nu poate fi lumea noastră actuală cea pe care creștinii trebuie s-o cucerească și să și-o supună. Biblia ne spune de multe ori că împărăția lui Dumnezeu este „o împărăție veșnică”. (13) Vorbind despre Mesia care urma să vină, Isaia a profețit că nu va avea sfîrșit nici împărăția Sa, nici pacea pe care o va fi instaurat (Isaia 9:6,7). Potrivit acestei profeții, împărăția nu poate fi cea de o mie de ani, căci nu numai că această minunată vreme de pace pe care o va cunoaște lumea sub domnia lui Cristos va avea un sfîrșit, dar se va termina printr-un mare război (Apocalipsa 20:7-9). Isus a spus limpede: „împărăția Mea nu este din lumea aceasta” (Ioan 18:36). Deși împărăția începe în inimile tuturor celor care se supun lui Cristos ca Regelui lor, arătarea exterioară a acestei împărății nu va avea loc deplin decît atunci cînd va fi distrus universul actual, și va fi creat un nou univers, în care păcatul nu va pătrunde niciodată (2.Petru 3:10-13; Apocalipsa 21:1, etc...).

Biblia ne cheamă la *această* împărăție, care nu poate fi

-270-

1

întemeiată cu ajutorul programelor și eforturilor noastre, ci în care vom putea intra dacă ne pocăim de încercările noastre de a ne juca de-a dumnezeii și de a ne da drept Dumnezeu. Viața veșnică este ceea ce oferă Dumnezeu unei rase care merită judecata veșnică, și ea nu poate fi primită decît ca un dar gratuit al harului Său, de către cei care acceptă să-L primească pe Cristos ca pe singurul lor Mîntuitor și Domn, pe El care a murit pentru păcatele lor și care a înviat ca să-Și trăiască viața Sa în ei. Lucrul acesta poate părea prea simplist pentru cei care sunt confrunțați cu o lume cufundată în haos și disperare, și care cred că epoca noastră de progres are nevoie de metode moderne și de terapii recent puse la punct de cutare sau cutare școală de psihologie. Totuși, aceasta este prescripția simplă dată de Dumnezeu în Cuvîntul Său. Și deoarece boala fundamentală este tot aceeași, n-avem nici o nevoie de o versiune modernă a remediei.

Avem o disperată nevoie de a reveni la simplitatea lui Cristos, și de a începe serios să-L urmăm pe Păstorul cel Bun, în loc să urmăm pe toți cei care pretind că vorbesc în Numele Lui. Nu ne credeți pe cuvînt, ci cercetați voi înșivă totul. Fiți ca locuitorii din Bereea, care n-au acceptat ceea ce le zicea Pavel doar pentru că era marele apostol al națiunilor, ci cercetau în fiecare zi Scripturile ca să vadă dacă ceea ce li se spunea era exact (Fapte 17:11). Fiecare din noi trebuie să ajungă la o deplină convingere privitor la ceea ce credem, și a motivelor pentru care credem. Și noi trebuie s-o facem doar pe baza Bibliei, și nu pe baza interpretării cuiva.

Cu privire la aceasta ar putea fi citate multe pasaje din Scriptură, dar următoarele două pasaje par să fie deosebit de potrivite:

„Căci harul lui Dumnezeu, aducînd mîntuire tuturor oamenilor, s-a arătat, învățîndu-ne ca, tăgăduind nelegiuirea și poftele lumești, să trăim în veacul de acum

-271-

cumpătat și drept și evlavios, așteptind binecuvîntata nădejde și apariția gloriei marelui nostru Dumnezeu și Mîntuitor Isus Cristos" (Tit 2:11-13).

„Dar știm că Fiul lui Dumnezeu a venit și ne-a dat pricepere ca să cunoaștem pe Cel care este adevărat. Și noi suntem în Cel care este adevărat, în Fiul Său, Isus Cristos. Acesta este Dumnezeul adevărat și viața veșnică. Copilașilor, păziți-vă de idoli!" (1.Ioan 5:20,21)

-272-

Note

Capitolul 1

1. Charles Colson, *The Struggle For Men's Hearts and Minds* (Pri-son Fellowship, 1983), p. 16.
2. *Brain/Mind Bulletin*, 10. 12. 1984, „New Story of Science: inclu-ding Mind in the world", p. 1.
3. Ibid.
4. *Human Potențial*, dec. 1984, Marta Vogel, „Superlearning: Mak-ing the Most of What We've Got", p. 4.
5. Manly P. Hall, *Masonic, Hermetic, Qabbalistic and Rosicrucian Symbolical Philosophy* (Los Angeles, 1969, ediția a 16-a), p. CI, CIL
6. Robert Schuller, *Living Positively One Day at a Time* (Revell, 1981), p. 201.
7. Robert Schuller, *Self-Esteem, The New Reformation* (Word Books, 1982), p. 14-15.
8. *Eternity*, nov. 1983, Lloyd Billingsley, „The Gospel According to Schuller", p. 23.
9. *Time*, 18. 03. 1985, p. 70.; Los Angeles Time, 29. 05. 1983, p. 1.
10. *Christianity Today*, 10. 08.1984, p. 23-24.
11. Ibid.
12. *Time*, op. cit.
13. Paul Yonggi Cho, *The Fourth Dimension* (Logos, 1979), Cuvînt înainte.
14. Success Motivation Cassette Tapes (Waco, TX), „Think and Grow Rich", fața 1.
15. Og Mandino, *The Greatest Secret in the World*, p. 276.
16. Stephen B. Douglass și Lee Roddy, *Making the Most of Your Mind* (Here's Life Publishers, 1983), p. 18-19.
17. Ibid., p. 263.
18. Napoleon Hill, *Grow Rich With Peace of Mind* (Ballantine Books, 1967), p. 158-60.
19. Ibid., p. 176.
20. Ibid.
21. Ibid.
22. Napoleon Hill și W. Clement Stone, *Success Through a Positive*

-273-

Mental Attitude (Pocket Books, 1977), p. 55.

23. **Ibid.**, p. 72.
24. Ibid., p. 16,18,78.
25. *Christianity Today*, 01. 03. 1985, „Is God a Psychotherapist?" by Ben Patterson, p. 22-23.
26. Charles Capps, *The Tongue - A Creative Force* (Harrison House, 1976), p. 24, 131, 132.
27. Paul Yonggi Cho, *Solving Life's Problems* (Logos, 1980), p. 51.
28. Paul Yonggi Cho, *The Fourth Dimension* (Logos, 1979), p. 83.
29. H.A. Ironside, „Exposing Error: Is It Worth While?" Tractat.
30. David Wilkerson, „A Prophecy Wall of Fire", se poate obține de la World Challenge, Inc. P.O. Box 260. Lindale, TX 75771.'

Capitolul 2

1. James Reid, *Ernest Holmes: The First Religious Scientist* (Science of Mind Publications, Los Angeles), p. 14.
2. Ibid.
3. „The Viewpoint in the Science of Mind Concerning Certain Tradițional Beliefs" (Science of Mind Publications).
4. Ernest Holmes, *The Science of Mind*, p. 30, citată în *Science of Mind*, sept. 1983, p. 47.
5. Norman Vincent Peale, *Positive Imaging* (Fawcett Crest, 1982), p.77.
6. Robert Schuller, *Tough Times Never Last, But Tough People Do* (Bantam Books, 1984), p. 161.
7. Mack R. Douglas, *Success Can Be Yours* (Zondervan, 1977), p. 37.
8. Cho, *Fourth*, p. 44.

9. Robert Schuller, *Possibility Thinking: Goals*, casetă audio Am-way Corporation.
10. Casetă audio de la First Annual Leadership Conference, Preston-wood Baptist Church, North Dallas, 18. 03. 1985, Mary Kay Ash.
11. HM, *Grow Rich*, p. 215-20.
12. Ibid., p. 117.
13. Ibid., p. 213-14.
14. Ibid.
15. HM, *Think and Grow Rich* (Fawcett, 1979), p. 137.
16. HM, *Grow Rich*, op. cit. p. 166.
- 274-
17. Douglass and Roddy, *Most*, op. cit. p. 50-51.
18. Ibid.
19. Hill and Stone, *Success*, op. cit. p. 44.
20. Ibid., p. 13.
21. Ibid., p. 14.
22. *Life*, 7.01. 1957.
23. E. Brooks Holifield, *A History of Pastoral Care in America: From Salvation to Self-realization* (Abingdon Press, 1983), p. 270-271.
24. Paul Clayton Vitz, *Psychology As Religion: The Cult of Self-worship* (Eerdmans, 1977), p. 10.
25. Holifield, *History*, op. cit. p. 264.
26. Martin L. Gross, *The Psychological Society* (Random House, 1978), p. 3-5.
27. *Journal of Humanistic Psychology*, 1981, voi. 21, nr. 4, Beverly-Colleene Galyean, „Guided Imagery in Education”, p. 58, 61.
28. Din broșură.
29. *Saturday Review of Literature*, mar. 1973.
30. *The Tarrytown Letter*, iunie/iulie 1983, „Jean Houston: The New World Religion”, p. 4.
31. *Whole Life Times*, oct./nov. 1984, p. 5, 26.
32. Robert Masters and Jean Houston, *Mind Games: The Guide To Inner Space* (Dell Publishing, 1972), p. 198-206.
33. Hill, *Think*, op. cit. p. 215-19.
34. Cho, *Fourth*, op. cit. p. 39-44.
35. Norman Vincent Peale, *Positive Imaging* (Fawcett Crest, 1982), Introducere, p. 1.
36. Ibid., p. 1.
37. Ibid., p. 1.
- Capitolul 3**
1. Louisa Rhine, *Hidden Channels of the Mind* (Sloane Associates, 1961).
2. Russel Targ and Harold Puthoff, *Mind-Reach* (Dell Publishing, 1977), p. 111-19.
3. Scrisoare nedatăă cu antetul lui Institute of Noetic Sciences, semnată de Edgar Mitchell, fondator.
4. Ibid.
- 275-
5. Din caseta 1 a unei conferințe ținută de Andrija Puharich la Colorado Psychotronics Association.
6. Shirley MacLaine, *Out On A Limb* (Bantam, 1983).
7. Martin and Deidre Bobgan, *Hypnosis and the Christian* (Bethany House Publishers, 1984), p. 23.
8. Helen Walmbach, *Relieving Past Lives: The Evidence Under Hypnosis* (Harper and Row, 1984).
9. Marilyn Ferguson, *The Aquarian Conspiracy* (J.P. Tarch-er, 1980), p. 175.
- Capitolul 4**
1. *Los Angeles Times*, 28. 10. 1984, partea VI, p. 4.
2. James P. Warburg, *The West In Crisis* (Doubleday, 1959), p. 30.
3. *The Economic and Social Conseiuences of Disarmament: U.S. Reply to the Inquiry of the Secretary-General of the United Nations* (Washington, D.C.: USGPO, iunie 1964), p. 8-9.
4. *Washington Post*, 16.01. 1977.
5. Anthony Sutton and Patrick M. Wood, *Trilaterals Over Washington*, II (Scottsdale, AZ, 1981), p. 173.
6. *Whole Life Times*, oct./nov. 1984, Cover Story, p. 24.
7. Ibid., p. 5.
8. *The Tarrytown Letter*, iunie/iulie 1983, „Jean Houston: The New World Religion*” (un interviu), p. 5.
9. *Spectrum*, nov./dec. 1984, Buckminster Fuller, „Human Integrity”, p. 7.

10. *India-West*, 14. 01. 1983, p. 22.
 11. Ibid., *The Movement Newspaper*, ian. 1983.
 12. Samuel H. Sandweiss, M.D. *Sai Baba, The Holy Man... and the Psychiatrist* (San Diego, 1975), p. 79-82.
 13. David Spangler, *Reflections on The Christ* (Findhorn, 1978), p. 36-37.
 14. Werner Erhard, // *God Had Meant Man to Fly, He Would Have Given Him Wings*, p. 11.
 15. Benjamin Creme, *The Reappearance of the Christ and the Masters of Wisdom* (Londra: The Tara Press, 1980), Mesage nr. 81,
12. 09. 1979, p. 246.
 16. *Meditations of Maharishi Mahesh Yogi*, p. 178.
 17. Sun Myung Moon, *Christianity In Crisis*, p. 5.
- 276-

1

18. Ernest Holmes, *What Religious Science Teaches*, p. 21.
19. Hill, *Grow Rich*, op. cit. p. 164.
20. Alan Watts, *This is It*, p. 90.
21. Newsweek, 20. 12. 1976, p. 66.
22. Ibid., p. 68.
23. Shirley MacLaine, *Out On A Limb* (Bantam Books, 1983), coperta a 2-a.
24. Din *Teach Only Love*, citată în *Orange County Resources*, „In-terview with Gerald Jampolsky" de către Phil Friedman, p. 3.
25. Spangler, *Reflections*, op. cit. p. 41.
26. Ibid., p. 40-41.
27. Ibid., p. 44-45.

Capitolul 5

1. Milton R. Hunter, *The Gospel Through the Ages* (Salt Lake City, 1958), p. 110.
2. *Deseret News*, Church Section, 18. 06. 1973, p. 308, citat în Ed Decker și Dave Hunt, *The God Makers* (Harvest House, 1984), p. 30.
3. *Journal of Discourses*, voi. 6, p. 176.
4. Ibid., p. 167.
5. Ibid., voi. 5, p. 331.
6. Scrisoare a lui Edgar Mitchell, material de reclame nedatat de la The Institute of Noetic Services, Sausalito, CA 94965; *The Tarrytown Letter*, feb. 1983, p. 3.
7. *The Movement*, dec. 1984, Roberts C. Taylor, „Brian O'Leary, The Threshold of Outer-Inner Space", p. 10.
8. Ibid., p. 12-13.
9. Rodney R. Romney, *Journey to Inner Space: Finding God-in-Us* ■ (Abingdon, 1980).
10. Ibid., p. 26.
11. Ibid., p. 30.
12. Ibid., p. 28.
13. Ibid., p. 29.
14. Ibid., p. 14.
15. Ibid., p. 82.
16. Ibid., p. 83.
17. Ibid., p. 85.

-277-

18. Ibid., p. 84.
19. Ibid., p. 31.
20. Desmond Doig, *Mother Teresa: Her People and Her Work* (Harper and Row, 1976), p. 156.
21. *The Tarrytown Letter*, nov. 1984, „Building the Earth at St. John the Divine: A Gothic Cathedral Shapes a New World View and a Wider Vision of Humanity", p. 5.

Capitolul 6

1. William Kroger and William Fezler, *Hypnosis and Behaviour Modification: Imagery Conditioning* (Lippincott, 1976), p. 412.

2. *California Law Review*, mar. 1980, Bernard L. Diamond, „Inherent Problems in the Use of Pretrial Hypnosis on a Prospective Witness", p. 333-37.
 3. Martin and Deidre Bobgan, *Hypnosis and the Christian* (Bethany House, 1984), p. 23.
 4. *Whole Life Times*, oct./nov. 1984, nr. 38, Shepherd Bliss, „Jean Houston: Prophet of the Possible", p. 24-25.
 5. Ibid., p. 26.
 6. Ibid.
 7. *Los Angeles Times*, 11. 10. 1981, p. 1.
 8. Ibid., p. I-B, 2; Marilyn Ferguson, *The Aquarian Conspiracy* (J.P. Tarcher, 1980), p. 420.
 9. *The Tarrytown Letter*, iunie/iulie 1983, „Science and Soul in the Twentieth Century", p. 3.
 10. *Los Angeles Times*, op. cit. p. I-B, 1.
 11. *Holistic Life Magazine*, 1983, Robert Muller, op. cit. p. 15-16.
 12. Ibid.
 13. Agnes Sanford, *The Healing Gifts of the Spirit* (Fleming H. Revell, 1966), p. 10-14.
 14. Ibid., p. 22.
 15. Ibid., p. 27.
 16. Ibid., p. 25-26.
 17. Bruce Larson, *There's A Lot More To Health Than Not Being Sick* (Word Books, 1984), p. 124.
 18. Bruce Larson, *The Whole Christian* (Word Books, 1978), p. 180.
 19. Ibid., p. 23.
 20. Ibid., p. 27.
- 278-

1

21. Ibid., p. 153.
22. Ibid., p. 132.
23. Ibid., p. 16, 120.
24. *New Age Dawning* (General Assembly Special Committee on E-vangelism and Church Growth, Presbyterian Church USA), 1984.
25. Ibid., p. 12.
26. Larson, *The Whole Christian*, op. cit. p. 16, 176.
27. Norman Grubb, *Union Life Magazine*, iunie 1978, p. 1, 3; ibid., dec. 1976, p. 2.
28. Bill Volkman, *The Wink of Faith: Living „As Gods" Without Denying Our Humanity* (Union Life, 1983), p. 79-85.
29. *Cornerstone*, 23. 10. 1980, interviu cu Bill Volkman.
30. Casey Treat, „Believing in Yourself", caseta 2 dintr-o serie de 4 casete.
31. Volkman, *Wink*, op. cit. p. 83-84.
32. Scrisoare personală datată 25. 08. 1982.
33. Scrisoare personală datată 4. 06. 1982.
34. Kenneth Copeland, „The Force of Love", caseta BCC-56.
35. Robert Tilton, *God's Laws of Success* (Word of Faith, 1983), p. 170-171.
36. Herbert Schlossberg, *Idols for Destruction* (Thomas Nelson, 1983), p. 40.

Capitolul 7

1. Robert Jastrow, „The Case for UFO's", în *Science Digest*, nov./ dec. 1980 p. 83-85.
 2. Schlossberg, *Idols*, op. cit. p. 143.
 3. Ibid., p. 144.
 4. Ibid., p. 145.
 5. Aldous Huxley, *Brave New World Revisited* (Harper Colophon, 1960), p. 80.
 6. C.S. Lewis, *They Asked for A Paper* (Londra, 1962), p. 163.
 7. Dintr-o broșură a lui Institute for Conscious Evolution, San Francisco, CA 94121.
 8. Harper's, feb. 1985, p. 45.
 9. Self-Help Update, ian. 1985 (Scottsdale: Valley of the Sun books and tapes), p. 49-50.
 10. Harper's, feb. 1985, p. 49-50.
- 279-
11. Ibid.

12. Douglas Dewar and L.M. Davies, „Science and the BBC", *The Nineteenth Century and After*, apr. 1943, p. 167.
13. *Radix*, iulie/august 1979, Paul Arveson and Walter Hearn, „God and the Scientists: Reflections on the Big Bang", p. 9-14.
14. *Los Angeles Times*, 25. 06. 1978, partea VI, p. 1, 6.
15. Charles Capps, *The Tongue - A Creative Force* (Harrison House, 1976), p. 8-9, 17, 130-36.
16. Capps, *Tongue*, p. 146-7.
17. *Seikyo Times*, mar. 1983, p. 58.
18. E.C. Prophet.
19. Capps, *Tongue*, p. 146-47.
20. Ibid.
21. Hali, *Philosophy*, op. cit. p. CI.
22. Gloria Copeland, *God's Will is Prosperity* (Harrison House, 1978), p. 48-49.
23. Cho, *Fourth*, op. cit. p. 36-43.
24. Ibid., p. 64.
25. Ibid., p. 36-43.
26. Ibid., p. 64.
27. Ibid.
28. Frank Goines, *Best of Profecy and Economics Newsletter*, p. 53.

Capitolul 8

1. Norman Vincent Peale, *The Power of Positive Thinking* (Fawcett Crest, 1983), p. 52-53.
2. Mortimer J. Adler, *The Difference of Man and the Difference It Makes* (New York, 1967), p. 294.
3. Schlossberg, *Idols*, p. 161.
4. *Science Digest*, iulie 1982, John Gliedman, „Scientist in Search of the Soul", p. 78.
5. Ibid.
6. Schlossberg, *Idols*, p. 147-48.
7. William Tiller „Creating a New Funcțional Model of Body Hea-ling Energies", *Journal of Holistic Health* (San Diego: The Word Shop, 1978), p. 73.
8. Ibid.

-280-

^

9. *Science Digest*, John Gliedman, op. cit.
10. Cho, *Fourth*, op. cit. p. 38-40.
11. Cho, *The Fourth Dimension*, Voi. 2 (Bridge Publishing, 1983), p. 38.
12. Cho, *Fourth*, p. 43.
13. Cho, *Fourth*, Voi. 2, p. 26-27.
14. Martin L. Gross, *The Psychological Society* (Random House, 1978), p. 43-44.
15. *Personal Christianity*, aug. 1979, C.S. Lovett, „The Medicine of Your Mind".
16. Ralph Wilkerson, *ESP or HSP? - Exploring Your Latent Se-venth Sense* (Melodyland Publishers, 1978), p. 258-59.
17. *Assoeiation for Humanistic Psychology Newsletter*, feb. 1984.
18. Ibid.
19. Thomas Szasz, *The Myth of Psychotherapy* (Doubleday, 1978), p. 27-28.
20. Walter Bromberg, *From Shaman to Psychotherapist* (Chicago, 1975), p. 336.
21. *The Journal of Holistic Health*, 1977, Jack Gibb, „Psycho-Socio-logical Aspects of Holistic Health", p. 44.
22. Michael Harner, *The Way of the Shaman* (Harper and Row, 1980), p. 136.
23. Ibid., p. 20.

Capitolul 9

1. John and Paula Sanford, *The Transformation of the Inner Man* (Logos, 1982), p. vi, 4.
2. Agnes Sanford, *The Healing Light* (Macalester, 1947), p. 125-26, 165; Sanford, *The Healing Gifts of the Spirit* (Revell, 1982), p. 140-41).
3. Sanford, *Gifts*, p. 48.
4. Sanford, *Light*, p. 146.
5. Ibid., p. 34-35.
6. Ibid., p. 30.
7. Ibid., p. 74.
8. Ibid., p. 60, 65-67.

9. Ibid., p. 28, 37, 94-95, 137-47. 10. Ibid., p. 63-64, 68, 112.
- 281-
11. Agnes Sanford, *The Healings Gifts of the Spirit* (Fleming H. Revell, 1966), p. 48.
12. Ibid., p. 49, 131.
13. Sanford, *Light*, p. 143-144.
14. Richard Foster, *Celebration of Discipline* (Harper and Row, 1978), p. 36.
15. William L. Vaiwig, *I Prayed, He Answered* (Augsburg, 1977), p. 59, 88-89.
16. Foster, *Celebration*, p. 16, 22-27, 36, 136, 169-78.
17. Ibid., p. 136.
18. Sanford, *Light*, op. cit. p. 98-113, 142-43.
19. Ibid. coperta din față.
20. Ibid., p. 49.
21. Ibid., p. 45.
22. Ibid., p. 49.
23. Ibid., p. 119.
24. Ibid., p. 152.
25. Ibid., p. 101.
26. Ibid., p. 102-18, etc.
27. Robert L. Wise, *Healing of the Past* (Presbyterian and Reformed Renewal Ministries International, 1984), p. 9.
28. Ibid., p. 23.
29. Ibid., p. 24.
30. Ibid., p. 22.
31. Ibid., p. 30.
32. Morton T. Kelsey, *Christo-Psychology* (Crossroad, 1982), p. 136-37; Kelsey, *Discernment: A Study in Ecstasy and Evil* (Paulist Press, 1978), p. 54-55, 76-77, etc.
33. Morton T. Kelsey, *The Christian and The Supernatural* (Augsburg, 1976), p. 113-23.
34. Ibid., p. 93, 109, 113, 142.
35. Kelsey, *Christo*, p. 39, 148-49; vezi și Kelsey, *Afterlife: the Other Side of Dying*.
36. Ibid., p. 28.
37. Kelsey, *Supernatural*, p. 120-43.
38. Ibid., p. 102.
39. Ibid., p. 149.
40. Ibid., p. 111.
41. Ibid., p. 93.
- 282-
42. Ibid.
43. Ibid., p. 100-43, etc.
44. Robert Schuller, *Peace of Mind Through Possibility Thinking* (Fleming H. Revell, 1977), p. 131-32.
45. Kelsey, *Dreams: A Way to Listen To God* (Paulist Press, 1978), p. 51.
- 46. Ibid.**
- 47. Ibid.**
- 48. Ibid.**
- 49. Ibid.**
- 50. Ibid., p. 29.**
51. Morton Kelsey, *Healing and Christianity* (Harper and Row, 1976), p. 51.
52. Harner, *Shaman*, op. cit. p. 136.
53. Ibid., p. 20.
54. Ibid., p. 20, 50.
55. William Fezler, *Just Imagine: A Guide to Materialization Using Imagery* (Laurida Books, 1980), Introducere.

56. Cari Rogers, *A Way of Becoming* (Houghton Mifflin, 1980), p. 352.
57. Kelsey, C/jr/sto, p. 153-154.
58. Barbara Hannah, *Encounters With The Soul: Active Imagination as Developed by C.G. Jung*, coperta din spate.
59. *Brain/Mind Bulletin*, 16. 04. 1984, p. 3.

Capitolul 10

1. Fezler, *Imagine*, Introducere.
2. Adelaide Bry and Marjorie Bair, *Visualization* (Barnes and Noble, 1979).
3. *New Age Source*, sep. 1982, Laurie Warner, „New Age Energies”, p. 13.
4. Psychosynthesis Institute, *Synthesis Two: The Realization of the Self*, p. 119-20.
5. Fezler, *Imagine*, p. 16.
6. Sanford, *Light*, p. 145.
7. Cho, *Fourth*, p. 39-44.
8. *The Journal of Transpersonal Psychology*, 1984, voi. 16, nr. 1, p. 108, 21-23.
-283-
9. Mike Samuels and Nancy Samuels, *Seeing with The Mind's Eye* (Random House, 1975), p. 30-33.
10. Amy Wallace and Bill Henkin, *The Psychic Healing Book: How to Develop Your Psychic Potential* (Wingbow Press, 1982), p. 43.
11. Steller, *Psi Healing*, p. 41.
12. Shakti Gawain, *Creative Visualization* (Whatever Publishing, 1978), p. 13,20.
13. Ibid.
14. David Conway, *Magic: An Occult Primer*, p. 59.
15. Bry, *Visualization*, p. 40.
16. Arhivă personală.
17. Arhivă personală.
18. Psychosynthesis Institute, *Synthesis Two*, op. cit. p. 119-20.
19. Dane Rudyard, *Occult Preparations For A New Age* (The Theosophical Publishing House, 1975), p. 8-11.
20. Cho, *Fourth*, p. 48.
21. Foster, *Celebration*, p. 27.
22. Ibid., p. 26.
23. Cho, *Fourth*, voi. 2, p. 25-28, 68; *Fourth*, p. 44.
24. Fezler, *Imagine*, p. 15,16.
25. Norman Vincent Peale, *Positive Imaging* (Revell, 1982), p. 1.
26. Bunny Marks, Tape of inspirational talk.
27. Sanford, *Healing*, p. 65.
28. Sanford, *Gifts*, p. 49.
29. Sanford, *Light*, p. 66.
30. Ibid., p. 69.
31. Ibid., p. 68.
32. Norman Vincent Peale, *Positive Imaging* (Fleming H. Revell, 1982), p. 20.
33. Ibid., p. 16,17.
34. Ibid. Introducere.

Capitolul 11

1. *The Wall Street Journal*, 12. 05. 1983, p. 1-2.
2. Harner, *Shaman*, p. xi, 41.
3. Glenn Clark, *The Soul's Desire*, p. 13.
4. Charles Braden, *Spirits In Rebellion* (Southern Methodist University Press, 1975), p. 119-120.
-284-
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
9. 10 11 12 13
- 14.

15. 16. 17. 18.
19. 20. 21. 22. 23.
24. 25. 26.
27. 28.

29.

30. 31.

32. 33.

sity Press), p. 392, 396.

Ibid., p. 390.

Ibid., p. 387.

Ibid., p. 391.

Family Weekly, Ventura Free Press, 15. 04. 1984, Cover Story.

Dintr-o transcriere a Phil Donahue Show, 23. 10. 1984. L Robert Schuller, predică la Unity Village, casetă.

Ibid.

The Word of Faith, nov. 1984, p. 3.

Dave Hunt, *Peace, Prosperity, and the Corning Holocaust* (Harvest House, 1983), p. 117-120. . David Stoop, *Self-Talk: Key to Personal Growth* (Revell, 1982),

p. 135.

. Sanford, *Light*, p. 32. , Denis Waitley, *The Winners Edge*, p. 80.

Denis Waitley, *Seeds of Greatness*, p. 60-61.

New Thought, 1983, Ann B. Martin, „The Great American Educational Blackout”, p. 6.

Vaswig, / *Prayed*, p. 55-56.

Ibid., p. 51-52.

Waitley, *Seeds*, p. 61.

Waitley, *Winner's*, p. 61.

C.S. Lovett, *Longing To Be Loved* (Personal Christianity, 1982),

p. 28.

Capps, *Tongue*, p. 129.

Ibid., p. 130.

Ibid., p. 132.

Alain Danielou, *Hindu Polytheism* (Pantheon Books), p. 28.

Sir John Woodroffe, *The Garland of Letters: Studies in the Mantra-Shastra*, p. 261.

The Corning Revolution, 1981, Elizabeth Clare Prophet, „The Control of the Human Aura Through the Service of the Spoken Word”, p. 36.

Irving Dardik and Denis Waitley, *Quantum Fitness*, p. 37.

Jose Silva and Philip Miele, *The Silva Mind Control Method* (Pocket Books, 1977), p. 32, 36.

Annie Besant and C. Leadbeater, *Thought Forms* (The Theosophical Publishing House, 1971), p. 3, 15.

Harner, *Shaman*, p. 20.

-285-

34. Ibid., p. 137.

35. Mike Samuels, *Spirit Guides: Acces to Inner Worlds*.

36. C.S. Lovett, *Longing*, p. 13-16, 87-90.

37. Calvin Miller, *The Table of Inwardness* (Inter-Varsity Press), 1984), p. 93-94.

38. Lovett, *Longing*, p. 68.

39. Rita Bennett, *You Can Be Emotionally Free* (Fleming H. Revell, 1982), p. 85.

40. Miller, op. cit. p. 94.

41. Dennis Linn, Matthew Linn and Sheila Fabricant, *Praying With Another For Healing* (Paulist Press, 1984), p. 30.

42. Foster, *Celebration*, p. 26.

43. Ruth Carte Stapleton, *The Experience of Inner Healing* (Word Books, 1977), p. 17.

44. Foster, *Celebration*, p. 27.

45. Bennett, *Free*, p. 118.

46. A.W. Tozer, *That Incredible Christian* (Christian Publications, 1964), p. 68.
47. Ibid., p. 68-69.
48. Frank Laubach, *Practicing His Presence: Brother Lawrence, Frank Laubach* (Christian Books, 1973), ed. Gene Edwards, p. 10-11
49. John Calvin, *Institutes of the Christian Religion*, voi. I, p. 46.
50. Lovett, *Longing*, p. 89.
51. J.I. Packer, *Knowing God* (Inter-Varsity Press, 1973), p. 40-42.
52. C.S. Lewis, *The Screwtape Letters* (Spire, 1976), p. 34-35.

Capitolul 12

1. Christian Life Magazine, iulie 1984, Robert L. Wise, „Healing of the Memories: A Prayer Therapy for You?" p. 63-64.
2. Ibid.
3. Bennett, *Free*, p. 116.
4. Ibid., p. 122.
5. Ibid., p. 138.
6. Lovett, *Longing*, p. 88, 103, 113.
7. Foster, *Celebration*, p. 22.
8. C.G. Jung, *Memories, Dreams, Reflections* (Pantheon, 1963), p. 176.

-286-

9. Kelsey, *Christo*, p. 13.
10. John Wimber, *Signs and Wonders and the Church Growth* (Vineyard Ministries International, 1985), Introducere.
11. Dennis Linn, Matthew Linn, *Healing Life's Hurts* (Paulist Press, 1978), p. 98.
12. Vaswig, / *Prayed*, p. 59, 72.
13. Kelsey, *Christo*, p. 149.
14. Francis MacNutt, *Healing* (Ave Măria Press, 1974), p. 188.
15. Linns and Fabricant, *Praying*, p. 13,16-18.
16. Wimber, op. cit. p. 8-9.
17. *The Ojai Foundation*, 1985 Schedule of retrats, p. 5-6.
18. Bobgans, *Psychological Way*, p. 85-89.
19. *The Tarrytown Letter*, dec. 1983. p. 3.
20. Ibid.
21. Ibid.
22. Rita Bennett, *How To Pray For Inner Healing For Yourself and Others* (Fleming H. Revell, 1984), p. 99.
23. Ibid., p. 99; Bennett, *Free*, p. 79-107.
24. Bennett, *How To*, p. 89.
25. Francis MacNutt, *Healing* (Ave Măria Press, 1974), p. 186.
26. Stapleton, *Experience*, p. 22-23.
27. MacNutt, *Heah'ng*?. 183.
28. De pe o casetă a ei: 26. 02. 1978, vorbire la Christ Universal Temple, Chicago.
29. Lyle E. Bourne, Jr. and Bruce R. Eckstrand, *Psychology, its Prin-ciples and Meanings*, ediția a 2-a (Hoit, Rinehart and Wins-ton, 1976), p. 326.
30. Ibid., p. 23.
31. *The Seduction of Christianity Seminar*, nov. 1984, de pe caseta nr. 3 de Martin Bobgan, distribuită de Spread The Good News Ministries, 3093 Rawlins, Ave., Salem, OR 97303.
32. Camill B. Wortman and Elizabeth F. Loftus, *Psychology* (Alfred A. Knopf, 1981), p. 408.
33. Morton T. Kelsey, *Healing and Christianity* (Harper and Row, 1977), p. 286.
34. B.R. Hergenhahn, *An Introduction To Theories of Personality* (Prentice Hall, 1980), p. 19.
35. Ibid., p. 33.
36. Ibid., p. 41.

I

- 287 -

37. Kelsey, *Healing*, p. 282, 285.
38. Bobgan, *Seduction*.
39. John and Paula Sandford, *The Transformation of the Inner Man* (Bridge Publishing, 1982), coperta din față.
40. Ibid., p.#91, 102.
41. Ibid., p.*256-57.

42. *Prime Time*, oct. 1980, Carol Tavis, „The Freedom To Change”, p. 28.
43. Martin L. Gross, *The Psychological Society* (Random House, 1978), p. 197-98.

Capitolul 13

1. Jay E. Adams, *The Use of the Scriptures in Counseling* (Baker Book House, 1975), p. 1.
2. Jay E. Adams, *More Than Redemption* (Baker Book House, 1979), p. xi-xii.
3. Adams, *Use of Scriptures*, p. 3.
4. Paul. D. Meier, Frank B. Minirth, Frank Wichern, *Introduction to Psychology and Counseling* (Baker Book House, 1982), p. 15-18.
5. *Ibid.*, p. 16.
6. G. Campbell Morgan, *The Life of the Christian* (Baker Book House, 1976), p. 22-23.
7. James Dobson, *Hide or Seek* (Revell, 1974), p. 12-13.
8. Zig Zigar, *See You At the Top* (Pelican, 1975), p. 90-91.
9. *Ibid.*, p. 84, 88.
10. *Brain/Mind Bulletin*, 10. 09, 1984, „Nathaniel Branden Rises to the defense of Seif”, p. 3.
11. William Law, *The Power of the Spirit* (Christian Literature Cru-sade, 1971), ed. Dave Hunt, p. 141-44.
12. David G. Meyers, *The Inflated Seif* (The Seabury Press, 1980), p. 23-24.
13. A.W. Tozer, *Man the DwelUng Place of God* (Christian Publica-tions, 1976), p. 71.
14. Friedrich Nietzsche, *Thus Spake Zarathustra* (Modern Library), p.75.
15. Tozer, op. cit. p. 72.
16. *Consciousness: Brain States of Awareness and Mysticism*, ed. Daniel Goleman, Richard Davidson, „Psychiatry and the Sacred”,
-288-
Jacob Needleman, p. 209.
17. Gross, op. cit. p. 16.
18. Dorothy Tennov, *Psychiatry: The hazardous Cure* (Abelard-Schuman, 1975), p. 83.
19. *The National Educator*, iulie 1980, Roger Mills, „Psychology Goes Insane, Botches Role As Science”, p. 14.
20. Martin and Deidre Bobgan, *The Psychological Way/The Spiritual Way* (Bethany House Fellowship, 1979), p. 23.
21. Jerome Frank, Mental Health In a Fragmented Society”, *American Journal of Orthopsychiatry*, iulie 1979, p. 404.
22. Jolan Jacobi, *The Psychology of C.G. Jung* (Yale university Press, 1973).
23. *Los Angeles Times*, 23. 03. 1980, Lance Lee, „American Psycho-analysis: Looking Beyond the Ethical Disease”, partea VI, p. 3.
24. *The Christian Vision: Man In Society*, ed. Lynne Morris, Paul. C. Vitz, A Covenant Theory of Personality: A Theoretical Introduk-tion”, p. 77.
25. William Kirk Kilpatrick, *Psychological Seduction* (Thomas Nel-son, 1983), p. 31.
26. Paul Vitz, *Psychology As Rehigion: The Cult of Self-Worship* (Eerdmans, 1977), p. 13.
27. Gross, op. cit. p. 195-231.
28. Richard Feynman, etc. *The Feynman Lectures on Physics* (Read-ing, 1963), voi. I,p. 3-8.
29. *Pastoral Renewal*, mar. 1983, „The Kohlberg Phenomenon, Part I: An interview With Paul Vitz”, p. 63.
30. Karl Popper, „Scientific Theory and Falsifiability”, *Perspectives In Philosophy*, ed. Robert N. Beck (Hoit, Rinehart, Wins-ton, 1975), p. 342.
31. E. Fuller Torrey, *The Mind Games: Witchdoctors and Psychia-trists* (Emerson Hali, 1972), p. 8.
32. Dintr-un interviu cu dr. Shapiro, relatat de Martin L. Gross, op. cit. p. 230.
33. Jonas Robitscher, *The Powers of Psychiatry* (Houghton, Mif-flin, 1980), p. 9.
34. *On 1984* (Stanford Alumni Association, 1984), ed. Peter Stansky, p. 209-210).
35. *Ibid.*, p. 211.

-289-

Capitolul 14

1. Arhivă personală.
2. Arhivă personală.
3. *Saturday Evening Post*, dec. 1984, citat și în Times Arrow, apr. 1985, p. 8.
4. E.W. Kenyon, *The Blood Covenant* (Kenion Gospel Publishing), p.53.
5. Kenneth Copeland, „The Force of Love”, casetă BCC-56.
6. Editor Gordon Lindsay, *Spiritual Hunger, The God-Men and Other Sermons by Dr. John G. Lake* (Christ For the Nations, Inc., 1976), p. 20-21.

7. Earl Paulk, *Satan Unmasked* (Dimension Publishing, 1984), p. 96-97.
8. „Pat Robertson, Richard Roberts, Rex Humbard, Dr. Robert Schuller, Seminar by Word of Faith Satelite Network", caseta nr. 1 dintr-o serie de 4, Robert Tilton Ministries, P.O. Box 819000, Dallas, TX 75381.
9. *Harvest Time*, iunie 1984, p. 2.
10. *Christianity Today*, 1. 03. 1985, „Is God A Psychotherapist?", p. 21.
11. Ibid., p. 22.
12. M. Scott Peck, *The Road Less Travelled* (Simon and Schuster, 1978), p. 269-270).
13. Ps. 145:13; Daniel 4:3, 34; 7:14, 27; 2. Petru 1:11.

-290-

Index

Adams, Jay 227-229
 Adler, Mortimer J. 129
 aerobică 165
 Alcott, Bronson 180
 Andersen, H.C. 248
 Anticrist 6, 49, 52, 54-60, 62, 63,
 65, 66, 68-74, 76, 85, 104,
 105, 107,
 250, 256-259, 265, 269 a patra dimensiune 121, 122, 133,
 134, 136, 167, 172 apostazie 6, 7, 71-76, 78, 89, 103,
 105, 172, 270 Armageddon 260, 261 Armstrong, Herbert W. 64 Ash, Mary Kay 26, 27 Atitudine Mintală
 Pozitivă
 (PMA) 12, 20, 22, 25, 26, 30,
 162, 185,
 211, 254, 262, 263, autosugestie 185-188 Bennett, Rita 196, 198, 205, 218,
 219
 Benson, Herbert 45 Berne, Eric 93 Besant, Annie 191 Birx, James H. 90 Blavatsky, H.P. 191 Bobgan,
 Martin și Deidre 216,
 221, 223, 225 Braden, Charles 182, 183 Branden, Nathaniel 236 Branham, William 262, 264 Brezenski,
 Zbigniew 56 Bristol, Claude 27 Bromberg, Walter 144
 Brownback, Paul 242
 Buda 211, 212
 budism 29, 32, 53, 58, 83, 152, 158
 Burbank, Luther 52
 Calvin, Jean 199
 Campbell Morgan, G. 230
 Capps, Charles 21, 99, 116-119,
 127, 189, 264 Carrel, Alexis 51 Carter, Jimmy 56 Carter Stapleton, Ruth 182, 197,
 220, 221
 Castaneda, Carlos 157 Cayce, Edgar 45, 46 Channing, William 180 Chardin, Teilhard de 85, 89-92,
 94, 95
 Charisma 153 Clark, Glenn 181, 182 Clarke, Arthur C. 69 Cho, Paul (David) Yonggi 15, 21,
 25, 26, 36, 99, 121, 122, 133,
 134, 136, 137, 167, 172, 174,
 180
 Christ for the Nations 265 clarviziune 45, 50, 141, 156, 157,
 171
 Codol, Jean Paul 239 Colson, Charles 9 Comisia Trilaterală 56, 57 contracultură 53, 171 Controlul Mintal
 Silva 12, 46 166,
 190

Conway, David 170 Copeland, Gloria 121 Copeland, Kenneth 99,116, 264

-291-

Coue, Emile 185 Creme, Benjamin 64 cristalografie (bile de cristal) 158,

165 cristoși mincinoși 43, 47, 52, 63,

76

Curie, Pierre și Marie, 51 Dalai Lama 61,168 Dali, Salvador 129 Danielou, Alain 189 Darwin, Charles

111,114, 209 Decker, Ed 77 Denver, John 67 dezvoltare de sine 6, 9,11,13,

16-18, 21

Diamond, Bernard 85 Dixon, Jeane 45 Donahue, Phil 183 Douglass, Stephen B. 17,18, 30 Edison, Thomas

52 Eliade, Mircea 145,157 Elkins, A.P. 161 Ellison, Craig W. 239 Emerson, Ralph Waldo 180 Erhard,

Werner 64 evoluție 79, 86-91, 94,105,

108-111,114,115, 268 Fabricant, Sheila 197, 212 Ferguson, Marilyn 51, 90,162 Feynman, Richard 247

Fezler, William 85,161,164-166,

174

Fillmore, Charles 182 Foster, Richard 151,153,173,174,

197,198, 207 francmasoni 57 Frank, Jerome 245, 246 Freud, Sigmund 93,111,114, 218,

221, 222, 227, 233, 247, 248 Fromm 242 Fuller, Buckminster 61 Fuller Torrey, E. 248 Galyean, Beverly

33 Gibb, Jack 144 Gîndirea Nouă 182,182,184,189,

262 gîndirea în posibilități 6, 24, 25,

119,127,181,183,189, 262,

263 gîndirea pozitivă 6,11,15, 21, 24,

25, 30, 37, 46,119,126,127,

175,181,183,189,262,263 Gliedemann, John 129 Goines, Frank 122 Goleman, Dan 45 Green, Elmer 45

Grof, Stanislav 217-219 Gross, Martin L. 32,138 Grubb, Norman 95, 99,182 guru 32, 47, 62, 63, 66-68,

81, 211,

244,250 guvern mondial 55, 56, 61, 261,

267

Hagin, Kenneth 116,127,184, 264 Halif ax, Joan 162 Hali, Manly P. 13,120 Hamid, Hella 44 Hannah,

Barbara 162 Hare Krishna 6 >

Harmon, Willis 61 Harner, Michael 145,160,180,191 Harris, Tom 93 Henkin,Bill 169 Hill, Napoleon 16-

22, 28-30, 34,

35, 48, 65, 208, 258 hinduism 29, 32, 48, 53, 58, 70,

-292-

78, 79, 82, 83, 87, 93, 95, 98,

105,132,134,152,158,165,

189,197, 211 hipnoză 6,11, 48, 49, 85, 86,112,

113,158, 218, 222, 223, 227,

254

Hitler, Adolf 105, 241, 269 Hodge, Charles 200 Holmes, Ernest 24, 64, 65,182 holograme 133,187

Houston, Jean 35, 60, 61, 88, 89,

91,111

Huxley, Aldous 110 Illuminati 57 Jacobi, Jolan 246 James, William 51 Jampolski, Gerald 67 Janet, Pierre

51 Janov, Arthur 216 Jastrow, Robert 109,115,116,123 Jones, Jim 5, 47 Josephson, Brian 132 Jung, Cari

51, 85, 93, 94,113,114,

153,154,159,161,162, 207,

208, 211, 217, 218, 221, 222,

227, 233, 246 karma 48, 87, 246 Kelsey, Morton 155-159,161,

207, 208, 211, 212, 222, 223 Kenyon, E.W. 262, 264 Keys, Donald 95 Kilpatrick, Kirk W. 246 Kimball,

Spencer W. 79 Krieger, Dolores 93 Krippner, Stanley 45 Kroger, William 85,164 Laing, R.D. 162 Lake,

John G. 264

Lance, Lee 246 Landis, Carney 226 Larson, Bruce 92-94 Laubach, Frank 199 Law, William 237

Leadbeater, CV. 191 Lewis, C.S. 202 Linn, Dennis și Matthew 197,
 209, 212, 214 London, Fritz 129 Lovett, C.S. 138,139,188,192,
 196,197, 200, 206, 207 Lozanov11 Lucifer 64. 69, 70, 78 MacLaine, Shirley 48, 67 MacNutt, Francis
 148,182, 212,
 219, 220
 Macy, Francis U. 143 magie 13,119,120,122,125,128,
 160,170
 Maharishi Mahesh Yogi 65 Mandino, Og 17, 263 Manșon, Charles 47 mantra 118,158,189 Marks, Bunny
 175 Martorii lui Iehova 6 Maslow, Abraham 93, 246 Mason, Marsha 67 Maiytrea 64 Mărturisire Pozitivă
 6, 21, 99,
 104,106,116,118,119,121,
 127,128,181,185, 227, 266 Mead, Margaret 60, 89 Meditația Transcedentală 62, 65,
 158 medium/putere mediumnică 12,
 29, 44-46,135,136,140-142,
 156,158,159,164,169,171
 -293-
 Meyer, Paul 25
 Miller, Calvin 193,197, 207
 Mills, Roger 245
 (Mișcarea) Holistică 6, 33, 60,
 130,144,145,170,183, 256
 Mișcarea Mărturisirii Pozitive
 21,119,121,189, 260, 263,
 264,
 140,156,157
 25, 61, 65,104,110,112,130,
 138, 256, 258, 261
 Mitchell, Edgar 45, 80, 81
 Moon, Sun Myung 65
 mormoni 6, 64, 77-79, 98, 99,
 102,103,105
 Morton, James Park 83
 Muller, Robert 61, 64, 90, 91, 95
 Myers, David G. 239
 Needleman, Jacob 243
 Neumann, John von 130
 New Age (Noua Eră) 5, 6,12, 20,
 30, 57, 60, 61, 64, 66, 68, 70,
 44, 50, 73, 81,108,164,165,
 94, 97, 98,102,103,105,108,
 111,130,162,165,170,181,
 183,184, 208, 254, 256
 Nietzsche, Friedrich 105, 241
 Nightingale, Earl 16
 128,148,180,185, 269
 ocultism 10-13, 26, 27, 29, 30, 32,
 34, 36, 37, 48, 53, 59, 60, 62,
 85, 87, 92,102,104,110-112,
 112,116,118-122,125,126,
 129-131,152,153,159,161,
 166-168,170-172,174,175,
 Orwell, George 249
 Osborne, Cecil 216
 Ouija 210
 Oyle, Irving 210
 Packer, J.I. 200
 panteism 153
 Paracelsus, 169
 parapsihologie 11,12, 44, 51, 52, Mișcarea Potențialului Uman 20,
 Patterson, Ben 21
 Patterson, Colin 111,114
 Pauli, Wolfgang 51
 Paulk, Earl 265, 267
 Peale, Norman Vincent 24, 37,
 79,127,175,177,178,182,
 183, 262
 Peck, Scott 267, 268
 Perls, Fritz 93
 placebo 25, 26, 248
 Plank, Max 51,131
 Popper, Karl 248
 potențial uman 9, 20, 29, 34, 37, 73, 76-79, 81-83, 90, 91, 93,
 170
 precunoaștere 44, 45, 50,156
 Price, Frederick K.C. 99
 Prophet, Elizabeth Clare 190
 prosperitate 13,15, 75,104,122, nirvana 83
 psihokinezie 156,157
 Puharich, Andrija 46
 Puthoff, Harold 44, 45
 Rajneesh 63
 Rayleigh, lord 51
 răpire 73, 76

179,185,188-191, 206, 207, Reagan, Ronald 56
 210, 256, 257 reincarnare 29, 33, 47-49, 79, O leary, Brian 80, 81
 88,110-112
 -294-
 Rhine, Louisa 43
 Richet, Charles 51
 Riffel, Herman 148
 Robitscher, Jonas 249
 Roddy, Lee 17,18, 30
 Rogers, Cari 31,161
 Romney, Rodney R. 81, 82,182
 Rudyar, Dave 171
 Sagan, Cari 109,115
 Sai Baba 63
 Samuels, Mike 169,191,192
 Sandford, John (+Paula) 148,
 182, 212, 223-225 Sandweis, Samuel H. 63 Sanford, Agnes 91148-157,166,
 175-177,182,186,187,189,
 204, 208, 209, 212, 220 Satchitananda 83 Schlossberg, Herbert 105,109,
 110,130
 Schrag, Peter 250 Schrodinger 51 Schuller, Robert 14,15, 24-26,
 67,158,182,183, 242, 262 scientologie 12, 79 scriere automată 29 Shakti Gawain 169,170 Shapiro, Arthur
 248 Sheldrake, Rupert 162 Sherrington, Charles 51 Shlemon, Barbara 148 Shri Mataji Nirmala Devi 87
 Silva, Jose 190 Simonton, Cari 0.191, 209 Soka Gakkai 118,122 Spangler, David 64, 69, 95 Sperry, Roger
 11 Stanciu, George 11
 Start, Charles 45
 Steinem, Gloria 34
 Stone, Clement W. 20, 30
 Stoop, David 185
 Studd, Charles T. 95
 succes 6, 9,12-16,19-23, 25, 27, 29, 75,179,183,193
 sufism 81, 82,162
 Susan, David 180
 Sutphen, Dick 112,113
 swami 81
 Swami Mukthananda 63, 67, 68
 Szasz, Thomas 144
 șamanism/șamani 104,145-148, 150,153,155-162, 165,168, 169,171,173,178-180,182, 189-192, 201, 207,
 208, 210, 215, 216, 218, 220, 222, 227, 250, 255, 256.
 Știința Creștină 6, 78, 80,119, 166,169,181,183, 211
 tai-chi 32
 Târg, Russel 44
 Tavis, Carol 225
 telekinezie 45,50
 telepatie 45, 50, 51,156,157
 Tennov, Dorothy 245
 tetani 79
 Thompson, J.J. 51
 Thoreau, Henry 180
 Tiller, William 131
 Tilton, Robert 99, 262, 263, 266

Toynbee, Arnold 105
 Tozer, A.W. 198,199, 241, 242
 transcendentalism 180,181
 Treat, Casey 97-99
 Tyson, Tommy 148,182
 Uniman, Rita 170
 -295-
 Vaswig, William 151,187, 209 vindecare interioară 85,106,114, 137,148,150,153,154,181, 182, 211, 212, 214-224, 226, 227
 vindecarea memoriei 85, 91,106, 112,137,150,154,182,193, 196, 216, 218, 223
 Vineyard Christian Fellowships 211
 Vitz, Paul C. 31, 246, 247
 vizualizare 6,13,15, 25, 26, 32, 34-37, 83, 91,126,132,136, 137,147-149,151,160-162, 165-179,181,184,188,190-193, 195-202,204,205,207, 209-215, 219-221, 227, 254, 256, 257, 269
 Volkmann, Bill 96, 98, 99
 Voltaire 209
 vorbire în limbi 154
 vrăjitorie 9-13,16,18, 21, 24, 25, 27-29, 32-36, 38, 81,107,108, 110,117,119-123,129,132,136, 137,139,145,148,150,155, 159,160,162,165,173,187, 191,192, 206, 207, 220, 248, 256
 Wagner, C. Peter 208
 Waitley, Denis 186-188,190, 263
 Wallace, Amy 169
 Walmbach, Helen 49
 Warburg, James P. 56
 Warner, Laurie 165
 Watson, D.M.S. 115
 Watts, Alan 66
 Wilkerson, Ralph 140
 Wimber, John 208, 209, 212, 214
 Wise, Robert L. 154, 204, 205
 yoga 32, 33, 81, 82, 85,108,122, 132,158,165,167,168,171
 Young, Brigham 77, 79
 Zarathustra
 Zen 66, 81, 83, 85,158,162
 Ziglar, Zig 263
 Zimbardo, Phillip G. 249, 250
 -296-

Note explicative

aerobică (engl. aerobics): sport: forma de gimnastică executată pe muzică și dans avînd ca scop intensificarea alimentării cu oxigen a organismului.

alchimie (alchimiști): chimie din evul mediu, în cadrul căreia se continuă și se amplifică practicile meșteșugărești ale antichității de obținere a unor produse, ca sticlă, coloranți, metale, etc, adesea cu presupuse puteri miraculoase.

behaviorism: teorie americană social-psihologică, care prin studiul comportării ființelor vii încearcă să înțeleagă caracteristicile psihice; care pune la baza psihologiei comportarea nediferențiată a omului și animalului față de un stimul exterior organismului.

Bilderberger: grupare ultrasecretă din cadrul francmasoneriei.

catartec: referitor la catarsis: eliberare de conflicte psihice și tensiuni interioare printr-o descărcare emoțională a nervilor.

ching (i ching): instrument de percuție chinezesc, constînd din 12 fo-nolite (pietre care sună) suspendate.

clarviziune: percepție a unor obiecte sau evenimente aflate la depărtare în spațiu, fără folosirea organelor de simț obișnuite.

a clona: a produce copii identice din punct de vedere genetic ale unor plante sau animale prin înmulțire asexuată realizată artificial.

conștientă: faptul de a fi conștient de ceva, de a-ți da seama, de a înțelege ceva; o cunoaștere/știință clară despre ceva, siguranță, pricepere/inteligență. Este diferit de „conștiință”.

dansul buricului: (demonstrație de) dans oriental, în care dansatoarea își mișcă ritmic șoldurile și mușchii abdomenului.

emanatism (emanații, p. 255): doctrină religioasă-filozofică de tendință panteistă, potrivit căreia lumea nu este rezultatul unui act de creație, ci s-ar fi născut din substanța divinității printr-un proces continuu de emanație.

ezoteric: care poate fi înțeles numai de cei inițiați; ascuns, secret.

Grai: în literatura Evului Mediu: o piatră misterioasă, făcătoare de minuni; o cupă misterioasă, dătătoare de viață (despre care se zice că a fost înmuiată în sângele lui Cristos).

guru: învățător religios în hinduism, onorat ca întrupare a unei ființe divine.

-297-

hipnoză: stare asemănătoare cu somnul, provocată artificial prin sugestie, în timpul căreia controlul conștient asupra propriei comportări și contactul cu realitatea slăbește, acțiunile celui hipnotizat fiind supuse voinței hipnotizorului.

holografie: procedeu de înregistrare a imaginii spațiale a unui obiect, care folosește lumina laserului.

hologramă: fotografiere sau filmare tridimensională a unui obiect, care rezultă din holografie.

inerent: care face parte integrantă din ceva, care constituie un element nedespărțit de un lucru sau de o ființă, care aparține în mod firesc la ceva.

karma: în budism, modul de viață care determină forma de reîncarnare a unui om, respectiv soarta prezentă condiționată de un mod de viață anterior (dintr-o altă viață).

mantra: formulă magică a indienilor, constând din repetarea unui simbol sonor, format din una sau mai multe silabe, pentru producerea unei stări mistice.

medium, pi. mediumi: persoană care poate fi trecută în stare de hipnoză, de transă, și despre care, în practicile oculte, se crede că poate comunica cu spiritele și poate servi ca intermediar între ele și cei vii.

nirvana: (în religia budistă, în filozofia indiană) stare mistică de fericire, presupusă a fi realizată prin eliberarea de grijile vieții, de suferințe și prin contopirea sufletului cu esența divină, cu ajutorul contemplației și ascezei.

ocultism: ansamblu de concepții și de practici superstițioase privitoare la preținse forțe supranaturale cu care unii oameni inițiați în anumite secrete" sau înzestrați cu facultăți tainice ar putea comunica.

Ouija (tablă): numele unui joc spiritist de ghicire.

outsider: Cuvânt englezesc (pronunțat aut-saidăr): 1. persoană individualistă, izolată, nesociabilă, persoană care nu face parte dintr-o colectivitate; 2. în sport, concurent cu o mică șansă de câștig.

panteism: concepție filozofică care identifică divinitatea (Dumnezeu) cu întreaga natură.

paradigmă:

1. totalitatea formelor flexionare ale unui cuvânt;

-298-

2. tablou al formelor unui cuvânt, dat ca model pentru flexiunea unei părți de vorbire sau a unei clase din cadrul unei părți de vorbire.

parapsihologic: știință despre fenomenele oculte, supranaturale, aflate în afara capacității normale de percepție (de ex. telepatie, telekinezie, etc).

psihedelic (drog): bazat pe o stare psihică euforică de tip transă, produsă în special prin droguri; aflat într-o asemenea stare.

reîncarnare: trecerea, după moarte, în alt trup de om sau animal.

sincretism: amestec de doctrine filozofice și religii diferite și contradictorii, care au fost reunite în mod forțat (ignorându-se deosebirile dintre ele).

sufism: curent în mistică musulmană, apărut în sec. 8 și răspândit mai ales în Persia. El practică disprețul

față de lume (de ex. dervișul).

swami: călugăr sau învățător hindus.

tai-chi: marele început primar din filozofia chineză, unirea principiilor masculin și feminin.

telekinezie: presupusă mișcare a obiectelor doar prin forțe mintale, supranaturale.

telepatie: facultate psihologică atribuită unor oameni de a percepe fenomene și procese sufletești dintr-un alt om și de a transmite gânduri la distanță fără intervenția organelor de simț.

training autogen: metodă psihologică de autorelaxare prin autohip-noză. Creată de psihiatrul german J.H. Schultz.

a vizualiza: a transpune idei într-o imagine.

voodoo: cult secret magico-religios și sincretic din Haiti, provenit din Africa de vest, amestecat cu elemente catolice.

yoga: școală filozofică indiană care urmărește adâncirea cunoașterii eului în scopul eliberării lui de viața materială și al contopirii cu spiritul universal; ansamblu de exerciții care duc la stăpânirea deplină a organismului uman prin încetinirea la maximum a respirației, a bătăilor inimii și prin realizarea stării de insensibilizare totală.

Zarathustra (Zoroastru): reformator al religiei vechi persane, înainte de sec. 5 î. Cr. Pentru el, viața este o neîncetată luptă între bine și rău, adevăr și minciună, lumină și întuneric (dualism).

-299-

învățătura lui Zarathustra a fost dominantă în Persia în perioada de domnie a ahemenizilor (ultimul rege a fost Darius III, 330 î. Cr.) și sasanizilor (224-642 d. Cr.).

Zen: o ramură japoneză a budismului, care încearcă să ajungă la unirea cu Buda prin forță vitală și cea mai mare stăpânire de sine, realizate cu ajutorul meditației.

-300-

Cuprins

Introducere

Capitolul 1

Capitolul 2

Capitolul 3

Capitolul 4

Capitolul 5

Capitolul 6

Capitolul 7

Capitolul 8

Capitolul 9

Capitolul 10

Capitolul 11

Capitolul 12

Capitolul 13

Capitolul 14

Bibliografie

Index

Note explicative

Succes și vrăjitorie

Păgânismul în haină modernă

Semne ale vremurilor?

O religie mondială oficială?

Apostazia se apropie
Rădăcinile amăgirii
Vrăjitorie, scientism și creștinătate
Tentația puterii
Trezirea șamanismului
Alchimie mintală
Idolatrie creștinizată
O mîntuire psihologică
Idolatria de sine
Mîine, lumea întreagă!

5

9

24

39

53

72

85

108

126

147

164

179

204

227

254

273

291

297

-301-